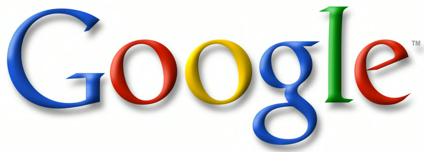

Google

NYPL RESEARCH LIBRARIES
3 3433 06825979 9

ANALECTA HYMNICA

MEDII AEVI.

Herausgegeben

von

Clemens Blume und **Guido M. Dreves.**

XL.

SEQUENTIAE INEDITAE.

Liturgische Prosen

des

Mittelalters.

Siebente Folge.

Leipzig.

O. R. Reisland.

1902.

SEQUENTIAE INEDITAE.

Liturgische Prosen

des

Mittelalters

aus

Handschriften und Frühdrucken.

Siebente Folge

herausgegeben

von

Henry Marriott Bannister.

M. A. Oxon.

Leipzig.

O. R. Reisland.

1902.

VORWORT.

Während der letzten zehn Jahre stellte ich auf den verschiedenen Bibliotheken Europas Nachforschungen an, um eine Sammlung der alten Sequenzen-Melodien, sobald es die Umstände gestatten, zu veröffentlichen. Natürlich veranlafste mich dieses Studium, auch den Text der Sequenzen, denen ich begegnete, zu kopieren oder zu kollationieren. Da jedoch mein Interesse vorwiegend der Melodie und erst an zweiter Stelle dem Texte galt, so lag mir zunächst die Absicht fern, mit den Herausgebern der „Analecta Hymnica" betreffs der Text-Publikation in irgend eine Art von Wettbewerb zu treten.

Inzwischen haben die namhaftesten Rivalen auf diesem Forschungsfelde, Misset und Weale, die Herausgabe ihrer „Analecta Liturgica", welche im Jahre 1888 begonnen und als „Supplementum amplissimum" angekündigt wurden, nach der Publikation von 912 Sequenzen als abgeschlossen erklärt. Dies bestärkte mich in der Überzeugung, dafs das Werk von Dreves und Blume als das eigentliche „Standard Corpus" der lateinischen Hymnodie des Mittelalters überhaupt und speziell der Sequenzendichtung gelten mufs. Daher liefs ich auch den Plan fallen, der mich eine Zeit lang beschäftigte, besonders aus englischen Quellen eine Separatausgabe von Sequenzen-Texten zu veranstalten. Es kann ja nur wünschenswert erscheinen, dafs wir in der Hymnologie betreffs der Texte auf ein vollständiges und zuverlässiges Werk zu verweisen haben.

Aus dem Grunde zog ich es vor, aus meiner Textsammlung den Herausgebern der „Analecta Hymnica" jene Sequenzen anzubieten, die von ihnen bisher noch nicht ediert waren. Ein Gutteil derselben, so auch jene aus den beiden Winchester-Troparien und aus dem Cod. Assisien. 695, hatten Dreves oder Blume bereits kopiert, in deren Mappe, wie ich vernehme, selbst

nach Erscheinen dieses Bandes noch ca. 900 unedierte Sequenzen der Publikation harren. Oft hatten unsere Nachforschungen sich auf dem gleichen Boden bewegt; in mehreren Fällen hingegen stammten meine Entdeckungen aus Gebieten, auf welche ihre Forschungen sich bis jetzt noch nicht erstreckt hatten. Der vorliegende Band besagt somit keineswegs, dass alle in demselben mitgeteilten Sequenzen, bezw. deren Quellen, den Herausgebern der Analecta unbekannt waren; noch weniger, wenn ich sie Handschriften entnehme, die in den Analecta schon citiert sind, dafs diese Quellen unvollständig ausgenützt seien. Vielmehr hat Blume für einige Sequenzen mir die Varianten aus Quellen überlassen, aus denen ich nicht geschöpft hatte; diese Anzahl ist nicht grofs, und so habe ich in jedem Einzelfalle solche Handschriften durch den Zusatz „[Blu.]“ gekennzeichnet. — Anderseits giebt dieser Band ebensowenig einen Mafsstab ab für den Umfang meiner Sequenzen-Sammlung. Eine grofse Reihe von unedierten und unbekannten Sequenzen, die aber gleichfalls von Dreves oder Blume für die Publikation schon gesammelt sind, habe ich zurückgelegt und es vorgezogen, deren Herausgabe dem P. Blume zu überlassen. Meine Absicht ist demnach klar, nämlich durch diesen Beitrag das grofse, einzig dastehende Sammelwerk der Vollständigkeit näher zu bringen; und ich hoffe, dafs manche Gelehrte, die mit dem gleichen Wissenszweige der Liturgie sich befassen, hierdurch angeregt werden, meinem Beispiele in irgend einer Art zu folgen.

Nach der Publikation von sieben Bänden, welche ca. 2500 Sequenzen enthalten, die bei Daniel, Mone, Gautier, Morel und Klemming sich nicht vorfinden, darf natürlich nicht erwartet werden, dafs ich im stande bin, aus dem „Residuum“ eine Zusammenstellung von so wertvollen und interessanten Sequenzen vorzulegen, als sie vielfach die vorhergehenden Bände bieten. Da es sich ferner um mehr seltene, oft nur in einer oder doch wenigen Quellen vorfindliche Sequenzen handelt, kann natürlich durchweg von einem grofsen „Apparatus criticus“ keine Rede sein.

Bei Herausgabe der Texte folgte ich, wie sich versteht, den Grundsätzen, die sonst in den Analecta zur Geltung kommen:

a) Betreffs der Orthographie und des Arrangements nach den 4 liturgisch gebräuchlichen Gruppen: De Deo, De Beata, De Sanctis, De Communi.

b) Ebenso in der Nicht-Aufnahme von Bruchstücken, namentlich dann, wenn der Anfang fehlt. Einer ganzen Reihe von solchen Bruchstücken bin ich begegnet. Es wäre unrecht, derartige Trümmer ganz unbeachtet liegen zu lassen. Macht man sie durch Publikation zum Gemeingut, so ist Hoffnung, daſs einmal jemand so glücklich ist, das Ganze zu finden, dem sie einzufügen sind. Dieser Ansicht huldigen auch die Herausgeber der Analecta; sie haben jedoch diese Bruchstücke einstweilen zurückgelegt in der Hoffnung, im weiteren Verlaufe ihrer Forschungen jene Pièçen ausfindig zu machen, deren Teile sie bilden. Bei mehreren ist es ihnen bereits geglückt. Ausnahmsweise sind Bruchstücke publiciert, um alle Inedita einer Handschrift komplet vorzulegen. Aus diesem Grunde möge hier der Schluſs einer längeren Sequenz, von der nach Ausweis der Melodie 7 Strophen infolge einer Rasur verloren sind, aus dem Winchester-Tropar (Cod. Oxonien. 2558, Bodl. 775) ihren Platz finden:

De Omnibus Sanctis.

1. Laudes . . . . .
. . . .

5a. N . . . . .
. . . . . .
. . . . .
. . . . . .
. . . .
. . . . .

5b. Nobis angelicam,
cuius sacra
[rutilant dona,
quis aeternae] vitae
consequimur
magna praemia.

6a. Sanctis omnibus
. . . .
. . . .

6b. . . . .
. . . .
. . . .

7a. Quibus . . . . . .
. . . .
. . . .

7b. . . . .
[Quam beata sanctorum]
sunt agmina!

8a. Quibus est claritas,
bonitas, pax pia per saecla

8b. Rex, regum Dominus,
gaudia tribuens aurea;

9a. Quae iugiter tripudio
infinito
gaudent et exsultant, iubilant
cantica nova
dulcisona,

9b. Perpetuum dominicam
trinitatem
sanctam cernentia
regnantem sua
in gloria.

10a. Quibus iam intercessoribus
tu nos, Christe,
ab omni macula

10b. Ablue et consortes illis
nos effice
tua clementia,

11. Ubi tecum omnes sancti
iugiter exsultant.

Die Melodie ist „Pretiosa", wozu man in diesem Bande die Sequenz de omnibus Sanctis „Gaudet clemens Dominus" vergleiche.

c) Ferner befolgte ich den wichtigen Grundsatz der Analecta, nur Quellen erster Hand zu benützen. Mit ein bis zwei Ausnahmen habe ich alle citierten Handschriften und Frühdrucke persönlich eingesehen. Der Zutritt nämlich zur Bibliothek des Herzogs von Northumberland auf Schlofs Alnwick wurde mir gütigst gestattet zur Einsicht des Missale von Sherborne, aber leider für eine Zeit, in der ich davon keinen Gebrauch machen konnte; und das Missale von Westminster ist augenblicklich dem Comité zur Verfügung gestellt, welches den Ordo für die Krönung König Eduards VII. zusammenstellt. Aber beide Missalien sind so wunderbar gut ediert von Dr. J. Wickham Legg, dem Obmann der Henry Bradshaw Society, dafs ich mit voller Beruhigung seine freundliche Erlaubnis annahm, von seinen Kollationen Gebrauch zu machen.

d) Schliefslich acceptierte ich die Ansicht von Blume und Dreves betreffs der „Inedita". Ich kann es mir nicht versagen, meine volle Billigung ihres Planes auszudrücken, der dahin geht und teilweise schon realisiert ist, aus den Originalquellen auch alle jene Sequenzen einfachhin als „Inedita" in den Analecta mitzuteilen, die entweder in den letzten Zeiten vielfach flüchtig und ungenau herausgegeben wurden, oder die sich nur in seltenen und einem weiteren Gelehrtenkreise kaum zugänglichen Ausgaben vorfinden. Ein „opus magnum totum" gleich dem ihrigen sollte, so denke ich, alle Sequenzen umfassen; und daher hoffe ich, die Herausgeber werden den Weg verfolgen, schliefslich alle Dichtungen, welche die unseren jetzigen hymnologischen Anforderungen durchaus nicht mehr entsprechenden Werke von Daniel, Mone, Kehrein etc. enthalten, aufs neue zu publicieren.

Falls jemand beim vorliegenden Bande das Bedenken erheben möchte, der Procentsatz der wieder edierten Sequenzen sei etwas hoch, so ist demgegenüber zu erinnern, dafs die Herausgeber der Analecta dringend wünschten, wie Blume im Bande XXXIX einen Teil der noch ausstehenden französischen Sequenzen zusammenstellte, so möchte ich möglichst in diesem die englischen Sequenzen unterbringen, ein Forschungsobjekt, das ich mir zu einer Art Specialstudium gemacht hatte.

Über einige der wichtigeren Quellen, besonders über ihre Provenienz und Datierung noch ein kurzes Wort, zumal

da meine Bezeichnung derselben von derjenigen in anderen Publikationen etwas verschieden ist:

1. Winchester-Tropar. Die zwei wertvollen Winchester-Tropare zu Oxford und Cambridge sind sehr genau herausgegeben von meinem Freunde Rev. W. H. Frere (The Winton Tropar, Henry Bradshaw Society, 1894), aber grundsätzlich hat er jene Sequenzen nicht aufgenommen, die bereits von Misset-Weale und von Henderson im York Missal (Surtees Society, 1874) publiciert waren. Es wurde indessen lebhaft empfunden, dafs eine neue sorgfältige Kollation zu machen sei; dieser Arbeit habe ich mich unterzogen betreffs der Texte wie auch der Melodien. Der Wert jener Tropare liegt nicht blofs in ihrem Alter und ihrem reichen Inhalte, sondern auch in dem Umstande, dafs sie die Beziehung zwischen Winchester und Fleury sur Loire klar bezeugen. (Man sehe z. B. die Sequenz „Arce superna cuncta".) — Das genaue Datum des älteren der beiden Tropare bleibt freilich noch unsicher. Frere hat in der Bibliotheca Musico-Liturgica (Plain-Song Society, 1900, pag. 69) seine frühere These korrigiert, dafs der Codex zu Lebzeiten des hl. Athelwold (+ 984; transl. 996) geschrieben sei. Ich beobachtete in dem Manuskript mindestens drei verschiedene Hände, und auf Grund nicht blofs der Paläographie, sondern auch historischer und hagiologischer Thatsachen sehe ich mich veranlafst (trotz einer entgegenstehenden, in Oxford mir gegenüber ausgesprochenen Ansicht), den Hauptteil der Sequenzen dem Ende des 10. Jahrhunderts zuzuweisen. Die Analecta Hymnica setzten gleichfalls die Handschrift auf die Grenze vom 10. zum 11. Jahrhundert (cf. Anal. Hymn. XXXVII, Nr. 23, 41, 42, 95 u. 306). — Der Codex zu Cambridge ist um ein halbes Jahrhundert jünger.

Die Abteilung des Sequenzentextes aus den Winchester-Troparen ist relativ leicht gemacht durch die Sorgfalt, mit der die Schreiber die Kapitalen verzeichneten, und durch den Umstand, dafs bei den Sequelae (d. h. den Melodien ohne unterschriebene Textworte) durchweg am Ende jeder Strophe und Gegenstrophe ein **d** oder ein **x** angiebt, ob die Melodie zu wiederholen ist oder nicht, und ferner ein **t** (tene), ob anzuhalten, eine Clausel innerhalb der Strophe abzuschliefsen ist. Auch befolgte ich die Regel, jene Worte im Texte nicht zu trennen, welche in den Sequelae

durch zusammengesetzte Neumen repräsentirt werden. — P. Blume hatte die Güte, mir die von ihm geplante Abteilung des Textes vorzulegen, und ich fand, dafs wir mit wenigen Ausnahmen genau übereinstimmten; vom Grundgesetz in den Winchester-Sequenzen, die Klauseln meistens auf a-Laute schliefsen zu lassen, wurde ich völlig überzeugt und fand darin eine weitere Norm für die Abteilung der Klauseln. — Leider wird, nebenbei bemerkt, die durch die Analecta Hymnica eingeführte Zerlegung der Strophen in Klauseln von manchen Herausgebern der Sequenzen noch viel zu wenig beachtet; es ist die Abteilung in Klauseln eine mühsame Arbeit, die aber einzig auch für das Auge Strophe und Gegenstrophe, Melodie und Gegenmelodie in ihrer Regelmäfsigkeit und etwaigen Unregelmäfsigkeit klar zum Bewufstsein bringt.

2. Chichester. Der „Liber Decanatus Cicestrensis“ (University College Oxford, Ms. 148), bestehend aus Kopien von Konstitutionen und Cartularien, und datiert von den Jahren 1264—1299, enthält auch auf foll. 7—40 eine liturgische Sammlung von Gebeten, Tropen und Prosen. Nach den fortlaufenden Zeichen am Ende der einzelnen Lagen zu schliefsen mufs der liturgische Teil schon in sehr früher Zeit beigebunden sein. Die Prosen, alle mit Noten, sind 81 an der Zahl, von denen 9 sich in keiner anderen englischen Quelle vorfinden; einige andere Prosen zeigen betreffs der Lesarten grofse Ähnlichkeit mit jenen im Codex Londinen. Caligula A XIV, dessen Provenienz noch nicht feststeht, wenngleich sein Ursprung aus Glastonbury oder Canterbury auf freilich nicht durchschlagende Gründe hin angesetzt ist. — Die Schrift des Chichester-Tropars scheint die vom Ende des 13. Jahrhunderts zu sein.

3. Dublin-Tropar. Der Cod. Add. 710 auf der Universitätsbibliothek zu Cambridge enthält, von verschiedener Hand geschrieben, ein Consuetudinar von Salisbury und ein Tropar, das evident für Dublin verfafst ist. — Auf fol. 2b findet sich ein Brief vom Jahre 1352, und ebenso begegnen wir einem Hinweis auf Lionel, Herzog von Clarence, der 1361—1367 Lord-Leutnant von Irland war; danach mufs die Handschrift gegen Ende des 14. Jahrhunderts in Brauch gewesen sein. Schrift und Notation des Tropars hingegen deuten mehr auf die erste Hälfte dieses Jahrhunderts; dem entspricht der Um-

stand, dafs das Officium auf Corpus Christi (fol. 71) von späterer Hand beigefügt ist. — Eine Anzahl von Marien-Sequenzen, die aus anderen Quellen nicht erbracht werden können, verleihen dem Codex ein besonderes Interesse.

4. Der Cod. Parisin. Arsenal 135, aus dem in Anbetracht seines englischen Ursprunges einige Sequenzen diesem Bande einverleibt sind, hat noch nicht die ihm zukommende Beachtung und Prüfung gefunden. Im Katalog der Arsenals-Bibliothek figuriert er als „Breviarium", und von Misset-Weale (II, p. 551) ist er noch jüngst als ein „Missel d'une abbaye bénédictine d'Angleterre, probablement de Minster dans l'île de Thanet" bezeichnet. Auf Minster ist man offenbar nur verfallen wegen der Sequenz „Virgines gaudeant" auf die hl. Eadburga. Aber erstlich wurde diese Heilige keineswegs blofs in Minster verehrt, sondern in vielen Benediktiner-Abteien Englands, ihr Fest also ist kein Specificum für Minster; im Kalendarium oder Proprium Sanctorum fehlt übrigens dieses Fest; schliefslich findet sich die gleiche Sequenz im Codex Calig. A XIV des Britischen Museums für die hl. Fides, und ist, wie der Inhalt zeigt, eine Sequenz de Communi Virginum. Abgesehen von allem dem kann überhaupt keine Benediktiner-Abtei in Betracht kommen. Denn erstens werden die Officianten stets bezeichnet als „episcopus", „archidiaconus", „clerici", und niemals als „abbas" oder „fratres"; zweitens sind im Kalendar die Hauptfeste bezeichnet als Fest von 9, und nicht von 12 Lectionen, was für Kenner mehr als genug besagt.

Ich kann aber auch nicht ganz dem Titel „Missale Cantuariense" beistimmen, welcher dem Codex in früheren Bänden der Analecta (z. B. VIII, p. 100) gegeben wurde. Sowohl die Kathedrale als auch St. Augustin in Canterbury wurden von Benediktinern pastoriert; das Kalendarium der Handschrift ist sehr verschieden von den Kalendarien Canterburys, deren ich 8 verglichen habe. Freilich wird der hl. Augustin einmal als Patron erwähnt, aber nur in einer solchen Sequenz, von der bekannt ist, dafs sie in Klöstern benützt wurde, die mit Canterbury keine Verbindung hatten. — Mich veranlassen vielmehr die Rubriken „redeundo de Sancta Maria" (fol. 165 sq.) und „nunquam enim dicitur tractus in ecclesia Sarum", und namentlich die Erwähnung des „Festum Reliquiarum apud

Sarum" (im Kalender unter XVII Kal. Oct.), zur Annahme, dafs uns hier ein Missale Sarum vorliegt, freilich eines der ältesten der Art, die bekannt sind. Es würde alsdann in Bezug auf das Alter den 2. oder 3. Rang einnehmen neben dem Miss. ms. Sarum, das ehemals im Besitz des Lord Crawford war, und jenem, das die Universitätsbibliothek zu Bologna unter der Nr. 2565 aufbewahrt; als solches dürfte es dann wohl Beachtung verdienen bei der zukünftigen neuen Ausgabe des Missale Sarum. — Das Kalendarium, wie so oft, enthält Namen von Heiligen, die im Corpus kein Officium aufweisen, die aber immerhin einen wenn auch schwachen Wink geben, wo und wofür die Handschrift verfafst sein mag. Ich notierte verschiedene Heilige, die für London und Canterbury Bedeutung haben, und daneben einige andere Heilige, die sich nur im Süden und Südwesten von England vorfinden. Somit kann und mag ich nicht näher als in der besagten Weise die Provenienz bestimmen; ich glaube aber, dafs mit der Zeit ein Vergleich der drei Handschriften (Arsenal 135, Brit. Mus. Calig. A XIV und Univ. Coll. Oxon. 148) in Bezug auf ihre Berührungspunkte dazu verhelfen werden, ein liturgisches Centrum in Süd-England aufzudecken, das augenblicklich noch nicht als solches erkannt ist.

Auch die Datierung der Handschrift des Arsenals ist noch näher zu präcisieren. Die Jahre 1252 und 1319 sind sicher die äufsersten Grenzpunkte, gegeben durch die zwei Feste am 15. September, nämlich der Octav von Mariä Geburt und der Reliquien von Salisbury. Die Octav von Mariä Geburt datiert nämlich im Sarum-Kalender vom Jahre 1252; das letztere Fest ist im Kalender noch für den September verzeichnet, während es im Jahre 1319 in den Juli verlegt wurde. Das Fehlen der Translation S. Edmundi Archiep., ferner der Feste des hl. Königs und Bekenners Eduard und des hl. Richard und des Frohnleichnamsfestes scheinen nahe zu legen, dafs die obere Grenze bis ins letzte Viertel des 13. Jahrhunderts herabzuschieben ist.

Im 14. Jahrhundert wanderte die Handschrift, wahrscheinlich mit der englischen Armee, nach Poitiers, woselbst Zusätze und Randbemerkungen gemacht und der II. Teil beigefügt wurden. Doch die weitere französische Geschichte des Codex berührt uns hier nicht; nur ist zu beachten, dafs die Sequenz „Christo laudes sollemni" in Frankreich ge-

schrieben ist, nicht in England. Demgegenüber ist interessant, daſs ich bei meiner jüngsten Einsicht in dieses Missale von der Hand eines französischen Herausgebers von Prosen die Bemerkung eingetragen fand: „Ce Ms. n'a pas été en usage en France, ... les ajoutés sont sans importance".

5. Aus französischen Quellen habe ich natürlich nichts Bedeutendes mehr vorzulegen, da in den vorhergehenden Bänden die reiche französische Sequenzendichtung gröſstenteils erledigt ist, namentlich jene, die dem groſsen Centrum von St. Martial entstammt. Bezüglich der Martialenser sei nur bemerkt, daſs es für mich eine Freude war, die Richtigkeit der These Dreves' vom Alter des Cod. Parisin. 1240 als des ältesten Tropars von St. Martial, nämlich des 10. Jahrhunderts, gegen Misset-Weale aufrecht zu halten. Den Nachweis lieferte ich im „Journal of Theological Studies. April 1901"; da die Antwort darauf ausblieb, so kann ich nur annehmen, daſs meine Ansicht als bewiesen gilt.

6. Aus einem französischen Prosar indessen, welches der Cod. 695 auf der Kommunalbibliothek zu Assisi enthält, blieben mir einige wertvolle Beiträge für diesen Band. Freilich hat der Kanonikus Ul. Chevalier in seinem „Sacramentaire .... et Prosaire des Églises de Reims" (Band VII seiner Bibliothèque Liturgique, Paris 1900) den Text der unedierten Prosen veröffentlicht und sich über Alter und Ursprung der Handschrift verbreitet. Über Text und Versabteilung mag ich kein Wort verlieren; man vergleiche nur z. B. die Sequenz „Sponsa virum lugeo" mit dem Chevalierschen Texte (l. c. p. 374). Aber auch betreffs Provenienz der Handschrift bin ich weit entfernt, den Ansichten Chevaliers beipflichten zu können.

An Reims als Ursprungsstätte zu denken, erlauben nur drei Umstände: 1) der Titel „archiepiscopus" im Exultet (fol. 31b); 2) die Namen einiger Heiligen in den Laudes (fol. 41b); 3) die Anwendung der Sequenz de Assumptione BMV „Gaude eia unica columba" (Anal. Hymn. IX Nr. 67) auf den hl. Nicasius.

Demgegenüber sind die Hinweise auf Paris zu klar und deutlich. So unter anderem die Note auf fol. 38b: „Secundum usum Parisiensis ecclesiae", und die typischen Heiligen Marcellus und Maurus in den Sequenzen: „Christo inclita" (fol. XLI; Anal. Hymn. VII, Nr. 118) und „O alma trinitas"

(fol. CLXXIb; Anal. Hymn. VII, Nr. 219)[1]). Daher habe ich es vorgezogen, für das ganze Corpus den Titel Parisiense statt Remense zu wählen[2]).

Meine übrigen Quellen erfordern keinen weiteren Kommentar, da Alter und Herkunft derselben aufser Zweifel stehen. Nur ein Wort betreffs jener Dichtungen, deren Charakter als Sequenz zweifelhaft erscheinen kann. Wenn in Collectaneen oder auf einzelnen freien Blättern Dichtungen ohne jeden Titel eingetragen sind, ist es unter Umständen schwer, wenn nicht unmöglich, zu entscheiden, ob es sich um eigentliche Sequenzen, oder um Reimgebete in Sequenzenform handelt. Daher ist es möglich, dafs einige wenige Sequenzen in vorliegenden Band eingefügt sind, die sich später als in eine andere Abteilung der Analecta gehörig erweisen. Andernteils habe ich sorgfältig solche Pièccen ausgeschieden, die nach Melodie und Rhythmus ursprünglich wohl als Sequenzen gedichtet sein mögen, denen ich aber nur als „Tropi" begegnete. Das gilt z. B. von mehreren Dichtungen im neulich entdeckten, einzigen Graduale von York, zu dessen Erwerb aus den Händen eines Privatbesitzers ich jüngst die Bodleian Library bewogen habe.

Ein uralter und weitverbreiteter Introitus-Tropus zu Ostern oder vielmehr eine dramatisch gefärbte Einleitung zu demselben, die vielfach geändert und erweitert wurde, ist: Quem quaeritis in sepulcro. Eine interessante Variation dieses Themas fand ich in einem alten Tropar von Ivrea, und zwar ist es dort in der Ostermesse nach den Versus alleluiatici

[1]) Die Sequenz „Laus est patri" (fol. CLXXIVb; Anal. Hymn. VIII, Nr. 111) hat zweimal „Andreas" statt „Jacobus", und die Sequenz „Laetabundi iubilemus" (fol. CLXXVIb; Anal. Hymn. VIII, Nr. 112) bietet in 7a, 1 „Arnulphe" statt „Vincenti". Zur Zeit kann ich diese Lokalanspielung nicht erklären; ich weise auf dieselbe hin (— Chevalier hat es bei seiner Ausgabe übersehen —), damit französische Gelehrte sie eventuell verwerten.

[2]) Unabhängig von mir hat auch Blume die gleiche Provenienz wie ich angesetzt (cfr. Anal. Hymn. XXXIX, Nr. 194). -- Selbstredend leugne ich nicht, dafs die Handschrift eventuell nach Reims kam. Das gedruckte Missale Remense behielt für die erwähnte „Nicasius"-Sequenz den gleichen Titel bei und hat in dieser Sequenz einige Varianten, die nur im Cod. Assisien. 695 sich vorfinden. — Ferner sind einige Partien der Hs. wohl nach einem Pariser Codex von St. Victor kopiert; aber dafs die Hs. weder in jener Abtei noch für dieselbe geschrieben sein kann, beweist wohl zur Evidenz schon diese Thatsache, dafs sie über ein Dutzend Melodien enthält, die in keinem Victoriner Codex vorkommen.

als eigentliche Sequenz verwendet. Auch Georgius (De Liturg. Rom. Pontificis; v. Analect. Hymn. XXXVII, p. 10) teilt diese Sequenz als solche mit. Somit hätte dieselbe trotz ihres ursprünglichen Charakters eines Tropus ein gewisses Anrecht auf einen Platz in dieser Sequenzensammlung. Andererseits fehlt jeder Parallelismus im Texte, während in der Melodie derselbe nur stellenweise hervortritt. Daher sei diese „Sequenz" hier im Vorwort vorgelegt.

In die Paschae.

1. Quem quaeritis, mulieres, ad sepulcrum Domini? Alleluia.
2. Iesum quaerimus et non invenimus, ubi erat positus.
3. Si tu tuleris, hoc dicito mihi, ubi erat positus.
4. Cum fletu et stridore dentium ubi vadam? Eum tollam positum.
5. O quam gloriosus fuit ille mortuus!
6. O quam gloriosa erit vita, ubi se reviscerat!
7. Stabat angelus a dextris matris: „Noli flere, regina caeli, quia mortuus fuerat et revixit."
8. Si mihi non creditis, operibus credite et videte, in dextra Dei sedens.
9. Stella clara, lux magna, vitae regem sedere Deo vidi.
10. Deo gratias, Deo gratias, quia surrexit leo fortis.
11. Deo gratias, Deo gratias, de magna tristitia revertimur in laetitia.
12. Deo gratias, Deo gratias; Amen dico vobis, Alleluia.

So im Trop. ms. Eporediense anni 1001—1011. Cod. Capit. Eporedien. 60. A. — Grad. ms. incert. orig. anni 1071 (nach Georgius l. c. III, p. 493). B. — 1 sepulcrum regem A. — 2 inveniemus AB. — 3 dicite A; hoc fehlt B. — 4 stridor A; tollam Dominum B. — 5 gloriosus erat B. — 6 revixerat A. — 7 ad dextris A; iam mortuus B. — 8—10 fehlt B. — 9 vita A. — 11 tristitia vertit B. — 11 u. 12 je dreimel „Deo gratias" B.

Wenig Bedenken wird man gegen Sequenzen erheben, die auf nicht regelrecht kanonisierte Heilige gedichtet sind, z. B. auf Thomas Herzog von Lancaster, Richard Rolle von Hampolle und andere. Einige wenige Sequenzen dieser Art habe ich aufgenommen. — Andere Sequenzen sind für den liturgischen Gebrauch gedichtet, dann aber zur Zeit der „Reformation" stellenweise umgeändert; dahin dürfte gehören die Sequenz „Cenam salutiferam". — Hingegen passen kaum in den Rahmen der Analecta Sequenzen wie z. B. auf Johann Hus, die aber kulturhistorisch von Interesse sind. Die fünf ersten Strophen einer

solchen Sequenz hat Dreves im Vorwort zum I. Bande der Analecta mitgeteilt. Sie beginnt „Rex regum Jesu Christe“ (l. c. p. 17, Nota). Eine andere, ebenfalls auf Hus, möge hier im Vorwort ihren Platz finden.

1a. Clericalis turma, gaude,
Voce psallens mente plaude
Martyrum pro gloria,

1b. Flos candoris quorum rubet,
Coronari hos cum iubet
Christus pro victoria.

2a. Barbarorum rabie
Quorum fusae copiae
Sunt in ortu fidei,

2b. Ut pueri nivei
Et athletae Thebaei
Martyresque rosei.

3a. Per hos phalanx tenellarum
Triumpharat puellarum
Undenis in milibus

3b. Et pugnando mortem usque
Turma sexus utriusque
Triumphis similibus.

4a. In peripheria
Orbis quam proelia
Ferentes aspera

4b. Laetis cervicibus,
Sertis victricibus,
Vernant ut sidera.

5a. Purpura patientiae
Sponsa rubrata comitur,
Bisso tecta munditiae
Sponso Christo coniungitur;

5b. Bis senis gemmis struitur
Urbis factura caelicae,
Ter quaternis statuitur
Portarum ordo fabricae.

6a. Totum aedificium
Claro surgit lapide,
Summum et initium
Sapphiro et iaspide;

6b. Quos manus artificis
Suo locat ordine
Pressurae multiplicis
Pollitos examine.

7a. Deo primitiae
Hi ex hominibus
Palmas iustitiae
Gestantes manibus
Ante thronum Dei.

7b. Quorum Hebraeidae
Sanguinem fuderunt
Gentes et infidae
Insontes oderunt
Pro cultu fidei.

8a. Sed his longe duriores
Pugnae erant, quas victores
Decertarunt militantes
Et in mundo triumphantes
Fideles in Bohemia,

8b. Qui constantes bellatores,
Legi Christi zelatores
Sunt secuti usque mortem
Reproborum per cohortem
Damnatos in Constantia.

9a. O felix Constantia!
O, cui tam praestantia
Bohemorum natio

9b. Dona celsae gratiae
Per fructum ecclesiae
Misit et solacio!

10a. Christi passi pro nomine
Stolas laverunt sanguine,
Aeternae vitae gaudia
Habent in caeli curia.

10b. Quorum sequi vestigia
Da, Christe, nos hic in via,
Perfrui te in patria
Per saeculorum saecula.

So im: Grad. ms. S. Georgii Pragensis saec. 16. Cod. Pragen. VII A 13. A; — und im Collectan. ms. saec. $^{15}/_{16}$. Cod. Pragen. VII C 30 B. — Varianten: 3a, 1 falax AB. — 3b, 2 Curatur sexus B. — 5b, 2 caelicis B. — 7b, 2 sanguine B. — 8a, 2 quos AB. — 8b, 5 Damnos in AB. — 9a, 2 tui AB; cui ist einsilbig zu lesen, wie es oft der Fall.

Aus dem gleichen Grunde und, um zu zeigen, welche weite Anwendung die so beliebte Sequenzenform im Mittelalter fand, möge den Abschlufs des Vorwortes eine Sequenz bilden, welche Bonavitus de Casentino zugleich mit einem Hymnus dem Leibarzte des Papstes übersandte. Der Dichter gab beiden folgendes Geleitschreiben mit:

Magistro Accursino, Domini Papae physico,
Bonavitus se ipsum.

Interdum desiderat providentia dominorum aliqua etiam ludicra, quibus et levius vigiliae pondera portent et somnivocum blandimenta declinent. Audivi siquidem heri, quod sanctissimus pater Dominus noster debeat medicinari vel minutionem hodie celebrare, in cuius honore quendam hymnum in persona cuiuslibet minuentis et quandam sequentiam pro die medicinae cum suis duplicibus non tamen hic positis notis componere festinavi, ut ea sibi, si vestrae discretioni videbitur, ostendatis. Credo enim, quod scribentem vel ut devotum laudabit, vel ut fantasticum, quod citius posset esse, ridebit. Ex horum tamen altero, reverentiae Sanctitatis suae dignitate servata, per aliquantillum temporis spatium circumvento sopore, iocose forsitan suae poterit adulari vigiliae.

„Sequentia sub duplici cantu diei competens medicinae papalis".

R. Haec medela corporalis
Fructum det spiritualis
Amoris et gaudii.

1a. Sic laventur intestina,
Quod se purget et sentina
Mentis omni crimine.

1b. Tunc est digna cura cutis,
Quando munus fert salutis
In utroque homine.

1c. Cum servatur sensitiva
Virtus et intellectiva,
Viget spes solacii.

2a. Sponte factus alvi fluxus
Omnes stringat mentis luxus,
Spiritum fortificet.

2b. Cum sit omnis caro fenum,
Contemnenda sicut caenum,
Semper se vilificet;

2c. Optet tamen sanitatem
Vel conservet facultatem
Divini servitii.

3a. Qui membrorum spernit curam,
Mentem habet ille duram,
Nec scit, quod altissimus

3b. Dedit opem sic vicinam,
Cum creavit medicinam,
Quam de terra carpimus.

3c. Fecit hoc, ut famuletur,
Non, ut caro dominetur
Vel sit serva vitii.

4a. Scimus bene, quod ancilla,
Si sit languens, intranquilla,
Debilis et morbida,

4b. Nequit dominae servire,
Praesto plus est impedire,
Impotens et trepida.

4c. Corpus ergo sic se servet,
Quod vigorem non enervet
Spiritalis studii.

5a. Ille demum, qui sanabat,
Dum per mundum ambulabat,
Corpus, sensum, animam

5b. Omnis, qui tunc aegrotaret
Et ad eum conclamaret
In vocem humillimam,

5c. Nobis sit summa medela,
Salus, vita, lux, tutela
Nostri desiderii.

So im Collect. ms. saec. 14 (Versus Bonaviti). Cod. Vatican. 2854; zugleich mit zweistimmiger Melodie. Der Schlufsvers des Rundreimes (Refrain) reimt stets mit dem Schlufs jeder dritten Halbstrophe.

Rom, den 5. Februar 1902.

Henry Marriott Bannister.

I.

DE TEMPORE.

---

1. De Adventu Domini.

1. Ecce, veniet
Deus et homo factus
atque salvator gentium,

2. Quem prophetae
ante multum praedixerunt;
ecce, impleta
iam sunt omnia.

3. Veniet ex Sion
rex pacificus,
ut salvum faciat
Israel per omnia.

4a. Ecce, Deus noster veniet,
Ecce, rex noster
iam prope est;
Veni iam, Domine,
dissolve vincula
exspectantibus
tuis servis.

4b. Veni, noli tardare, Domine,
Veni, quem exspectabamus
cotidie;
Redime famulos
tuos, quos adquisisti,
perditos (et ex) culpa
primi hominis,

5. Ut in secundum
adventum tuum
laetemur omnes.

Trop. ms. Pistoriense saec. 11/12. Cod. Capit. Pistorien. 70. A. — Miss. ms. S. Felicitatis Florentinae saec. 14. Cod. Laurent. Conv. sup. 233. B. — 1, 2 homo sanctus A. — 2, 4 suntque omnia A. — 5, 1 in saeculum A. — Überschrift in B: „Adventus dominica tertia". — Die Melodie von 1, 2 u. 3 ist „Frigdola" und zwar nach der Adaptierung auf das Schema „Nunc exsultet omnis" (Anal. VII, Nr. 83), wie sie in der Hs. von Pistoja und im Tropar von Novalesa (Cod. Oxonien. Douce 222) sich vorfindet, aber ohne Verdoppelung (Gegenstrophe). — Die Melodie von Strophe 4 ist entlehnt aus „Concordia". — Vielleicht beginnt mit Str. 4 eine neue Sequenz.

2. In Nativitate Domini.

Mane.

1. Benignissima

2a. Domini audite
mira melliflua
super nos
fusa clementia.

2b. Almus Moyses
cernerat iam olim
in rubo
virginem illaesam.

3a. Virga necnon
arida floruerat,
nucesque
tecta induxerat,

3b. Portam clausam
viserat Ezechiel
Mariam
virginemque almam.

4a. O bone rex que pie,
gratias tibi
referimus per cuncta,

4b. Qui complesti omnia,
vates quae olim
[de te] iam cecinerant.

5a. Nunc laeti canamus:
Ecce, puerpera
genuit Emmanuel,
regem in saecula,
alma virgo,
semper immaculata,
Maria,

5b. Ante tempora
Deum oraculis
prophetarum promissum
magnum in aethera,
qui gubernat
et regit cuncta semper
imperia.

6a. Stupesce, caeca
Iudaea, incredula,

6b. Ecce, nunc cernis
promissa munera.

7a. Ille nempe, tibi tanta
qui mira fecerat, immensa
quoque excelsaque
magnalia,

7b. Manna polo quadragenos
annos te aluit, columna
ignis te deduxit
nubifera,

8a. Nunc in stabulo parvulum
nobis Maria genuit,
regem regum in saecula.

8b. Cui obnixis precibus
cuncti curvemur genibus,
nostra ut purget crimina,

9a. Sempiterna gaudia
Nobis det ut omnia,
quae sunt patris et sua,
praemia aeterna,
una cum sanctis
in caelestem patriam.

9b. Trino regi Deo
Salus et victoria
illi sit et gloria
omnia per saecla,
cuncta iubilent
mellifiua(ta) carmina.

10a. O Christe, tibi immensam
referimus gratiam,

10b. O pie, qui nostram venisti
gestare sarcinam.

11. Laus tibi, trine
in unitate,
per infinita
et immensa saecula.

Trop. ms. Pistoriense saec. 11/12. Cod. Capit. Pistorien. 70. — 3a, 2 aridata florerat. — 10b, 1 nostra. — 10b, 2 sarcina. — Melodie in Neumen nach dem Schema der Martialenser-Sequenz „Celebranda"∫ (Anal. Hymn. VII, Nr. 15, 20, 24, 29 u. 127.) — Soviel ich weiſs, ist dieses die einzige Nicht-Martialenser Quelle, in der diese Melodie mit den charakteristischen „Sequelae" 5, 2 sqq. u. 9, 2 sqq. sich vorfindet.

3. In Nativitate Domini.

In Gallicantu.

1a. Vergente mundi vespere
Sol nascitur in sidere,
Dum verbum humanatur.

1b. Ros cernitur in vellere,
Fructus in virgae germine,
Dum virgo fecundatur.

2a. Mirabilis est unio
Carnis cum Dei filio;
Obstupeat natura.

2b. O qualis est et quantus est,
Quam magnus est, quam parvus est,
Quem virgo parit pura!

3a. Par patris sapientia
Ex informi materia
Naturae corporalis.

3b. . . . .
. . . .
. . . .

4a. A summo caeli spatio
Suavi stillicidio
Se terris irroravit.

4b. Sancto conceptus flamine
Naturae gigas germine
Puellam impraegnavit.

5a. Alvus tumescit virginis
Partu Dei et hominis,
Virgo circumdat virum;

5b. De monte lapis sectus est,
De lapide mons factus est,
Terrarum replens gyrum.

6a. Nos iuva, caeli domina,
Qua gratiarum flumina
Fluunt regratiatis.

6b. Ut tui simus proprii
Ac libertatis filii,
Cives aeternitatis.

Grad. ms. Cisterciense [?] saec. 15. ex. Cod. Carolsruhan. U H 1. — 6b, 1 Et tui sumus.

4. In Nativitate Domini.

1. Castae et incorruptae
pangamus iubila Mariae,

2a. Quae sine corporea
peperit Christum macula,

2b. Alloquia credula
suscipiens angelica.

3a. Hodie sidera
melliflua
persolvunt Deo cantica;

3b. Etenim omnia
sunt prodita
videntum vaticinia.

4a. Virgo Deo gravida
nova dat saeculo
miracula.

4b. Maiestas omnifica
latet intra claustra
tenerrima.

5a. Nam deifica
potestas atque natura,
Volens agmina
redintegrare
caelestia
superbiendo depravata,

5b. Non auriflua
praeoptavit palatia,
Sed virginea
elegit membra,
castifico
virore delectabilia.

6a. Exsulta
iam, candida
mater et sponsa,
cara et perfecta columba,

6b. Virgula
Davidica,
cuius florida
nunquam marcescet prosapia.

7a. Excelsa
supra sidera
virgo sola,
stupent astra
matutina,
te supera
venerantur luminaria.

7b. Inferna
tremunt tartara
cito praedam,
quam ceperant,
amissura;
ex quo nostra
Sathan corrupit primordia.

8a. Eia, et eia,
mater casta,
propitia
esto vernulis per saecula,

8b. Qui te devota
et canora
concelebrant
unanimiter symphonia.

9a. Te lingua,
te praecordia
laudant intima.

9b. Exora iam
pro universa
∽∽∽∽∽∽∽∽

10. Tibi consolidata
sancta ecclesia.

Brev. ms. Exoniense ca. ann. 1085. Cod. Londinen. Harl. 2961. Mit Neumenschrift A. — Prosar. ms. Marchianense saec. 15. Cod. Duacen. 69. B. [Blu.]. — Miss. Atrebatense imp. Parisiis 1491. C. — Miss. Atrebatense imp. Rotomagi 1517. D. — 1, 2 canamus CD; l. vielleicht Mariae iubila (Endassonanz). — 3b, 1 omnium B. — 3b, 3 videntium B. — 4a, 1 Virgo Dei B. — 4b, 2 inter per teterrima claustra B. — 5a, 4 reintegrare D. — 5b, 1 aurifica BCD. — 6b, 4 marcescit BCD. — 7a, 2 super sidera A. — 7a, 6 te superna BC; te supra D. — 7b, 6 ex qua A. — 8a, 2 mater facta BC. — 8a, 4 esto servulis BC. — 8b, 1 Ut te BC; Et te D. — 8b, 4 symphoniam A. — Überschrift: „De nat. Domini Prosa“ A; „De Beata Maria“ B. — Melodie natürlich „Mater“.

5. In Nativitate Domini.

1a. Novum canticum cantemus,
Novas Deo decantemus
Laudes et praeconia;

1b. Novos sonos innovemus,
Novo cantu resonemus,
Nova sunt sollemnia.

2a. Novus puer nobis natus,
Et filius nobis datus
Nova fecit omnia.

2b. Homo natus et renatus,
Novo rege renovatus,
Nova speret praemia.

3a. Qui de novo novum cepit,
Novus est, sed non incepit
Nec novit principia.

3b. Felix virgo, quae concepit,
Felix senex, qui suscepit
Christum inter brachia.

4a. Hunc prophetae praedixerunt,
Hunc pastores cognoverunt
Inter animalia;

4b. Hunc reges adoraverunt
Et munera obtulerunt
Stella duce regia.

5a. Ave, virgo, de qua sumpsit
Veram carnem Deus, cum sit
Dei sapientia;

5b. Per te secum nos assumpsit;
Qui non credit, iam praesumpsit
Currere per devia.

6a. Gaude caelum, terra plaude,
Credat homo sine fraude,
Speret cum fiducia.

6b. Et tu, virgo, digna laude,
Cum filio tuo gaude
In aeterna patria.

7a. O quam dulcis melodia,
O suavis harmonia
In caelesti curia!

7b. Tibi dicunt: o Maria,
Tibi dicunt: ave, pia,
Ave, plena gratia.

8a. Haec est laus et vox sanctorum,
Hoc canticum canticorum
Cantet cum laetitia.

8b. Psallat chorus supernorum,
Consonet vox angelorum,
Resonet ecclesia.

9a. Omnes pariter psallentes
Psallant Deo sic dicentes:
Tibi laus et gloria.

9b. Pia, pio nos praesentes,
Nostras ipsi fovens mentes
Offer desideria.

10. Duc nos tecum congaudentes
Ad aeterna gaudia.

Prosar. ms. Parisiense saec. 13/14. Cod. Commun. Assisien. 695. — Mit Melodie.

6. In Epiphania Domini.

1. Gaude, virgo ecclesia,

2a. Christi et tuas recolens
spirituales nuptias,

2b. Quas reges magi celebrant
dona ferentes mystica.

3a. In h̄is omnia a sponso
conduntur nova
divina potentia;

3b. Aquas legales in vina
evangelica
vertit virtute sua.

4a. Hac in die fluenta
sacrat Iordanica;

4b. Rex et caeli Dominus
servo se inclinat,

5a. Insons ipse tuas
lavans maculas,

5b. Ut sis ei sancta
et incorrupta,

6a. Thoro eius digna
et regali corona,

6b. Mater filiorum,
virgo tamen intacta,

7a. Ut et secum praevaleas
habitare
in caelesti curia

7b. Et, qua corda exhilarat,
angelica
perfruaris gloria;

8. Quo nos ipse
sibi servientes
perducat.

Tropar. ms. Wintoniense ca. ann. 1000. Cod. Oxonien. 2558 (Bodl. 775) add. saec. 11. A. — Tropar. ms. Wintoniense saec. 11. med. Cod. Collegii Corp. Christi Cantabrigien. 473. add. saec. 11. ex. B. — Miss. ms. Herefordense saec. 14. Cod. Colleg. Univ. Oxonien. 78 a. C. — Miss. Herefordense imp. Rotomagi 1502. D. — 2 a, 1 recolentes, korrigiert recolens A. — 5 a, 1 Insons Christe C. — Überschrift „Infra octavas Epiphaniae" C. D. — Melodie nach dem Schema „Post partum virgo"; Titel: Graeca pulchra. — Cfr. Hac clara die (Anal. VII, Nr. 101).

7. In Epiphania Domini.

1 a. O abyssus caritatis!
Lumen verum deitatis
In tenebris oritur.

1 b. O dulcedo pietatis!
Latitudo bonitatis
Augens cuncta agitur.

2 a. In praesaepe reclinatur,
Brutum sibi famulatur,
Per quem mundus conditur;

2 b. Brevi panno complexatur,
Super feno collocatur,
Qui nec caelo capitur.

3 a. Latet in tugurio,
Sed fulget in caelo;
Praedicatur angelo
Et sidere novo
Orbis rex aethereus.

3 b. Lux aeterna oritur,
Videtur in solo;
Angelus conspicitur
Cum fulgore miro
Apparente caelitus.

4 a. Aperitur a Iudaeis
In Bethleem oppido
Christum nasciturum fore
Ex ore prophetico.

4 b. His probantes certi facti
Magi ex oraculo
Penitus sunt exsultantes
Viso Christo Domino.

5 a. Ergo et nos offeramus
Regi nostro pariter
Carnis, cordis puritatem
Ac amorem iugiter,
Fidei sinceritatem
Corde et realiter;

5 b. Sic ad Deum revertamur
Regione aliter
Sordes mentis deponentes,
Renovati dulciter,
Intraturi, regnaturi
Cum Deo perenniter.

Miss ms. Franciscanorum Melitensium anni 1506. Cod. Vatic. Ottobon. 221. — 1a, 1 O fehlt. — 1a, 3 In tenebris latitudo oriens. — 2b, 3 caelo rapitur. — 3a, 1 in tugavero. — 3a, 4 exudere nove. — 3b, 1 oratur. — 3b, 2 invidet solo. — 4b, 2 sq. penitus sunt magi ex oraculo exsultantes. — 5a, 1 Ego. — 5a, 3 Canis cordis puritate. — 5b, 1 Sicque Deum. — 5b, 2 Regionem.

8. In Epiphania Domini.

1 a. Stella sita, quam viderant
in oriente magi,

1 b. Antecedebat eos,
usque dum advenirent

2 a. Ad locum, ubi puer iacet
in angusto
praesaepio,

2 b. Et intrantes domum illum
cum Maria
matre cernunt.

3a. Et apertis thesauris suis,
quae portabant,
aurum, tus, murrham
obtulerunt.

3b. Haec tria magi munera
quae offerunt,
magnum designant
mysterium:

4a. Potentia regis
in auro
cernitur
[demonstrata],

4b. Atque sacerdotis
in ture
magna vis
explicatur;

5a. In murrha est
sepultura dominica,
quae mortis destruxit
imperium.

5b. Ecclesia
iuncta sponso est hodie,
qui peccata aquis
mundi lavit.

6a. In nuptiis
lympha in vinum mutatur,
ex quo convivae [omnes]
sunt laetati.

6b. Hoc signorum
indicium fecit Iesus
in Cana, quae vocatur
Galilaeae.

7a. Herodes iratus
tanto viso sidere
explorare natum
per Bethleem
Dominum
Praecipiens pueros
a bimatu
quosque et infra trucidare.

7b. Exclamat Iohannes:
non audeo, Domine,
contingere sanctum
caput meis
manibus;
Ego a te debeo
baptizari,
et non herus a servo suo.

8a. Aqua Iordanis stupuit,
et columbae
vox [sic] protestatur:

8b. „En, filius meus hic est,
in quo mihi
placet, hunc audite."

9. Principium et finis
trinus et unus
manens per saecula.

Tropar. ms. Pistoriense saec. 11/12. Cod. Capit. Pistorien. 70. — Melodie: „Concordia". — 2a, 1 erat ubi. — 3a, 3 tus et murrham. — 7a, 8 non et infra.

9. In Epiphania Domini.

1a. Decorata
tribus miraculis
Cum cantibus
colatur sedulis
In gentibus,
tribubus, populis
Dies ista.

1b. Hanc prophetae
priscis a saeculis
Signavere
multis umbraculis,
Praedixere
suis oraculis
Et psalmista.

2a. Verbum patris
condolens homini
Novum dedit
conceptum virgini,
Quam intactam
spiritus Domini
Conservavit.

2b. Se conservans
patris propaginem
Totaliter
assumpsit hominem;
Totus sursum
et totus virginem
Subintravit.

3a. Qui natus est
sub mundi vespere,
Cuius ortum
nitenti sidere
Declaravit
pater ab aethere
Gentilibus.

3b. Stellam magi
vident in aere,
Regem natum
disponunt quaerere;
Quantus sit rex,
volunt ostendere
Muneribus.

4a. Novum sidus,
pacis indicium,
Reges magi
sequuntur praevium
Usque locum,
intrant tugurium
Mente pia.

4b. Matrem, natum
senemque trepidum
Reperiunt,
offerunt candidum
Tus et murrham
aurumque splendidum,
Ista tria.

5a. Et, quod sit rex
virginis filius,
Hoc per aurum
signatur clarius;
Per tus, quod sit
Deus propitius,
Innotuit.

5b. Murrha signat,
quod sit passibilis
Homo, vero
incorruptibilis;
Culpa tantum
nobis dissimilis
Semper fuit.

6a. Hunc Iordanis
lavat in flumine
Vir propheta;
testante flamine,
Dum lavatur,
nos lavat crimine
Mens divina;

6b. Dirae mortis
hic delet debitum
Ingenitus
per unigenitum,
In specie
praesentat spiritum
Columbina.

7a. Caro sumpta
nobis visibilem
Quem fecerat,
parvum et humilem,
Aqua sensit
Deum mirabilem,
Dum vinuit.

7b. Lumen verum
de vero lumine,
Verbum caro
factum in virgine,
Tunc, quod erat
Deus in homine,
Aperuit.

a. Trinum festum
curemus colere,
Trino trinas
laudes persolvere,
Trino trinum
fateri munere
Studeamus.

8b. Trinum Deum
et unum credere
Satagamus
verbis et opere,
Detque trinus,
ut secum vivere
Valeamus.

Tropar. ms. S. Aredii Lemovicensis saec. 11. Cod. Parisin. 903. add. :. 13/14. A. — Process. ms. S. Guillelmi saec. 14/15. Cod. Mus. Fabre ıtpessulan. 21. B. — Miss. ms. Tharantasiense saec. 15. Cod. Parisien. 9. C. — Miss. Tharantasiense imp. Lugduni 1521. D. — Miss. Massiliense . Lugduni 1530. E. — Miss. Bicterrense imp. Lugduni 1535. F.

1a, 4 colamus C. — 1b, 2 e saeculis B. — 1b, 6 multis oraculis BCD. — 6 spiritus spiritus A. — 2b, 1 Secum servans A; Sed conservans BCDF. — 5 totum sursum C; tot sursum E. — 2b, 6 et totum C. — 3a, 4 intenti ere BCDE. — 3a, 6 patri E. — 3b, 1 Stellam magni C. — 3b, 3 cuius um. — 3b, 4 disponunt cernere B. — 3b, 5 Quantum C. — 4a, 2 patris icium E; pacis iudicium F; facit indicium BCD. — 4a, 3 Regem F. — , 4 praemium D. — 4b, 7 ista tua F. — 5a, 6 perspicius B. — 5b, 1 rrha notat C. — 5b, 3 Homo verus BE. — 5b, 5 Culpa tamen E. — , 1 Nunc F; Hinc A. — 6a, 3 Ut propheta C. — 6a, 5 lavantur E. — , 6 praesentans A. — 7a, 2 vobis C. — 7a, 6 dum mirabilem D. — 7a, 7 uit BE; univit DF; vinuit (vinesco) eine Neubildung nach albesco u. ä. — , 3 verbo sacro BCD. — 7b, 4 factum de E. — 7b, 5 sq. quod Deus t BCD. — 7b, 7 apparuit BCDE. — 8a, 2 colore D. — 8a, 3 sq. fehlen — 8b, 1 sq. Trinum et unum Deum C.

10. In Transfiguratione Domini.

a. Christo laudes
sollemni carmine

1b. Christi cantent
redempti sanguine.

a. Sacer chorus
Sit sonorus
Cithara, psalterio;

2b. Ut lex monet,
Psalmos sonet
Manus operatio.

a. A supernis
Et aeternis
Plaudat modulatio;

3b. Ab humana
Laude vana
Pura sit intentio.

a. Geminatis fidibus
In mentis operibus
Ad legis decalogum
aspiremus;

4b. E summo sollemnio
Operum psalterio
In conspectu Domini
iubilemus.

a. Ergo decem
chordis psallite;

5b. Ergo regi
nostro psallite.

a. Psallite
Sapienter;

6b. Psallite,
Sed decenter.

7 a. Ergo pro debito
Plaudamus alacrius;

7 b. Ergo plus solito
Psallamus et altius.

8 a. Alta sunt sollemnia,
Altaque mysteria
Dies haec ostendit.

8 b. Alte cantant agmina,
Christus Thabor culmina
Die hac ascendit.

9 a. Qui invitat,
Nos invitat
Ad alta mysterii;

9 b. Paucos vocat,
Dignos vocat
Secreto consilii.

10 a. Duos vocat Zebedaeos
Et seorsim ducit eos
Pertrum addens tertium;

10 b. Trinitatem tendit tribus,
Quo designat, quo et quibus
Sit daturus praemium.

11 a. A terrenis supplantati
Et in fide solidati
Per divinam gratiam

11 b. Merebuntur in futuro
Intueri corde puro
Trinitatis gloriam.

12 a. Transfiguratur protinus
Deus, deorum Dominus,
Discipulis cernentibus;

12 b. Non aliud aspicitur,
Sed aliter ostenditur
Apostolorum visibus.

13 a. Ut sol vultus,
ut nix vestis splenduit;

13 b. Cum Helia
Moyses apparuit.

14 a. Sternuntur discipuli
Concussi formidine;

14 b. Hebetantur oculi
Lucis magnitudine.

15 a. O miranda ratio!

15 b. Mira dispensatio!

16 a. Petrus videt,
quos nunquam viderat,

16 b. Et agnoscit,
quos nunquam noverat.

17 a. Petit tabernacula
non sibi, sed aliis,

17 b. Nulla tamen exigit,
quam sibi vel sociis.

18 a. Ecce, nubes lucida
illos obumbravit,

18 b. Quam pro tabernaculis
Christus ministravit.

19 a. Dant Christo testimonium
lex et prophetia,

19 b. Adest testis, sed alius,
auctior Helia:

20 a. Pater ipse proprium
Attestatur filium,
Quo sibi complacuit.

20 b. Nubis luce spiritus,
Carne fulsit genitus,
Voce pater sonuit.

21 a. Ecce, tota trinitas,
Indivisa unitas
Evidenter ostenditur;

21 b. Ecce, summa deitas,
Quam spes, fides, caritas
Sperat,credit,amplectitur

a. Ergo assis,
Christe, laetantibus,
Ergo fave
festa colentibus,
Ergo nostris
intende precibus,

22b. Ut, quos tua
transfiguratio
Laetificat
praesenti gaudio,
Munerentur
aeterno praemio.

Miss. ms. Sarisburiense (Cantuariense?) saec. 13. ex. Cod. Parisin. Arsen. . add. (apud. Pictavum) saec. 14. — Mit Melodie. — 1b, 1 cantant. — 3 Laudat. — 4a, 2 Iumentis operibus. — 9a, 1 Quia vitat. — 10b, 1 dit. — 11a, 1 Alter renis. — 12b, 1 assignatur. — 14a, 1 Cernuntur. —), 1 alius sed.

11. In Transfiguratione Domini.

a. Veste fulgens deaurata,
Christo sponso sponsa grata,
Fecundans ecclesia,

1b. Clara gemmis et corona,
Gratiarum spirans dona,
Sceptra fert regalia.

a. Sponsus hic praeclarus forma,
Fons virtutum, vitae norma,
Lux est iustis praevia.

2b. Hic praecelsus et immensus,
Quem nullius capit sensus,
Regens implet omnia.

a. Sponsa virgo sine ruga,
Per quam primae culpae fuga,
Via patet invia.

3b. Haec est virgo praeelecta,
Haec ad sponsum via recta
Vitae monstrat atria.

a. Dat thesauros alti sensus,
Dat maioris dona census,
Rex praecellit munere.

4b. Offert Christo sponsa fidem,
Dans pro fide caelos idem
Dat aeternum vivere.

. Nam remota carnis mola
Merces erit dupla stola,
Duplex immortalitas.

5b. Quisquis curet, ut sit dignus;
Firmum dedit nobis pignus
Verbum patris, veritas.

. Splendor patris et figura,
Nostra Christus in natura
Mirando specimine

6b. Fulgens lampas est ut solis,
Viris tribus visus solis
Montis in cacumine.

. Bini vates hunc adfantur,
Iam ventura praeconantur:
Mors et crucis passio,

7b. Dolor carnis in flagellis,
Clavis, sputis, potu fellis,
Hostilis derisio.

a. Est audita vox paterna
Tonans aula de superna:
„Meus hic est filius,

8b. Hic dilectus, hunc audite,
Fons aeternus, hunc sitite;
Non credens est impius."

a. Nubes tegit colloquentes,
Tres sternuntur pavescentes,
Turbantur discipuli.

9b. Christus mitis manu tangit,
Quos divina virtus frangit,
Sui duces populi.

10a. Allevat stratos, solatur,
Ne pavescant, exhortatur,
Vim virtutis caelicae.

10b. Iubet, visa ne quis sciat,
Donec mortis victor fiat
Salvator mirifice.

11a. Homo, gaude, cor dilata,
Vita manet te beata,
Vita manet te perennis,
Hanc virtutum pete pennis.

11b. Sola virtus alas dabit,
Qua pennata mens volabit,
Donec Deum plene cernat,
Quo conspecto mundum spernat

12a. A peccatis transformatus,
Virtutibus innovatus,
Homo, addisce vivere;
Nam virtutum tibi scala
Dabit caelos scandere.

12b. Omnes Christum transformatum
Flagitemus, ut reatum
Devoti gregis abluat
Ac in summi regno poli
Laureatum statuat.

Miss. Speciale (Augustense) imp. Augustae 1519. — 10a, 1 consolatur. — Melodie wohl: Laudes crucis.

12. De sancta Cruce.

1. Gaudeat
fidelis plebs universa,

2a. Clara cantans cum gloria
fulgida crucis dona,

2b. Hostis quae stravit imperia
liberavit et arva.

3a. Salus iucunda nobis
ex qua floret,
felicitas
fulget atque serena;

3b. Ex qua munera sancta
[cuncta] stillant,
pax procedit,
vita micat et alma.

4a. Siderea
per quam regna patent,
gaudia
manant et superna.

4b. O crux sancta,
te laude canentes
virtute
tua rege pia

5. Omnia
per tempora.

Trop. ms. Wintoniense ca. ann. 1000. Cod. Oxonien. 2558. (Bodl. 775). — Titel der Sequenz: „Dulce lignum“. Nach dem gleichen Schema geht di Kreuzes-Sequenz „Salve crux sancta“ und manche andere. — 2b, 1 ha eine Silbe Überschufs.

13. De sancta Cruce.

1. Laus surgat
ubique Christo iucunda,

2a. Cuius aegro praelibavit
mundo mors vitae hausta,

2b. Cuius pepulit pomiferae
causae crux atque damna,

a. Scala ac porta caeli,
Laus et decus
quae refulget
orbis salus et ampla;

3b. Per quam venia fluxit,
Pax processit
et libertas,
vita fulsit et alta.

a. Haec est alma
protectio saecli,
Gloria
fidelium et summa;

4b. Quae virtus
generosa splendens
Muniat,
salvet, firmet et regat

5. Nos cuncta
per tempora.

Trop. ms. Wintoniense saec. 11. med. Cod. Coll. Corp. Christi Cantagien. 473. — 2b, 1 eine Silbe Überschufs, gerade wie in der gleichen ıusel in der vorhergehenden Sequenz. — 4b, 1 l. Quae virtute? — 4b, 4 vat firmat. — Titel, wie in der vorhergehenden Sequenz: „Dulce lignum."

14. De sancta Cruce.

a. Salve, signum sanctae crucis,
Lignum vitae, signum lucis,
Mundi ferens pretium.

1b. Poena Christo, crux, es gravis,
Sed triumpho fis suavis,
Vetus vincens proelium.

a. Agni Dei mors occisi
Cruce clave paradisi
Reseravit ostium;

2b. Caput hostis est contritum;
Dum est iusto plus petitum,
Perdit privilegium.

a. Salve, signum nobile
Deo dedicatum,
Angelis amabile
Dans his reparatum,
Nobis delectabile
Tollens cruciatum.

3b. Christe, male venditos
Cruce redemisti,
Servituti subditos
Liberos fecisti,
Naufragio deditos
Ad portum duxisti.

a. Salve, crux, iudicii
Die praesentanda,
Nunc scutum refugii,
Arbor adoranda,
Qua pax postliminii
Fuit reformanda.

4b. Signa nos signaculo,
Crux, tuae virtutis,
Sic ab hostis spiculo
Protege salutis,
Ut futuro saeculo
Dux sis te secutis.

Martyrolog. ms. S. Ceddae Salopiensis saec. 12. Cod. Oxonien. 13957. Wl. D 1225). add. saec. 13/14. — Mit Melodie.

15. De Quinque Vulneribus DN.

a. Plangat Sion salvatorem,
Plangat sponsum et rectorem,
Quia caedit grex pastorem,
Planctu amarissimo.

1b. Plangat culmen honestatis,
Quia proles deitatis,
Dux et decus probitatis,
Traditur supplicio.

2a. Plangat virgo suum natum,
Nudum, caesum, flagellatum,
Caput spinis coronatum;
Squalet mater filio.

2b. Plangat corpus cruentatum,
Vivum cruce conclavatum,
Manus, pedes vulneratum;
Pendet in patibulo.

3a. Tanta Christus toleravit,
Heloi, *Heloi* proclamavit,
Lama sabacthani provulgavit
Mortis in periculo.

3b. Plangat virgo fel murrhatum
Nato sitienti datum;
Mox, ut dicit *Consummatum*,
Datur exterminio.

4a. Postquam matrem commendavit,
Soli patri se donavit,
Spiritum sic exhalavit
Redimendo populo.

4b. Sol et luna obscuravit,
Miles latus perforavit,
Sanguis, aqua emanavit
Eius ex corpusculo.

5a. Terra, saxa tremuerunt,
Et humati surrexerunt
Multisque apparuerunt
Exspirante Domino;

5b. Plangit caelique regina,
Peccatorum medicina,
Plangit natum in ruina
Cum iniquo populo.

6a. Virgo compar passionis,
Cor pertransit mors mucronis,
Ceu sunt dicta Simeonis,
Passa est in animo.

6b. Virgo materque Messiae,
Flos virtutum, vas usiae,
Ut in threnis Ieremiae
Languet rosa lilio.

7a. Virgo, mater Christi Iesu,
Scribitur in threnis: *Vau*,
Iod, *heth*, *teth*, *lamed*, *tau*
Moysi pentatico.

7b. Virgo, mater dolorata,
Super caelos coronata,
Sis pro nobis advocata
Tuo unigenito.

8a. Celsitudo Iesu Christi,
Te quam vilem praebuisti,
Probra multa sustulisti,
Pro nostro flagitio!

8b. Tu, qui tanta passus dire,
Cum instabit dies irae,
Fac cum sanctis pertransire
In perenni gaudio.

9. Iesu, nostri miserere,
Prece matris nos tuere,
Fac nos, Iesu, te videre
In tuo palatio.

Miss. ms. Sarisburiense saec. 15. Cod. Oxonien. 6374 (Barlow. 1) add. saec. 15. A. — Collectar. ms. Augustinorum Dublinensium saec. 14. in. Cod. Londinen. Add. 24198. add. saec. 15. B. — 1b, 2 plores B. — 1b, 4 tradetur A. — 3a, 2 Heli, Heli B. — 3a, 3 zabatani A; zabatini B. — 3b, 4 Datur in exuvio A. — 4a, 1 matri B. — 4a, 3 Pro redimendo AB. — 5b, 1 Plangat A. — 5b, 3 Plangat A. — 6a, 3 Sed A; seu B. — 6b, 3 in extremis A; in tremo B. — 7a, 3 het peth lamet A; Ioth lameth pheht heht tau B. — 7b, 1 dolerata A. — 8a, 1 O celsitudo AB. — 8a, 2 Qui te vilem A. — 8a, 4 Nostro pro B. — Str. 8b u. 9 umgestellt B. — 8b, 3 nos transire B.

16. De Quinque Vulneribus DN.

1a. Cenam salutiferam
salvator curavit,
Qua se et apostolos
ipso se cibavit,
Suam lamentabilem
mortem depalavit,
Quam Iudas commercio
turpi coniuravit.

1b. Hortum intrat anxius,
humi se prostravit,
A se calix transeat
Deum invocavit,
Sed, quominus fieret
mens patris, oravit;
Pro sudore sanguinem
orans desudavit.

2a. Audax dedit osculum
Iudas ori Christi,
Ille: „ad quid,“ inquit, „huc,
amice, venisti?
Falso tradis osculo
me, quem vendidisti?“
Hinc in Iesum irruunt
Sathanae ministri.

2b. O scelus! qui variis
te dilexit modis,
O virus, trux furia!
Deum tuum odis?
Siccine malitiae
intricaris nodis,
Aere captus, proh nefas,
caeli regem prodis?

3a. Ad Pilatum ducitur,
falso accusatur;
Magistratus populi
intrat, debacchatur
Et gravis nequitiae
Iesum criminatur;
Alapis et colaphis
innocens vexatur.

3b. Dum Christum dimittere
Pilatus conatur,
Iudaeorum furia
magis inflammatur;
Tum caelum terribili
murmure foedatur,
Cum clamat plebs impia:
„Vah, crucifigatur!“

a. Traditur militibus,
vinctus verberatur,
Plagis atrocissimis
insons cruentatur,
Luditur, conspuitur,
spinis coronatur,
Pronis humi genibus
vane honoratur.

4b. Caro Dei tenera
sancti salvatoris
Laceratur rigidi
flagello tortoris;
Defluunt salvifici
flumina cruoris;
Crudus, lacer populo
praesentatur foris.

a. Oppidi per medium
Iesus procedebat,
Et crucis patibulum
umeris ferebat;
Ad fores, ad ostia
populus fluebat,
Sic eius confusio
neminem latebat.

5b. In cruce suspenditur,
manus expanduntur,
Crudeli divortio
artus dissolvuntur,
Manus, pedes rudibus
clavis fodiuntur
Et ferro durissimo
cruci compunguntur.

6 a. Pendit cum latronibus
autor veritatis,
Immo, ipsa veritas
ut dux pravitatis,
Innocens cum impiis,
nostris pro peccatis
Ut offensae faceret
trinitati satis.

6 b. De siti conquestus est
et crucem tacebat,
Et acetum felleum
sensit, non bibebat,
Non tam prae doloribus
summis sitiebat,
Quam salutem sitiens
nostram expetebat.

7 a. Mortis victor moriens
fortiter clamavit,
Suum Deo spiritum
patri commendavit,
Dixit: „Consummatum est,“
caput inclinavit,
Ac emisit spiritum,
ditem spoliavit.

7 b. Aperitur lancea
latus redemptoris,
Extemplo fons profluit
undae et cruoris,
Peccatorum lavacrum,
sanitas languoris,
Unde nervos capiunt
sancti novi moris.

8 a. Flet virgo puerpera,
maeret, contristatur,
Simeonis gladium
senis meditatur,
Quo mens et virgineum
cor perterebatur,
Ut vel sic cum filio
crucem luat mater.

8 b. Per haec Dei vulnera,
virgo, tui nati,
Aequo nos fac animo
hic adversa pati;
Si spiret prosperitas,
ne simus elati,
Assis, frenos obvii
moderare fati.

9 a. Iesu, per sanctissimam
tuam passionem
Morbos sana mentium,
per contritionem
Iustam demerentibus
reprobationem
Tua mors sat conferat
ad salvationem.

9 b. Recordare, moreris
vita propter vitium;
Cum iuste irasceris,
tempera iudicium;
Si culpae memineris,
specta mortis pretium,
Et duc, quod redemeris,
in terram viventium.

Appendix ms. saec. 16. Miss. Sarisburiensis imp. Londini 1504. (London, Brit. Mus. C 41. k 4). — 4 b, 2 sancta. — 4 b, 7 Crudus iacer. — 7 a, 1 Mortis rector. — 7 b, 8 sacra novi. — 8 a, 6 perterrebatur. — 9 b, 7 redimeris. — Die Nachahmung der Sequenz „Cenam cum discipulis“ (Kehrein, Nr. 57) ist an mehreren Stellen bemerkbar; nach einzelnen Ausdrücken möchte ich fast glauben, dafs der Verfasser den „Reform“-Ansichten huldigte.

17. De Vulneribus DN.

1 a. Salvete, arma gloriosa,
Christi morte pretiosa
Dedicata iugiter;

1 b. Vos salvator exaltavit,
Quando se humiliavit
Per vos passus duriter.

2 a. Avete, arma, quam decora!
Omnibus splendidiora
Vos elegit Dominus,

2 b. Hostem fortem dum per crucem
Et per mortem mortis ducem
Expugnaret funditus.

3 a. Gaudete, arma, quae sacravit
Christus, quando debellavit
Et fugavit daemones;

3 b. Per vos caelos exornavit,
Angelos laetificavit,
Et salvavit homines.

4 a. Valete, arma, quae victoris
Estis palma, redemptoris
Nobilis martyrii;

4 b. Per vos sanat cunctis horis
Christus vulnus peccatoris
Ad instar collyrii.

5 a. O vos, arma, digna laude,
Ave, *salve*, *vale*, *gaude*
Sumat per vos Dominus;

5 b. Qui per suam dulcem matrem
Nobis mitem reddat patrem,
Sit semper propitius.

6 a. Vos amabit quam decenter,
Salutabit reverenter
Humili officio

6 b. Mundus, vos devote colet,
Qui non ex peccato dolet
Vestro beneficio.

Sequent. ms. Sangallense (Brander) anni 1507. Cod. Sangallen. 546. — Mit Melodie. — 5 b, 2 Verbi mitem; das erste Wort kaum lesbar, darum zweifelhaft.

18. De s. Facie Domini.

1. Salve, decus saeculi,

2 a. Impressum panniculo
nivei candoris,
Alleluia,

2 b. Datumque Veronicae
signum ob amoris,
Alleluia.

3 a. Salve, [sancta facies],
speculum sanctorum,
Quod videre cupiunt
spiritus caelorum;

3 b. Nos ab omni macula
purga vitiorum,
Consortes nos, quaesumus,
iunge beatorum.

4 a. Salve, splendor gloriae,
salus peccatorum
Vera, tu repraesentans
regem supernorum.

4 b. Restauratrix gratiae,
decus angelorum,
Te quaerunt respicere
animae iustorum.

5 a. Stella clara matutina,
Fulgens uti lux divina,
Quae es cura languidi;

5 b. Vitae nostrae medicina,
Nos in mundo a ruina
Serva, vultus Domini.

6 a. Imago haec beata
ex aeterno decorata,

6 b. Lumen funde cordium
ex vi[rtute] tibi data.

7 a. Salve, robur fidei
christianae nostrae,

7 b. Destruens haeretica,
quae sunt vitae vanae.

8. Horum adauge meritum,
Qui te colunt ad ultimum
Atque te credunt sane.

9a. O nobile sudarium,
Nostrum esto solacium,
Eius memoriale,

9b. Qui corpus assumpsit nostrum
Verum gaudium et bonum
Atque donum finale.

Miss. Wratislawiense imp. Cracoviae 1505. A. — Miss. Wratislawiense imp. Basileae 1519. B. — 2a, 1 Impressa AB. — 3b, 4 Coniunge AB. — 4a, 2 sq. vera peccatorum AB. — 4b, 4 hat den Zusatz: quia iubar saeculi. — 5a, 1 matutina clara AB. — 7a, 2 nostrae spei AB. — 7b, 1 Destrues A. — 8a, 1 auge AB. — 8, 3 et te AB. — 9a, 1 sudarium nobile AB. — 9a, 3 Et memoriale eius AB. — 9b, 3 finale donum. — Das Ganze ist eine schwache Nachahmung des schönen Reimgebetes „Salve sancta facies“ (Mone I, 155 u. 156) mit sehr verwildertem Texte.

19. Sabbato Sancto.

1a. Confitemini
et psallite
omnipotenti Domino,

1b. Qui redemit
tunc saeculum,
dum penderet patibulo,

2a. Et sacrum latus
sic lancea
~~~~~~~~
~~~~~~~~
perforatum

2b. Effunderetur
aqua sui
sanguinis
ad redemptionem
populorum,

3a. Quo sancta gens
vocaremini

3b. Nunc et semper
sine fine.

Grad. ms. Modetiense saec. 11. Cod. Capit. Modetien. C. 13/76. A. — Grad. ms. Modetiense saec. 12. Cod. Capit. Modetien. C. 14/77. B. — Beide Hss. haben den Titel „Sequenz“ und als Melodie (in Neumen A, in Notenschrift B) „Veneranda“; cfr. VII. Nr. 36. — 2a, 1 latum A. — 2a, 5 perforatus A. — 2b, 2 suae AB. — 2b, 3 sanguine A; sanguis B. — 2b, 4 redemptionemque A. — 3a, 1 Quod. A.

20. In Resurrectione Domini.

1. Alme mundi, Iesu, tua

2a. Fidelia agmina
tibi canticant

2b. Et propius adesse
sibi rogitant.

3a. Aspice, te quaesumus,
oves
morte emptas
tua pretiosa,

3b. Omniparentis proles,
tuam plebem
memoratam
hanc praerogativam

4 a. Hac die sacra,
qua triumphans,
Domine, tartara
tristes daemonas,

4 b. Hinc tecum tuos
ad gaudia
iam laetos revehis
ad caelestia,

5 a. Hactenus
se flentes diversos
nocte caeca
et continua
Erebi, dum innectis moras;

5 b. Ut mortem
veniens necares
nece tua,
ac captivares
captivitatem hanc humanam;

6 a. Tunc disrumperes
antiquis isdem
tuis fidelibus inferni
dira claustra

6 b. Atque ianuam
paradisiacam
panderes iam universis
mente pia.

7 a. Adesto nunc
et tribue,
ut mentes omnium
canentium tua

7 b. Totis quippe
visceribus
concinant modulis,
. . . .

8. [Vict]or mundi, praesta.

Pros. ms. Parisiense saec. 13/14. Cod. Commun. Assisien. 695. — 3 a, 2 l. oves istas, oder in 3 b, 2 ist „tuam" zu tilgen; letzteres ist weniger wahrscheinlich, da Klauseln von nur 2 Silben kaum zulässig sind. — 4 b, 4 nam caelestia. — 5 a, 2 diversos = abgelegen, getrennt; oder l. demersos? — 7 b, 4 in . . .; eine Lücke in der Hs. — Die Melodie nach dem Schema „Romana".

21. In Resurrectione Domini.

1. Concinat orbis
cunctus Alleluia,

2 a. Votis, voce sollemnia

2 b. Celebrando paschalia.

3 a. Insontum tenera

3 b. Congaudeat turma,

4 a. Sacro fonte nivea,

4 b. Spernens Phlegetontis undas.

5 a. Nos quoque laxas
aptemus fibras
arte musica,

5 b. Voce sonora,
modificantes
prosis neumata

6 a. Voce satis tinnula.
* * * *
Christus namque
mitis hostia

6 b. Factus nostra
ob remedia
* * * *
Crucis pertulit probra,

7 a. Et iugis vita
manens subiit lethalia,

7 b. Fellis amara
passus praelibare pocula;

8 a. Vulnera satis
toleravit dira
transfixus clavis et lancea.

8 b. Sic patiendo
mala gerens nostra
descendit ad ima tartara.

9a. Hostis antiqui
quo defringens arma
revehit potens ampla
ovando tropaea,

9b. Sicque devicta
morte ac resumpta
carne resurgit victor
die hodierna.

10a. Unde iam iucundas
ipsi canamus odas,

10b. Per quem nobis vita
redit aeterna

11. Et caeli clara
nobis patescit aula;
cui sit laus praeclara.

Trop. ms. Wintoniense ca. ann. 1000. Cod. Oxonien. 2558 (Bod. 775). A. — Grad. ms. S. Albani saec. 12. Cod. Londinen. Reg. 2 B IV. B. — Trop. ms. Glastoniense (?) saec. 11. ex. Cod. Londinen. Cott. Calig. A XIV. C. — Trop. ms. incert. orig. saec. 12. Cod. Londinen. Reg. 8 C XIII. D. — Trop. ms. S. Ebrulphi saec. 12. Cod. Parisin. 10508. E. — Miss. ms. Beccense saec. 13. Cod. Parisin. 1105. F. — Grad. ms. Fossatense saec. 13. Cod. Parisin. 13254. G. — Miss. ms. Baiocense saec. 13 (et 14). Cod. Capit. Baiocen. 62. [Blu.] H. — Miss. ms. Sarisburiense (Cantuariense?) saec. 13. ex. Cod. Parisin. Arsen. 135. I. — Miss. ms. Sarisburiense (Vigorniense) saec. 13. Cod. Cantabrigien. K K ij 6. add. saec. 14. K. — Miss. ms. Sarisburiense saec. 15. Cod. Rossian. VIII, 213. [Blu.] L. — Miss. ms. Sarisburiense saec. 15. in. Cod. Oxonien. 15858 (Rawl. lit. c. 3) M. — Miss. ms. Herefordense saec. 14. ex. Cod. Colleg. Univers. Oxonien. 78 a. N. — Miss. ms. Augustinorum Canon. (Lesnensium?) saec. 13. Cod. Bibl. Henry Yates Thomson, Londinen. O. — Miss. ms. Silvanectense saec. 15. Cod. Sangenovefian. 102 (BB l. fol. 11). P. — Miss. ms. Sarisburiense (Lincolniense) saec. 15. Cod. Londinen. Add. 11414. Q. — Miss. ms. Sarisburiense (Vigorniense) ca. ann. 1370. Cod. Oxonien. 6417 (Barlow. 5). R. — Trop. ms. S. Patricii Dublinensis saec. 13. Cod. Cantabrigien. add. 710. S. — Miss. ms. Sarisburiense saec. 15. Cod. Vatic. Palat. 501. T. — Prosar. ms. Cicestrense saec. 13. Cod. Colleg. Univ. Oxonien. 148. U. — Miss. ms. Sarisburiense saec. 15. Cod. Oxonien. 6374 (Barlow. 1). X. — Grad. ms. Sarisburiense (Norwicense) saec. 15. Cod. Londinen. Lansd. 462. Y. — Miss. ms. Sarisburiense (Londinense) saec. 15. Cod. Londinen. Arund. 109. Z. — Miss. ms. Sarisburiense (Dublinense) saec. 15. Cod. Londinen. Egert. 2677. a. — Grad. ms. Sarisburiense saec. 15. Cod. Londinen. Cott. Nero E VIII. b. — Miss. ms. Sarisburiense (Norwicense) saec. 15. Cod. Londinen. Add. 25588. c. — Miss. ms. Sarisburiense saec. 15. Cod. Oxonien. Laud. Misc. 164. d. — Miss. ms. Sarisburiense saec. 15. Cod. Oxonien. Laud. Misc. 253. e. — Miss. ms. Sarisburiense (Dunelmense) saec. 15. Cod. Oxonien. Laud. Misc. 302. f. — Miss. ms. Sarisburiense (Norwicense) saec. 15. Cod. Oxonien. 8955 (Jones. 47). g. — Grad. ms. Eboracense saec. $^{15}/_{16}$. Cod. Oxonien. Lat. liturg. b 5. h. — Miss. ms. Eboracense saec. 14. Cod. Collegii Sidney Sussex Cantabrigien. Δ 2. 11. i. — Miss. ms. Eboracense saec. 15. Cod. Mus. Fitz-William. Cantabrigien. 34. k. — Miss. ms. Eboracense saec. 14. ex. Cod. Collegii Univ. Oxonien. 78. l. — Hymn. et Sequent. ms. Eboracense saec. 16. Cod. Collegii Sion. Londinen. A 34. 3 f. m. — Miss. ms. S. Laudi Rotomagensis saec. 14. Cod. Sangenovefian. 94 (BB l. fol. 5). n. — Miss. ms. Rotomagense saec. 15. Cod. Parisin. 863. o. — Miss. ms. Rotomagense saec. 14. Cod. Parisin. 904. p. — Grad. ms. Rotomagense saec. 15. Cod. Parisin. 905. q. — Miss. ms. Rotomagense saec. $^{14}/_{15}$. Cod. Parisin. 17317. r. — Miss. ms. S. Maturini Parisiensis (Ord. ss. Trinitatis) saec. 16. Cod. Mazarin. 430 (233). s. — Miss. ms. S. Terrenani saec. 15. Cod. Arbuthnoten. s. n. (reimpr. Burntisland 1864). A. — Miss. ms. Sarisburiense saec. 15. Cod. Oxonien. Hatton. 3. u. — Miss. ms. Sarisburiense (Vigorniense)

saec. 15. Cod. Oxonien. 15591 (Rawl. lit. e. 43). x. — Miss. ms. Sarisburiense saec. 14. in. Cod. Bononien. 2565 (enthält nur das Incipit). y. Miss. Silvanectense imp. Parisiis 1524. aa. — Miss. Tornacense imp. Parisiis 1498. bb. — Miss. Tornacense imp. Parisiis. 1509. cc. — Miss. Tornacense imp. Antwerpiae 1540. dd. — Miss. Laudunense imp. Parisiis 1491. ee. — Miss. Baiocense imp. Rotomagi 1501. ff. — Miss. Baiocense imp. Rotomagi 1504. gg. — Miss. Baiocense imp. [Rotomagi] 1545. hh. — Miss. Belvacense imp. Rotomagi 1514. ii. — Miss. Rotomagense imp. Rotomagi 1495. kk. — Miss. Rotomagense imp. Parisiis 1527. ll. — Miss. Rotomagense imp. Rotomagi 1538. mm. — Miss. Rotomagense imp. Parisiis 1544. nn. — Missalia Eboracensia imp. 1509—1533. oo. — Miss. Herefordense imp. Rotomagi 1502. pp. — Miss. Sarum imp. Rotomagi 1492. qq. — Miss. Sarum imp. Venetiis 1494. rr. — Miss. Sarum imp. Rotomagi 1497. ss. — Miss. Sarum imp. Londini 1498. tt. — Miss. Sarum imp. Londini 1504. uu. — Miss. Sarum imp. Rotomagi 1511. vv. — Miss. Sarum imp. Parisiis 1513. xx. — Miss. Sarum imp. Parisiis 1519. yy. — Miss. Sarum imp. Rotomagi 1554. zz.

1, 1 Concinet A. — 2 b, 1 Celebranda EFGLN bb cc; Sollemnia paschalia r. — 3 a, 1 In sumptum tenera dd; In somptum H bb; Insontium I. — 3 b, 1 Congaudet (aber 4 Noten) I; turba Q. — 4 b, 1 Serpens O; Cernens G. — Flagetontis NO h t; undis h. — 5 a, 1 lapsas EG p r. — 5 a, 2 arcemus C; aptenus qq. — 5 a, 3 arte medica FG; arte mirifica I. — 5 b, 2 sq. timula mente devotissima R. — 5 b, 3 prosint neumata r; prorsus neumata L bb cc; paras neumata K. — 6 a, 1 fehlt R. — 6 a, 1 Ecce satis I; Voce sitis p; satis trivula oo (ed. anni 1509); tinnula Mente devotissima HLS. — 6 b, 1 Sanctus nostra g; Facti nostra S. — 6 b, 1 sq. ob nostra remedia Ia. — 6 b, 3 crucis tulit robora ADHMPQ aa dd; tulit probra bb; pertulit robora G; partulit h. — 7 a, 1 Ut iugis o bb dd; iugi UY i k s cc gg kk; Ut iugi n; Et magis p. — 7 b, 1 Vellis arma (aber 3 Noten über arma) I; Pellis arma CRY. — 7 b, 2 fessus prolibare r oo. — 8 a, 2 toleruit dira P; tollerante dira S. — 8 a, 3 confixus BDQ gg. — 8 b, 1 Sic tolerando BCDEFMOY i k n p r s aa bb cc gg ll oo; Sic toleravit PQ; Sic toleranda h; Hic patiendo l; Hic tolerando U; Sic vulnerando G. — 8 b, 2 nostra gerens H. — 8 b, 3 tartarea N kk zz; tertera i. — 9 a, 1 antiqua G. — 9 a, 2 qua G, quod MPU m aa oo; defigens i r, defingens dd, defungens q, distringens k s. — 9 a, 2 sq. revehit arma o r. — 9 a, 3 revehis M, revehi Y; potens ampla b. — 9 b, 1 Sic et d s; de vita P. — 9 b, 2 ac fehlt N yy. — 9 b, 3 victor Christus DQ. — 9 b, 4 die in tertia KLMOQSTXYZ b l t u x pp qq rr tt uu vv yy; in die tertia R d e f g; die tertia a ss. — 10 a, 1 Inde AG p. — 10 a, 2 ipsa p; Christi canamus NS h. — 10 b, 1 nobis tuta p. — 10 b, 2 plausit aeterna AGKST e f r t u x kk pp; plaudit aeterna d; reddit aeterna QY. — 11, 1 Ut IO. — 11, 2 patefecit HK q; patescet O. — 11, 3 cui laus sit n x gg; laus aeterna h i k l oo; laus per saecula d s gg. — 11, 3 fehlt G.

Die Melodie geht nach dem Schema „Pascha nostrum“ (Notker: Cignea). — Vgl. übrigens die Anmerkung zur Sequenz Nr. 28.

22. In Die Paschatis.

1. Pange, turma, corde, vultu
Christo praeconia,

2 a. Concelebrans
admiranda

2 b. Paschalia
sacramenta.

3 a. O beneficia!

3 b. O quam mirifica,

4. Omni saeclo posita,

5 a. Alto polo micantia,

5 b. Magna solo fulgentia!

6 a. Quae licet ampla
miretur ecclesia
sancta catholica,

6 b. Haec tamen alma
praecellunt instantia
festiva gaudia

7 a. Sui per insignia.

7 b. Et mundana
reboet machina.

* * * * * * * *

Ergo clara
concrepent organa,

Gaude, praedulcisona,

8 a. Quia damnata
nocte et calcata
morte perpetua

8 b. Christus ad aethra
hodie praecelsa
redit victoria.

9 a. Ante saecla
arcana
praenotata complentur
hac die fulgida;

9 b. Prophetarum
praesaga
sacra verba nudantur
hac luce splendida.

10 a. Agnus Dei sine macula
surrexit hodie morte victa,
Christus, immensa gloria.

10 b. Gaude, mater o catholic[a]
laetare, exsulta, circumfu[sa]
longe late(que) ecclesia,

11 a. Mentis alacritate
〰〰〰〰〰〰
〰〰〰〰〰〰
iunge canticis cantica.

11 b. Christus hac die clara
morte perempta
te clemens altam
restauravit in patriam.

12. Dicant omnes *Alleluia.*

Trop. ms. Wintoniense ca. ann. 1000. Cod. Oxonien. 2558 (Bodl. 77[5]) A. — Trop. ms. Wintoniense saec. 11. med. Cod. Collegii Corp. Chri[sti] Cantabrigien. 473. B. — 10 b, 1 catholice B. — 11 b, 3 alta A. — Titel [d.] Sequenz: „Pascha nostrum"; vgl. das freilich vielfach differierende Schem[a] von „Concinat orbis" (vorhergehende Nr.).

23. In Resurrectione Domini.

1. Psalle lyrica
carmina

2 a. Iubilans Domino, turmula

2 b. Praesens, mera cum symphoni[a]

3 a. Ipsum nam
condecet laus, gloria,
Quem laudat
in caelo angelica
universa dignitas.

3 b. Is enim
caeli, terrae machinam,
Pelagus
atque ex nihilo, quae
sunt, creavit omnia.

4a. Is deiectum
paradisicolam
reduxit ad aeternae
vitae pascua,

4b. Carnem sumens
pro nobis humanam,
natus matre de vera
sancta Maria,
Virgine casta.

5a. Hinc crucis mysterio
devastans mortem claustra
fregit infernalia,

5b. Chirographum antiquae
praevaricationis
delens morte sua.

6a. Sic surgens zabulo
triumphato
die tertia,

6b. Quis fisus fuerat,
eius arma
aufert omnia
Forti dextera.

7a. Eiusque cuncta spolia
diripiens
vehit secum ad astra

7b. Angelicis agminibus
pastor bonus
constituens socia.

8a. Quapropter huius in laude
pangite, gentes,
cum populis
iubilamina,

8b. Ipsius cruore sacro
redemptae mortis
a vinculo
vita reddita
In poli aula.

9a. Ubi pariter
laetemur semper
cum ovibus
ad patris dextram,

9b. Cum examine
supremo iudex
iudicabit
cuncta saecula
Flammis purgata.

10. Simul resonent
redempta: Fiat.

Trop. ms. Wintoniense ca. ann. 1000. Cod. Oxonien. 2558 (Bodl. 775). A. — Grad. ms. S. Albani saec. 12. med. Cod. Londinen. Reg. 2 B IV. B. — Trop. ms. incert. orig. saec. 12. Cod. Londinen. Reg. 8 C XIII. C. — Trop. ms. Glastoniense (?) saec. 11. ex. Cod. Londinen. Cott. Calig. A XIV. D. — Miss. ms. Sarisburiense (Cantuariense?) saec. 13. ex. Cod. Parisin. Arsen. 135. E. — Trop. ms. Cicestrense saec. 13. med. Cod. Collegii Univ. Oxonien. 148. F. — Grad. ms. Augustinorum Canon. Ronctoniensium saec. 14. Cod. Londinen. Harl. 622. G. — Miss. ms. Augustinorum Canon. (Lesnensium?) saec. 13. Cod. Bibl. Henry Yates Tompson, Londinen. H. — Miss. ms. Herefordense saec. 14. ex. Cod. Collegii Univ. Oxonien. 78a. I. — Miss. ms. Whitbiense saec. 14. Cod. Oxonien. 15850 (Rawl. lit. b 1) K. — Sequent. ms. Cerneliense saec. 14. Cod. Cantabrigien. Ll. i. 10. L. — Miss. ms. Westmonasteriense (Nic. Litlington) saec. 14. ex. Cod. Westmonasterien. s. n. M. — Miss. Herefordense imp. Rotomagi 1502. N. — Grad. ms. saec. 13. Cod. Bruxellen. Fétis 1173. O. — Miss. ms. Beccense saec. 13. Cod. Parisin. 1105. P. — Miss. ms. Rotomagense saec. 14. Cod. Parisin. 904. Q. — Miss. ms. Rotomagense saec. 15. Cod. Parisin. 863. R. — Grad. ms. Rotomagense saec. 15. Cod. Parisin. 905. S. — Miss. ms. Rotomagense saec. 14/15. Cod. Parisin. 17317. T.

3a, 1 Ipsi nam AC. — 3a, 2 cum decet CS; decet F; et gloria FHNS. — 3a, 3 laudant AEK. — 3a, 4 in caelum Q. — 3b, 1 His CGIS; Es enim E; His etenim K; Ad omnem T. — 3b, 2 omnem terrae Q; machina EN. — 3b, 4 ac ex I; atque fehlt L. — 4a, 1 His CIK, Es deiectum E. — 4a, 2 paradisicolas IN, paradicolam K, paradiso E. — 4a, 3 conrevexit E; aeterna AE. — 4b, 2 humanans C. — 4b, 3 matre fehlt RST. — 5a, 1 Hic S, Huic E, Hunc DM, In CQ; mysteria C. — 5a, 1 sq. devastans mysterio F. — 5a, 2 morte HRST. — 5b, 3 dolens C. — 6a, 1 Hic MQRT, Hinc G; Sic resurgens E; zabulon IN. — 6a, 2 colligato E. — 6a, 3 tertia die E. — 6b, 1 Qui CKQST; Qui fixus R, Qui solus E. — 6b, 4 Morti G; dextra CM. — 7a, 1 Quisque QS, Cuiusque IL, Priusque E; Evae eucsque cuncta C. — 7b, 3 constituit E; est contuens cuncta I; socius S. — 8a, 2 pangite omnes L; plangite P. — 8b, 2 redemplo E, redeunte L. — 8b, 4 vitae L; redita C. — 8b, 5 Impoli S. — 9a, 1 Ibi EHR. — 9a, 3 cum omnibus DIMN. — 9a, 4 dexteram CEHILNQRST. — 9b, 3 iudicabit iudex E; iudicabis H. — 9b, 4 iudex saecula E; saecula cuncta RT. — 10, 1 resonant KNR, resonet Q. — 10, 2 Fiat Amen E, Fiat fiat H, Fiant S. — Die Melodie, welche A—G u. O bieten, ist nach dem Schema „Almiphona“ (cfr. Anal. Hymn. VII, 79). — 4b, 5; 6b, 4; 8b, 5 u. 9b, 5, welche gleiche Silbenzahl aufweisen, haben immer die gleiche Melodie und die der jedesmal vorhergehenden Klausel. — Str. 3 u. 4 der Sequenz „Almiphona“ sind hier in eine Strophe zusammengezogen.

24. In Resurrectione Domini.

Feria tertia.

1a. *Sancta cunctis* laetitia
festa sunt celebranda;

1b. *En*, pia luce
clarescit regis aula.

2a. Angelica
simul resultet
caelitus vox gloriosa,

2b. Quod Dominus
Iesus surrexit
lege mortis triumphata.

3a. Et a regula
renitet prophetica
fide puriter ventilata,

3b. Quorum meritis
pullulans ecclesia
per hoc saeculum est diffusa.

4a. Ideoque nostra
iubilent pectora
et in aures
Domini munera dent
pervenire
laudum sibi grata,

4b. Cuius ope sumus
de domo lutea
liberati,
patriae et aeterna
iam meremur
esse digni vita.

5a. Ipsum metuit,
cum nascitur,
pestifera
Herodis olim regis aula;

5b. Ipsum metuunt,
cum moritur,
Iudaica
resurgere perfida corda.

6a. Sed nos, quibus
illa praebuit gratia,
ut esse mereamur
simili gloria,
profuit credere,
quod cum patre creata
regit universa

6b. Et tunc, quando
nasci voluit; debita
et nunc resurgentem
veneramur oda,
ut eum iugiter
in patria videre
queamus aeterna.

7a. Aromata feramus
ad sepulcrum eius,
ubi laudat

7b. Hunc gemina Maria
luce resurgentem
solis orta,

8. Ut voce angelica
visus iam mundi gaudeat
per saecula.

Trop. ms. incert. orig. saec. 12. Cod. Londinen. 8 C XIII. A. — Miss.
s. Leodiense saec. 15. Cod. Vatican. 3808. B. — Miss. ms. Traiectense
ec. 15/16. Cod. Bruxellen. 18125. C. — Miss. Leodiense imp. Delf ca. 1485.
. — Miss. Leodiense imp. Parisiis 1499. E. — Miss. Leodiense imp. Spirae
02. F. — Miss. Leodiense imp. Parisiis 1509. G. — Miss. Leodiense imp.
risiis 1513. H. — Miss. Leodiense imp. Parisiis 1515. I. — Miss. Leodiense
p. Parisiis 1523. K. — Miss. Leodiense imp. Parisiis 1540. L. — Miss.
meracense imp. Parisiis 1495. M. — Miss. Cameracense imp. Parisiis 1503.
— Miss. Cameracense imp. Parisiis 1507. O.

1b, 1 Et pia A, In pia M. — 1b, 2 clarescet D. — 2a, 2 resultat simul
resultet simul EFHIKL. — 2a, 3 vox in caelis gloriosa A. — 3a, 1 Et
c regula A. — 3a, 2 retine A, retinet DI. — 3a, 3 puniter A, pariter D. —
, 2 iubilant AMNO. — 4a, 4 dant A. — 4a, 5 provenire B. — 4a, 6
ıdem sibi gratam A. — 4b, 1 Huius A. — 4b, 4 patria BEFGIK. —
fehlt A. — 4b, 5 non meremur D; mereamur A. — 5a, 1 timuit ADMNO. —
, 1 metuit D. — 5b, 1 sq. cum moritur metuunt A. — 5b, 4 surgere IKL. —
, 2 illam praebuit gratiam MNO. — 6a, 3 u. 4 fehlen A. — 6a, 2 sq.
rfrui credere qua cum patre creator A. — 6b, 6 sq. fehlen D. — 6a, 7
git ACMNO. — 6b, 1—6 fehlen D. — 6b, 1 Et nunc A. — 6b, 4 vene-
mur MNO. — 7a, 2 sepulcra D. — 7a, 3 sibi laude A. — 7b, 1 Nunc
INO. — 7b, 2 lucem D. — 7b, 1 u. 2 lauten in A: Cum germine Maria
eneremur a. — 8, 1 Ut fehlt A; Et BDMN. — 8a, 2 mundi iam A. — 8, 3
audia A.

25. In Resurrectione Domini.

Feria quarta.

Christi hodiernum
celebremus sanctum pascha,

1b. Diem, qua resurgens
a mortuis Deus, una.

Cum patris
voluntate descendit
ad inferos, expulit
indeque sua

2b. Agmina,
quae olim Sophonias
propheta praedixerat:
Ero mors tua.

Victor ascendit de tartara

3b. Reserans paradisum dextra.

Lamentantes
mulieres audire merentur
Angelica voce
dicentes: Surrexit, ecce,
Dominus, [redemptor], vita.

4b. Quem postea
colloquentes duo in via
Vesperascente iam
die, ne cederet, sic
dicebat quantocius Alpha:

Resplenduit mundo,
postquam angariabatur;
crucem in terra

5b. Non horruit, sputa,
non flagella, non pocula
[vini] murrhata.

6 a. Maria, noli flere
filium tuum;
surrexit enim,
sicut dixit;
praecedet vos in
Gallilaea;

6 b. Ibi se pollicitus
est visuros
discipulos ac
conspecturos,
sicuti olim
praedixerat.

7 a. Thomas, inquit,
veni ostendamque tibi
vulnera mea;

7 b. [Vide, palpa],
ne perdas, quod credi
vitam aeternam.

8 a. Nos quoque
ipsum non videntes,
sed puro corde credentes,
dicamus omnes:

8 b. Gloria
tibi sit, Christe, qui
surrexisti a mortuis
in sempiterna

9. Saecula.

Grad. et Trop. ms. incert. orig. saec. 11. Cod. Angelic. 123. (B
A. — Miss. ms. Casinense (?) saec. 11. Cod. Archiep. Utinen. IV° 26.
1 b, 1 Diemque A. — 1 b, 2 Dominus AB; unam A. — 2 a, 2 Voluntate
2 a, 4 que fehlt AB; suos AB. — Strophe 2 b fehlt B. — 3 b ohne I
AB; dextram B. — 4 b, 1 Quam B. — 4 b, 3 sq. vesperascentem ian
A. — 4 b, 4 die recederet si AB. — 4 b, 5 quantocius alme B. — 5 a, 1
dum B. — 5 b, 2 postquod angariabantur A. — 5 b, 1 abhorruit A, obrui
6 a, 4 praedixerat A, dixerat B. — 6 a, 5 vos quantocius AB. — 6 b
surum A. — 6 b, 3 adiscipulis A, a discipulos B. — 6 b, 4 conspe
A. — 6 b, 5 sicut A. — 6 b, 6 quem praedixerat AB. — 7 a, 1 inquiunt
7 b, 3 vita aeterna A. — 8 a, 2 iam videntes B. — 8 a, 3 et huro B. —
resurrexisti A.

Vorlage der Sequenz ist scheinbar „Christi hodierna pangi
(VII, Nr. 23), der manche Redewendungen entlehnt sind; dem entsprech
der vorstehende Text arrangiert. Die Melodie in A (Neumen) u. B (
weist gleichfalls auf das Schema „Mater" hin; vor der Hand jedoc
es schwer, den Text unter die verwilderte Melodie, welche obendr
beiden Quellen oft differiert, zu zwängen.

26. In Resurrectione Domini.

Feria sexta.

1 a. Omnis spiritus
concinat Alleluia,

1 b. Caeli dominum
collaudet omnis lingua.

2 a. Septiformis
spiritus gratiae
de supernis
dantur ecclesiae,

2 b. Qui iustorum
corpora repleat
et eorum
linguas erudiat.

3 a. O quam dives
gratia spiritus,

3 b. Apostolis
data divinitus!

4 a. Linguas docet
omnium gentium,

4 b. Morbos curat,
fugat daemonium.

5a. Consolator
iustorum, spiritus,
te laudantum
intende precibus,

5b. Ut nos mortis
legibus subtrahas
et aeternae
vitae restituas.

6. Concrepet omnis lingua
amen et alleluia.

Trop. ms. Cicestrense saec. 13. ex. Cod. Colleg. Univ. Oxonien. 148. — Mit Melodie. — 2a, 4 datur. — 4b, 2 daemonia, gegen die Assonanz. — Die Versabteilung ist durch die Assonanz und den Rhythmus fest begründet.

27. In Ascensione Domini.

1a. Christo caelos ascendente
Cum triumpho tam ingente,
Tam praeclara gloria,

1b. Cor non valet cogitare,
Quantum inde iubilare
Debeat ecclesia.

2a. Visu probat, quod credebat,
Spes praesentat, quod spondebat,
Patescunt mysteria;

2b. Victor mortis redit sursum,
Cuius ruit in occursum
Laeta caeli curia.

3a. Principi triumphatori
Canunt spiritales chori
Caelica praeconia.

3b. Vox in altum elevetur,
Et per vocem invitetur
Mens ad festa talia.

4a. Auctor nostrae laudis, Christe,
Nostrae laudi sic assiste,
Ut de tua gratia
Tuaque clementia

4b. Nostri gestus et affectus
Sint et motus et profectus
Ad superna gaudia
Semper finis nescia.

Miss. ms. Romano-Franciscanum saec. 15. Cod. Londinen. Stowe 10. A. — Miss. ms. Romano-Franciscanum saec. 15. Cod. Darmstadien. 949. B. — 1b, 1 Vox non B. — 3b, 2 imitetur A. — 4a, 1 Ductor B.

28. In Ascensione Domini.

Per Octavas.

1. Sonet vox fidelium
Alleluia

2a. Christo regi ad gloriam

2b. Scandenti post victoriam.

3a. Nam hoste antiquo

3b. Eius morte victo

4a. Clara susceptus nube

4b. Caelos ascendit hodie.

5a. Et, quam captivam
mortis sub iugo
hostis presserat,

5b. Natura nostra,
Dei unita
verbo, iam regnat

6a. Patris sedens ad dextram. *
O quam mira *
Dei pietas, *

6b. Per quam nostra
* sic captivitas
* Libertati redditur!

7a. O quanta summae
maiestatis miseratio,

7b. Quae nostrum tali
lenit dolorem solacio!

8a. Laetantur angeli inventa
et reportata
ove centesima;

8b. Gaudent unita dragma Dei
sapientiae
thesauro decima.

9a. Gaudeat ergo
die ista homo
tanta sibi in Christo
iam data gloria;

9b. Et terris adhuc
fidelium turma
militans laudum Christo
solvat praeconia

10a. Poscens, ut iucunda
salvatoris visio

10b. Nobis vitae huius
facto termino

11. Christi praelarga
donetur clementia;
Laus cui sit et gloria.

Miss. ms. Eboracense saec. 15. Cod. Collegii Sidney Sussex Canta brigien. Δ 2. 11. A. — Miss. ms. Eboracense saec. 15. Cod. Collegii Univ Oxonien. 78. B. — Grad. ms. Eboracense saec. 15. Cod. Oxonien. La liturg. b 5. C. — Miss. ms. Eboracense saec. 15. Cod. Musaei Fitz-Willia Cantabrigien. 34. D. — Hymn. et Sequent. ms. Eboracense saec. 15. Co Collegii Sion. Londinen. A 34. 3. f. E. — Miss. Eboracensia imp. 1509—153 F. — 3b, 1 Drius C. — 5a, 1 Ut A. — 5a, 2 morte sub A; sub mort F. — 6a, 1 dexteram ABDEF, das zweite e radiert C. — 7b, 1 Qui A; tal F. — 8a, 1 Laetentur F. — 8a, 2 reportate A. — 8b, 1 Gaudent i. angeli, nicht wie Misset-Weale: Gaudet (dragma?!). — 9b, 3 mutans laudu A. — 10a, 1 ut iam A.

Melodie: „Pascha nostrum", und demnach ganz das gleiche Schem wie in der Oster-Sequenz „Concinat orbis cunctus" (Nr. 21). Bei dies Melodie hat 4b stets eine Silbe Überschufs, und in Strophe 6 zeigt sic regelmäfsig der auch sonst bekannte Chiasmus. Misset-Weale (Ana Liturg. II, p. 405) konstatieren recht naiv bei Strophe 4 „Parallelism imparfait", und behaupten sogar bei Strophe 6: „Le rhythme et la rim exigent l'interversion des deux membres de cette clausule"! — Die Melodi belehrt uns besser. — Interessant ist es übrigens, die Fassung der beide Sequenzen, nämlich der vorstehenden und „Concinat orbis", in der ge nannten Sammlung Misset-Weale zu vergleichen unter Berücksichtigung de Thatsache, dafs beide die gleiche Melodie haben.

29. In Ascensione Domini.

Per Octavas.

1. Laetetur orbis
die ista,

2a. In qua nostrae
cum carnis substantia

2b. Christus patris
locatur in dextera.

3a. Casum hodie nostrum
Christi relevat ascensio

3b. Et reparationis
fit humanae consummatio.

4a. Nam lapsum hominis
miserans Dei
clementia

4b. Natus de virgine
fit homo mira
potentia.

5a. Et quia
non erat hostia,
quae mundi
purgaret crimina,

5b. Pro nobis
moritur, caelica
sic nobis
reserans limina.

6a. Et spoliatis
inferis die
surrexit tertia

6b. Confirmatisque
discipulis ad
caeli sublimia

7a. Videntibus illis
hodie

7b. Nostra regreditur
cum carne.

8. Ipsi laus et honor
in saecula.

Miss. ms. Eboracense saec. 15. Cod. Collegii Sidney Sussex Cantabrigien. Δ 2. 11. A. — Miss. ms. Eboracense saec. 15. Cod. Collegii Univers. Oxonien. 78. B. — Grad. ms. Eboracense saec. 15. Cod. Oxonien. Lat. liturg. b 5. C. — Miss. ms. Eboracense saec. 15. Cod. Musaei Fitz-William Cantabrigien. 34. D. — Hymn. et Sequent. ms. Eboracense saec. 16. Cod. Collegii Sion. Londinen. A 34. 3. f. E. — Miss. Eboracensia imp. 1509—1533. F. — 2a, 1 In fehlt A. — 2a, 2 tum carnis C. — 2b, 2 laetatur BCD; locatur fehlt A. — 4a, 1 Quam lapsum D. — 5a, 1 Et qui non D. — 5b, 4 lumina AEF. — 6a, 3 resurrexit BEF. — 7a, 1 Vendentibus E. — Melodie wie: Voce iubilantes (Anal. X, Nr. 37) und mit einigen Varianten wie: Creator poli (Anal. VII, Nr. 51 u. 93) und die Nivernensischen Sequenzen: Angelica reboat (Anal. VIII, Nr. 33) und Praefulgida dicito.

30. De Pentecoste.

1. In omnem

2a. Terram Deo laus
personet dulcissima;

2b. Astra polorum
iubilent praeconia.

3a. Terra simul agat
atque freta
concinant voce sua;

3b. Plebs et fidelium
psallat ei
carminis prosodia,

4a. Verbum quod suum
carnem fore volens
virginis gremia

4b. Sacravit sibi,
quatenus gigneret
creantem omnia;

5a. Qui periclitanti populo
lucis aeternae
cognitionem
monstrare digne debeat,

5b. Ac primi parentis facinus
macula naevi
carens piaret,
natus alvo virginea.

6a. Nam post plura
virtutum genera
subiit crucem
triumphaturus eam,

6b. Ac spiritu
dato tartarea
momordit, sicut
dixit ante propheta.

7a. Hincque vivens
lucifer tumulo
surrexit die tertia,

7b. Ascensurus
caelorum culmina
soles quater post decac

8a. Ubi iudex sedet
ad patris dexteram
cum sacro
flatu, trinitas alma

8b. Quod in alumnorum
gratanter pectora
fuderat
in die hodierna.

9a. Unde psallentes
rogemus una

9b. Mente pura
ac voce consona,

10a. Quo nos regat
ac protegat,
servet, magnificet
atque gloria
ditet in sempiterna,

10b. Ut consortes
mereamur
sanctorum ovibus
necti superis,
inter quos mirabilis

11. Emicat, vivit, regnat
in saecula.

Trop. ms. incert. orig. saec. 12. Cod. Londinen. Reg. 8 C XIII. A Trop. ms. Sanmaglorianum saec. 12. Cod. Parisin. 13252. B. — Grad. Rotomagense saec. 14. Cod. Parisin. 904; bis: fol. 157. C[1]; fol. 233. C Grad. ms. Rotomagense saec. $^{14}/_{15}$. Cod. Parisin. 905. D. — Miss. m Barbarae in Algia saec. 12. Cod. Sangenovefian. 96 (BBl. fol. 7) add. 14. E. — Miss. ms. Rotomagense saec. 15. Cod. Parisin. 863. F. — ms. Rotomagense saec. $^{14}/_{15}$. Cod. Parisin. 17317. G. — Miss. Can cense imp. Parisiis 1495. H. — Miss. Cameracense imp. Parisiis 1503. Miss. Cameracense imp. Parisiis 1507. K. — Miss. Tornacense imp. Pa 1498. L. — Miss. Tornacense imp. Parisiis 1509. M. — Miss. Tornac imp. Antwerpiae 1540. N. — Miss. Sosmense imp. [Parisiis 1547]. O Miss. Noviomense imp. Rotomagi 1506. P. — Miss. Rotomagense imp. R magi 1495. Q. — Miss. Rotomagense imp. Parisiis 1527. R. — Miss. R magense imp. Rotomagi 1538. S. — Miss. Rotomagense imp. Rotomagi 1 T. — Miss. Laudunense imp. Parisiis 1491. U. — Miss. Laudunense Parisiis 1557. X.

2a, 1 Terram fehlt C[2]; laus Deo G. — 2a, 2 personat AB; dulci NOX, dulcissona AHIKMPRU. — 2b, 2 iubilant AE. — 3a, 1 Terra C[1]; Terra sic agat D; simul clangat P, simul aqua UX. — 3a, 3 conc B; voce una U. — 3b, 1 et fidelis B. — 3b, 2 psallat eius B. — 3 carmina IK; prosordia A. — 4a, 1 Verbum qui BIKLNUX; Verbumque suis E. — 4a, 2 carmen A, carne B. — 4a, 3 virginis uterum HIK; gre AC[1]C[2]EFG, gremium LMNPQRSTUX. — 4b, 2 gignerit E, gineret F 4b, 3 solem iustitiae ABH—NPUX. — 5a, 4 insigniter ostenderet ABH PUX. — 5b, 1 Et primi A, Te primi HIK. — 5b, 2 macula necis A, IK; macula carens P; medicans nemo MN; medicans naevo L. — 5 venia piaret P; carens expiaret QRST. — 5b, 4 virgineo DE; Deus h

factus ultro ABH—NUX. — 6a, 2 munera AEH—NPQRSTUX, munere C[2]; virtutum itinera FG. — 6a, 3 subiit mortem C[2] EFGOQRST. — 6a, 4 eam fehlt A; necem BH—NPUX. — 6b, 1 Ac fehlt A; De spiritu P. — 6b, 2 Deo tartarea C[2]; data tartareo A; nato tartara U. — 6b, 3 ut P, utpotes A, utpote BLMNUX. — 6b, 4 ante dixit E; vates dixerat ante H—NPUX; vates dixerant ante B; vate dixerat ante A. — 7a, 1 Sicque UX; In qua B; Hic namque A, Hinc S; Hinc verus rediens P. — 7a, 2 lucifer tertia HIKPUX; lucifer tertio ABLM. — 7a, 3 surrexit de tumulo A; die surrexit tumulo PX; surrexit die tumulo BH—MU. — 7b, 3 quantum post C[2]; solis quater AHIKP; l. vielleicht decadas? — 8a, 1 Ibi HIKU; sedet iudex A, — 8a, 3 sq. cum sancto manens unus (trinus HIK, spiritus B) flamine ABH—NPUX. — 8b, 1 Quem in P, Quos F. — 8b, 2 gratenter C[1]; pectora gratanter ABC[2]MNPUX; pectora graviter IKL. — 8b, 3 fundet P. — Zu 8b in CDEFGQRST die Rubrik: Quando dicitur pro apostolis Simone et Iuda: Quod in alumnorum pectora fuderat, e (in C[2]) quibus sunt sancti Simon et Iudas. — 9a, 1 Inde AC[1] QRST. — 9a, 2 iubilemus nunc ABMNPUX; iubilemus una HIKL. — 9b, 2 et voce ABH—NPUX. — 10a, 1 Quod DE; Qui P. — 10a, 2 et protegat AC[2]F—KMNPUX. — 10a, 3 salvet vivificet NUX; servet vivificet P. — 10a, 5 dicet A; in fehlt C[2] HIKO. — 10b, 1 Et AB. — 10b, 3 coetibus ABH—NUX, civibus F, precibus P. — 10b, 4 netis superis B; vecti FQ. — 10b, 5 miraculis U; mirabilis fehlt HIK. — 11, 1 Amicat C[2]; vivat A; et regnat BFPS; Vivit et regnat emicat atque pollens permanet HIK.

Abgesehen von einigen Differenzen steht die Gruppe der Hss. ABH—N PUX als im Texte übereinstimmend den übrigen Quellen als von ihnen oft bedeutend verschieden gegenüber. Trotz des höheren Alters scheint dennoch diese erstere Gruppe den ursprünglichen Text nicht gewahrt zu haben, da die von Alters beliebte Endung der Clauseln auf **a** durchweg zerstört ist.

31. In Pentecosten.

1a. Spiritus a throno
sanctus procedens
suprema

1b. Alumnorum corda
sua lustravit
gratia,

2a. In ignis forma sua
apparens potentia,

2b. Hora tertia sancta
dedit charismata.

3a. Facto enim repente sono
sanctorum ora
caelestis mirificans flamma

3b. Linguas verbo doctrinae fecit
valde disertas
et corda flammantia.

4a. Cuius amor
mentium nostrarum
accendat intima,

4b. Urat corda
amore divino,
salvet nos per saecla.

Grad. ms. Canonic. August. Ronctoniensium saec. 14. Cod. Londinen. Harl. 622. A. — Miss. ms. Rotomagense saec. 15. Cod. Parisin. 863. B. — Miss. ms. Rotomagense saec. 15. Cod. Parisin. 17317. C. — Miss. Rotomagense imp. Rotomagi 1495. D. — Miss. Rotomagense imp. Rotomagi 1499. E. — Miss. Rotomagense imp. Parisiis 1527. F. — Miss. Rotomagense imp. Rotomagi 1538. G. — Miss. Rotomagense imp. Parisiis 1544. H. —

1a, 3 supremo A—H (gegen die Endassonanz auf **a**). — 1b, 2 illustravit BD; lustravi H. — 3a, 3 vivificans B, vivificat D. — 3b, 2 valde fehlt G. — 4a, 1 Huius AD—H. — 4a, 2 vestrarum C.

32. In Pentecoste.

Feria tertia.

1. Veni, sancte spiritus,
Nos perfunde caelitus
Rore novae gratiae.

2a. Culpas nostras dilue,
Et nos manna complue
Verae sapientiae;

2b. Sis nobis paraclitus
Et mundans medullitus
Lima conscientiae.

3a. Igne nos examina,
Luce nos illumina
Dignae paenitentiae;

3b. Munda mentis aream,
Lateres et paleam
Et lutum elimina.

4a. Pietate solita
Nos afflictos visita,
Nostra delens crimina
Planta morum germina;

4b. Sere semen gratiae,
Semen indulgentiae,
Semen patientiae,
Semen verae gloriae.

5a. Supplicemus
Et oremus,
Ut te duce fortes stemus
In agro martyrii;

5b. Occumbamus,
Ut vincamus,
Moriamur, ut vivamus
Tanquam strenuissimi.

6a. Per te Christi passioni
Conformemur et agoni
Instantis militiae;

6b. Per te Christo militemus
Et cum Christo festinemus
Ad palmam victoriae.

7a. Cor, os, actus nostros munda,
Et fecundis nos fecunda
Rivis misericordiae
Et disciplinis fediae.

7b. Da de caelis sacrum numen
Et in terris verum lumen,
Nobis caecutientibus
Mentes illustra moribus.

8a. Cum sis ardor caritatis
Et largitor pietatis,
Tuae nobis largitatis
Confer participium.

8b. Plue nobis aquas mundas,
Aquas vivas et fecundas,
Formans nobis mentes mundas
Doctrinis caelestium.

Prosar. ms. Parisiense saec. 13/14. Cod. Commun. Assisien. 695. A. — Miss. ms. Autissiodorense saec. 14. Cod. Parisien. 17316. B. — Miss. Autissiodorense imp. Parisiis ca. 1484. C. — 2b, 1 His nobis A. — 2b, 2 Emundans C. — 5b, 2 Et ABC. — 5b, 4 Tamquam chorae filii B. — Str. 7a u. b fehlt C. — 7b, 3 convenientibus B. — 8b, 1 Flue C. — 8b, 3 Forma C. — Melodie: Mane prima sabbati. Danach richtet sich von selbst die Bemerkung Misset's zum Vers 4a, 4: „qui rompt le rhythme et qui est inutile au sens" (Anal. Liturg. I, p. 413). Freilich benützten Misset-Weale für diese Sequenz nur C, und so ist das Nichterkennen der Melodie erklärlich.

33. De Pentecoste.

Infra Octavas.

1a. Gaude, mater ecclesia,
filiorum
adoptione fecundata,

1b. Quos spiritus almiflua
cooperante
sancti parturisti gratia.

2a. In his ergo devote sacra
sollemniis pange
Deo cantica,

2b. Quibus sanctus paraclitus
largitus est nobis
sua charismata.

3a. Hac namque in die,
repentino sonitu
mundo intonante,
hora tertia

3b. Apparens in igne
alumnorum pectora
virtute divina
reddit flagrantia;

4a. Quorum praeconiis sacra
emanarunt
vitae dogmata,

4b. Quibus nos mundantes viva
digne sibi
praeparemus templa,

5a. Nos sibi possideat
quatenus habitacula

5b. Secumque nos ad sua
transvehat palatia;

6a. Ubi perpetua
mereamur
iucundari gloria

6b. Atque sine fine
voce Deum
laudare hymnidica.

7a. Spiritus alme,
nos vitiis munda,
virtutum floribus orna;

7b. Sit tibi gloria
cum patre et nato,
qui regnas unus Deus

8. Per saecula.

Trop. ms. Wintoniense ca. ann. 1000. Cod. Oxonien. 2558 (Bodl. 775). add. saec. 11. A. — Trop. ms. Wintoniense saec. 11. med. Cod. Collegii Corp. Christi Cantabrigien. 473. B. — Grad. ms. Canonic. Augustin. Ronctoniensium saec. 14. Cod. Londinen. Harl. 622. C. — Grad. ms. Rotomagense saec. 14. Cod. Parisin. 904. D. — Miss. ms. Rotomagense saec. 15. Cod. Parisin. 863. E. — Miss. ms. Rotomagense saec. 15. Cod. Parisin. 905. F. — Miss. ms. Rotomagense saec. 15. Cod. Parisin. 17317. G. — Miss. Rotomagense imp. Rotomagi 1495. H. — Miss. Rotomagense imp. Rotomagi 1499. I. — Miss. Rotomagense imp. Parisiis 1527. K. — Miss. Rotomagense imp. Rotomagi 1538. L. — Miss. Rotomagense imp. Parisiis 1544. M.

1a, 3 adoptionem C. — 1b, 1 spiritu C. — 1b, 3 sancto C. — 2b, 1 Quibus spiritus paraclitus E. — 3a, 2 repetitionis sonitu C. — 3b, 1 apparuit E. — 3b, 3 divina virtute C—M. — 4a, 2 enarrarunt E. — 4b, 1 sq. vitae dignae B; viva digna DF. — 5b, 1 Quocunque nos B; Tecumque D. — 5b, 2 transeat E, transferat CG, transffeat F. — 6a, 1 Ibi CG. — 6a, 1 sq. mereamur perpetua D. — 6a, 3 in gloria E. — 6b, 2 Deum fehlt IK. — 7b, 1 Gloria laus EG—M. — 7b, 3 regnas vivus F. — Die Melodie bieten ABCD. — Feria tertia AC. — Feria sexta H—M.

34. De sancta Trinitate.

1a. Adoremus unitatem
Et in ea trinitatem
Pari reverentia

2a. Haec dicuntur relative,
Cum sint unum substantive,
Non tria principia;

3a. Patri proles est aequalis,
Nec hoc tollit personalis
Amborum distinctio.

4a. Digne loqui de personis
Non humanae rationis
Valet imperfectio.

5a. In spe mentes erigamus,
Et in vera maneamus
Fidei concordia.

1b. Tres personas profitentes
Personali differentes
A se differentia.

2b. Sive dicas tres vel tria,
Simplex tamen est usia,
Non triplex essentia.

3b. Patri compar filioque
Spiritalis ab utroque
Procedit connexio.

4b. Spes exsurgat, fides crescat,
Ut sic nobis elucescat
Verae lucis visio.

5b. Sit laus omnis unitati,
Sitque summae trinitati
Coaeterna gloria.

Miss. ms. Eboracense saec. 14. Cod. Colleg. Sidney Sussex Cantabrigien. Δ 2. 11. A. — Miss. ms. Eboracense saec. 14. Cod. Colleg. Univers. Oxonien. 78. B. — Grad. ms. Eboracense saec. 15. Cod. Oxonien. Lat. liturg. 5. b. C. — Hymn. et Sequent. ms. Eboracense saec. 16. Cod. Colleg. Sion Londinen. A 34. 3. f. D. — Miss. ms. Sarum (Lincolniense) saec. 15. Cod. Londinen. add. 11414 E. — Miss. ms. Eboracense saec. 15. Cod. Musaei Fitz-William Cantabrigien. 34. F. — Miss. Eboracense imp. Rotomagi 1509 G. — Miss. Eboracensia imp. 1516—1533 H. — 1b, 2 deferentes A. — 1b, 3 deferentia A. — 2b, 3 substantia E. — 4a, 1 Digna A. — 4b, 2 Et sic C. — 4b, 3 Vera lucis ABC. — 5a, 2 in una E. — et vera D. — 5b, 2 Sicque AG; summo A. — Die ganze Prose ist beinahe wörtlich der Sequenz Adams von St. Victor „Profitentes unitatem“ entlehnt.

35. In festo ss. Trinitatis.

1a. Te veneremur, Domine,
Qui trinus es in nomine,
Alleluia;

2a. Te patrem nos ingenitum,
Te natum unigenitum
Adoramus,

3a. Sit benedicta trinitas,
Vera summaque deitas
Cuncta regens.

4a. Te triplicem per numerum
Credimus unum Dominum,
Verum Deum,

1b. Unus constans in numine,
Cuncta disponis ordine,
Alleluia.

2b. Te utriusque spiritum,
Spes et solamen tristium,
Collaudamus.

3b. Personarum proprietas,
Laudetur atque deitas
Semper manens.

4b. Laus, decus et imperium,
Sit tibi in perpetuum,
Summe regum.

5 a. Spes nostra, salus, gloria,
5 b. Trinitas individua,

6 a. Concede nobis gaudia
6 b. Per infinita saecula.

7. Amen dicant omnia.

Trop. ms. Cicestrense saec. 13. ex. Cod. Collegii Univers. Oxonien. 148. — Mit Melodie: Laetabundus, aber sehr verändert.

36. De sanctissima Trinitate.

1 a. Unum trinum adoremus,
Tres in una collaudemus
Personas essentia.

1 b. Hae personae personali
Distinguuntur, non locali,
A se differentia.

2 a. Quamvis sint tres, non sunt tria,
Quarum simplex est usia,
Sed trina distinctio;

2 b. Quas discernunt notiones,
Non humanae rationes,
Sed vera confessio.

3 a. Hae personae sunt diversae,
Non diversa, sed adversae
In rerum regimine,

3 b. Cum sit illis idem nosse,
Idem velle, idem posse
Pari moderamine.

4 a. Pater alter est a prole,
Proles tamquam sol ex sole
A patre progreditur;

4 b. Quod procedat ab utroque
Flamen patre filioque,
Firma fide creditur.

5 a. In hac fide fortes stemus,
Ut per ipsam triumphemus
De mundi principibus;

5 b. Hanc in petra solidemus,
Hanc ardentem comprobemus
Devotis operibus.

Prosar. ms. Parisiense saec. 13. ex. Cod. Commun. Assisien. 695. — 1 a, 1 . . um trinum; minder wahrscheinlich: Deum trinum.

37. De Corpore Christi.

1 a. Ave, verbum incarnatum
Dei providentia,

1 b. Ave, mundo procreatum
Divina clementia.

2 a. Ave, Christus, Deus homo,
Panis, vini specie.

2 b. Ave, pia viva caro
De Maria virgine.

3 a. Miro modo qui venisti
Et sic nasci voluisti,

3 b. Omnes salva, corpus Christi,
Quos cruore redemisti.

Tropar. ms. S. Patricii Dublinensis saec. 14. med. Cod. Cantabrigien. add. 710. — Mit Melodie.

38. De Corpore Christi.

1 a. Rex immensae pietatis
Carnem suam dat beatis
Atque malis edere.

1 b. Inde sanguis eius potus
Fit utrisque, tamen notus
Inaequali foedere.

2 a. Malum sorbet nam gehenna,
Bonus ast virtutum penna
Volat super aethera.

2 b. Sic se Petro simul Iudas
Dedit; hic dilexit nude,
Iudas gessit scelera.

3 a. Corpus Christi celat verum
Panis et cruorem merum
Sub arae cultoribus.

3 b. Bonis non amplificatur,
Nec malis attenuatur
Hoc dispensatoribus.

4 a. Hoc nutritur alimento
Spiritus, sed corpus tento
Hoc cibo negligitur;

4 b. Nam in ipso non placatur
Fames, si sensu negatur,
Fide non ambigitur.

5 a. Per amoenam
Tuam cenam,
Christe, poenam
Nexu plenam
A nobis removeas.

5 b. Sed, decora
Caeli prora,
Mortis hora
Sine mora
Pace tua foveas.

Grad. ms. Rhenoviense saec. 13. Cod. Turicen. Rhenov. 14. add. sae 14. A. — Grad. ms. Schafusianum saec. 13. Cod. Turicen. Rhenov. 23. add. sae 14. B. — Grad. ms. Rhenoviense saec. 13. Cod. Turicen. Rhenov. 29. add. sae 14. C. — Miss. ms. Rhenoviense saec. 15. Cod. Turicen. Rhenov. 52. D. — 2 b, 3 cetera ABCD. — 4 a, 1 alimen B.

39. Dominica I. post Octavam Pentecostes.

1. Quidam magna

2 a. Transit via
laetatus abundantia;

2 b. Vestiebatur
purpura atque bissina;

3 a. Prandia sua
cum cena miscebat omnia

3 b. Semper schemata
adhibens pluris luxuria.

4 a. Et haec omnia
subito ei sunt ablata;

4 b. Ivit anima
in chaos et corpus in terra

5 a. Quo pompa,
schemata,
exquisita convivia?

5 b. Immensa
voluptas?
ubi inflata gloria?

6 a. Servata causa
eius iam,
cum corpore et anima

6 b. Ut supplicia
maiora
recipiat perpetua,

7. Iuxta quae fecit in saecla.

Trop. ms. Pistoriense saec. 11/12 Cod. Capit. Pistorien. 70. — 3 a, 2 l. scena? — 3 b, 1 scemata. — 5 b, 3 ibi. — 7 in saecula. — Melodie: Stans a longe (Notkers Metensis minor). [Cfr. Anal. VII, Nr. 46, 48, 231; IX, 26, 156; XXXVII, 115, 148]; die Hs. freilich bietet eine eigene Melodie, wonach 1 zu 2 a zu ziehen und folglich in 2 b ein dreisilbiges Wort (coccina?) zu ergänzen wäre. Dieselbe dürfte jedoch erst später entstanden sein.

40. In Dominicis post Pentecosten.

1 a. Quicunque vult salvus esse,
Ante cuncta est necesse,
Ut fidem catholicam
Teneat ut integram.

1 b. Illam nisi natus bisque
Rectam fidem unusquisque
Credat, absque dubio
Peribit perpetuo.

2 a. Fides est, ut unum Deum
Trinumque credamus eum;
Personarum trinitas,
Et naturae unitas;

2 b. Deus trinus est et unus:
[Pater, verbum atque munus];
Par trium aeternitas,
Trium par aequalitas.

3 a. Pater natus est a nullo,
Patris verbum est ab illo,
Ab utroque spiritus
Procedit paraclitus;

3 b. Solus natus est a solo,
Ita credunt sine dolo,
Cuius incarnatio,
Virginalis natio,

4 a. Crux et mors et sepultura
Infernorum et morsura,
Laeta resurrectio,
Laetior ascensio.

4 b. Hic adventus est secundus,
Erit nempe tremebundus;
Hoc qui non crediderit
Salvari non poterit.

Miss. Auxitanum imp. Lugduni 1491. — 1 a, 4 in integra; auch die Correctur „ut (et?) integram" wahrt nicht den Reim, der sonst rein beobachtet ist; indessen gilt das Gleiche von dem correspondierenden Verse 1 b, 4. — Vgl. die Sequenz gleichen Anfanges bei Kehrein, Nr. 147.

41. Diebus Dominicis.

1. Ad te pulchra

2 a. Cymbala hymnisona

2 b. Tinnula cum gloria

3 a. Ecclesiae,
o Christe, trinitas,

3 b. Dulcibiles
sic voces emittant.

4 a. Nostra modula
munia placeant
accepta

4 b. Tibi, rex pie,
tympana quem laudant
superna,

5 a. Cum Cherubim Seraphimque
gaudia
canora,

5 b. Et dona nos modulare
caelica
in aula

6. Amen per saecla.

Trop. ms. Wintoniense ca. ann. 1000. Cod. Oxonien. 2558. (Bodl. 775). — Titel der Sequenz: „Prosa ad Sequentiam Bucca" (auch fol. 128: „Bucca excelsa"). — Man vgl. die folgende Sequenz gleichen Schemas und Titels: Laude pulchra.

42. Diebus Dominicis.

1. Laude pulchra

2 a. Vox omnis dulcisona

2 b. Cantica melliflua

3 a. Regi regum
iubilet per saecla;

3 b. Super astra
qui regnat et arva;

4 a. Cuius inclita
condidit omnia
maiestas;

4 b. Cuius rosea
fecerat mors saecla
redempta

5 a. Et sibi sceptra subegit
omnia
mundana.

5 b. Gloria cui ubique
sit soli
immensa

5. Per cuncta saecla.

Trop. ms. Wintoniense saec. 11. med. Cod. Collegii Corp. Christi Cambrigien. 473. — Titel der Sequenz: „Bucca". Vgl. die vorhergehende Sequenz: „Ad te pulchra".

43. Diebus Dominicis.

1. Alme Deus
cui serviunt cuncta,

2 a. Quae gerit polus,
tellus et quae prorogat,

2 b. Et quae dant maris
alta receptacula;

3 a. Iussit ut constituens
omnia
tua sapientia,
ima, media
quae regit et ardua.

3 b. Hinc te cantant angeli,
laudant et
archangeli, Cherubin
atque Seraphin
dulci voce resonant.

4 a. Abraham
cum sociis David
et cum prophetis praedicat;

4 b. Salomon
et sapiens lingua
iucunda te glorificat.

5 a. Princeps claviger
et Petrus
tuba te celebrat aurea;

5 b. Paulus legifer
resultat,
et apostoli pronuntiant.

6 a. Hinc et martyrum
phalanx rosea,
confessorum
chorus atque candens
te canit et plebs
virginea;

6 b. Hinc et innocens
tua columba
ecclesia,
quae mater est nostra
tuaque sponsa
carissima,

7 a. Te cantat in suis
cimbalis
tibi et Alleluia
concrepat.

7 b. Nos quoque cum laude
consona
ad te clamamus voce
cernua:

8 a. O Christe Domine,
miseris
parce tu famulis
tua pro clementia;

8 b. Supplices protege,
rex pie,
tironesque tuos
tua sancta romphaea;

a. Coronam daque servis,
pro quibus tuam
claram dederas
stauro pendens
purpuram;

9b. Divites fac et fide,
propter quos pauper
factus es carne,
pacis et da
tempora.

a. Cumque iusseris
sub hora mortis
vita nos hac migrare,
tua nos
dextra recipiat,

10b. Atque inferni
de potestate
libera, o rex pie,
et perduc
ad caeli regiam,

11. Ubi per saecla
laetemur omnia
sempiterna.

Trop. ms. Wintoniense saec. 11. med. Cod. Coll. Corporis Christi Canta-
;ien. 473. — Melodie: „Quoniam Deus maior“. — Vgl. die Martinus-
uenz: Promere chorda. — Vielleicht ist vorstehende Sequenz für das
t Omnium Sanctorum bestimmt.

44. Diebus Dominicis.

1. Angelicae
turmae pulcherrima
Celsa praeconia
Christo iubilant
in aethre assidua;

Qui excelso
rex pollet solio
paterna in dextera,

2b. Davidica
quem virgo Maria
genuit castissima;

Nos supplici
conclamamus
cui *Gloria*

3b. Melliflua
pretiosa
modo carmina.

Christe, rex rutilans,
Suscipe, laus
angelorum, laudum
carmina laeta
Pro tua

4b. Immensa gratia,
Prece, voto
supplici nostra quae
mittit caterva
Cernua;

Pro qua patria
caeli fulgida
descenderas
arva ad haec infima,

5b. Ut nos sanguinis
tui pretio
reduceres
gaudia ad supera.

Quapropter tibi grata
vox omnis dulcisona
det cantica,

6b. Captiva qui saecula
crucis per mysteria
redimeras.

7a. Nostra quoque nunc vota
tota devota

7b. Voce prona menteque
pura et casta

8a. Consona *Gloria*
Te collaudant, adorant,
sancte rex, in hac aula,
qua nos tua
audi clementia;

8b. Nosque corrobora
Et dona per saecula
sancta tabernacula,
siderea
que sancta et pulchra

9a. Nos feliciter
scandere post mortem,
sancta virtutum
digna corona,

9b. Ubi aurea
te agmina cuncta
cantant per aeva
tota aeterna

10a. Regem, cuius almae gloriae
quaeque serviunt
per saecula condita,

10b. Christe, quae, rex regum, inclita
sapientia
tua iam plasmaverat.

11. Cui gloria
sit nunc et per saecula
aeterna.

Trop. ms. Wintoniense ca. ann. 1000. Cod. Oxonien. 2558 (Bodl. 775). — „Prosa ad Sequentiam Adorabo minor" irrtümlich statt Adorabo maior". Zu diesem Schema vgl. die Martialenser Kirchweih-Sequenzen „Observanda" und „Laetetur" (Anal. IX, Nr. 221 u. 224) und auch „Rex caelice" (Anal. IX, Nr. 396).

45. Diebus Dominicis.

1. Arce summa,

2a. Ecce, plebs aurea
rutilans
gloriosa
~~~~~~~~~~

2b. Stola incorrupta
praedita
et corona
sempiterna;

3a. Quam lux immensa
replet alma,
pax et perfecta
praebet gaudia
infinita.
~~~~~~~~~~

3b. Christo per saecla
pretiosa
cantica sacra
voce iubilant
indefessa
et excelsa,

4a. Alma vota
rependentes mente cernua
ac devota,
~~~~~~~~~~

4b. Claras odas
concrepando voce consona
laetabunda
ac sonora.

5a. Nostraque tibia
intima et modica
musica cantat
modulamina
iam canora
~~~~~~~~~~

5b. Illi, qui supera,
infera ac media
magna gubernat
sapientia
sua, sancta,
veneranda.

clementia
ıit saecla,
norte victa
:it iam tertia
ara;
~~~~~

ola immensa

6b. Sol, luna, sidera,
noxque diesque
a quo reguntur;
cui nunc et militant
elementa
universa.

7b. Semper atque excelsa

11. Gloria sit et honor
lausque aeterna.

ıs. Wintoniense ca. ann. 1000. Cod. Oxonien. 2558 (Bodl. 775). —
. redemit; Umstellung zur Wahrung des Clausel-Auslautes auf **a.**
3 freilich fehlt derselbe. — 6 b, 5 clementia.
ende Abteilung erscheint als die einzig zulässige, die sich deckt
ımen, mit der Sequela und Melodieabteilung auf fol. 128b, und
tialen. — Jede Gegenstrophe schliefst mit zwei „porrectus resu-
ıchtenswert ist, dafs die Silbenzahl der überschüssigen Schlufs-
r Gegenstrophe stets die gleiche ist und sich mit derjenigen der
lausel deckt. — Titel der Sequenz „Berta" (fol. 174b) resp.
;ula" (fol. 128b).

46. Diebus Dominicis.

1. Aulae celsae lux summa,

:ant superna
'e quam agmina,

2b. Omnia resultant
orbis et climata,

quae (de)fert vota
ıterva inclita

3b. Gloria pro tua,
aure intende placida.

ı rumpe hostis dira.

4b. Cuncta procul aufer noxa,

o ut tua

5b. Mite per tempora

6. Cordis nostri [in] templo fiat.

ms. Wintoniense ca. ann. 1000. Cod. Oxonien 2558 (Bodl. 775).
.cra vota quae defert; umgestellt zur Wahrung der Assonanz. —
lleicht Vitae. — „Prosa ad sequentiam Vaga" resp. „Vaga
. 128). — Nach dem gleichen Schema geht die folgende Sequenz
ans concrepa" (Anal. XXXVII, Nr. 23); die Differenz zeigt sich
öfters, in der Einleitungsklausel.

47. Diebus Dominicis.

1. Laus inclita

ıo reddatur
ı per tympana,

2b. Cymbala resultant
cui angelica,

:ssa carmina
reddente machina.

3b. Quem proclamet sic pulchra
quaeque vox sonorifera:

e, tua, per saecula

4b. Benedicta sit gloria,
~~~~~

5a. Regna quae supera — 5b. Replet luciflua

6. Pace per tempora aeterna.

Trop. ms. Wintoniense saec. 11. med. Cod. Collegii Corp. Christi Cantabrigien. 473. — 2a, 1 reddetur. — 3a, 2 ridente. — Die Melodie ist offenbar die gleiche wie für „Aulae celsae“, somit der Titel „Vaga“. — Es ist beachtenswert, dafs oft im jüngeren Winchester-Tropar sich auf das gleiche Fest und nach der gleichen Melodie ein anderer Text vorfindet als im älteren.

48. Diebus Dominicis.

1. Aulae plebs aethereae
cuncta iucunda

2a. Et pulchra *Gloria*
omnigena

2b. Dominum collaudat
per saecula.

3a. Ubi continua
caritas
sacra flagrat,

3b. Bona et omnia
florida
semper vernant;

4a. Et aurea
saecula
ubi sunt optima,

4b. Felicia
gaudia
tota habentia.

5a. Ubi miranda
vox clara angelica
cantica
resonat dulcia,

5b. Et patriarchae
cum prophetis omnibus
praedicant
Christi clementiam,

6a. Et gloriosi
ierarchi apostoli
melliflua
Domino
offerunt munia,

6b. Et candidata
beata plebs martyrum,
confessorum
inclita
gaudent et agmina,

7a. Sequunturque pia
virginum cantica,

7b. Estque et omnibus
iugiter gloria

8. Christus aeterna,
quos habent regna superna.

Trop. ms. Wintoniense saec. 11. med. Cod. Collegii Corporis Christi Cantabrigien. 473. Ohne Melodie. — In der Hs. fehlt die Überschrift; ob eine Allerheiligensequenz? — Misset-Weale (Anal. Liturg. II, 46) haben die Sequenz geköpft und beginnen mit „Aethereae cuncta“, wodurch zugleich jeder Sinn zerstört ist. Statt dessen steht bei ihnen als Überschrift: „[Ulae plebs]“ und als Fufsnote die Bemerkung: „Cette prose porte dans CCC. l'indication: Ulae plebs.“ Chevalier hat diese erheiternde Beobachtung in seinem „Supplementum“ zum Repertorium Hymnologicum gebucht unter dem (natürlich falschen) Sequenzenanfange „Aethereae cuncta“ und zum Überflufs in jener Rubrik, wo der Gegenstand der Dichtung bezeichnet wird, vermerkt: S. „Ulae plebs.“!! — (Siehe: Blume, Repertorium Repertorii, Kritischer Wegweiser durch U. Chevaliers Repertorium Hymnologicum. Leipzig 1901. p. 16; Misset-Weale l. c., am Schlusse unter „Errata“.)

49. Diebus Dominicis.

1a. Christicolarum sacrosancta

1b. Lacrimentur contubernia,

2a. Atque scelera
innumera

2b. Secum reputans
quisque sua,

3a. Carnea
terrae prosternens robora,

3b. Valida
et manu tundat pectora,

4a. Et voce lacrimosa
gemituque plena
prorumpat in haec verba:

4b. Deus, cuius dextera
providetur trina
mundi machina pulchra,

5a. Dele peccata,
quae ego nefande
peregi commaculando
corporis membra;

5b. Ut sit nitida
mens mea, concedat
gratia nunc pietate
tua fecunda.

6. Prosperrima mihi praesta,
omnia releva contraria,

7. Ut post clausa spatia
mundi ad regna
pervenire queam siderea.

Trop. ms. Wintoniense ca. ann. 1000. Cod. Oxonien. 2558 (Bodl. 775). A. — Trop. ms. Wintoniense saec. 11. med. Cod. Collegii Corp. Christi Cantabrigien. 473. B. — 1b Lacrimenter contubenia(!) A. — 2b, 1 reputet A. — 4a, 1 voce steht nach plena AB. — 4a, 3 hoc B. — 4b, 1 dextra A. — 4b, 3 machina cuncta B. — 5b, 3 sq. nunc tua pietate AB. — 7, 1 Et post A. — 7, 3 sidera AB. — Titel der Sequenz: „Haec est sancta"; s. die Melodie der Sequenzen „Haec est sancta sollemnitas" und „Quid tu virgo mater ploras", d. h. die bekannte Notker'sche Melodie „Virgo plorans". Merkwürdig ist, dafs alle Strophen von 3—7 eine Silbe Überschufs aufweisen im Verhältnis zur Stammsequenz. Betreffs der beiden Schlufsklauseln (Doppel-Klauseln), die nicht parallel sind, vgl. Anal. X, Nr. 277; dieselben sind übrigens allen Sequenzen, welche diesem Schema folgen, eigen.

50. Diebus Dominicis.

1. Exsultate Deo,

2a. agmina
〰〰〰〰
fidelia,

2b. Tympano
et cithara
organica,

3a. Nec vox corde devota
contabescat
qualibet desidia,

3b. Eius ne magnalia
silentii
culpa tegantur ulla.

4a. Immo [vox]
dignas personet odas,

4b. Quo digna
resolvantur piacla.

5a. Nam idem aethera

5b. Et terrae machinam

6a. Gubernat prudentia
virtute nati socia;

6b. Persona enim trina
gaudet una essentia.

7a. Tripertita normula
fert patris, filii
et sancti spiritus
nomina;

7b. Maiestatis unitas
et compar gloria
sacrae sunt copulae
insita.

8a. Haec per terrarum
fides est promulgata
quattuor climata,

8b. Cui renitens
vanitas perhorrescit,
inferni tartara.

9a. Sed nos hac dulcisona
melodia

9b. Pangamus Christo [clara]
praeconia;

10. Carnis sarcina posita
scandamus astra.

Trop. ms. Wintoniense ca. ann. 1000. Cod. Oxonien. 2558 (Bodl. 775). 3b, 1 Eius ut. — 3b, 2 sq. culpa silentii. — 4b, 2 resolvuntur. — 5a, Idem. 6b, 2 esentia. — Titel der Sequenz: „Exsultate Deo solvent munia laudis.“

51. Diebus Dominicis.

1. Laude canora
vox pulchra
Sileat nulla

2a. Iucunda
dare praeconia
per arva, per sidera,

2b. Fecunda
mittenti nuntia
mox partum sequentia

3a. Virginis ad aures
concipiendas
munera
gaudiflua.

3b. Spes unde, lux, vita
prodit, venia,
libertas
et gloria.

4a. Hinc stupet mater,
virgo miratur,
currunt per orbem miracula:

4b. Pax caeliflua
vestit saecula,
nova capit dona natura.

5a. Sed fremit tanta
ad insignia
plebs sola Iudaica;

5b. Sibi nocua,
nobis commoda
parat ac suspendia.

6a. Hinc iterum maxima
laus micat soliflua,
mortis iura cadunt improba

6b. Sacra cruce munera
deferente vivida
bis bina orbis per climata.

.. Exsultat hinc dignissima
triumphans
fide iucunda
sponsa ecclesia
lucida.

7b. Fraus luget hinc spoliata
antiqua
serpentis dira,
Christi clementia
subdita.

8. Promissaque ad supera
ducat nos caelica
debita post busta,
Ubi Alleluia
redditur per saecla.

Trop. ms. Wintoniense ca. ann. 1000. Oxonien. 2558 (Bodl. 775). A. —
p. ms. Wintoniense saec. 11. Cod. Collegii Corp. Christi Cantabrigien.
. B. — 2a, 1 Gaudenda A. — 2b, 2 mutenti B. — 4a, 2 miratur virgo
. — 5a, 1 Tanta sed fremit AB. — 6a, 1 maxima iterum AB. — 7b, 4
nentiae A. — Überschrift fehlt; man könnte nach dem Inhalte eine Sequenz
Annuntiatione BMV. vermuten. — Titel: „Domine refugium"; gleichen
el nebst Schema weisen auf die Sonntags-Sequenzen „Eia simul agmina"
al. VII, Nr. 252) und „O qui caelorum" (Anal. IX, Nr. 49). — Das
wahrende a am Schlusse der Klauseln veranlafste einzelne Wortumstellungen.

52. Diebus Dominicis.

1. Lyra pulchra

.. Regem angelica
canat per saecula;

2b. Vox promat et nostra
cui „*Alleluia*",

.. Clavi clementiae,
vatum qui clausa pandens
symbola

3b. Processit virginis
agnus et sponsus arva
in ista,

.. Quo sua, quos condidit
maiestas deifera
illius, salvaret
pulchra praesentia homifera.

4b. O miranda bonitas,
sic redisse gaudia,
perisse crimina
captiva et resolvi saecula!

.. Stupet natura,
casta quod parturit
femina;

5b. Nunquam saecula
facta similia
viderant.

.. Crevit virgine
matre humanitas,
cui est patre
semper divinitas;
nostra carnalia
sumpsit et spatiá,
qui Alpha
est et O per omnia.

6b. Cantat hoc mundus,
polus et iubilat;
signa innuunt
plura et fulgida
hunc esse Dominum,
homo pro homine
salvare
qui perdita venerat.

7 a. Hunc plebs ab Hebraea
degener gloria,
calice erroris
Iudaea ebria,
celso suspendio
crucis mortifero
confixit
parricida pessima.

7 b. Hic rem inauditam
perficit post crucem
claustra leo fortis
nam fregit Erebi
sanctaque spolia
regno rex supero
evexit
dextra vexillifera.

8 a. Tali ordine qui
clemens nos redemerat,

8 b. Nobis venia sit
et corona pax et al

Trop. ms. Wintoniense ca. ann. 1000. Cod. Oxonien. 2558 (Bodl 8 a, 2 redimerat. — 8 b, 2 hat eine Silbe Überschufs, ebenso die l. vielleicht: et corona, pax alma. — Titel der Sequenz „Lira“ re pulchra (fol. 126), somit gleiches Schema wie „Ecce pulchra ca (Anal. VII, Nr. 116). Diese Nicht-Notkersche Melodie findet sic französischen, italienischen und englischen Quellen; cfr. Anal. VII VIII, 151; Kehrein, 389 und „Virgo Maria gaudia sacra“ (N Überschrift fehlt; möglicherweise ist es eine Sequenz auf Aller-Hei

53. Diebus Dominicis.

1. Laudent condita
omnia pulchra,

2 a. Phoebus, stella,
nox, cynthia,
dies, arva, freta,

2 b. Qua virtute,
quo munere,
qua possint gloria,

3 a. Dextram omniferam
Dei, plasmatricem
sapientiam.

3 b. Canant ac cymbala
nunc nostra, tinnul
modulamina,

4 a. Clementiam
salvatricem eiusdem
divae sophiae almificam,

4 b. Quae fulgida
praeviatrix invitat
pia agmina christic

5 a. Peribola
ad speciosa portarum
Sion, ultra Iacob
decora tentoria.

5 b. Qua rutilat
trinitas illa beata
sui praesentia
electis revelata.

6 a. Qua pax summa,
qua splendor,
qua decus vernat,
aula gemmea,
plebs aurea,
rosa purpurea
qua spirat ac lilia.

6 b. Ecclesia
qua clamat
Hosanna celsum,
et qua Cherubim
et Seraphim
Sanctus ter repetit
aeterna cum gloria.

7a. Nos beabili qua palma
redimitos coniungat

7b. Ipsa multiplex bonitas,
per se cuncta quae salvat;

8. Sit cui doxa.

Trop. ms. Wintoniense ca. ann. 1000. Cod. Oxonien. 2558. (Bodl. 775.) A. — Trop. ms. Wintoniense saec. 11. med. Cod. Collegii Corp. Christi Cantabrigien. 473. B. — 2b, 2 sq. pro munere quo A. — 6a, 6 spirant B. — 6b, 1 Pro ecclesia B. — 6b, 2 qui A. — 6b, 5 repetunt B. — 7a, 1 Vos A. — Titel der Sequenz: „Laudent te pie"; so in B. In A für die Sequela (fol. 171b) „Laudent te pia." — Manche Wendungen, wie „plebs aurea", Repetition des „Qua" analog zu „Ubi" etc. lassen vermuten, dafs die Sequenz „Laude Christum modulemus" und diese den gleichen Verfasser haben.

54. Diebus Dominicis.

1. Tripudiet
timentium Deum turma,

2a. Eique vocis
nostrae iubilet camoena,

2b. Qui suis saeva
serenat mundi pericla

3a. Et hos maris per invia
tute regit naufragia

3b. Imbuens Aegyptiaca
in fluctibus molimina.

4a. Sanctos ad amoena
supernae civitatis
ducit palatia,
In qua vita
et laetitia
floret interminata.

4b. Ibi indivisa
sequuntur agnum clara
sanctorum milia,
Manu palmam
praeferentia
et caput laureata.

5. Quorum per suffragia
donetur optata
nobis a Christo venia.

Prosar. ms. Parisiense saec. 13. ex. Cod. Commun. Assisien. 695. — 3a, 2 tuta. — 3b, 1 Inbruens. — Am Schlufs folgen noch die rätselhaften Worte „Eorum est." — Schema der Melodie „Qui timent Dominum" resp. „Omnes gentes". Vgl. die Notkerschen „En regnator caelestium" (Kehrein Nr. 121) u. die Martialensische „Sancte rex cuius" (Anal. VII. Nr. 236); beide ohne Doppel-Versikeln.

55. Diebus Dominicis.

1. Exsultet tellus cuncta;

2a. Deum laudent arva,
laetetur caro redempta,

2b. Quam de tenebris ad vera
vocavit lumina.

3a. Prior qui dilexit plasma,
subolem proprium
propria ad rura

3b. Misit liberare fessum,
quem saeva tenebat
tartara et taetra.

4 a. Huic altithrono
mente percolenda
famulemur
aeterna saecla,

4 b. Tollat [ut] crimina,
dona sempiterna
largiatur
nobis immensa

5. Caelesti in gloria.

Grad. ms. incert. origin. saec. 11/12. Cod. Valicellian. C. 52. A. — Tropar. ms. Aeduense saec. 11. Cod. Paris. Arsen. 1169. B. — 2a u. 2b umgestellt AB. — 2a, 1 laudans A, laudant B. — 2b, 1 Quem in Quam corrigiert A; et vera B. — 3a, 1 Prior que B. — 3a, 3 pro ea ad A. — 3a, 2 sq. subolem propria vocavit et rura B. — 3b, 2 quod sceva B. — 4a, 2 mentem percolendam A. — 4a, 4 aeterni saecla B. — 4b, 2 donat sempiternam A; dona ut sempiterna B. — 5 Aeterna in saecula A. — Melodie nach dem Schema „Dulce lignum“ (cfr. „Laus surgat ubique“ und „Gaudeat fidelis plebs“).

56. De Die Dominica.

1 a. Huius diei
paschalis gloriam
Qui diligit
semperque gaudia,

1 b. Dignus Dei
dicitur gratia
Et amare
festa paschalia.

2 a. Creator caeli
in hac requievit
In ordine
saeculi, [quod fecit].

2 b. In hac die
Hebraeos eruit,
Aegyptios
mare absorbuit.

3 a. Filius Dei
in hac resurrexit,
Regnum suum
nobis aperuit;

3 b. Victor mortis
infernum confregit,
Suos inde
potenter eruit.

4 a. Omnis homo
in hac a mortuis
Resurget .
die sanctissima.

4 b. Dies ista
[est] super milia,
Praecellit
omnes in gloria.

5 a. In hac die
laetantur angeli
Et collaudant
Deum in gloria;

5 b. Caelum plaudit,
et terra iubilat,
[Sed] infernus
gemit et ululat.

6 a. Iubilemus
et nos cum angelis,
Exsultemus
in die Domini.

6 b. Per merita
huius sanctissimae
Diei [tu]
dona nobis, Deus,

7. Diligere,
quae sunt diligenda
Et laudare
festa paschalia.

Trop. ms. incert. origin. saec. 13. Cod. Cantabrigien. Fund. Sanders s. n. — 1 a, 2 gloria. — 1 a, 3 Quis. — 1 b, 2 gloria. — 2 b, 4 obsorbuit. — 6 b, 2 sanctissimi. — Der Text scheint vielfach verderbt, oder Rhythmus und Reim sind nachlässig gehandhabt.

57. Pro fidelibus Defunctis.

1. De profundis, Christe,

2 a. Mens humana
clamat, ad alta

2 b. De tenebris,
splendida rogans.

3 a. Exaudi iam preces
et carmina,

3 b. Quae vox promit tristis
et anxia.

4 a. Heu mihi! quanta commisi
scelera gravia,

4 b. Multa peregi misella
nimis illicita.

5 a. Eia, nos ad te
clemens revoca;

5 b. Dic, pie: cunctis
sit salus, vita.

6 a. Unde tibi gratias

6 b. Referat cuncta plebs [iam]

7 a. Per saecula.

7 b. Fiat, fiat.

Tropar. ms. Prumense c. ann. 1000. Cod. Parisin. 9448. A. — Miss. ms. S. Valarici saec. 14. Cod. Londinen. add. 34662. B. — Miss. ms. Westmonasteriense saec. 14. Cod. abbat. Westmonasterien. s. n. C. — Sequent. ms. Branderianum anni 1507. Cod. Sangallen. 546. D. — 2 b, 2 splendida regat B. — 3 b, 1 promit et tristis A. — 4 b, 1 Tanta peregi C. — 4 b, 2 nimis fehlt A. — 5 a, 1 Eia nunc C. — 5 b, 1 sq. sit cunctis BCD. — 7 a Perpetua B. — 7 b amen fiat fiat C; Fiat amen D. — Überschrift in A: „Sequentia“; ursprünglich dürfte es wohl eher ein Tropus gewesen sein. — Titel in A: „De profundis minor“.

58. In Missa de Humiliatione Christi.

Contra infirmitates.

1 a. Ad Iesu Christi gloriam
Dicamus, ad memoriam
Eiusdem ad martyrium:

1 b. O homo, pensa, qualiter
Rex tuus ac quam graviter
Perpessus est suspendium.

2 a. Clavi, crux atque lancea,
Fel, arundo et spongia,
Sanguinis emanatio,

2 b. Flagella, sputa, verbera
Et columna et corona
Sunt dulcis contemplatio.

3 a. Ave, Iesu Nazarene,
Caritatis fons amoene
Effluens largiflue.

3 b. Miserere, rex serene,
Memorantum tuae poenae,
Mortis amarissimae.

4 a. Salve, caput inclinatum,
Despective coronatum
Spinis infidelium.

4 b. Ave, corpus flagellatum,
Circumquaque cruentatum
Nostrum propter vitium.

5 a. Salve, beata facies,
Quae turpiter consputa es,
Subdita verberibus.

5 b. O corporis nudatio,
Iesu Christi clavatio,
Patiens in omnibus.

6 a. Ave, dextra Iesu manus,
Cuius vulnus adoramus
Corde devotissimo.

6 b. Per te detur, ut vincamus
Hostes tres et gaudeamus
In die novissimo.

7 a. Salve, manus laeva Christi,
Perforata quae fuisti
Pro peccato populi;

7 b. Et vos, pedes crucifixi,
Clavo iuncti, ligno fixi,
Ut salventur miseri.

8 a. Dulce vulnus laterale,
Ave, salve, gaude, vale,
Factum Longini lancea,

8 b. Per quod sumus liberati,
Emundati a peccati
Criminisque macula.

9 a. Qui passus es haec omnia
Et alia quam plurima,
Condona nostra crimina.

9 b. Sint Iesu, Dei filio,
Nunc gratiarum actio,
Decus, honor et gloria.

10 a. Ergo [te] nunc, crucifixe,
Supplicamus perobnixe,
Tuum ut martyrium

10 b. Pro nobis satisfaciat
Deo patri, qui conferat
Tecum nobis gaudium.

Miss. Wratislaviense imp. Cracoviae 1505. A. — Miss. Wratislaviens imp. Basileae 1519. B. — 1 b, 2 tamquam AB. — 1 b, 3 Passus AB. — 2 a, et lancea AB. — 2 b, 1 sq. et verbera columna AB. — 3 b, 3 Et morti AB. — 8 a, 3 Facta AB. — 9 a, 3 Condonant AB. — 9 b lautet:

Sint Iesu, Dei filio
Decus, honor et gloria,
Magna virtus, maxima
Et gratiarum actio.

10 b, 1 satisfiat AB. — „Illam missam angelus Carolo regi de cael portavit contra infirmi tates“ AB.

59. Contra Paganos.

1 a. Orbis, Christe, dominator
Ac regnorum moderator,
Cuncta regens entia,

1 b. Laudis nostrae praeconium
Nunc attende, rex omnium
Paterna clementia.

2 a. Taeter Turcer, vas Satanae,
Machometi sectae vanae
Cultor et idolatra,

2 b. In hos dies insectatur
Tuos greges et pr aedatur
Perditione taetra.

3a. Summe Deus,
summa divinitas,
Quem lactavit
matris virginitas,
Deice superbum,

3b. Quem replevit
Satanae falsitas,
Vas horrendum,
fera crudelitas,
Pseudo tam acerbum.

4a. O Maria,
regina caelorum,
O Michael,
iactator telorum,
Caesor Luciferi,

4b. Huius canis
trucis saevitiam
Comprimite
necnon potentiam
Leonis tam feri.

5a. Heu, vineam
Domini vastavit
Ferus aper,
quam Deus plantavit;
Fideles plangite!

5b. Saepem tulit
atque propagines,
Hic sanctorum
trivit imagines;
Sancti succurrite!

6a. Confidite cuncti
credentes in Deum,
Superavit quondam
David Iebusaeum
Atque Philistaeos;

6b. Iustus Ezechias
Assirios trivit,
Prece Maccabaeus
Graecos deterruit,
Iesus Chananaeos.

7a. Etsi tuam, Deus
iram meruimus,
Miserere pie,
deiectis ovibus
Da veniae rorem;

7b. In gentes et regna,
quae te non noverunt
Et quae nomen tuum
non invocaverunt,
Effunde furorem.

8a. Ergo rege tuos
fideles, o Christe,
Qui sunt decertantes
crucis agonistae,
Data victoria;

8b. Hoste superato
da pace gaudere,
Da nube detecta
faciem videre
In caeli gloria.

Miss. ms. Lingonense saec. 15. Cod. Parmen. Parm. 1253. A. — Miss. Lingonense imp. Parisiis [ca. 1491]. B. — Miss. Lingonense imp. Trecis 1549. C. — 4b, 5 Tam leonis feri AB. — 8a, 2 o fehlt ABC.

60. „In festivitate sanctae Hierusalem“.

1a. Manu plaudant omnes gentes
ad nova miracula;

1b. Vicit lupos truculentos
agnus sine macula.

2a. Paganorum nunc est facta
humilis superbia,

2b. Quam reflexit virtus Dei
ad nostra servitia.

3 a. O nova militia!
Paucis multa milia
Sunt devicta.

3 b. Venit haec victoria
A Christi potentia
Benedicta.

4 a. Ecce, signum est levatum
Ab antiqua praesignatum
Prophetia.

4 b. Quisquis portat signum cruci
Dum requirit summi ducis
Loca pia.

5 a. Redde, sancta civitas,
Laudes Deo debitas.
Ecce, tui
filii et filiae
De longinquo
veniunt cottidie
Ad te, porta gloriae,
Pro culparum venia.

5 b. Ecce, honor debitus
Est sepulcro redditus.
Quod propheta
praesciens sic loquitur
„Et sepulcrum
eius honorabitur.“
Nunc munus resolvitur
Atque laudum hostia.

6 a. Crucifixum adoremus,
Per quem daemonum videmus
Destructa imperia.

6 b. Adoremus resurgentem,
Iter nobis facientem
Ad regna caelestia.

7 a. O imperator unice,
Quod inchoasti, perfice,
Ut sub tua custodia
Pax crescat et victoria.

7 b. Fac christianos crescere
Et impios tabescere,
Ut regna subdat omnia
Tua omnipotentia.

Collect. ms. incert. origin. saec. 13. Cod. Londinen. add. 8927. — 5 a, 8 veniam. — 5 b, 3 prophetia. — Überschrift „Prosa“.

61. In die professionis Sororum.

1 a. Olim locutus
Dominus Iesus
de sponsa sua,

1 b. Parabola
evangelii
dicens in una:

2 a. Simile est regnum
caelorum negotianti,

2 b. Pulchras, bonas
margaritas quaeritanti;

3 a. Sed inventa una
pretiosa margarita

3 b. Omnia bona
sua vendidit et ita

4 a. Laetabundus
eam comparavit,

4 b. Quando pro nobis
in cruce nudavit.

5 a. O quam pretiosa,

5 b. O quam laudanda,

6. O quam gloriosa
Illa, quae solum sponsum
Christum amavit.

Pros. ms. Carmelitarum Vilvordiensium anni 1418. Cod. Bruxellen. 11359. Mit Melodie, nämlich „Inviolata“; freilich sehr unregelmäſsig.

62. In anniversario Consecrationis Episcopi.

1. Conventus solers sacerdotum
et plebis gaudia semper,
Alleluia,

2 a. Concelebrent
huius sollemne
nativitatis,

2 b. Tripudiis
omnes psallentes
mente devota.

3 a. Hic praesul est
destinatus
caeli regis
ope nobis,

3 b. Mirificis
virtutibus
expolitus
sanctitatis.

4 a. Laudes demus
Christo regi,
qui nobis talem
virum dedit
in pastorem,

4 b. Cura cuius
provida [et
pia] solerti
oves regit
vigilatu.

5 a. Amplificis
hic opibus
nos sublevat
et moribus
ornat sanctis.

5 b. Caelestibus
hic epulis
gregem pascit,
(et) digna legis
patefacit.

6 a. Cunctis repulsis
hostibus belluis
Reddit securos,
quos tegit, famulos,
pauperes
omnes egentes
dans munere
pietatis.

6 b. Christus, ad patris
qui sedet dexteram,
Warmundum, nostrum
praesulem, dirigat
ad regna,
quae beatorum
spiritibus
sunt promissa,

7. Ut sors angelica
socium sibi
suscepisse
gratuletur.

Tropar. ms. Eporediense ann. 1001—1011. Cod. Capit. Eporedien. 60. — Mit Melodie in Neumen. — 6 b, 7 spiritus.

63. In Consecratione Altaris portatilis.

1 a. Ad honorem salutaris
Celebratur haec altaris
Sacra dedicatio.

1 b. Dulci voce, mente tota
Christo solvat laudum vota
Nostra praesens contio.

2 a. Abel primum hoc altare
In figura rubricare
Vovit novo sanguine;

2 b. Istud Noe figuravit,
Abraham hoc fabricavit,
Viso Dei numine.

3 a. Melchisedech hoc altari
Panem, vinum consecrari
Docuit in mystico.

3 b. In hoc Iacob accubatu
Est in scala delectatu
Aspectu angelico.

4. Elevatus hac statera
Agnus serpens dat revera
Sanitatem populo.

5 a. Umbra cedit et figura,
Revelentur ut obscura
Patet legis scrinium,

5 b. Quae monstravit figur
Sub occulta veritate
Christum, finem om

Pontific. ms. Exoniense (Episc. Lacey) ann. 1420—1455. Cod. Exonien. 3513 (XII). — Zu Str. 4 scheint die Gegenstrophe zu fehl Die Kollation verdanke ich der Freundlichkeit des Herrn R. Lane Reader in Diplomatic auf der Universität Oxford.

II.

DE BEATA.

64. In Desponsatione BMV.

a. Psallat mundus,
Gestiat omnis animus
In hac die,

1 b. Quae dicatur
Desponsatione Ioseph
Et Mariae.

a. Caelices sunt nuptiae,
Supra quae fari possunt
Auspicatae,

2 b. Ubi est conubium
Verum omni redolens
Castitate,

a. Sicut fragrat lilium,
Et tanquam cinnamomum
Et balsamum.

3 b. Salomonis lectulum
Vincit semper floridum
Velut pratum.

a. Benedictae nuptiae,
Quandoquidem sunt primae
Luca teste;

4 b. Sanctus enim Simeon
Benedixit spiritu
Impellente

a. Deiparam cum sponso
Et ore fatidico
Dicens in ruinam
Fore natum

5 b. Israelis populo,
In contradictionis
Esse multis positum
Signum Christum.

a. Rogemus filium
Per matris meritum,
Ut facinoris
Tollat naevum,

6 b. Et in eius regnum
Cum beatis locum
Possideamus
In aeternum.

Appendix ms. saec. $^{16}/_{17}$. Miss. Ambianensis imp. Parisiis 1529 (Bibl. ation. Vel. 153). — Melodie natürlich: „Laetabundus."

65. In Visitatione BMV.

a. Laetetur hodie
Matris ecclesiae
Sancta devotio;

1 b. Colitur Mariae,
Iesu matris piae,
Nunc visitatio.

a. Ipsa cum filio
In supercilio
Montis apparuit.

2 b. Deus in virginem
Iohannem hominem
Prophetam astruit.

3 a. Adest prae oculis
Ventris latibulis
Verbi divinitas,

3 b. Illustrans Mariam
Matremque vetulam
Solaris claritas.

4 a. Duo in gloria
Parvuli gratia
Praesentes assistunt:

4 b. Unus in Maria,
Alter in vetula,
Qui pie adplaudunt.

5 a. Anus prae gaudio
Rupto silentio
Visis miraculis

5 b. Sermonem conficit,
Fructum benedicit
Mariae virginis.

6 a. De ventris medio
Mater de filio
Dat testimonium;
Maria provide
Magnificat inde
Dei praeconium.

6 b. Solem iustitiae
Senserunt hodie
Mentales oculi;
Haec pia gaudia
Nobis dent praemia
Futuri saeculi.

7 a. O virgo Maria,
Assit hic gratia
Tua in praesenti,

7 b. Nobis ut devia
Vitentur omnia
A fide fulgenti.

8 a. O Iesu Domine,
Per matrem Mariam
Concessa venia

8 b. In tuo nomine
Nos per rectam viam
Deduc in gloria.

Pros. ms. Caelest. Ambianensium (Gul. Lovel) anni 1572. Cod. Ambianen 132. — Mit Melodie; Nachahmung der Sequenz gleichen Anfanges (Kehrein Nr. 39); daraus auch viele Entlehnungen.

66. In Purificatione BMV.

1. Virgo Maria

2 a. Gaudia sacra
protulit; cui recepta

2 b. Iubilat arva;
Alleluia decantant

3 a. Mare necnon et astra;
corde, manibus
quae metent, rite captant;

3 b. Sol et luna coruscant,
signa simulque
famulantur ovando.

4 a. Stella poli fulgida,
nata manens Maria
virgine de sacrata,
cui reboare
decet carmina

4 b. Dulciaque cantica,
modulando tibia
dramatis voce pia
regi nato, sidera
quem adorant.

5 a. Hostis atrox
Herodes lucida
arma minat,

5 b. Quem truncare
nimium cupiens
manus saeva.

6 a. Fuga liberat,
quem tota caeli tecta
Nunquam retentant
nec recludunt, per saecla
Qui patrator
manet in verbo cuncta.

6 b. Mater Maria,
ave, semper colenda,
Quae caelicam
gestans in manu gemmam,
Quae micans
super astra omnia;

7 a. Quae, nimbos pluvias aethera
qui gubernat,

7 b. Quem Simeon manibus, sacrata
fert in ulna.

8 a. Voce cum devota
regem regum adorans:
Nunc dimitte, inquit,
Domine Christe,
tuum servientem in
pace tua, hac hora
Gloria
confitentem de tua;

8 b. Benedicens Deum
gratiasque peragens
Par turturum Deo
ferre cernebat
geminas et columbas
super aram sacratam,
Gratulans
(que) beata festa laudans,

9 a. Sic senex puerum
portabat manu pia

9 b. Regentem omnia
cum verbo cuncta per saecla.

Trop. ms. Pistoriense saec. $^{11}/_{12}$. Cod. Capit. Pistorien. 70. — Mit Melodie. — 2a, 2 pertulit. — 2b, 1 arva ist aus dem Prosarium Lemovicense hinreichend als Singular (ἡ arva) bekannt. Konstruktion: cui [propter] recepta (sc. gaudia) iubilat arva. — 3b, 3 ovanda; zur Wahrung der Assonanz auf a genügt bekanntlich ein A-Laut in der vorletzten Silbe. — 4a, 4 roboaret. — 5b, 1 truncaris. — 6a, 1 libera. — 6b, 3 caelica. — 6b, 4 gemma. — 6b, 5 micant. — Str. 7. Konstruktion: Quae sacrata fert in ulna, qui gubernat nimbos etc. . . , quem Simeon [fert] m. — 8a, 5 sq. servientem quietem pacem tuum. — 8b, 5 palumbas. — Melodie nach dem Schema: „Lyra". Vgl. die Sequenz „Lyra pulchra" (S. 65); ferner Anal. VII, Nr. 75, 91, 116. Man sieht, die gleiche Melodie zeigt vielfach mehr oder minder große Differenzen.

67. In Assumptione BMV.

1 a. Flos excellens, flos beatus
Mundi pratis est sublatus,
Hac in die stat plantatus
Summo caeli solio.

1 b. Luce floret hodierna
Flore iugi ad superna
Flos devectus et materna
Iura dat in filio.

2 a. Rubum ignis lator legis,
Virgam Aaron, sceptrum regis
David tenet hodie;

2 b. Vellus olim fusum rore
Rorem sentit novo more
Gedeonis acie.

3 a. Felix spina,
Felix rosa,
Huius spinae filia,

3 b. Quae divina
Gloriosa
Scandit domicilia.

4 a. Haec peccati caret spina,
Spinam undat virtus trina
Dans ex spinis lilia;

4 b. Sine spina stat spinetum,
Fronde, flore, fructu laetur
Ex hac eius filia.

5 a. Arca virgam
Iuxta manna clausam servat,

5 b. Quo mors vitam,
Robur aetas non enervat

6 a. Convivatur sub fervore
Domo senis Abrahae

6 b. Isaac victus in amore
Bathuelis filiae.

7 a. Haec fiscella Moysen natum
Undis datum exserit,

7 b. Dans Aegypto munus gratum
Mundo lumen aperit.

8 a. Throno sedet Salomonis
Pharaonis filia

8 b. Et dotata caeli donis
Audit vocum milia.

9 a. Astat chorus angelorum
Ante thorum virginis,

9 b. Et concentus ornat chorum
Modulatu carminis.

10 a. In vestitu deaurato
Variata
Regnat, iuncta patri nato,
Mater nata

10 b. Et oblita domum patris
Propter natum
In supernae sinu matris
Fixit statum.

11 a. Stat in portu
Noster portus,
Gaudet ortu
Noster ortus
Novo,
Per quem novum sentit ortum
Genus omne, quod exortum
Est ex Ada veteri.

11 b. Iam pubescit
Odor florum,
Coalescit
Pigmentorum
Stilla;
Turtur nostra gaudet pa[illegible]
Vitis hortum concordare
Nostro studet generi.

11 c. Botrus ille
Pendens ligno,
Inter mille
Solo signo
Datus,
Ad se vitam revocavit,
Quam post ortum dulcoravit
Ortu dignam conteri.

12 a. Ei, ei, eïa,
Tripudient omnia;
Stella maris, Maria,
Iam vivit in gloria.

12 b. Eia, cantus intonet,
Dies laetus hoc monet,
Dies nostri sideris,
Dies, lumen tenebris.

13 a. Sublevamen miseris,

13 b. Medicina funeris,

14a. Dei sponsa, caeli stella,
Virgo, mater et puella,

14b. Nos in nobis sic debella,
Ne nos turbet mortis cella.

Martyrol. ms. S. Ceddae Salopesberiensis saec. 12. Cod. Oxonien. 13957 (Rawl. D 1225) add. saec. 13. — Mit Melodie. — 1a, 3 planctatus. — 1b, 1 Ture. — 4a, 2 Spina mundat nutus trina. — 6b, 2 filia. — 10b, 1 oblata.

68. In Assumptione BMV.

1a. Quae est ista, quae conscendit
Ut surgens aurora,
Lucem sicut sol protendit,
Ut luna decora?

1b. Haec est virga progressura,
Quam fert Isaias,
De radice Iesse pura,
Cuius flos Messias.

2a. Quae est ista quae caelorum
Transcendit deserta,
Et aromatum cunctorum
Est flore referta?

2b. Haec Abisag iam est illa,
Quae David servivit,
Holofernem tam pusilla
Iudith quae contrivit.

3a. O virgo admirabilis,
Principium in donis,
Verbi comprehensibilis,
Mysterium sermonis,

3b. Tu vestis inconsutilis,
Tu gladium draconis,
Rubus incombustibilis,
Incendium praedonis.

4a. Tu mons excisi lapidis
Non opera credentis,
Tu incantatrix aspidis,
Mortifera serpentis.

4b. Tu fons praeclari iaspidis,
Puerpera parentis,
Ad te clamantes rapidis
Accelera momentis.

5a. O mirandum spectaculum!
Fit creans creatura;
O spectandum miraculum!
Fit mater virgo pura.

5b. O signans receptaculum!
Non means de natura;
O receptans signaculum!
Cui pater est figura.

6a. O sanctum promptuarium,
Quae sine mare paris!
O promptum sanctuarium,
Quae sine pare maris!

6b. Tu cella, sanctuarium,
Sine sequela paris,
Tu salutis cellarium,
Maria, stella maris.

7a. Per fenestram
Misit dextram
Artifex supremus,
Et iratus
Fit placatus
Medius extremus.

7b. Ipsi nato,
Nobis dato
Regi iubilemus,
Caeli rorem
Mundi florem
Christum collaudemus.

Miss. ms. Mutinense saec. 14. Cod. Capit. Mutinen. O II 10. — 2a, 4 reperta. — Vgl. Anal. Hymn. IX, Nr. 72.

69. In Assumptione BMV.

Die Veneris infra octavas.

1 a. Summi regis in honore
Virginis memoria,

1 b. Matris Christi, cum mai
Fiat reverentia.

2 a. Virgo mater appellatur
Partus privilegio,

2 b. Sine viro fecundatur
Fructu caeli regio.

3 a. Quae dum stetit iuxta crucem
Morienti filio,

3 b. Revocavit nos ad lucem
Nobili commercio.

4 a. O Maria, maris stella,
Praesentem familiam

4 b. Huius mundi de procell
Duc ad pacis patriam

Miss. ms. Herefordense saec. 14. Cod. Collegii Univ. Oxonien. 78 a.
Miss. Herefordense imp. Rotomagi 1502. B.

70. De Gaudiis BMV.

1 a. Gaude, virgo confirmata,
Quae es matri nuntiata:
Fit pura conceptio.

1 b. Gaude, sancta clara nat
Fulgens templo praesen
Mundum reples gaudi

2 a. Gaude, virgo salutata
Per angelum, fecundata
Concepisti filium,

2 b. Gaude, Deo impraegnata
Elisabeth visitata
Promit vaticinium.

3 a. Gaude, nunc Iohanne nato,
Rege caeli generato,
Caeli gaudet gloria.

3 b. Gaude, prole adorato,
Et in templo praesentat
Reducis in patria.

4 a. Gaude, Iesu baptizato,
Et nuptiis vino dato,
Mortuis surgentibus.

4 b. Gaude, Christo resurgen
Et in caelum ascendente
Missus sanctus spiritu

5 a. Gaude, tecum et laetatur
Mundus, post tunc consolatur
Doctrinis et opibus.

5 b. Gaude, caelo tunc assun
Et post cum corpore iu
Anima stat caelitus.

6 a. Gaude, summo caeli throno
Regina collocata
Empirio luminoso
Ad regem elevata;

6 b. Gaude, corpore dotata
Dotibus gloriosa,
Aureolis coronata,
Fecunda, fructuosa.

7 a. Gaude, filio coniuncta
Carne quietissima,
Cum beatis sociata
Sede iucundissima.

7 b. Gaude, intus potentibus
Sensibus lucernata,
Optimis appetitibus
Perfecte sociata.

8 a. Gaude, ex perfectione
Suprema intellectus,
Grata contemplatione
Memoriae respectus.

8 b. Gaude, Dei voluntate
Ardenter concordata,
Omni operatione
Ad nutum confirmata.

9 a. Gaude, dotibus animae
Praecellenter dotata,
Clarissima visione
Sole plus illustrata.

9 b. Gaude, summa caritate
Inflammata maxime,
Comprehensa maiestate
Divina firmissime.

10 a. Corona fulgentissima
His aureis fulcita,
Regina praecelsissima
Imperatrix Maria.

10 b. Cum gaudia recolimus
quae hic tunc habuisti,
Suppliciter te poscimus,
Duc ad gloriam Christi.

Miss. Coloniense imp. Coloniae 1498. — 5 b, 3 stant. — 6 b, 2 gloriosis. — 7 b, 1 potentiis. — 7 b, 3 Appetitivis optimis. — Vor 6 a: „Divisio"; daselbst beginnt auch ein anderer Rhythmus.

71. De V Gaudiis Beatae Mariae V.

1 a. Gaude, salutata,
Virgo fecundata,
Gabrielis ore.

1 b. Gaude, sola parens
Pariendo carens
Materno maerore.

2 a. Gaude, quae compateris
Nato patienti,
Congaudens prae ceteris
Sibi resurgenti.

2 b. Gaude tuo filio
Caelos ascendenti,
Gaudium qui praeparat
Virginali menti.

3 a. Gaude, quia filius
Te sumpsit propitius,
Ut caelo sublimius
Regnes coronata,

3 b. Et a trina machina
Venereris domina
Angelorum agmina
Superexaltata.

4 a. Per haec quinque gaudia
Sis, pia, propitia
Nobis dando veniam,

4 b. Ut caelestis patriae
Perfruamur requie,
Dona, mater, gratiam.

Trop. ms. S. Patricii Dublinensis saec. 14. med. Cod. Univ. Cantabrigien. Add. 710. A. — Collectan. ms. Anglicum saec. 15. Cod. Oxonien. 12403 (Rawl. C 558). B. — 1 b, 3 Materna A. — 2 a, 1 quod A. — 2 b lautet in B: Gaude, mater intuens | Caelo sublevari | Naturam, quam credimus | Ex te procreari. — 3 b, 1 a fehlt B. — Die Melodie bietet A.

72. De V Gaudiis BMV.

1 a. Gaude, virgo, quae de caelis
Per os dulce Gabrielis
Suscepisti gaudium.

1 b. Gaude, mater incarnati
Verbi Dei ex te nati,
Creatoris omnium.

2 a. Gaude, quia vitam dedit,
Cum de morte Christus redit
Surgens die tertia.

2 b. Gaude, quia tuus natus
Est ad caelos exaltatus
Deus super omnia.

3 a. Gaude, virgo, Dei mater,
Quam assumpsit Deus pater
Ad caeli palatia.

3 b. Haec qui tibi memoramus,
Fac, ut tecum gaudeamus
In perenni gloria.

Trop. ms. S. Patricii Dublinensis saec. 14. med. Cod. Univ. Cantabrigien. Add. 710. — Mit Melodie. — 3 b, 1 quae.

73. De Beata Maria V.

Tempore paschali.

1 a. Psallat caelum, plaudat tellus
resurgenti Domino.

1 b. Cuncta favent elementa
potenti in proelio.

2 a. Haec est dies novae vitae,
Dies, in qua via vitae
Noster Iesus resurrexit
Et ad caelos nos revexit;

2 b. Hic est agnus immolatus,
Serpens ligno exaltatus,
Hic est noster Samson fortis,
Hic confregit portas mortis.

3 a. Hic predonem alligavit,
Et infernum spoliavit,
Ovem lapsam reparavit,
Ad ovile reportavit.

3 b. Hic decanta voce pia,
Virgo mater, o Maria,
Dulci promens symphoniam
Multimode alleluia.

4 a. Laetabunda hinc exsulta,
Virgo mater unica,
Resurrexit mortem calcans
Tua proles deica;

4 b. Virgo, gaude, mater Dei,
Certa salus nostrae spei,
Resurrexit caro Dei
Immortali gloria.

5 a. Nobis [placa] illum, iube,
Suscitet in dextera,

5 b. Nos redemptos coronandos
In caelesti patria

6. Per infinita saeculorum saecula,
Alleluia, alleluia, alleluia.

Martyrol. ms. S. Ceddae Salopesberiensis saec. 12. Cod. Oxonien. 13957 (Rawl. D 1225). add. saec. 13. — Mit Melodie. — 1 a, 1 plaudit tellus.

74. De Beata Maria V.

1. Salve, mater
Christi o inclita,

2 a. [Quae] porta caeli, decus orbis
et virginum gemma pulchra,

2 b. Atque domina angelorum
et aurea clara scala,

3 a. Per quam fideles superna
laeti scandunt gaudia,

3 b. Quae sola exstas post Christum
spes nostra sanctissima.

4 a. Te agmina
caeli semper dominam
benedicant.

4 b. Te vox omnis,
pulchra, iam glorificet
per [saecula].

5. . . . .

Trop. ms. Wintoniense ca. ann. 1000. Cod. Oxonien. 2558 (Bodl. 775). — Titel: In hac laude Deum meum adorabo. — Der Rest ist abgerieben.

75. De Beata Maria V.

1a. Nova venit genitura,
De qua stupens est natura,
Quia sentit sua iura
Frangi puerperio.

1b. Patrem parit virgo pura
Et post partum fit secura,
Quod creantem creatura
Suscepit in gremio.

2a. Non per notum mundo morem,
Sed per fusum caeli rorem
Est, quod nata genitorem
Potuit concipere.

2b. Non est factum istud mirum,
Quod se fecit Deus virum,
Nisi quod sic regem dirum
Decuit decipere.

3a. Deus suae creaturae
Est misertus et naturae,
Naturato fracto iure
Natus est de virgine.

3b. Quod non erat, hoc assumpsit,
Nam humanam formam sumpsit,
Nihil tamen sic consumpsit,
Quod erat de numine.

4a. Fecit Deus, quod voluit,
Dei virgo, quod debuit,
Dum angeli non renuit
Verbis adquiescere.

4b. Mulierum nobilitas,
Tuae mentis integritas
Causa fuit, quod claritas
Debuit clarescere.

5a. Ave, mater ergo pia,
Vera vita, vera via
Es in mari, o Maria,
Rerum benignissima.

5b. Per te venit occultatus
Deus, qui est ex te natus,
Non est aliunde datus
Nobis, o dulcissima.

6. Per te nobis ita detur
Amor Dei, ut novetur
Vetus homo, et salvetur,
Quod in patre periit.

Trop. ms. S. Patricii Dublinensis saec. 14. med. Cod. Univ. Cantabrigien. Add. 710. — Mit Melodie. — 1b, 1 Matrem. — 1b, 2 sit secura; l. scit? — Cfr. in der Sequenz „Laus iucunda sit Mariae“ (Nr. 77) Str. 2b, 2. — 6, 3 Verus. — 6, 4 parte l. primo?

76. De Beata Maria V.

1a. Maria, virgo concipiens,
Filium intacta pariens,
Ave, parens.

1b. Salutis nostrae primordium,
Portasti per tuum filium,
Labe carens.

2a. Tu per Lyam
Non lippitudine
Immo, quia
Fecunda germine,
Designaris,

2b. Cum Rachele
Decora facie,
Latorem sa-
lutis Egyptiae
Ioseph paris.

3 a. Anna Samuelem,
Verum genuisti,
Quem cum donis Heli
Mater obtulisti
Deum Deo.

3 b. Dextrae Salomonis
Residens in throno
Poscis Adoniae
Sunamitae dono
Dari reo.

4 a. Orat Gedeon, ut vellus
Irroretur, sitque tellus
Roris expers muneris;

4 b. Ut emundes naevos sordis,
Cadit ros in concha cordis
Pressione velleris.

5 a. Rosa ramno sentium
Nesciens dispendium,
Maiestatis solium
Es divinae.

5 b. Mater, ora filium
Ut post hoc exsilium
Nobis donet gaudium
Sine fine.

Tropar. ms. S. Patricii Dublinensis saec 14. med. Cod. Cantabrigien. Add. 710. (mit Melodie) A. Antiph. ms. saec. 12. Cod. Ebroicen. 85 add. saec. 13. [Blu.] B. — 3b, 4 Sunamide. A; Suna . . . tera B. — 4 b, 1 sq. Tu emunda nos, ne sordis | Cadat ros ex cona cordis | Laesione velleris B.

77. De Beata Maria V.

1 a. Laus iucunda sit Mariae,
Salvatoris matri piae
Gubernantis omnia.

1 b. Natus patri coaequalis
Fit per eam temporalis
Mundi tergens crimina.

2 a. Hunc concepit salutata,
Per spiramen obumbrata
Gabriele nuntio.

2 b. Christum parit virgo pura,
Quod sit Christus, fit secura
Patrum vaticinio.

3 a. Admirari potuit,
Unde ius naturae,
Quod sic virgo peperit
Eius fracto iure;
Sine viro decuit
Christum nasci pure.

3 b. Castitatis lilium
Integre servavit,
Prosternendo vitium
Natum procreavit,
Veteris dominium
Hostis exstirpavit.

4 a. Angelorum domina,
Transcendisti chorum
Necnon et collegia
Cunctorum sanctorum,
Tenes privilegia
Curiae polorum.

4 b. Impetra tu veniam
Nobis delictorum
Largiendo gratiam
Et ut aeternorum
Consequamur gloriam
Christi gaudiorum.

Trop. ms. S. Patricii Dublinensis saec. 14 med. Cod. Univ. Cantabrigien. Add. 710. — Mit Melodie. — 1 a, 2 mater. — 2 a, 1 contempsit. — 2 b, 2 Quod fit Christus fit; cfr. in der Sequenz „Nova venit genitura“ Nr. 75. Str. 1 b, 2 sq. — 4 a, 2 thorum.

78. De Beata Maria V.

1a. Ave, spes, angelico
Ore stans adfata,
Ave, rore caelico
Virgo fecundata.

1b. Eia, pura pueri
Partrix puellaris,
Eia, datrix liberi,
Quem gaudendo paris.

2a. Gaude, stans ad dexteram
In cruce pendentis,
Gaude te puerperam
Mortui surgentis.

2b. Salve, natum proprium
Videns ascendentem,
Salve, credens filium
Cum patre regnantem.

3a. Vale, scandens caelitus,
Ad thronum translata,
Vale, nos valere fac,
Deo desponsata,

3b. Et fac tuos servulos
Nostrae mortis hora
Tecum frui gloria
In perenni mora.

Tropar. ms. S. Patricii Dublinensis saec. 14. med. Cod. Cantabrigien. Add. 710. — Mit Melodie. — 1a, 2 More. — Auffallend ist, dafs in Strophe 3 die Verse 1 u. 3 nicht reimen.

79. De Beata Maria V.

1a. Ave, virgo virginum,
Paradisi porta,
Per quam salus hominum
Primitus est orta.

1b. Lux diei celebris
Per te est exorta,
Nox cum suis tenebris
Et mors est absorpta.

2a. O digna praeconio,
In cuius natura
Sacro puerperio
Sua perdit iura.

2b. Eius nata diceris,
Quem es paritura,
Genetrix efficeris,
Cuius es factura.

3a. Non cadit in proelio,
Virgo, qui te quaerit
Et in tuo filio
Veniae spem gerit.

3b. Orante Basilio
Julianus perit,
Quem divina ultio
In aeternum ferit.

4a. Ab hoste Theophilus
Per te liberatur,
Atque mente iubilus
Ei reparatur;

4b. Principum consilio
Vasthi reprobatur,
Assueri solio
Esther elevatur.

5a. Aufert Iudith noxium
Caput Holoferni,
Et virgo dominium
Principis inferni;

5b. Haec dedit principium
Honoris materni,
Dum genuit filium
Regis sempiterni.

6 a. Quae regentem omnia
Mundo protulisti
Et hostis imperia
Cuncta devicisti,

6 b. Per tua suffragia
Ab hac valle tristi
Ducamur ad gaudia,
Pia mater Christi.

Tropar. ms. S. Patricii Dublinensis saec. 14. med. Cod. Univ. Canta brigien. Add. 710. — Mit Melodie. — 1 b, 4 mors et absorta. — 4 a, 4 re ponatur. — 4 b, 3 Asueti.

80. De Beata Maria V.

1 a. Regina caeli,
Flos Carmeli,
Fideli
Psallenti
Turbae subveni,
Maria.

1 b. Serena mundi
Lux, perfundi
Gratia
Nos tua
Fac, o benigna,
O pia.

2 a. Solacium
Flentium, mentium
Jubar, gementium
Medela.

2 b. Dolentium
Pauperum gemitum
Exaudi, tuorum
Tutela.

3 a. O virgo praeclara,
Digne Deo cara,
Tua prece
Nos a nece
Libera aeterna;

3 b. Et tua gratia
Nos ad consortia
Beatorum
Angelorum
Pertrahe superna.

Trop. ms. S. Patricii Dublinensis saec. 14. med. Cod. Cantabrigien. Ad 710. — Mit Melodie. — 1 b, 4 Nos tuos. — 3 b, 5 das Wort „superna“ i nicht, wie Misset-Weale (II, p. 96) angeben, durch Konjektur zu ergänze sondern steht in der Hs., freilich in der nächstfolgenden Linie.

81. De Beata Maria V.

1 a. Quicunque vult salvus esse,
Poscat opem natam Jesse
Nobili prosapia.

1 b. Haec in caelis coronatur,
Virgo voce praedicatur
In mundo prophetica.

2 a. Haec electa sanctitate,
Signata virginitate
Mire fit puerpera;

2 b. Verus homo, verus Deus
Prodit, non peccati reus,
Ex alvo virginea.

3 a. Rex sine principio,
Deus ante saecula,
Hanc honorat filio,
Per quem fiunt omnia,
Ut sit ei unio
Natus de puell[ul]a.

3 b. Virginalis uterus
Florem novum generans
Salomonis inclitus
Thronus auro radians,
Caelestis est thalamus
Ima summis socians.

4a. O nova fecunditas
In virginitate!
Consecrata castitas
Est haec novitate,
Dum in carne deitas
Est in veritate.

4b. Natus patri similis
Homo fit imago;
Sed non partus facilis
Huius est indago.
Sit in fide stabilis
Humana propago.

Trop. ms. S. Patricii Dublinensis saec. 14. med. Cod. Cantabrigien. Add. 710. — Mit Melodie. — 1a, 2 ist bei Misset-Weale (Anal. Lit. II, p. 95) „korrigiert" in: Poscat opem natae. Mit welchem Rechte? Bei Cicero finden sich Konstruktionen wie „Milesios navem poposcit" oder „magistratum nummos poposcit". — 3a, 5 unus, aber mit drei Noten; der Reim verlangt „unio" oder „unico". Vielleicht „Ut sit rei unio" = mediatio [mediator] inter reum et Deum? Misset-Weale (l. c.) bezeichnen diese Verse 3a, 5 u. 6 als „Interpolation". Ein Blick auf die Melodie und den Bau der Gegenstrophe lehrt das Gegenteil.

82. De Beata Maria V.

1a. Gaude, Gabrielis ore,
Virgo, Deo gravida;

1b. Gaude, partu gaudens, flore
Virginali candida.

2a. Gaude, gaudens surrexisse
Filium a funere;

2b. Gaude, gaudens te vidisse
Caelos hunc ascendere.

3a. Gaude, quam assumpsit vere
Filius ad gaudia;

3b. Gaude, gaudens, fac gaudere
Nos tecum in gloria.

4. O dulcissima,
O piissima,
O benignissima
Virgo Maria.

Trop. ms. S. Patricii Dublinensis saec. 14. med. Cod. Univ. Cantabrigien. Add. 710. (mit Melodie) A. — Miss. ms. Sarisburiense (Norwicense) saec. 15. Cod. Londinen. Add. 25588. B. — 1b, 1 partu gaude flore B. — 2a, 1 Gaudens gaude B. — 2b, 2 Caelos hinc A. — 4, 1 u. 2 umgestellt B.

83. De Beata Maria V.

1a. Pangat melos grex devotus
Et in laudes fluat totus
Mentis dulcor intimus.

1b. Nulla canit vox amoene,
Nisi vocis et camoenae
Sit praecentor animus.

2a. In Mariae laudes quisque
Tota votis modulisque
Effundat praecordia,

2b. Quae inclinans caeli clima
Reformavit summis ima
Et proscriptis propria;

3a. Formam vitae, quam praeiecit
Hospitemque sibi fecit
Peregrina deitas;

3b. Quod declarant, fracto iure
Rationis et naturae,
Partus et virginitas.

4a. Ex praegnantis et intactae
Fluit sinu mel cum lacte
In fines credentium,

4b. Ut propinet lac tenellis
Et adultis dulcor mellis
Legis testimonium.

5a. In hac patent diu clausa
Et occultae rei causa
Praeclusa mysterio;

5b. Fugit umbra, lux clarescit,
Silent vates et quiescit
Plebis exspectatio.

6a. Salve, summi floris hortus,
Porta caeli, mundi portus
Et salutis aditus.

6b. Te micante, stella maris,
Sol, quem sine nube paris
Nos illustret caelitus.

Trop. ms. S. Patricii Dublinensis saec. 14. med. Cod. Univ. Cantabrigien. Add. 710. A. — Trop. ms. Parisiense saec. 13/14. Cod. Commun. Assisien. 695. B. — Beide mit der gleichen Melodie. — 2a, 1 quique A. 2a, 3 praeconia B. — 2b, 1 caeli dona A. — 4a, 1 Et A; et incastae A. 5b, 3 Legis exspectatio A. — 6b, 1 Te iuvante B. — Cfr.: „Pangat mel intus foris".

84. De Beata Maria V.

1a. Flos de spina procreatur
Et flos rore fecundatur
Fructum vitae proferens.

1b. Inter spinas rosa crescit,
Sed spineti dolum nescit
Flos prae cunctis redolens.

2a. Haec est Evae de radice
Virgo nata peccatrice
Prima carens vitio.

2b. Haec radicis noxam gerit,
Sed in illa noxa perit
Fecundata filio.

3a. Haec est virgo virginum,
Vera salus hominum,
Sola carens simili,

3b. Castitatis lilium,
Prima ferens gaudium
Mundo diu flebili.

4a. Haec est virga florida,
Throni sedes lucida,
Arca manna continens.

4b. Hanc praesignat Aaron
Virga, throno Salamon,
Hanc in rubo Moyses.

5a. Haec est aula regia,
Haec fenestra vitrea
Non confracta lumine.

5b. Stella solem generans,
Quam Gedeon venerans
Praesignat in vellere.

6a. Virgo pia,
Nos, Maria,
Te laudantes respice

6b. Et corona
Nobis dona
Frui vitae caelicae.

Miss. ms. Sarisburiense (Cantuariense?) saec. 13. ex. Cod. Parisin. Arsen. 135. A. — Trop. ms. S. Patricii Dublinensis saec. 14. med. Cod. Cantabrigien. Add. 710. B. — 1a, 2 flos flore B. — 1b, 1 spina B. — 2b, 1 Sed radicis A. — 3a, 2 Vita, salus A. — 4b, 3 Moysis A. — 6b, 1 coronam A. — Melodie in A u. B. — Irrtümlich citieren Misset-Weale (Anal. Lit. II, p. 91) als Quelle dieser Sequenz auch das Graduale von Fontevrault (Cod. Lemovicen. 17); Blume versichert mir, dafs jene Hs. diese Sequenz bestimmt nicht enthalte. — Cfr. Anal. Hymn. X, p. 77; nur der Anfang stimmt dem Vorstehenden.

85. De Beata Maria V.

a. Mirae iubar pietatis,
Micans sidus honestatis,
Lux decora caritatis
Est virgo Maria.

1b. Virtus vera castitatis,
Tollens zima vetustatis,
Ut ignara novitatis
Innovetur via.

a. Igne rubi praedicata,
Virga Iesse figurata,
Gedeonis est signata
Velleris in rore.

2b. Flatu patris obumbrata,
Verbo Dei fecundata,
Patrem parit nati nata
Casto cum tenore.

a. Rubus igne canduit
Nulla re cremata,
Virga Iesse floruit
Nunquam radicata.

3b. Vellus rore maduit
Area siccata,
Virgo natum habuit
Incontaminata.

a. Hic est modus geniturae,
Quem non capit vis naturae,
Lex stupescit novo iure
Miraque potentia.

4b. Nam creator creaturae
Adunatur, ut facturae
Conditoris parituræ
Iubilent in gloria.

a. Geniturae sacramentum
Novum habet indumentum,
Nec est nobis argumentum
Nisi Dei gratia.

5b. Per hoc dulce condimentum
Resecatur fel cruentum
Atque [vetus] detrimentum
Veniente Messia.

a. Invida se minuit
Iudaea repente
Et versuta viluit
Excaecata mente.

6b. Flos Hebraeus aruit
Illuminata gente,
Synagoga marcuit
Ecclesia vigente.

a. Per te virgo caelitus
Caeli roraverunt,
Gloriam divinitus
Dei narraverunt.

7b. Hinc inferni funditus
Claustra corruerunt
Et caelorum aditus
Lapsis patuerunt.

a. Ergo vale milies,
Regina caelorum,
Cuius est progenies
Princeps angelorum.

8b. Ave, digna series
Et modesta morum,
Virtutum congeries,
Mater orphanorum

a. Tu vernale lilium
Et spineti rosa
Virens viridarium,
Myrtus speciosa.

9b. Odorum fragantium.
Nardus generosa,
Salutis remedium,
Virgo gloriosa.

a. Stella maris
Singularis,
In caeli privato,
Iucundaris
Adoraris
Turis adorato.

10b. Dominaris
Tuis caris
Natis tuo nato,
Iucundaris
Et laudaris
Pneumate sacrato.

11a. Tuum natum
Nobis gratum
Fac, ut ad caelestia

11b. Sublevemur
Et laetemur
In caelesti gloria.

Miss. ms. Sarisburiense (Cantuariense?) saec. 13. ex. Cod. Parisin. Ars 135. — Mit Melodie, die aber unvollständig ist. — 1a, 3 castitatis; 1b, 1. — 5b, 3 eine Lücke, l. cedit detrimentum? — 6a, 3 Ex versuta. 9a, 4 Virtus. — 10b, 2 Tuo natis.

86. De Beata Maria V.

1. Gaude, Dei genetrix,

2a. Gaude, vitae
reparatrix,

2b. Reginarum
imperatrix.

3. Gaude, vitis fructifera,

4a. Dulcis fructu,
odore gratissima,

4b. Cui cedunt
omnia aromata.

5. Tu pulchra es ut Cinthia,

6a. Et velut sol
radians praeelecta,

6b. Terribilis
ut phalanx ordinata,

7. Speciosa et suavis,

8a. Sola virgo,
mater in deliciis,

8b. Veneranda
civibus angelicis.

9a. Nobis succurre miseris,

9b. Ne damnemur cum impiis,

10. Sed percepta venia
in caelesti patria
decantemus *Alleluia*.

Miss. ms. Sarisburiense (Cantuariense?) saec. 13. ex. Cod. Parisin. Arsen. 135. A. — Prosar. ms. Cicestrense saec. 13. Cod. Collegii Univ. Oxonien. 148. B. — Prosar. ms. Parisiense saec. 13. ex. Cod. Commun. Assisien. 695. C. — Miss. ms. Whitbiense saec. 14. Cod. Oxonien. 15850 (Rawl. lit. b 1). D. — Tropar. ms. Dublinense saec. 14. med. Cod. Cantabrigien. Add. 710. E. — Miss. ms. Sarisburiense saec. 14. Cod. Oxonien. 6417 (Barlow 5). F. — Miss. ms. Herefordense saec. 14. Cod. Colleg. Univ. Oxonien. 78 a. G. — Miss. ms. Eboracense saec. 14. Cod. Collegii Sidney Sussex. Cantabrigien. Δ 2. 11. H. — Miss. ms. Eboracense saec. 15. Cod. Mus. Fitzwilliam. Cantabrigien. 34. I. — Grad. ms. Eboracense saec. 15. Cod. Oxonien. Lat. liturg. b. 5. K. — Missalia Eboracensia imp. L. — Miss. Herefordens. imp. Rotomagi 1502. M. — Miss. Abrincense imp. Rotomagi 1505. N. — Miss. Upsalense imp. Basileae 1513. O. — Miss. Baiocense imp. Rotomagi 1545. P. — Miss. Constantiense imp. Rotomagi 1557. Q. — Miss. Lundense imp. Parisiis 1514. R.

2a, 1 Gaude virgo F. — 4a 1 Lucis fruens D. — Dulci fructu ANQ; Dulcis fructus CFHR. — 4b, 1 Cui credunt G; Tibi credunt D. — 5 Tu formosa es ut luna N. — 5 fehlt P. — 8a, 2 et mater R. — 8b, 1 Reveranda F. — 10, 1 percepta peccatorum venia. FHIKL. — 10, 2 caelesti collocemur patria FIKL. — 10, 3 decantemus omnes AGKM — Q. — 10, 3 sq. lauten FHIL: Per saeculorum saecula conclamemus: alleluia, Sit Mariae matri Christi laus, honor et gloria. — Melodie (in ABCEK): Laudes Deo devotas (Kehrein, Nr. 122). Vgl. folgende Sequenz.

87. De Beata Maria V.

1. Gaude, Dei genetrix,

2a. Gaude, vitae
reparatrix,

2b. Angelorum
imperatrix.

3. Gaude, virgo puerpera,

4a. Cuius Deum
lactarunt ubera

4b. Humanatum
in carne terrea.

5. Gaude, proles Davidica,

6a. Qua salvatur
plebs Israelitica,

6b. Porta nobis
aperitur caelica.

7. Gaude mitis, gaude pia,

8a. Ope cuius
sceleratis venia

8b. Et beatis
conferuntur praemia.

9a. Gaude, de qua sunt gaudia,

9b. De qua nostra laetitia.

10. Maris stella,
Dei cella,
tu pro nobis interpella.

Prosar. ms. Franciscanum saec. 15. Cod. Parisin. 1339. A. — Miss ms. Ebroicense saec. 15. Cod. Ebroicen. 99. [Blu.] B. — Miss. ms. Ebroicense saec. 15. Cod. Rotomagen. 304. [Blu.] C. — Miss. Ebroicense imp. Rotomagi 1497. D. — Miss. Ebroicense imp. Parisiis 1527. E. — 4a, 2 lactaverunt B. — 4b, 2 tenera A. — 8a, 2 paenitenti venia A. — 8b, 1 Et aeterna A. — 8b, 2 conferantur C. — Melodie wie in der vorhergehenden Sequenz.

88. De Beata Maria V.

1a. Orbis honor, caeli stema,
Virginale diadema,
Mulierum gloria,

1b. Tu totius boni thema,
Quam collaudat laus suprema
Condigna memoria.

2a. Laudes matris quae transcendis,
Sola mater sine mendis,
Sola sine scoria,

2b. Venerantes te defendis,
Aegris servis opem tendis
Ferens adiutoria.

3a. Salve, mater sine mare,
Virgo vera sine pare,
Sola carens simili.

3b. Licet reos nos, dignare,
Virgo mater, te laudare
Voce, corde supplici.

4a. Virginalem ferens florem
Genetricis et honorem
Retines per gratiam

4b. Et naturae contra morem
Peperisti genitorem,
Omnium potentiam.

Collectan. ms. Llantoniense(?) saec. 13. Cod. Collegii Corp. Christi Oxonien. 59. — Mit Melodie; folglich wohl eine Sequenz und nicht ein Leselied oder Reimgebet. — 1a, 1 caeli cema.

89. De Beata Maria V.

1a. Orbis honor, caeli stema,
Mulierum diadema,
Virginalis gloria,
Summae pietatis thema,
Ima ferens ad suprema
Pacis consistoria.

1b. O Maria, mater vera,
Virgo pura et sincera,
Sola sine scoria,
Tu es illa felix hera,
Per quam lapsi matre fe
Sumunt adiutoria.

2a. Tu catena caritatis
Obviantis, veritatis
Et misericordiae,
Foedus ferens unitatis
Sacris genis osculatis
Pacis et iustitiae.

2b. His amore foederatis
Crescit regnum claritatis
Et decus ecclesiae;
A serpente profligatis
Salus datur Evae natis
Et locus laetitiae.

3a. Quae teguntur in scripturis
Typis, tropis et figuris
Legis sub velamine,
Lucem gignunt ex obscuris
Salutarem nostris curis
Te gignente virgine.

3b. Puros facit de impuris
Haec lux, mundum a litu
Lavat et fuligine;
Hac nos luce imposturis
Hostis sanat nocituris
Genetrix verbiginae.

4a. Te mons signat procul visus,
De quo lapis est excisus
Viri sine manibus;
Per quem ferus est occisus
Philistaeus et elisus
Veri David viribus.

4b. Unde crescit noster risus,
Et patescit paradisus
Reseratis foribus.
Ergo noster tibi nisus
Famuletur indivisus
Almiphonis laudibus.

5a. Eia, nostra advocata,
Divis legibus ornata
Et summa clementia,
Nostra deleas peccata,
Cui pietas innata
Cum misericordia.

5b. Nobis confer cuncta grata
Cum extrema surgunt fata
Et mortis angustia;
Tu nos perduc ad optata
Loca sancta et beata,
Ubi pax et gloria.

Collectan. ms. Llantoniense(?) saec. 13. Cod. Collegii Corp. Christi O: nien. 59, an zwei Stellen: fol. 113b. A; — fol. 116b. B. — 1a, 1 scei A; schema B. — 1a, 2 Virginale diadema B. — 1a, 3 Mulierum gloria B. 1a, 4 sqq. lautetin B: Totiusque boni thema | Ditans ima et suprema | Pa perfunctoria. — 1a, 6 concistoria AB. — 1b, 5 Per quam nati B. — 2a, Obvientis A; Dissidentis B. — 2b, 4 sqq. Pignus . . pravitatis | Dolis . . natis | Exactor nequitiae B; die Punkte bezeichnen unlesbare Schrift. 3a, 2 Tropis typis B. — 3a, 3 Et legis B. — 3a, 4 in obscuris B. — 3a, 5 Piam datam nostris curis | Pariente virgine B. – 3b, 1 sqq. [Haec] lux pu de impuris | Labe facit et lituris | Et . . fuligine B. — 3b, 5 Hostis pur B. — 4b, 4 tibi risus A. — Abgesehen von anderem zeigt schon der fehlen Reim zwischen den Halbstrophen 5a und 5b, dafs die Fassung von B ei Umarbeitung ist. — Ein Zweifel bleibt bestehen, ob es sich um Sequenz oc Reimgebet handelt. Die Anlehnung der einleitenden Strophen an die u mittelbar vorhergehende Sequenz gleichen Anfanges mag in etwa für die V mutung einer Sequenz sprechen. — 4a bis Schlufs sind in B umgedichtet:

4a. Te mons signat procul visus,
De quo lapis est excisus
Viri sine manibus;
Natus tuus noster risus
Tuque, ma[ter], paradisus
[Vernans] aromatibus.

4b. Florens rosa sine spina,
Cui fructum vis divina
Dedit plenum [viribus];
Tu . . . es piscina
Laesos levans a ruina
Et cunctis languoribus.

5a. Ave, verbi Dei cella
Sola mater et puella
Fiscellaque scirpea;
Nautis nota maris stella,
Nautas servans a procella
Et Scylla funerea.

5b. Cedrus redolens odore,
Caeli praedita liquore,
Gedeonis area;
Matrum[!] carens matris more
Virginali [salvo] flore,
Virga pigmentarea.

6a. D[ecus] summae pietatis,
Lucens luna puritatis
Viris[!] vena veniae;
Lanx et libra aequitatis
. . . . ale caritatis,
Regula iustitiae.

6b. In hoc salo [pravitatis]
Esto remex nostrae ratis
Et ductrix laetitiae;
Nos ad regnum claritatis
Duc et [loca] cum beatis
Nostri regis gloriae.

90. De Beata Maria V.

1a. Ave, Maria,
pretiosa gemma virginum,

1b. Salve, spes nostra,
sponsa regis regum omnium.

2a. Ave, mater incorrupta
tuum pro nobis exora filium,

2b. Salve, porta paradisi,
domina angelorum et hominum.

3a. Ave, generosa
imperatrix
caelestis curiae.

3b. Salve, gloriosa,
restauratrix
perennis gloriae.

4a. Te rogamus prece pia,

4b. Aegros sana, morbos pelle,

5a. Educ vinctos de
lacu miseriae,

5b. Potens regina
misericordiae.

6a. Tu virga
florens de radice Iesse

6b. Exorta,
proles stirpis Davidicae,

7a. Mox abducto
velamine
legis Mosaicae,

7b. Felix virgo,
paris mundo
solem iustitiae.

8a. Te figurant Moyses
et Aaron,

8b. Et in agni vellere
vir Gedeon:

9a. Moyses in rubi flamma
Speciosum signans forma
Prae filiis hominum,

9b. Et Aaron virga florigera
Nasciturum carne virginea
Dei patris filium.

10a. Te tres per tria,

10b. Virgo Maria,

11a. Prophetizant sub figura

11b. Parituram carne pura

12a. Deum verum atque
hominem, una

12b. Regentem superna
ac mundi ima.

13a. Ave, virgo speciosa,
sola digna prole deica,

13b. Salus nostra, mundi vita,
parens Dei, vitae ianua.

14a. Salva nos ad te clamantes,
o domina,

14b. Et post fluctuantis saecli
naufragia

15a. Fac nos tecum perenni
frui laetitia,

15b. Et caelesti cernere
Iesum in gloria.

Martyrol. ms. S. Ceddae Salopesberiensis saec. 12. add. saec. 13. Cod Oxonien. 13957 (Rawl. D 1225). Mit Melodie. A. — Grad. ms. Arnold saec. 13 in. Cod. Capit. Aquisgranen. XII. [Blu]. B. — A hat nur die 5 ersten Strophen und die Schlufsstrophe.

91. De Beata Maria V.

1a. Virgo, truces tres tortores
Tuos torquent servitores
Devastando bonos mores
Triplici gravamine:

1b. Caro lenis, hostis, mundus,
Longus, latus et rotundus,
Per quos mundus fit immundus
In trino fallamine.

2a. Pelle sordes, dum luctamur,
Nos iuvando, ne labamur,
Carne, mundo ne vincamur
Hostis aut temptamine.

2b. Lassis servis da solamen,
Trini hostis ne certamen
Nos devincat per luctamen
in trino luctamine.

3a. Nusquam tribus terga dabunt,
Regis matrem qui rogabunt,
Sed constanter his obstabunt,
Hostibus certamine;

3b. Felix virgo, dimicantes
Et iuvamen exorantes,
In hac pugna fac constantes
Tuo consolamine.

4a. Cito nobis da munimen,
Pravitatis ne nos crimen
Extra rectum trahat limen
Mortali peccamine,

4b. Maestis, ope destitutis,
Surdis, claudis, caecis, mutis,
O Maria, spes salutis
Restas medicamine.

5a. Natum mirante natura
Contra cuncta carnis iura
Peperisti, virgo pura,
Sancto plena flamine;

5b. Tus et dulcor omnis rei
Tibi cedit, mater Dei,
Forma quoque speciei
Maris atque feminae.

6a. Hanc reginam deprecemur,
Ut non atris claustris demur,
Sed in fine consalvemur
iudicis examine;

6b. Mundissima mater Dei,
Te rogamus, servi rei,
Fac nos ad aeterna vehi
Gaudia precamine.

Martyrol. ms. S. Ceddae Salopesberiensis saec. 12. Cod. Oxonien. 13957 (Rawl. D. 1225) add. saec. 13. — Mit Melodie.

92. De Beata Maria V.

1a. Gloriosa Dei cella,
Quae es mater et puella,
In mundana nos procella
Tua salvet gratia.

1b. Gloriosa virgo pura,
Quae nos gravant mala cura,
Ne extremo die dura
Nos premant supplicia.

2a. Gloriosa mater Dei,
Ad te spirant omnes rei,
Ut aeternae requiei
Fruantur solacio.

2b. Gloriosa lux diei,
Nos consortes speciei
Tui nati, nostrae spei,
Fac precum suffragio.

3a. Gloriosa et beatrix
Et humana mediatrix,
Tu divini verbi latrix
Maris sine semine;

3b. Gloriosa vitae datrix,
Tu caelestis imperatrix,
Nobis assis sublevatrix
Mortis in examine.

Martyrol. ms. S. Ceddae Salopesberiensis saec. 12. Cod. Oxonien. 13957. (Rawl. D 1225). add. saec. 13. — Mit Melodie.

93. De Beata Maria V.

1a. Christe, splendor Dei Patris,
Nobis servis tuae matris
Sic intus irradia,

1b. Ut in ipsa te laudemus,
Et laudantes conclamemus:
„Ave, plena gratia."

2a. Ave, virgo, stella maris,
Ave, mater, omnis maris
In conceptu nescia.

2b. Novo more, modo miro
Paris virum sine viro,
Lactas patrem filia.

3a. Intrat auster et impleris,
Porta clausa salvis seris
Tam prius quam postea;

3b. Sic intacta gaudes prole,
Sicut salva solet sole
Penetrari vitrea.

4a. Ardens rubus visionis,
Madens vellus Gedeonis
Tua sunt praeconia;

4b. Tu es templum Salomonis,
Tu es thronus cunctis thronis
Praefulgens in gloria.

5a. Tu mons Sion, virga Iesse,
Tu convallis plena messe,
Per quam vivunt saecula.

5b. Tu praeclarum sidus poli,
Tu subiecta vero soli,
Luna sine macula.

6a. Tu candore cordis casti
Corporisque superasti
Nives, ebur, lilia.

6b. Flos processit ex te candens,
Qui pro fructu palmam scandens
Ad se traxit omnia.

7a. Tu assilus miserorum,
Causam agis oppressorum
In caelesti curia.

7b. Advocata stas pro reis,
Ut succurras semper eis,
Qui sunt in angustia.

8a. Iustos quidem clemens audis,
Nec iniustis tuae claudis
Pietatis viscera,

8b. Quorum ad te spirant vota
Quique sua mente tota
Detestantur scelera.

9a. O quam felix es, Maria,
Piae prolis mater pia,
Aurum carens scoria!

9b. Cella mellis, plena favis,
Quam iucunda, quam suavis:
Est tui memoria!

10a. Turis odor et acerra,
Ferax vite, felix terra
Madens Dei pluvia.

10b. Verae vitis ferens fructum
Sara ridens, Evae luctum
Convertis in gaudia.

11a. Iure tibi clamat *Ave*
Liberatus Adam a *Vae*
Perennis miseriae;

11b. Qui per Evam est seductus
Per Mariam est reductus
Ad te, pater gloriae.

12a. Ergo sanctae trinitati,
De tot donis non ingrati,
Referamus gratias;

12b. Nec iam serpens nos seduc
Sed, quae ducit, haec perduc
Nos ad agni nuptias.

Pros. ms. Cisterciense saec. $^{12}/_{13}$. Cod. Londinen. Add. 15722. — M
Melodie.

94. De Beata Maria V.

1a. Ave, regina caelorum
Ave, decus angelorum,
Ave, gaudium sanctorum,
Ave, solis regia;

1b. Ave, virgo, fons hortorum,
Servans virginale thorum,
Ave, scala peccatorum,
Ave, caeli ianua.

2a. Ave, summa spes post Deum,
Quae Theophilum tam reum,
Qui sic deliquit in eum,
Reformasti gratiae.

2b. Ave, virgo, novum mirum,
Quae claudentem caeli girum
Mulier circumdans virum
Aeternae memoriae.

3a. Ave, mater Iesu Christi,
Ave, quia tu fuisti
Sola digna, quae sumpsisti
Ave Gabrielis ore.

3b. Ave, quia credidisti,
Ave, quia concepisti,
Ave, quia peperisti
Virgo mater novo more.

4a. Ave, mater, expers maris,
Ave, virtutum doctrina,
Porta vitae, portus maris,
Portans vitae medicina
Potum vitae salutaris,
Sitientibus propina.

4b. Ave, de qua flos virtutis
Procreatur vi divina,
Confer opem destitutis,
Et in hora vespertina
Sis nobis porta salutis,
Liberans a morte trina.

Miss. ms. Sarisburiense (Norwicense) saec. 15. Cod. Londinen. add. 25588. A. — Miss ms. Sarisburiense (Lincolniense) saec. 15. Cod. Londinen. add. 11444 [Blu]. B. — Orat. et Sequent. ms. Campense anni 1462. Cod. Darmstadien. 521. C. — 1a, 4 via caeli regia C. — 2a, 2 u. 3 umgestellt BC. — 2a, 3 sic dereliquit eum C. — 2a, 4 gloriae BC. — 2b, 3 circumdas B. — 3b, 2 concedisti B. — 3b, 4 Ave mater C. — 4a, 1 expers paris B. — 4a, 3 Porta caeli C. — 4a, 4 Porta viae C; medicinam B. — 4a, 5 Portum A. — 4b, 2 Procreatrix tu divina C.

95. De Beata Maria V.

1a. O Maria, mater Christi,
Quae de sancto concepisti
Spiritu mirifice,

1b. Gabrieli credidisti,
Praemunita quo fuisti
Veritatis indice.

2a. Verbo sacro mox repleta,
Spe concepta eius laeta,
Propter hanc laetitiam

2b. Cum qua salus est concreta,
Veniente vitae meta
Spem salutis sentiam.

3a. Naturalem contra morem
Peperisti salvatorem
Virgo, mater, filia.

3b. Tuae laudis ad honorem
Me praesume debitorem
Tua cum familia.

4a. Tu de partu laeta tali
Mihi luce sis finali
Salus et solacium.

4b. Ne sim flamma gehennali
Pro reatu criminali
Datus ad supplicium.

5a. Mentem tuam perturbavit
Et dolorem provocavit
Sequens nati passio.

5b. Sed te laetam restauravit
Et post letum confortavit
Eius resurrectio.

6a. Virgo plena pietate,
Resurgentis novitate
Laeta, me laetifica;

6b. Nec oppressum gravitate
Me repelli sinas a te
Loca sub luctifica.

7a. Revelatus ascendebat,
Ascendentem subvehebat
Nubes super sidera.

7b. Astra tenens eligebat
Sedem dignam, qua sedebat
Dei patris dextera.

8a. Propter cuius elevamen
Tibi matri consolamen
Tua post gravamina;

8b. In extremis adiuvamen
Et ruinae relevamen
Esto mihi, domina.

9a. Quarta vice laetabaris,
Quod in caelum levabaris,
Spes salutis hominum.

9b. Quorum noxam recordaris
Et pro quibus deprecaris
Incessanter Dominum.

10a. Cum medela noxae dirae
Mihi velis subvenire
Mortis in itinere;

10b. Et, cum dies venit irae,
Quam quis nequit praeterire,
Noli me relinquere.

Miss. ms. Sarisburiense (Lincolniense) saec. 15. Cod. Londinen. Add. 11414. — 2b, 3 Spe. — 3b, 2 praesumpta, vielleicht richtig. — Nur der Umstand, dafs die Quelle ein Missale ist, kann diesem Reimgebete einen Platz unter Sequenzen sichern.

96. De Beata Maria V.

1a. Gaude, mater gratiae,
Gaude, vena veniae,
Stella maris.

1b. Gaude, fons laetitiae,
Gaude, vas munditiae,
Lux solaris.

2 a. Gaude, gemma virginum,
Gaude, salus hominum,
Virgo mitis.

2 b. Gaude, lampas luminum,
Gaude, decus numinum,
Vera vitis.

3 a. Gaude, mundi Domina,
Gaude, caeli regina,
Mater pia.

3 b. Gaude, sanans crimina,
Gaude, sanans omnia,
O Maria.

Miss. ms. Sarisburiense (Lincolniense) saec. 15. Cod. Londinen. Ad. 11414.

97. De Beata Maria V.

1 a. Salve, sancta Dei parens,
Salve, luna nube carens,

1 b. Salve, spiritalis cella,
Salve, mater et puella,

2 a. Salve, clara stella maris,
Salve, aulea regalis,

2 b. Salve, dulcis balsamita,
Christo prole redimita.

3 a. Tu secretum trinitatis,
Vas electum deitatis,
Tu es radix ligni vitae,
Ferens mundo fructum vitae.

3 b. Tu es mundi advocatrix,
Tu es nostra mediatrix,
Angelorum imperatrix,
Caeli, terrae reparatrix.

4 a. Tu solamen miserorum
Atque mater orphanorum,
Medicamen peccatorum,
Desiderium iustorum.

4 b. Tu serpentis tortuosi,
Tu draconis monstruosi
Caput teris venenatum,
Pariendo Dei natum.

5 a. Tu in virga, tu in flore,
Tu in vellere, et rore,
Tu in rubo es signata,
Tu in porta figurata.

5 b. Te praedixit Ieremias,
Prophetavit Isaias,
Salutavit [te] Gabriel,
Concepisti Emanuel.

6 a. Ex te prodit sol aeternus,
Splendor patris coaeternus.

6 b. Hic est alpha, quod est primus,
Et o, quod est novissimus.

7 a. Hic est lapis angularis,
Hic est noster salutaris,

7 b. Caro nostra, sanguis noster,
Frater noster, iudex noster.

8 a. Exoramus mente pia,
Nos exaudi, o Maria,

8 b. Natum placa, patrem ora,
Salvet nos in mortis hora.

9 a. In Ierusalem superna
Det frui pace aeterna,

9 b. Quo laetemur in gloria
Concinendo Alleluia.

10. Eia, salve, per saecula
Virgo mater perpetua.

Collectan. ms. S. Mariae de Kingeswoda saec. 12. ex. Cod. Collegii Trinit. Oxonien. 34. add. saec. 13. — Mit Melodie. — 9 a, 1 Et in. — 9 a, 2 perfrui.

98. De Beata Maria V.

1a. Stella maris singularis,
Claustris claris casti laris
Fecundaris, nec foedaris
Foeta sine sanguine.

1b. Expers paris praedicaris,
Exsors maris marem paris,
Gravidaris nec gravaris,
Sancto fulta flamine.

2a. Tument quaeque feminae
De virili sanguine
Nec sine doloribus
Vacuatur foetibus;

2b. Tu solo spiramine
Sancto tumes germine,
Et altis applausibus
Flores plena fructibus.

3a. Serpens Evae clam surrepit,
Multa spondens quam decepit
Pomum gustans, dum incepit
Dare viro vetitum.

3b. Salutare cum hanc coepit
Gabriel, ista concepit
Christum, crucem qui suscepit,
Solveret ut debitum.

4a. Haec arca diluvii,
Arcus testimonii,
Nos a culpis expiat
Et Deo conciliat.

4b. Civitas refugii,
Lucerna consilii,
Quae viam irradiat,
Per quam quisque redeat.

5a. Haec est arca instaurata,
Manna, virga tabulis,
Prudens, recta, dulcorata
Angelorum epulis.

5b. Haec est Iudith animata
Obvians periculis,
Hester regi copulata,
Pacem donans populis.

6a. Apis ista brevitatis
Fructum dat suavitatis,
Vallis haec humilitatis
Dia gerit germina.

6b. Haec caminus caritatis,
Clausus hortus castitatis,
Puteusque pietatis,
Nostra lavans crimina.

7a. Tot habens beneficia,
Quot tellus animata,
Quot mare stillicidia,
Quot aethera pennata,

7b. Caeli sedens interea
Regina coronata,
Confer nobis solacia
In valle desolata.

8a. Per te, mater pietatis,
Mala tollat, donet gratis
Regnum suae claritatis
Nobis te laudantibus.

8b. Lex supernae caritatis,
Verbis maestis pro pensatis
Iugis vox iucunditatis
Vacans Dei laudibus.

Collectan. ms. Franciscanum (Anglicum) saec. 13/14. Cod. Collegii Gonvilli et Caii Cantabrigien. 240. — Mit Melodie. — 8b, 2 Lesart unsicher, weil die Schrift verblafst.

99. De Beata Maria V.

1a. Virga Iesse
Cepit esse
Miro more,
Sine rore,
Cum fructu florigera,

1b. Ubi cella
Fit puella
Modo miro,
Sine viro,
Virgo fit puerpera.

2 a. Verbum carni
Maritatur,
Humanatur,
Nec mutatur
Deitas in homine.

2 b. Fit naturae
Rupto iure
Creatura
Labe pura
Creator in virgine.

3 a. Virgo, gaude,
Digna laude
Speciali,
Quae letali
Mundas mundum macula.

3 b. Virgo munda
Sed fecunda,
Mater facta
Sed intacta
Virginali clausula.

4 a. Ave, quae Vae
Tollis Evae,
Mundum clade
Mundas Adae
Primi novi gratia.

4 b. Ave, florum
Flos cunctorum,
Sola soli
Regi poli
Porta patens pervia.

5 a. Mater Dei,
Lux diei,
Porta spei,
Per quam rei
Lucis intrant gaudia.

5 b. Nobis natum
Fac placatum,
Parce reis,
Et fac eis
Vitae dari praemia.

Orationale ms. Anglicum saec. 15. Cod. Oxonien. 12403 (Rawl. C 558). — 2a, 2 Auffallend ist hier das Fehlen des Reimes. — 4a, 5 Premi novi. — Ob Sequenz oder Reimgebet, ist zweifelhaft.

100. De Beata Maria V.

1 a. Ave, virgo, via vitae,
Pone pacem, mundi lite
Pax est necessaria.

1 b. Ad te rei praeaspirant,
Ingemiscunt, et suspirant,
Peccatorum taedia.

2 a. Ave, pura gemma solis,
Summi patris splendor, prolis
Tu mater, tu filia,

2 b. Sine patre facta parens,
Munda caro, labe carens
Carnis per incendia.

3 a. Ut intrat vitrum helios,
Te sic intravit hagios;
O quam mira potentia!

3 b. Porta clausa per ingressum,
Porta clausa per egressum;
Haec sunt miracli praemia.

4 a. Sponsa Christi, sponsum habes,
Quo mundatur Evae labes,
Hac eius repudia;

4 b. Haec damnavit, et tu salvas,
Aperis tu caeli valvas,
Quas clausit nequitia.

5 a. Trahe, mater, nos ad portum,
Relinquendo mundi scortum
Et Scyllae naufragia,

5 b. Ut securi transeamus,
Atque Iesum videamus
In caelesti patria.

Oration. ms. incert. origin. saec. $^{13}/_{14}$. Cod. Cantabrigien. Ff. vj. 14. add. saec. 14. — 5 a, 2 Et sirptis.

101. De Beata Maria V.

1 a. Speciosa,
Gratiosa
Virgo Maria,

1 b. Quam suavis
Et quam gravis,
Plena gratia.

2 a. In deliciis
Tuis virgo feta,

2 b. [In] virginali
Partu parens laeta.

3 a. Te sibi soli
Rector poli
[Fa]ctor soli
Praeelegit.

3 b. Te gelu rosam
Speciosam
Pretiosam
Non attrivit.

4 a. Tu lux saeculorum,
Regina caelorum,
Laus sanctorum,
Spesque miserorum,

4 b. Tuque meta vatum,
Nobis placa natum,
Ad beatum
Nos duc vitae statum.

5 a. Tu salutaris
Stella maris,
Lux solaris,
Quae cunctorum dominaris,
Virgo Maria;

5 b. Tu nomen Evae
Nimis saevae
Tam suave
Effecisti, Ave a Vae,
Plena gratia.

Homiliar. ms. incert. origin. saec. 11 et 12. Cod. Oxonien. 2406 (Bodl. 343). add. saec. 13. — Mit Melodie. — 1a, 1 Specialis. — 1b, 1 Tam.

102. De Beata Maria V.

1 a. Mater Dei,
Sanctae spei
Plena consolatio;

1 b. Lux diei,
Per quam rei
Deletur offensio.

2 a. Ros dulcoris,
Arx amoris,
Gratiae plasmatio;

2 b. Flos pudoris,
Vas honoris
Gratum Dei filio.

3 a. Mediatrix
Et salvatrix
Suo patrocinio;

3 b. Imperatrix,
Vitae datrix
Est in regni solio.

4 a. Ergo pia
O Maria,
Sis nostra protectio,

4 b. „Alleluia“,
Virgo dia,
Dum haec tibi contio

5. Psallit cum tripudio.

Miss. ms. Franciscano—Romanum saec. 15. Cod. Londinen. Stowe 10. — Melodie: Sospitati.

103. De Beata Maria V.

1 a. Laetare, virgo Maria,
Salvatoris mater pia,
Mundo tulisti gaudium.

1 b. Te decet laus et gloria,
Quia per te patet via
Nobis ad caeli praemium.

2 a. Vox igitur laetitiae,
Vox devotae melodiae,
Vox resonet humilium.

2 b. Ad honorem sit Mariae
Vox et cantus laudis piae,
Vox cunctorum fidelium.

3 a. O Maria, spes reorum,
Consolatrix miserorum,
Ad nos clementer respice;

3 b. Da veniam peccatorum,
Et tuorum famulorum
Preces benigne suscipe.

4 a. O regina pietatis,
Fons totius bonitatis,
Concede nobis gratiam;

4 b. Ut possimus cum beatis
In gaudio claritatis
Habere semper gloriam

5. Post praesentem maestitiam.

Miss. ms. Franciscanum. saec. 16 in. Cod. Londinen. Sloane 3900. · Mit Melodie. — 5. praesentem memoriam.

104. De Beata Maria V.

1 a. Advocatam invocemus,
Omnes laudes illi demus
Communi concordia.

1 b. Advocata sit Maria,
Hanc precemur prece pia,
Colendo sollemnia.

2 a. In se si quis forte novit
Praeterisse, hoc quod vovit,
Ad Mariam fugiat;

2 b. Statim vere paenitendo,
Suspirando atque flendo,
Sic ad illam veniat,

3 a. Dicens: Virgo, mater Dei,
Miserere, precor, mei,
Pro me roga filium;

3 b. Stude, pia, liberare
Nos et nobis vitam dare,
Spes periclitantium.

4 a. Naufragamur, maris stella,
Naufragando dira bella
Patimur assidue,

4 b. Iam devicti sumus fere,
Mater Dei, mater vere,
Adiuva continue,

5 a. Ne ruamus; et vincemus,
Et excussa, quae timemus,
Fient procul dubio.

5 b. Ut a poenis liberemur
Angelisque sociemur,
Nos commenda filio.

Trop. ms. Floriacense saec. 11. ex. Cod. Parisin. Nouv. acq. 1177. ad saec. $^{13}/_{14}$. — 5 a, 1 vincamur. — 5 a, 2 quod timemus. — 5 a, 3 Fiat.

105. De Beata Maria V.

1 a. Sicut pratum picturatur
Et ver veris floribus.

1 b. Mater Dei figuratur
Mysticis nominibus.

2 a. Haec est nostra Sunamitis,
Nostra tympanistria,

2 b. Via vitae, vera vitis,
Et cella vinaria.

3a. Haec est sponsa Salomonis,
Fermentatrix femina,

3b. Qua vetusta Pharaonis
Relevatur sarcina.

4a. Haec lucerna, paradisi
Ostium et ianua,

4b. Haec vervecis est occisi
genetrix ingenua.

5a. Haec est scala, qua descendit
Calciata Deitas,

5b. Haec est litus, ad quod tendit
Nostrae molis gravitas.

6a. Haec est mundi medicina
Mundi purgans lolium,

6b. Haec est rosa sine spina,
Castitatis lilium.

7a. Haec est turris, quam vallavit
Incorrupta firmitas

7b. Haec castellum, quod intravit
Sola verbi veritas.

8a. Haec est scirpea fiscella
Parvulum excipiens,

8b. Haec est parens et puella
Sine pare pariens.

9a. Virga, virgo, nuncuparis
Templum, vas, sacrarium,

9b. Porta clausa, lux solaris,
Caeli luminarium.

10a. Rubus ardens, madens vellus
Gedeonis area,

10b. Fons signatus, ferax tellus
Granum sine palea.

11a. Gemma, iubar, lac, talentum
Spes et laus prophetica.

11b. Cinnamomus, ros, unguentum,
Quo fugantur toxica.

12a. Getta, nardus, mel, pigmentum,
Radix aromatica.

12b. Palma, palmes, pavimentum,
Piscina probatica.

13a. Botrus, uva, favus, hortus,
Thalamus, triclinium,

13b. Arca, navis, aura, portus,
Luna, lampas, atrium.

14a. Vitrum, arva, claustrum, cella,
Domus, aula, civitas,

14b. Flos, fenestra, lumen, stella,
Sol, aurora, claritas.

15a. Tu columba, tu columna,
Tu vitta coccinea,

15b. Christi altrix et alumna,
Tu Engaddi vinea.

16a. Tui patris tu, Maria,
Mater es et filia.

16b. Ergo patri, mater pia,
Natos reconcilia.

Prosar. ms. Parisiense saec. 13/14. Cod. Commun. Assisien. 695. A. — Liber ms. ternarius incert. orig. saec. 13. Cod. Parisien. 3156. add. saec. 13. B. — Grad. ms. Fontebraldense saec. 14. Cod. Lemovicen. 17 (2). [Blu]. C. — Miss. Ebroicense imp. Rotomagi 1497. D. — Miss. Ebroicense imp. Parisiis 1527. E. — 1a, 2 ver vernis BDE. — 1b, 1 Pater C. — 2b, 1 verae C. — 3b, 1 venusta C. — 6b, 2 Castitatis solium DE. — 8b, 1 fehlt DE. — 8b, 2 Sine pari DE, Sine patre C. — Nach 8b schliefsen DE mit der Halbstrophe: Oret natum maris stella | Ut sit nobis patiens. — 10a, 1 vellus madens C; gegen den Reim. — 10b, 2 Gramen A. — 11b, 1 Cinnamomum A. Vitrum urna B. — 12a, 1 Intra nardus AC. — 12b, 1 Alma parens AC. — 14a, 1 Arva vitrum C. — 15b, 1 Tu es altrix tu B. — 15b, 2 Tu peccati venia C. — 16b, 1 Virgo patri C. — Diese Sequenz ist Anal. Hymn. X, p. 88 aus 2 Quellen mitgeteilt, die wie D u. E nur die gekürzte Form enthalten.

106. De Beata Maria V.

1 a. Salve, mater salvatoris,
Summi regis et rectoris,
Creatoris omnium,

1 b. Per quem lucis et splendoris,
Dignitatis et honoris
Habes privilegium.

2 a. Tu columba portans floris
Ramum, fructum dans saporis,
Hoc est Dei filium;

2 b. Hic est pii fructus oris
Intus mundans, clamans foris,
Hoc est Dei filium.

3 a. Vox est vitae, vox clamoris,
Vox invicti pugnatoris
Invitans ad proelium;

3 b. Via, victus viatoris,
Vita, victor et victoris
Virtus, vitans vitium.

4 a. Pius, bonus cunctis horis,
Sicut magni sic minoris
Semper est refugium.

4 b. Felix, quae tanti decoris
Fructum profers et dulcoris
Tam dulce remedium.

5 a. Claritatis et candoris,
Caritatis et fervoris
Tenes domicilium;

5 b. Tu casti castrum amoris,
Tu vas fragrantis odoris,
Tu rosa, tu lilium.

6 a. Tu flos diversi coloris,
Tu domus imperatoris,
Tu regis palatium.

6 b. O lux immensi fulgoris,
Aufer, pia, nunc horroris
Inundantem fluvium.

7 a. Expelle naufragium
Torrentis interioris,
Dic columbae nuntium

7 b. Monstrans rami folium,
Et ostende post maeroris
Flumen lucis radium;

8 a. Ducque post diluvium
Nos ad terram non terroris
Sed terram viventium,

8 b. Ubi non est studium
Laborantis nec laboris
Ulla spes, sed praemium;

9. Ubi non est taedium,
Sed perenne gaudium.

Prosar. ms. Parisiense saec. 13/14. Cod. Commun. Assisien. 695. — Mit Melodie. — Der Dichter hat entschieden mit Geschick den Reim auf „oris“ und „ium“ rein durchgeführt, ohne dem Texte Gewalt anzuthun.

107. De Beata Maria V.

1 a. Summi regis micans aula,
Tuae prolis, hac in caula
Tibi vox laetitiae

1 b. Celebs illud promit Ave,
Ave gratum et suave
Baiulumque gratiae.

2 a. Istud Ave terris Deum
Dedit atque caelis reum
Versa rerum facie.

2 b. Hoc evertit nomen Evae,
Grave quondam, modo leve,
Tunc poenae, nunc gloriae.

3 a. Hoc draconis caput trivit,
Verbum patris hoc vestivit
Servitutis specie.

3 b. Per hoc Ave petit ima
Celsior propago prima
Miranda manerie.

4 a. Hoc tenetur paradisus,
Per hoc nostrae noster risus
Adplaudit inopiae.

4 b. Hoc in mari fit pons altus,
Per hoc Ave fiunt saltus
Ad caelos cotidie.

5 a. Istud Ave frequentemus,
Hoc te laeti salutemus,
O flos pudicitiae.

5 b. Ave semper, o Maria,
Dulcis, grata, mitis, pia,
Nobis assis hodie.

6 a. Virgo sapiens et laeta,
Humilis et mansueta,
Noverca superbiae;

6 b. Tu de fonte pietatis
Haustum siti praebe gratis
Humanae penuriae.

7 a. Vitae terret nos eclipsis,
Sed tu, quam apocalypsis
Commendat egregie,

7 b. Mulier amicta sole,
Peccatorum pressis mole
Confer opem veniae.

8 a. Pedibus sub cuius luna,
Educ nos ex hac lacuna
Faecis et miseriae.

8 b. Bis sex habens in corona
Stellas, nobis posce dona
Divinae clementiae.

Prosar. ms. Parisiense saec. 13/14. Cod. Commun. Assisien. 695. A. — Mit Melodie. — Grad. ms. Sedunense saec. 13. Cod. Capit. Sedunen. s. n. [Blu.] B. — Sequent. ms. Sedunense saec. 13/14. Cod. Capit. Sedunen. s. n. [Blu.] C. — Sequent. ms. Sedunense saec. 14 (et 15). Cod. Capit. Sedunen. s. n. [Blu.] D. — 2a, 2 caelis Deum A. — 5a, 1 Illud A.

108. De Beata Maria V.

1 a. Ave, stella matutina,
Lilium munditiae,
Cella fulgens cristallina,
Myrtus temperantiae.

1 b. Mater regis et regina
Caeli, carens carie,
Trahe tuos a ruina
Dono tuae gratiae.

2 a. Ex te prodit, o Maria,
Verbi pura veritas,
In te sistit tunc sophia,
Praeradians deitas.

2 b. Vale, vita, lex et via,
Virginalis castitas,
Sola mundo praees pia,
Salvificans claritas.

3 a. Cella clausa creatoris,
Manna nos reficiens,
Claustrum flaminis dulcoris,
Splendor indeficiens;

3 b. Rosa fragrans, vas odoris,
Ad te currit sitiens,
Pondus abicis languoris
Gaudium parturiens.

4 a. Thronus candens Salomonis
Clarificans sidera,
Vellus rigans Gedeonis,
Nostra terge scelera;

4 b. Rubus mirae visionis,
Succurrere propera,
Quos mendicos in spe ponis,
Nato tuo foedera.

5 a. Eia, dulcis advocata,
Tutrix et refugium,
Iure matris impetrata
Veniae des bravium.

5 b. Ut per te sint nobis lata
Maestis in auxilium
Regna, quibus sedes grata
Civium caelestium.

Prosar. ms. Marianum (S. Roberti Cornilionis?) saec. 14. Cod. Pa[illegible]isi 5247. Mit Melodie A. — Grad. ms. Patavinum saec. 14/15. Cod. C[illegible]a[illegible] Patavin. A 27. [Blu.] B. — 1 a, 3 Zeta A. Gemma B. — 1 a, 4 Virtus [illegible]A. 2 a, 1 lux Maria A. — 2 b, 3 prece pia A. — 2 b, 4 caritas. A. — 3 b, 1 [illegible]F flagrans A. — 4 b, 3 ponit A. — 5 a, 3 sq. vitae matrix imperata B. — 5[illegible] Venia A. — 5 b, 2 exsilium B.

109. De Beata Maria V.

1 a. Maiestatis trinae cella,
Reparatrix hominum,
Caelestia fundens mella,
Dulcis virgo virginum
Dominum
Parit, lumen luminum.

1 b. Clausa Moysi fiscella,
Purgans labem crimin[illegible]
Per te loti, maris stella,
Mutans Evae nominum
Fluminum
Unda, viri sanguinum.

2 a. Refutato munere
Ioachim contristatur,
Cum Mariam parere
Gabriel Annam profatur
Coniugali foedere;

2 b. Nazareth revisere
Parans virgo generatur;
Coepit ipsa nubere,
Caelo Gabriel legatur,
Tum virga frondescere.

3 a. Rubus ardendo virescit,
Iordanis contrahitur,
Aaron virga frondescit,
Amygdalum paritur,
Holofernes caeditur,
Iudith mascla legitur;

3 b. David fortis praevalescit,
Goliath occiditur;
Nam Deus abesse nescit
Iustis, per quos colitur,
Alithia fruitur
Palma, hostis vincitur.

4 a. Sub figuris figurata
Christi natalitia,
Dum Gedeonis rigata
Vellera sunt pluvia,
Virent aridantia.

4 b. Patrem suum gignens nata
Sine repugnantia,
Rex novus, lex renovata,
Terra Dei gratia
Profert mirabilia.

5 a. Eia, mater caritatis,
Fons misericordiae
Exemplar munditiae
Lux immensae sanctitatis,
Porta regis gloriae,

5 b. O regina castitatis,
Ancora iustitiae,
Purgare nequitiae
Nos digneris a peccatis
Rore tuae gratiae.

Prosar. ms. Marianum (S. Roberti Cornilionis?) saec. 14. Cod. Parisin. 5247. — Mit Melodie. — 1 a, 2 omnium. — 1 b, 1 fit cella. — 1 b, 4 Mutans-Mutatrix. — 2 b, 2 Paraus; Parans nominat. absol., wie im Mittellatein oft. — 2 b, 3 ipsam. — 2 b, 5 Dum; frondescere Inf. hist. — 3 b, 5 p . . tis(!) vincitur. — 5 b, 2 Erste Silbe von „Ancora" fehlt.

110. De Beata Maria V.

a. Fragrans custos unguentorum,
Stillans stillicidium
Balsami, nardus odorum
Aromatizantium,
Cinnamomi lilium,

1 b. Hortus clausus, fons hortorum,
Florens viridarium,
Vernans pratum veris florum,
Virens ver laetantium,
Rosa serens lilium.

a. Haec est virgo gloriosa,
Mater salutifera,
Super cuncta speciosa,
Trinitatis camera,
Plus quam sol lucifera.

2 b. Regem caeli gaudiosa
Genuit puerpera,
Peperit Deum iocosa;
Beata sunt viscera
Virginis et ubera.

a. Haec finis miseriae,
Gratiae principium,
Fons misericordiae,
Medela languentium,
Divinum auxilium.

3 b. Imperatrix gloriae,
Regina caelestium,
Patens porta veniae,
Peccatorum omnium
Salus et refugium.

a. Salve, rutilans aurora,
Lux deliciosa,
Mater Dei gratiosa,
Gratiam implora,
Nos rore caeli rora.

4 b. Natum pro nobis exora
Prece pretiosa,
Libera nos ab exosa
Morte sine mora;
Adesto mortis hora.

Prosar. ms. Marianum (S. Roberti Cornilionis?) saec. 14. Cod. Parisin. 47. — Mit Melodie. — 1 a, 1 Flagrans. — 1 b, 4 virens vir.

111. De Beata Maria V.

a. Hilarescat mens devota,
Et patescat voce vota
In Mariae laudibus.

1 b. Evanescat gens ignota
Et poscat virtute tota
Exui criminibus.

a. Virgo pura
A labe vitii,
Et structura
Miri palatii,
In te iura
Novi commercii
Celebrantur,

2 b. Tu cultura
Summi consilii
Sis ventura
Aeterni filii,
A te dura
Vis puerperii
Elongatur.

a. Lumen clarum oritur
Mundo tenebroso,
Honor verus redditur
Homini proboso
Per mediatricem.

3 b. Lumen mortis frangitur
visu virtuoso,
Iter vitae panditur
Servo venenoso
Per advocatricem.

4 a. Salve, mater gratiae,
Fons misericordiae,
Purgativa sceleris;

4 b. Ave, lux munditiae,
Regula iustitiae,
Obtentiva muneris.

5 a. Stella maris
Appellaris
Dirigens per devium;

5 b. Veneraris
Et rogaris
Conferens remedium.

6 a. Tribulatis
Das solamen
Per virtutis meritum,

6 b. Sauciatis
Medicamen
Per salutis pretium.

7 a. O regina generalis,
Tua prece triumphalis
Detur nobis et legalis
De bello victoria,

7 b. Ne sentina infernalis,
Ubi dolor non finalis,
Nos involvat, sed vitalis
Tribuatur gloria.

Prosar. ms. Marianum (S. Roberti Cornilionis?) saec. 14. Cod. Parisin. 5247. — Mit Melodie. — 1 a, 1 Illarescat. — 2 a, 4 elongantur. — 3 a, 1 claurum. — 6 b, 3 Pro. — 7 b, 1 sentini.

112. De Beata Maria V.

1 a. Veneretur unitas
Vocum et sublimitas
Virginis originem,

1 b. Quam ornat virginitas
Mixtum et maternitas
Quae non novit hominem.

2 a. Stupet suum ordinem
Natura per virginem
mutatum in alterum,

2 b. Quae per plenitudinem
Spiritus propaginem
Portavit in uterum.

3 a. Haec est virgo nobilis,
Quae culpae difficilis
Removit rubiginem;

3 b. Cuius fructus utilis
Est et admirabilis
Per sui dulcedinem.

4 a. Haec est aromatica
Cella, qua se tunica
Carnis Deus induit.

4 b. Haec virgo Davidica,
Genetricis unica
Rem et nomen habuit.

5. Nos de valle misera
Tecum super sidera
Duc laetos ad filium.

Offic. ms. S. Roberti (Cluniacense) saec. 12. Cod. Parisin. (Arsen.) 632.

113. De Beata Maria V.

1 a. Lux novella, maris stella,
Annae sanctae flos de cella
Virginalis oritur.

1 b. Rosa rubens caritate
Veri solis claritate
Miro modo pingitur.

2 a. Ecce, templum deauratur,
Intus, foris coloratur,
Ut in ipso copuletur
Homini divinitas.

2 b. Isaias hoc miratur
Sacramentum et praefatur:
Imus summo coniungetur,
Pariet virginitas.

3 a. O Maria, sponsa patris
Pia innocentia,
Iesu mater consecraris,
Dum quaeris humilia.

3 b. Necnon almi spiratoris
Nominaris filia;
Tali patre praedotaris,
Deserans mortalia.

4 a. Arca fulgens testamenti,
Servans virgam Aaron iusti
Et manna cum tabulis,

4 b. Typum geris, mater Christi,
Igniti rubi non adusti,
Candentis in pabulis.

5 a. Gedeonis sacrum vellus,
Dum siccatur tota tellus,
Tu roraris pluvia;

5 b. In te latens ros novellus
Incarnatur et tenellus
Regna novans devia.

6 a. Tu regina coronaris
Et in regno sublimaris,
Angelorum domina,

6 b. Mundus totus te adorat,
Veneratur et implorat
Et caelestis curia;

7. Quibus per te sociemur
In aeterna gloria.

Miss. ms. Romano-franciscanum Novariense anni 1478. Cod. Capit. Novarien. XLI. — 1 a, 2 flox. — 4 b, 2 Eine Silbe Überschufs. — Wurde benützt für Assumptio.

114. De Beata Maria V.

1 a. Deus Deum genuit
Absque matre;

1 b. Virgo natum protulit
Sine patre.

2 a. O miranda genitura!
Creatorem creatura
Peperit cum gloria.

2 b. O stupenda nutritura!
Nutrit Deum virgo pura
Gubernantem omnia.

3 a. Ergo, mater o Maria,
Tantus frater prece pia
Nos sua clementia

3 b. Emundatos a delictis
Simul iungat cum electis
In caelesti curia.

Prosar. ms. Franciscanum saec. 14. Cod. Parisin. 1339. — Mit Melodie. —

115. De Beata Maria V.

1. Benedicta
sit beata Maria,
deitas aeterna
gratia
quam replevit supera.

2 a. Deo credidit,
natum edidit,
de sancto neumate
permanens
integra puerpera.

2 b. Quibus laudibus,
quam sollemnibus
Mariam recolam,
quam tremunt
terra, pontus, aethera?

3 a. Nam constat virgo fecunda,
quam sancti spiritus unda
rigavit caelitus, retinens
pudoris signacula.

3 b. Haec namque mater est illa,
cuius praedulcis mamilla
Iesu infudit labiolis
pia lactis pocula.

4 a. Alti patris theoria
te perfudit totam, o Maria.

4 b. Operanteque sophia
neumatis obumbravit gra

5 a. Et nos, quos superna
signavit trinitas, tibi
damus haec praeconia,

5 b. Quatenus aeterna
tecum in caelo possimus
obtinere gaudia.

6 a. Ultimoque
nos in examine
deleto crimine
tua salvet clementia,

6 b. Quo libere
potentis, Domine,
freti iuvamine
sequamur, quocunque vis
agni vestigia.

7 a. Angelorum te rogamus
Supplices domina,

7 b. Ut in nos illa dulcia
dirigas lumina.

8 a. Haec namque devote venerandis
tuis assistit
laudibus et
supplicat turmula,

8 b. Cum superis angelorum ch
ut te collaudet
per omnia
saecula.

Collectan. ms. Cluniacense saec. 12. ex. Cod. Parisin. 17716. add. 13. — 3 a, 3 infudis. — Melodie: „Benedicta“ (Anal. VII. Nr. 96), welcher Sequenz mehrere Worte entlehnt sind.

116. De Beata Maria V.

1. Ecce, pulchra

2 a. Canamus Mariae
voce praeconia

2 b. Virginis inclitae
laeti memoria.

3 a. Felix stat nimium
angelorum praecelsa
domina,

3 b. Soli subest sibi
luna caelorum vincens
agmina.

4 a. Prophetis diluculum,
apostolis speculum,
eorum gaudia
sua maiorat excellentia.

4 b. Caritatis gaudio
rosizat martyrio,
rosarum milia
vernant hanc rosam circumda

5 a. Haec est unica,
quae sancta,
tanta, tam benigna,

5 b. Tam theorica
portare
Christum fuit digna.

6 a. Tu sponsa Christi,
soror et amica
eius fuisti
mater et pudica,
virtutum cellula,
fumique virgula
aromatum
tendens in superna.

6 b. Stirpe regali
refulgens exorta
lux ab australi
luce luci porta,
lux inoccidua,
sed lux assidua,
qua sanctorum
relucet lucerna.

7 a. Ave, singularis
o virgo virginum,
Ave, stella maris,
salvatrix hominum,
O Maria,
mater pia,
per te nobis
veniat venia.

7 b. Aqua firmamenti
calores temperans,
Esto nostrae menti
medela operans,
O Maria,
vitae via,
nos hinc transfer
ad vitae gaudia,

8 a. Ubi summa
dabitur sanctis gloria;

8 b. Ibi Deus
erit omnibus omnia.

Prosar. ms. Caelestin. Ambianensium (Gul. Lovel) anni 1572. Cod. Ambianen. 132. — Melodie: „Lyra pulchra“; Anlehnung an die Sequenz: Ecce pulchra (Anal. VII, Nr. 116).

117. De Beata Maria V.

1. Salve, virgo singularis,
Mater Dei, stella maris,
Via viris invia.

2 a. Virga Iesse tulit florem,
Et flos fructus dans odorem
Mundoque remedia.

2 b. Sic Maria gignit prolem,
Id est Christum, verum solem,
Sed doloris nescia.

3 a. Exit virgo de Iudaea
Ut de spina flos vinea,
Verbi Dei baiula.

3 b. Vas electum summi regis
In quo mansit dator legis,
Ortus ante saecula.

4 a. Puer natus ex Maria
Mundum regit et maria
Cum forti potentia.

4 b. Venit a patris solio,
Sedet in matris gremio
Dei sapientia.

5 a. Hoc, quod erat, non exuit,
Sed, quod non erat, induit
Infans sugens ubera,

5 b. Qui sumpsit formam hominis,
Servat pudorem virginis
Et intacta viscera.

6 a. Nux de virga progreditur,
Qua semper mundus pascitur
Dei providentia.

6 b. Processit nux ex Maria,
Id est Christus ex filia
Spiritali gratia.

7 a. Esto nobis, o benigna,
Pia mater, laude digna,
Solvens nostra vincula;

7 b. Natum tuum placa nobis,
Quem exspectat totus orbis
Iudicare saecula.

8. Christus fecit de te matrem,
Ut commendet apud patrem
Nos in caeli gloria.

Prosar. ms. Caelestin. Ambianensium (Gulielmi Lovel) anni 1572. Cod. Ambianen. 132. — Mit Melodie: Laudes crucis in gekürzter Form.

118. De Beata Maria V.

1. Anna partu solvitur,
Prodit et inflectitur
Ex recto coniugii,

2a. Genitivus numinis,
Ablativus criminis,
Dativus remedii.

2b. Haec est virgo virginum,
Ex qua lucis luminum
Se protendunt radii.

3a. O beata filia,
Cuius excellentia
Splendor est ecclesiae,

3b. Quam et sanctus spiritus
Prophetis antiquitus
Praemonstravit varie:

4a. Per columbam simplicem
Sed indeceptibilem,
Per accensum fruticem
Sed inconsumptibilem,

4b. Et per portam fulgidam
Sed, quae nulli patuit,
Et per virgam aridam,
Sed, quae mire floruit.

5a. Sed quid plura?
Virgo pura
Tot insignis
Fulget signis,
Quot caelum sideribus;

5b. Est Maria
Vitae via,
Salvans portus,
Vernans hortus
Paradisi floribus.

6a. Arca legis,
Thronus regis,
Funda David
Quae prostravit
Principem exercitus.

6b. Flos candoris,
Vas honoris,
Olla spei,
Mater Dei,
Templum sancti spiritus.

7a. Ut reformet mundi statum,
Verbum parit incarnatum;
O quam casta fecunditas,
Et quam fecunda castitas!

7b. Pura virgo fecundatur,
Verus Deus humanatur,
Stupet lex matrem virginem,
Stupet mens Deum hominem.

8a. Christo mundum iudicante,
Te pro nobis supplicante
Matre, Anna, matris tantae,
Vitemus supplicia.

8b. Prece tua, mater Christi,
Nos exemptos leto tristi
Flos, quem virgo peperisti,
Coronet in patria.

9. Amen dicant omnia.

Collectan. ms. S. Albani (?) saec. 13. Cod. Cantabrigien. Dd. xj. 78. A. — Collectan. ms. incert. origin. saec. 13. Cod. Oxonien. Rawl. C. 510. B. — Melodie natürlich „Mane prima sabbati". — 1a, 3 ex tecto B. — 4a, 2 indeceptabilem B. — 4a, 4 sed inviolabilem. B. — 5a, 1 Quid hiis plura B. — 8a lautet in B:

Te pro nobis supplicante,
Mater Anna matris tantae,
Tua suo nos infante
Consoletur filia.

Überschrift fehlt in A und B. Man könnte eine Anna-Sequenz vermuten; in B jedoch folgt unmittelbar eine Marien-Sequenz.

119. De Beata Maria V.

1. Ave Maria, gratia plena,
Dominus tecum,
benedicta tu in mulieribus.

2 a. Gratiam filii tui,
quam merito
amisimus,
tu, gratia
plena, piis repara
precibus.

2 b. Dominum, qui nasciturus
ex te totus
erat tecum,
obtineas
misericordem esse
nobiscum.

3 a. Tu super omnia
benedictum
generans, benedicta,
nos a mortis
maledicto libera.

3 b. Tu, vitae porta
supernae et via
caelestis patriae,
nos exsules
digneris reducere.

4 a. Ave, gratia plena
et pietate,
quae genuisti plenum
gratia et veritate;

4 b. Hic nobis et mortis in
hora succurre,
ac mortis examine
nos [ut] tuos recognosce.

Grad. ms. S. Albani Mosacensis saec. 13. in. Cod. Oxonien. 19426 (Canonic. Liturg. 340). A. — Grad. ms. S. Floriani (?), saec. 12. Cod. Vindobonen. 13314. B. — Grad. et Sacram. ms. anni 1151. Cod. Stuttgart Bibl. Fol. 20. C. — Miss. ms. Garstense, saec. 12. Cod. Lincen. Γ o 15. [Blu.] D. — Miss. ms. Seitenstettense saec. 12. Cod. Seitenstetten. XIV. [Blu.] F. — Miss. ms. Garstense saec. 12. (13. et 14.) Cod. Lincen. Γ p 17. [Blu.] G. — Miss. ms. Mellicense saec. 14. Cod. Mellicen. 1057. [Blu.] H. — Miss. ms. Mellicense saec. 15. Cod. Mellicen. 991. [Blu.] I. — 2 b, 1 nascitur D. — 2 b, 2 ex te fehlt. HI. — 3 a, 3 generas G. — 3 b, 1 Tu porta vitae A. — 4 b, 1 Hinc DG. — 4 b, 3 in orbis examine DGHI.

120. De Beata Maria V.

1 a. Gaude, virgo, mater Christi,
Qui te fecit, genuisti
Et post partum permansisti
Virgo lactans filium.

1 b. Vas honoris et virtutis,
Iugum primae servitutis
Contrivisti et salutis
Contulisti gaudium.

2 a. Praeelecta feminarum,
Consolatrix animarum,
Extersisti, quod amarum
Evae pomum contulit.

2 b. Caelum, terram maiestate
Qui circumdat, potestate
Sua usus, brevitate
Loci claudi voluit.

3 a. Praesignata per prophetas,
Te collaudat omnis aetas,
Infra tui ventris metas
Quod portasti Dominum.

3 b. Novo rubus ardet more,
Irrigatur virga rore,
Fecundatur virgo flore
Ad tantum mysterium.

4 a. Mundi salus es, Maria,
Orphanorum mater pia,
Aegris salus, caecis via,
Et lapsis remedium.

4 b. Tu reatum, quem veremur,
Clemens terge, ne damnemur,
Sed ad vitae sublevemur,
Tua prece, solium.

Prosar. ms. Panormitanum saec. 13. Cod. Capit. Palermitan. s. n. — Mit Melodie. — 3 b, 2 virgo. — 3 b, 3 virga.

121. De Beata Maria V.

1 a. Rosa fragrat austro flante,
Spineti rosarium
Paraclito irrigante;
O dulce mysterium!

1 b. Glossa flagrat claustro stante,
Verbi patris atrium
Altissimo obumbrante
Puellare gremium.

2 a. Unum ens divinitatis
Carnem vestit hominis,
Tres personas trinitatis
Venter claudit virginis.

2 b. Hinc plastes humanitatis
Formam sumpsit hominis,
Cerastes necessitatis
Fregit caput draconis.

3 a. Hinc exivit noster gigas,
Ut odor a balsamo
Et ut vapor ab obiecto,
Salvo privilegio.

3 b. Hinc egressus est Messias,
Velut splendor ab auro,
Et ut radius a vitro
Illaeso corpusculo.

4 a. Hic est thronus aureus,
In quo rex aethereus
Coronavit filium;

4 b. Hic colonus profugus,
Viator deificus,
Prostravit nefarium.

5 a. Deitatis vasculum,
Venter virginalis,
Pneumatis palatium,
Virgo singularis.

5 b. Trinitatis triclinium,
Puella regalis,
Filii hospitium
Patris aeternalis.

6 a. Lactat patrem filia;
O res prostupenda!
Sponsam ducit filiam
Pater; res miranda!

6 b. Laudat regem curia
Tam glorificanda,
Cuius privilegio
Nunquam est mutanda.

Prosar. ms. Panormitanum saec. 13. Cod. Capit. Palermitan. s. n. — Mit Melodie. — 1 a, 1 astro stante. — 4 a, 1 honos unius. — 6 a, 3 Sponsum ducit filium. — 6 b, 3 sq. L. privilegia | Nunquam sunt mutanda?

122. De Beata Maria V.

1 a. Polum spargit iam aurora,
Et diei venit hora
Noctis privans vestia;

1 b. Sidus affert iam diurnum,
Agmen fugat et nocturnum
Lux caelestis praevia.

2 a. Surge, surge, gaudens chorus,
Plaude, psalle nunc sonorus,
Nova pange gaudia;

2 b. Nova vita, vitae porta,
Novae lucis lux est orta,
Renovantur omnia.

3 a. Vespere praemittitur,
Thalamus erigitur
Solis et paratur;

3 b. Vivum templum struitur,
Arca iam compingitur,
Intus deauratur,

4a. Ubi virga gloriae,
Tabula iustitiae,
Manna reportatur,

4b. Ros caelestis gratiae
Triplici substantiae
Christus recondatur.

5a. Quae est ista,
quae sic progreditur?
Mira surgit,
mire conficitur
Ut aurora?

5b. In obscuris
noctis concipitur,
Sanctitatis
sed die tergitur
Sine mora?

6a. In occultis
res fit mirabilis,
Matrem natus
inenarrabilis
Condit hora;

6b. Polit urnam:
fulget spectabilis,
Plena roris
inextinguibilis;
quam dulcora!

7a. Nunc templi fit lotorium
Et propitiatorium,
Veri reclinatorium
Salomonis;

7b. Adae fit adiutorium,
Noe latitàtorium,
Portentum salvatorium
Gedeonis.

8a. Ave, stirps Iudaica,
Fetus prophetalis,
Virgula Davitica,
Flos patriarchalis,
Ave, Salomonica
Conceptus regalis.

8b. O proles magnifica,
Splendor virginalis,
Sume nostra cantica
Mater curialis,
Tuosque salvifica
Cunctos nos a malis.

Prosar. ms. Panormitanum saec. 13. Cod. Capit. Palermitan. s. n. — Mit Melodie. — „Sequentia de BVM quod(!) fecit fr. Bon. Iohannes de Missina ordinis praedicat."

123. De Beata Maria V.

1a. Angelorum laude digna,
Virgo clemens et benigna
Virgo, mundi gaudium,

1b. Condescende nostrae laudi
Et servorum voces audi
Tibi supplicantium.

2a. Audi voces, audi vota,
Quibus orat plebs aegrota
Per te sanam fieri

2b. Et virtutum post ruinam
Dari nostri medicinam,
Qua sanantur miseri.

3a. Nulla salus erit reis,
Nisi per te detur eis
Criminum remissio.

3b. Tu es salus et medela,
Tu solamen et tutela
Deditis exsilio.

4a. Hic per Evam exsulamus,
Hic punimur, hic gustamus
Mille mortis pocula;

4b. Sed tu, virgo labe carens,
Quae paravit prima parens,
Reprimis pericula.

5a. Mater casta, mater Christi,
Morem gere, quem geristi
Semper in clementia;

5b. Miserantis morem gere,
Miserorum miserere
Miseranti gratia.

6 a. Si non esses miserata
Culpae nostrae, invocata
Non fuisses totiens.

6 b. [Invocaris] ac dimittis,
Quia pia, quia mitis,
Dulcis et [compatiens].

Antiphon. et Grad. ms. S. Laurentii Perusini saec. (13 et) 15. Cod. Capi Perusin. 30. Mit Melodie. — 2 a, 1 Nam virtutum. — 2 b, 2 dare. — 6 a, Culpas nostras. — Der Schlufs der Sequenz fehlt.

124. De Beata Maria V.

1 a. Fructus arbor salutaris,
Quae devote salutaris,
Salutantes tuearis,
Salutis praenuntia.

1 b. Rore caeli fecundaris,
Fecundata florem paris,
In quo florens transplantar
Et supplantas vitia.

2 a. Aret planta planctus plena,
Vires, vitis, vitae vena,
Vires augens in amena
Iure iuncta patria.

2 b. Natus uva pressus poena,
Tu de terra non terrena
Vitis, sibi nunc in cena
Coetus almi socia.

3 a. Cedunt cedri summitate,
Subsunt rosae venustate
Sancti sortis iam beatae
Sub figura duplici;

3 b. Ipsi cedri dignitate,
Rosae mentis puritate,
Quos in dupla qualitate
Dono vincis simplici.

4 a. Sola parens viro peris,
Dum in carne verbum geris,
In quo tamen es et eris
Bonis cunctis melior.

4 b. Cuius binam revereris
Sic naturam, nec vereris,
Quam utramque contueris
Verique proximior.

5 a. Uides nude deitatem,
In hac trium paritatem,
Sed humanam veritatem
In uno dispariter.

5 b. Sit huic trino laus commun
Nec a laude sis immunis,
Quae nos ista fide munis
Et mones conformiter.

Lib. ms. Moralium S. Gregorii saec. 13. Cod. Vatican. 581. a saec. 13. — 5 b, 3 Qui. — Eine spätere Hand hat mit Rücksicht auf d Umstand, dafs Strophe 5 b nicht mit 5 a reimt, dieselbe also korrigiert:

Sic reparans unitatem
Nec confundens trinitatem;
Laus huic trino maiestatem
Tribuens tripliciter.

Akrostichon: Franciscus, wohl der Name des Verfassers.

125. De Beata Maria V.

1 a. Rigans corda,
Sonans chorda
Decachordo consona,

1 b. Purum, pura,
Nobis cor da
Quo vitemus absona.

2 a. Omen laetum
Confer, letum
Aufer et dispendium,

2 b. Nomen reddens
Iam deletum
Per parentum vitium.

3 a. Boni regis
Quae nos regis
Iusto moderamine,

3 b. Documenta
Doce legis,
Praeservans a crimine.

4a. Es lux mundi,
Nati mundi
Praestans beneficium;

4b. Quae non sinis
Nos confundi
Nec duci per devium.

5a. Rite maris
Stella, maris
Ignoras contagium,

5b. Quae sanctorum
Sanctum paris
In reorum gaudium.

6a. Tu nos ducis
Summi ducis
Ad felix consortium;

6b. Ubi monstras
Verae lucis
Post hanc noctem radium.

7a. Verbum vitae
Sine vite
Dans vini dulcedinem,

7b. In te sumit
Sunamite,
Quem reformet, hominem.

8a. Solvat caro
Plus quam caro
Iam redempta pretio

8b. Laudes tibi,
Nec praeclaro
Ingrata sit filio.

Liber ms. Moralium S. Gregorii saec. 13. Cod. Vatican 581. add. saec. 13/14. — 3a, 2 Qui. — Ob Sequenz oder Reimgebet, ist zweifelhaft. — Akrostichon: R o b e r t u s.

126. De Beata Maria V.

1a. Salve, templum trinitatis
Deificae;

1b. Tu exemplar castitatis
Angelicae.

2a. Maria, pia domina
Supernae militiae,

2b. Tu luces virginalis
Splendor munditiae.

3a. Tu, stella maris,
Solem paris
Iustitiae;

3b. Mundi salvatrix,
Vitae datrix
Et gratiae.

4a. Tu verna salutis,
Lex indulgentiae,

4b. Tu plena virtutis
Et flos clementiae.

5a. Tu magistra
Disciplinae,
Lux sapientiae,

5b. Tu ministra
Medicinae,
Flos pudicitiae.

6a. Tu reformatrix
Perditae innocentiae,

6b. Tu consolatrix
Summae datrix laetitiae.

7a. Te laudamus, intuere
Nos, o benigna, facie;

7a. Tu nos salva, nos tuere,
Obtine locum veniae.

Grad. ms. Sedlicense saec. 15. Cod. Pragen. A 5 c. — 2b, Tu lucis. Der Mangel an Reim und Rhythmus bekundet überhaupt, dafs dieser und der folgende Vers verderbt sind.

127. De Beata Maria V.

1a. O regina angelorum
Terrarumque domina,

1b. O devota, veneranda
Temporum per saecula,

2 a. Ave, virgo singularis,
Tu plena virtutibus,

2 b. Nos te semper decet piis
Venerari laudibus.

3 a. Ave, virgo speciosa,
Flos vernans per omnia,

3 b. Cuius fructus nostri luctus
Relaxavit crimina.

4 a. Te honorant,
Te adorant
Supernorum curiae,

4 b. Ad te clamant
Ac implorant
Miserorum lacrimae.

5 a. Caeli via,
Patris quia
Plasmator es hominis,
Porta spei,
Requiei
Locum dans in patria.

5 b. Cum sis pia,
O Maria,
Tu vigore nominis,
Mater Dei,
Mater rei,
Omnes reconsilia.

6 a. Ergo, Christi mater pia,
Regnas in caelestibus,

6 b. Apud ipsum tuis sacris
Adiuvemur precibus;

7 a. Ut post huius finem vitae,
Eius dante gratia,

7 b. In perenni mereamur
Exsultari gloria.

Appendix ms. saec. 16. Missalis Romani imp. Coloniae 1483 (C
Carolsruhan.) Fol. Dr. 51. — 5 a, 3 Plasmatorem hominis. — 5 b, 3 Tui.

128. De BMV. de Monte Carmelo.

1 a. Mater christi, porta caeli,
Fons hortorum, flos Carmeli,
Ave, mundi domina.

1 a. Dulcoratur fons Heliae,
Et armatur ex Mariae
Abundanti gratia.

2 a. Ave, per quam dilatantur
Rivi fontis et laxantur
Peccatorum vincula;

2 b. Consolamen huius fontis
Ab errore mali sontis
Revocat per saecula.

3 a. O patrona de Carmelo,
Ut Rebecca bono zelo
Refocilla servulos;

3 b. Stilla gregi tuum rorem
Omnem superans odorem,
Superet ut aemulos.

4 a. Summitatem ad Carmeli,
Qui est Christus, vita caeli,
Exalta nos, Maria,

4 b. Ut possimus conregnare
Secum semper et laudare
Filium cum filia.

Sequent. ms. Carmelitarum Vilvordiensum anni 1418. Cod. Bruxellen. 11359. — 2 b, 2 Ab cruore malis sontis. — Melodie: Caeli solem imitantes.

III.

DE SANCTIS.

129. De Omnibus Sanctis.

a. Ad Dei praeconia
Resonet ecclesia
Omnes sanctos venerando.

1b. Uirgo, mater, filia
Regis regum regia,
Rege nos pro nobis stando.

a. Diva iussa nuntiantes,
Summo regi famulantes
Angeli sunt iugiter;

2b. Ideoque nos orantes
Iuvent, ut cum his ovantes
Vivamus perenniter.

a. Patriarchae cum prophetis
Blandimentis mundi spretis
Optatae tenent quietis
Exspectata gaudia;

3b. Innixos quorum decretis
Cursibus mundi expletis
Nos suis dent iungi metis
Ipsorum suffragia.

a. Eminens apostolorum
Vita dedit his caelorum
Lucere perenne lumen;

4b. Doctrina rigatos horum
Nos in choro beatorum
Collocet divinum numen.

a. Eleganter certaverunt,
Moriendo dum vicerunt,
Martyres, et meruerunt,
Quod vivi tripudiant.

5b. Uiam nobis sic fecerunt,
Sanguine quam signaverunt;
Duc nos, Iesu, quo iverunt,
Ne vires deficiant.

a. Sapienter confessores,
Verbo, vita sanctos mores
Componentes, sunt doctores
Effecti ecclesiae.

6b. Natique in terris flores
Caelos scandunt altiores,
Ad quos nostri sunt ductores
De valle miseriae.

a. O felices, o beatae
Virgines, quibus „*Intrate*“
Dictum est „*ad nuptias.*“

7b. Sponsum vestrum exorate,
Ut, ad quas estis vocatae,
Intremus delicias.

Miss. ms. Sororum de paenitentia Argentinensium ann. 1472—79. Cod. rmen. Parm. 1255. — 3b, 3 iugi. — 6b, 3 sunt doctores. — Akrostichon: udi pie Deus nos.“

130. De Omnibus Sanctis.

a. Dies adest gloriae,
Cantus et laetitiae
Nunc in caeli gloria;

1b. Cui concordat hodie
Vox omnis ecclesiae
De sanctorum gloria.

2a. Rex regum in solio
Sedens adoratur,
Ab omni collegio
Caelesti laudatur,

2b. Novoque tripudio
Regina laetatur
Caeli, stans cum filio
Simul gloriatur.

3a. Spirituum supernorum
Omnes asstant ordines,
Novo plausu ducunt chorum
Inter laudum cardines.

3b. Patriarchae, primae florum
Fidei propagines,
Orant, ut ad sortem horum
Adducantur homines.

4a. Prophetarum citharizat
Numerus, et sollemnizat
Chorus apostolicus.

4b. Martyrumque rubricatus,
Confessorum candidatus
Coetus psallit caelicus.

5a. Hinc doctorum
Beatorum
Plaudit lyra doctrinalis;

5b. Sed cunctorum
Ornat chorum
Plebs et decor virginalis.

6a. Nos his adiunge choris,
Christe, splendor amoris,

6b. Ut iubilis canoris
Laetemur cunctis horis.

7a. Cum omnium
Psallentium
Sanctorum cantilenis

7b. Sit gaudium
Laetantium
Nostrorum laude plenis.

8. Amen dicat fidelium
Plebs cantibus amoenis.

Miss. ms. Mutinense saec. 14. Cod. Capit. Mutinen. O II 10.

131. De Omnibus Sanctis.

1a. Gaudet clemens Dominus
super agmina sacra.

1b. Christe, tua agmina
iubilant voce clara

2a. Laudes per arva, propter quas
caelica obtinere
valeant gaudia;

2b. Laudis enim cum gloria
Iam nunc intonant praeconia
sanctorum agmina

3a. Astra super et arva
infra sataque necnon alta
maris habitacula.

3b. Iugiter exstant digne
Christum Dominum laudantia
per saecula omnia,

4a. Quae sine fine parat
sanctis sedes almas;
nostra caterva
cui reddit gratias.

4b. Ergo fidei vera
norma antecedat
ac consequantur
Olympica studia,

5a. Per quae regis angelica
percipiamus suffragia,
nec differat largire
immensa sua clementia

5b. Nobis angelicam vitam;
Cuius sacra rutilant dona,
Queis aeternae vitae
consequimur magna praemia.

6. Is nos antiqui a
serpentis liberet
dementia

7a. Esse qui cuncta gloria
et sophismata
perfecerat magna

7b. Agmina semper caelica;
Quam beata
sanctorum sunt agmina!

8a. Capiat plebs nostra
hic et in caelis gloriam,

8b. Et nos modo una
dantes organa consonora.

9a. O mira dona et nobis
gratuita
dedit remedia!
filium unicum misit
in terra.

9b. Quare petimus supplices
Trinitatem
sanctam cernentia
in gloria aeterna
omnia,

10. Custodiamus caritatem,
teneamus
castitatem bonam

11. Fidemque immaculatam
reddamus salvam.

Tropar. ms. Wintoniense ca. ann. 1000. Cod. Oxonien. 2558. (Bodl. 775). A. — Trop. ms. Wintoniense saec. 11. med. Cod. Collegii Corp. Christi Cantabrigien. 473. B. —

2a, 4 sq. valeant obtinere AB. — 4a, 1 Qua sine AB. — 5a, 1 Per quem B. — 5a, 4 nobis (steht schon 5b, 1) impensima AB. — 6, 1, a (von zweiter Hand) B. — 6, 3 clementia A. — 9b, 1 Quam AB (aber 4 Noten in der Sequela); das Wort „Quam" findet sich am gleichen Platze in der Schwester-Sequenz Almae caelorum (Anal. Hymn. XXXVII, p. 92). — 9b, 3 sanctam quo praebeat nobis. A. — Die Melodie bietet nur A. — Titel der Sequenz: „Pretiosa". Nach dem gleichen Schema gehen die Sequenzen „O alma trinitas" (Anal. VII, 239), „Laus honor sit" (XXXVII, 333), „Almae caelorum turma" (XXXVII, 95), nur dafs erstere eine Einleitungsklausel aufweist. — Vgl. auch Kehrein. Nr. 337. — Die im Druck markierten Klauseln 2b, 3b, 5b, 7b u. 9b haben alle diese fünf Sequenzen gemeinsam. — Nach der Halbstrophe 6 u. 10 steht in der Sequela ein d („denuo") als Zeichen der Repetition der Melodie; auch haben alle anderen nach diesem Schema gehenden Sequenzen eine entsprechende Gegenstrophe 6b und 10b. Hat also vielleicht der Schreiber des Textes im Winchester-Tropar die Gegenstrophen zu kopieren vergessen?

132. De Omnibus Sanctis.

1a. Clangat hodie vox nostra
melorum symphonia,

1b. Instant agmina iam, quia
praeclara sollemnia.

2a. Resonent nunc tinnula
harmoniae organa
musicorum chorea,

2b. Tonorumque dulcia
alternatim concrepent
voce modulamina.

3 a. Diapason altissona
per notum discrimina
tetrachordis figurarum alta
conscendens culmina

3 b. Sustollat nostra carmina
ad caeli fastigia
hymnis angelicis cohaerente
pari melodia.

4 a. Quo nos mereamur ampla
capere promissa

4 b. Sive fruituri meta
sanctorum gloria,

5. Ad quorum collegia
pia nos ducant merita.

Grad. ms. Eboracense saec. 15. Cod. Oxonien. Bodl. Lat. liturg. b 5. — Wurde verwendet als ein Tropus super Sanctus.

133. De sancto Achatio.

1 a. Martyres millideni,
Proceres fide pleni,
Iesuque Nazareni
Cruciformes;

1 b. Vos antea pagani,
Postea Christiani,
Quos furor Adriani
Fert enormes.

2 a. Obrui lapidibus,
Atteri verberibus,
Laedi tricuspidibus
Vos mandavit,

2 b. Sed petrae referiunt,
Caedentes deficiunt,
Clavi nihil faciunt
Quos aptavit.

3 a. Hinc spinis coronari,
Calamis perforari,
Vestroque baptizari
Mox cruore,

3 b. Ararath inde missi,
Quidam palis suffixi,
Plures sunt crucifixi
Iesu more.

4 a. Deo vos commendastis,
Pro devotis orastis,
Vox ait: Impetrastis
Precum gesta.“

4 b. Fulgur saxa secuit
Et terra, quae tremuit,
Tyrannos absorbuit
Hora sexta.

5 a. Hora nona concitus
Efflavistis spiritus,
Sed angeli caelitus
Descendentes

5 b. Corpora dant tumulis;
Estote nunc famulis
Et in saecli saeculis
Intendentes.

Prosar ms. Caelestin. saec 16. Cod. Mazarin. 448. A. — Miss. Carnotense imp. paris. 1552. B. — 1 b, 1 vos aprime A. — 5 a 1 concitos B.

134. De sancto Adalardo.

1 a. Celebranda
laude debita
dies est meritis
Adalardi dicta.

1 b. Votis [laeta]
pulset organa
erumpens in laudes
mentis laetitia;

2a. Confessorum Domino
resonet prae concordia,

2b. Per quem suis stipatur
civibus urbs uranica.

3a. Vir regius
sese considerans,
ne degener haberetur,
contempsit regalia.

3b. Miraculis,
professus monachum,
quas meruit, effulsere
virtutum insignia.

4a. Eius igitur
merito canuntur
festa praeconia,

4b. Cuius spiritu
caeli triumphante
laetatur curia.

5a. O beate Christi miles,
[o] Adalarde,
cuius instat
sollemnitas praeclara,

5b. Te petimus, ut possimus
tuo obtentu
fulti vitae
assumere pascua,

6a. Quo pascuntur,
iuveras inopes
quos caritatis
ope gemina

6b. Cum de paucis
qui novit panibus
plus quam pascere
quinque milia

7a. De fratrum victu
sollicito
providit cibaria.

7b. Virtutes cuius
prosequimur,
iuvent nos et merita

8. Et nunc et in saecula.

Prosar. ms. Corbeiense saec. 14. Appendix Pontific. ms. Corbeien. saec. 13. Cod. Ambianen. 195. — 2a, 2 per concordia. — 6b, 1 sqq. Konstruktion: Cum de fructum victu sollicito (7a), qui novit de paucis panibus . . . pascere, providit . . . — Ähnlich gewunden ist die Konstruktion in 6a, 1 sqq.: Quo pascuntur, quos inopes iuveras etc. und 3b, 1 sqq.: Professus monachum miraculis insignia virtutum, quas meruit, effulsere.

135. De sancto Adriano.

1a. Laetior ista dies laetissima festa reducit,
Quo superis mixtus dux Adrianus ovat.

1b. Impiger ille quidem monitis accessit amicis,
Nec trepidat vitam posthabuisse suam.

2a. Dum felix Nathalia viro sociata pudico
Addidit aeternae dogmata sancta viae,

2b. „Scribite, tortores vos“, inquit, „scribite nomen
Martyribus iunctum, nempe Adrianus ego.

3a. Ecce, Adrianus ego patiar me vivere nunquam
Religione mala, quae simulacra colit.

3b. Nomine pro Christi cupio mihi sumere mortem,
Nec tormenta animum divariare queunt.“

4 a. Hinc cupit uxori placidam depromere mortem,
Credere se Christo diraque velle pati;

4 b. Tantaque mens inerat, dum sub vade posset abire,
Accelerat gressus ad necis acre genus.

5 a. Itque reditque viam, communia gaudia perfert
Uxori atque sibi gaudia caede nova.

5 b. Ille Deo placidus martyr, sanctissimus ille,
Qui dederat trucibus membra secanda viris.

6 a. Consiliare reas animas valet ipse tonanti
Et veniam votis accumulare sacris.

6 b. Offerat ille patri membrorum ingentia summo
Vulnera, quo medicam percipiamus opem.

7. Flos, Adriane, decens, nostras pias exime preces,
Nosque reconsilia, suavis amice, Deo.

Miss. Traiectense imp. Leydae 1514. A. — Miss Traiectense imp. Antwerpiae 1540. B. — 1 a, 1 Laeticior AB. — 6 b, 2 Vulnere AB.

136. De sancto Aegidio.

1 a. Flos Aegidi confessorum,
Clemens tibi devotorum
Acceptes obsequia;

1 b. Quem illustri stirpe natum
Vere clamant illustratum
Virtutum praeconia.

2 a. Tu discentis
Rudimentis
Doctores aequiparas.

2 b. Tu per vestem
Sedas pestem,
Pro Christo te pauperas.

3 a. A serpente saucium
Sanas arreptitium
Mundans in ecclesia.

3 b. Naufragantes liberas,
Dum famae deliberas
Vitare suffragia.

4 a. Hospitatus Arelate
Natam reples sospitate,
Domum matris gaudio.

4 b. Terram fetas infecundam,
Morbis curam das fecundam
Iunctus Veredimio.

5 a. Cuius lacte
Vivis solitarie,

5 b. Cervam canum
Eruis iniuriae.

6 a. Gaudens molestia,
Oras pro venia
Te vulnerantium.

6 b. Crucis potentia
De crucis curia
Fugas daemonium.

7a. Tu Francorum crimen regis
Dei scriptum manu legis,
Tu reformas veniae.

7b. Tu defunctum das viventem
Tuae praescis imminentem
Iacturam ecclesiae.

8a. Tu cupressina ostia
Sola ducis per maria,
Das contracto remedia.

8b. Tuum prophetas obitum,
Chorus resultat caelitum
Dum ad caelum das spiritum.

9a. Vita frui te beata
Probat virtus frequentata;

9b. In qua tecum nos locari
Supplicamus te precari.

Miss. ms. Aquisgranense saec. 13. Cod. Laurentian. Palat. IV. A. — Grad. ms. Praemonstratense saec. 14. Cod. Bruxellen. 11396. add. saec. 15. B. — Miss. Leodiense imp. Delf ca. 1485. C. — Miss Leodiense imp. Parisiis 1499. D. — Miss. Leodiense imp. Spirae 1502. E. — Miss. Leodiense imp. Parisiis 1509. F. — Miss. Leodiense imp. Parisiis 1513. G. — Miss. Leodiense imp. Parisiis 1515. H. — Miss. Leodiense imp. Parisiis 1523. I. — Miss. Leodiense imp. Parisiis 1527. K. — Miss. Leodiense imp. Parisiis 1540. L. — Miss. Coloniense imp. Parisiis 1520. M. — Miss. Coloniense imp. Parisiis 1525. N. — Miss. Wratislawiense imp. Basileae 1519. O.

Ferner (nach Blume) im: Miss. ms. Noviomagense saec. 15. Cod. Mus. Noviomagen. I a Nr. 2. — Miss. ms. Glogaviense saec. 15. Cod. Wratislavien. I F 342.

1a, 1 Aegidii IL. — 2a, 1 dicentis G—L. — 2b, 1 Super vestem O. — 3a, 3 mundas BEMN. — 3b, 3 vitare naufragia ABMNO. — 4a, 1 Hospitate CD. — 4a, 2 natae AMN; nato O. — 4a, 3 domum in atrio O. — 4b, 2 dans A. — 4b, 3 iunctus iure denuo O. — 5a u. b. umgestellt O. — 5b 1 canis B. — 5b, 2 eripis MN; — 6a, 1 Gaudes molestia AO; gaudes molestiis MN; gaudens malitia B. — 6a, 2 pro vitiis MN. — 6b, 2 deducis curia O. — 6b, 3 fugat A. — 7a, 2 Dei manu scriptum O. — 7a, 3 et reformas gratiae MNO — 7b, 2 tuae priscis HIK; tuae preci MNO. — 8a, 2 nautas ducis MN. — 8a, 3 dans C—L; das reis B. — 8b, 1 Tu prophetas C—L. — 8b, 2 caelicum B—L; melos resultas caelicum O. — 8b, 3 ad caelos BMN. — 9a, 2 virtus probat MN. — 9b, 2 supplicamus deprecari C—L. — Melodie: Ave mundi spes Maria.

137. De sancta Agnete.

1a. Agnetis sollemnio
Iubilet cum gaudio
Castitatis filio
Mundus amor;

1b. Cordis in altario
Agnam agno socio
Immolet devotio,
Verus clamor.

2a. Iesum rosam, lilium,
Sponsum vult et socium,
Et praefecti filium
Dedignatur;

2b. Preces, minas nimium
Spernit et supplicium,
Sustinendo spolium
Non nudatur.

3a. Crinis arte deica
Tegit toga caelica,
Cella fit vivifica
Impurorum;

3b. Impudicus moritur,
Per pudicam redditur,
Christum, fidem loquitur,
Vim iustorum.

4a. Ignibus exponitur,
Orat nec comburitur,
Gladio percutitur
Impiorum;

4b. Sic Agna coniungitur
Agno pro quo caeditur,
Regia eripitur
Vi morborum.

5a. O flos pudicitiae,
Speculum munditiae,
Amoris, constantiae
Fulcimentum,

5b. Hostia munditiae,
Victima iustitiae,
Dulcoris et gratiae
Condimentum.

6. Tuae vernant nuptiae,
Agni fruens specie,
Propago laetitiae
Complementum.

7. O plena dulcedine,
Agni rubens sanguine,
Pellas a certamine
Nocumentum.

8. Agni pollens agmine,
In mortis examine
Sis cum matre virgine
Tutamentum.

9. O felix agnicula,
Agnes, prece sedula
Nostra fac piacula
Expiari.

10. Duc ad agni pabula,
Pastorissa parvula,
Agno caeli copula
Salutari.

Prosar. ms. Pisciacense saec. 15. Cod. Londinen. Egert. 2601. A. — Miss. Belvacense imp. Rotomagi 1514. B. — 1a, 1 sollemnia AB. — 1a, 2 Iubilat B. — 1b, 4 amor A. — 2a, 1 Iesum rorem B. — 2b, 1 minas munium B. — 3b, 4 Vi B. — 6, 1 Tu vernantis B. — 10, 3 Oves agno copula B. — Melodie (in A): Mariae praeconio, jedoch so, dafs von Strophe 6 an die Melodie der ersten 5 Strophen in der gleichen Reihenfolge repetiert wird, freilich ohne Gegenstrophe. — Misset-Weale (I. p. 303) folgen dem überhaupt meist verderbten Texte des Missale von Beauvais und scheiden Str. 6 einfachhin aus mit der Begründung: „. . rompt le parallélisme et semble une interpollation". Das gerade Gegenteil ist der Fall.

138. De sancta Agnete.

1. Purae mentis gaudia
Ostendamus, eia,
In vocis melodia,

2a. Agnetis sollemnia
Canentes insignia
Et mundo celebria.

2b. Regis Christi gratia
Contempsit iuvencula
Carnis desideria.

3a. Iuvenis insania
Raptatur permaxima
Spretus a virguncula;

3b. Mittit dona maxima
Et promittit plurima,
Quae sprevit ut stercora.

4a. Pater prae potentia
Iussit membra candida
Trudi sub custodia,

4b. Tentat primo mitia,
Sed repulsus gravia
Minatur supplicia.

5a. Virgo iam theorica
Mente tractat caelica,
Ridet pro constantia,

5b. Dictatur sententia;
Fiat veste vernula,
Vel sit ut prostibula.

6a. Tunc Christi agnicula
Nudata veste sua
Non privatur gloria,

6b. Crines ad vestigia
Fluunt, et mirifica
Condensantur gratia.

a. Loci penetralia
Turpis introierat;
Sed luce angelica

7b. Mire splendent omnia;
Vestis candidissima
Datur sibi congrua.

a. Ista tam decentia
Angeli obsequia
Iuvenis nil reputat;

8b. Mente caecus involat,
Sed morte celerrima
Punitur vesania.

a. O vere gratissima
Pietate praedita
Sanctorum praecordia!

9b. Iuvenem sanctissima
Post a morte suscitat
Pro malis munifica.

a. Per ignis discrimina
Vadit constantissima
Magnas agens gratias;

10b. „Tui“, inquit, „maxima,
Summe pater, numina
Precor, oro subdita;

a. Iam sua potentia
Dissolvit incendia
Tua proles unica“.

11b. Aspasius lactea
Ferro secat guttura,
Et mactatur hostia.

a. Post inter caelestia
Mire visa agmina
Spe confortat solida,

12b. Per eius suffragia
Ut speremus caelica
Nos beari patria.

Miss. ms. Sciréburnense ca. ann. 1400. Cod. Alnwicen. s. n. — 3a, 2 maxima. — 3b, 3 Quae haec sprevit. — 4b, 2 repulsus gaudia. — 5a, 2 ta. — 6b, 3 condensatur. — Die Strophenabteilung entspricht genau den ialen der Hs.; dies ist zu beachten gegenüber der willkürlichen Abteilung Misset-Weale (II, p. 521).

139. De sancta Agnete.

Sponso sponsa desponsatur,
Agnes agno copulatur
In caelesti curia.

1b. Amplexata coronatur,
In corona terminatur
Illius agonia.

Rachel haec iunior
Decora facie
Aspectu pulchrior
In choro gratiae
Iacob fit carior,
Castae sunt nuptiae.

2b. Hester eligitur
A rege gloriae,
David adducitur
Abisag hodie,
Iudith extollitur
Causa victoriae.

3 a. Agnes iure nominatur
Cuius vultus coloratur
Agni passi sanguine,

3 b. Sicut ipsa protestatur,
Dum iuvenem detestatur
Sancto loquens flamine:

4 a. „Fuge, miserabilis;
Alter est amabilis,
Pulcher et mirabilis,
Cum quo copulabor;

4 b. Casta, cum amavero,
Munda, cum tetigero,
Virgo, cum accepero,
Secum gloriabor."

5 a. Ad lupanar ducitur,
Crinibus obtegitur
Virgo, dum nudatur;

5 b. Vestis sibi mittitur,
Adamator moritur,
Per hanc suscitatur.

6 a. Mente cana declaratur
Infans, quae non desolatur
In gravi certamine.

6 b. In fornace non crematur
Deum laudans, quo probatur
Virgo sine crimine.

7 a. Imperante impio
Guttur eius gladio
Nece vulneratur;

7 b. Sic caeli rosario,
Martyrum altario
Rosa praesentatur.

8 a. Virginum collegio
Stans Agnes in medio
Agno sibi socio
Cum his gratulatur.

8 b. Gaudeat haec contio
Tanto privilegio;
Felix est coniunctio,
Quae sic propalatur.

9 a. Nos Agnae consortio
Eius patrocinio,
Iuvenis, qui habitas
Cum virgine parvula,
Velis sublimare,

9 b. Ut in tuo regio
Possimus palatio
Te, qui tuos visitas
Una cum puercula
Semper collaudare.

Grad. ms. Franciscanum (Italicum) saec. 15. Cod. Cantabrigien. Add[illegible] 3027. Mit Melodie. — 4 a, 1 Euge. — 5 a, 3 dum mundatur. — 6 b, [illegible] laudens. — 7 a, 1 In parente. — 9 a, 3 habitat.

140. De sancto Andrea.

1 a. Clara cantemus
sonoriter cantica

1 b. Sancto Andreae
praedulci melodia.

2 a. Qui caeli curia
victoria
pollet apostolica;

2 b. Quem mundus celebrat
fratrem Petri
plena laudum gloria.

3 a. Hic Achaiam
ingressus idolis
plurimis deditam

3 b. Solum Dominum
colendum docuit
fide catholica.

4a. Cuius mox dogmata
agmina plurima
sequebantur fidei
Christo munera dantia.

4b. Hoc cernens perfidus
nimia exarsit
invidia Aegaeas,
caecata ferens pectora,

a. Et Dei dilectum
per verbera
carceris quoque
adflixit iniuria.

5b. Quem videns invictum
per omnia
perduci iussit
crucis ad suspendia.

a. Qui exsultans
ibat et Dominum
mente laudabat devota

6b. Et, cum crucem
a longe cerneret,
voce inquit laetissima:

a. „Salve, o crux sancta,
me eius,
qui te sacraverat,
receptura
vernulam.“

7b. In qua et adfixus
biduo
superna populis
praedicabat
gaudia.

a. Cui, cum tandem
mors sanctissima

8b. Instaret, gaudens
prompsit talia:

a. „Iam regem meum video,
ipsum iam adoro
sua pandentem regna
mihi pervia“,

9b. Et cum splendore nimio
fuso ab aethere
dignus laurea victor
scandit sidera.

10. Cuius nos se sequi sancta
iuvent merita.

Trop. ms. Wintoniense ca. ann. 1000. Cod. Oxonien. 2558. (Bodl. 775).
l. saec. 11. — Die Melodie ist jene der Sequenz „Laude iucunda“
ıal. Hymn. VII, Nr. 183); das gleiche Schema weist auf die Sequenz „Voce
ısona“ (Anal. Hymn. VII, Nr. 180). — Titel der Sequela (fol. 124b):
ı omnem terram.“
Verschiedene Worte dieser Sequenz sind Korrekturen zweiter Hand, so:
, 2 praedulci; 2b, 3 plena; 5b, 3 perduci; 6a, 3 mente u. devota; 8b, 1
taret gaudens: 9a, 2 sq. ipsum iam adoro sua pandentem; schliefslich
2 die Silbe „iu“ in iuvent. — In 4a, 4 ist von zweiter Hand am Rande
rmerkt: vel munia [statt munera].

141. De s. Angelo Custode.

a. Beatorum angelorum
Custodumque viatorum
Cantemus praeconia,

1b. In cordibus devotorum
Atque vocibus cunctorum
Laus sit cum laetitia.

a. Non pressa carnis pondere,
Pura a culpae scelere
Ipsorum substantia.

2b. Nobis assunt in opere,
Hic virtuose vivere
Dant horum praeconia.

3 a. Horum ex donis internis
Et ordinibus ter ternis
Patet differentia,

3 b. Horum actibus externis
In terrenis et supernis
Panduntur officia.

4 a. Malis praesunt spiritibus,
Potentes in virtutibus
Miranda potentia.

4 b. Nostris infirmitatibus
Et periculis omnibus
Dantur pro custodia.

5 a. Mundi huius sunt rectores,
Protectores, consultores
Dei providentia.

5 b. Quamvis nostri sunt tutores,
Semper tamen inspectores
Dei in essentia.

6 a. Semper fruuntur decore
Summi regis et amore,
Iucunda concordia.

6 b. Cernunt in eius splendore,
Resplendent tanto fulgore
Mira refulgentia.

7 a. Hos fervide imitemur
Et ipsorum contemplemur
Summa privilegia.

7 b. Hos devote veneremur,
Ut cum ipsis gloriemur
In caelesti patria.

Miss. Parisiense imp. Parisiis 1585.

142. De sanctis Angelis.

1 a. Laudat triplex ierarchia
Trinum Deum per ter tria
Ordinum officia,

1 b. Quae non cessat proclamare:
„Sanctus, sanctus“, et cantare:
„In excelsis gloria“.

2 a. Seraphin amant ardentes,
Cherubin plene scientes,
In Thronis Deus iudicat,

2 b. Dominatio superna,
Quidquid mandat lux aeterna,
Ipsa imis indicat:

3 a. Principatus regunt reges,
Potestates habent leges,
Per quas arcent daemones,

3 b. Mira faciunt Virtutes,
Movent caelos, dant salutes,
Suscitant[que] homines.

4 a. Nuntiant maiora uni,
Quae expediunt communi
Nobiles Archangeli.

4 b. Custodes minora portant,
Docent, ducunt et confortant
Singulorum Angeli.

5 a. Scripta docent Michaelis,
Gabrielis, Raphaelis
Horum tantum nomina.

5 b. Se ministrant et assistunt,
Ante Deum quae consistunt
Infinita agmina.

6 a. Quorum est illuminare,
Perficere et pugnare
Dei providentia.

6 b. Et nos ergo supplicemus
Ut cum eis iubilemus
In caelorum patria.

Miss. Praedicatorum imp. Neapoli 1483. — 1 b, 2 Sanctus spiritus et.

143. De sanctis Angelis.

1 a. Maiestati laus divinae,
Quam collaudant sine fine
Spiritus angelici.

1 b. Ierarchiae venerentur
Angelorum, collaudentur
Omnes cives caelici.

2 a. Angelorum maiestates
Adoremus, potestates,
Michaelem principem,

2 b. Ut pro nobis intercedant,
In caeli arce qui regnant
Ante summum iudicem.

3 a. Pelle fraudes,
Michael, te petimus,
Sume laudes
quas tibi psallimus,
Princeps caeli militiae,

3 b. Ut [nos] per te
rapiamur obviam,
Archangele,
tecum ad patriam
Aeternalis gloriae.

4 a. In montis
excelsi culmine
Omnes cives
caelestis patriae
Residentes ante thronum,

4 b. Post mortem
infirmi corporis
Facite [his]
perennis miseris
Largiri vitae Dominum.

Miss. ms. Sarisburiense (Lincolniense) saec. 15. Cod. Londinen. Add. 11414. add. saec. 16. — 1 b, 2 et collaudentur. — 1 b, 3 cives uranici. — 2 a, 3 Thronos et principatus ac Michaelem principem. — 2 b, 2 arce ubi. — 3 b, 4 tecum intraturi patriam. — 4 b, 5 Domini.

144. De sancta Anna.

1 a. Anna, stirpe generosa,
Coniunx diu sterilis,

1 b. Facta prole gloriosa,
Ventris fructu fertilis;

2 a. Cuius est repudiata
Muneris oblatio,

2 b. Angelico confortata
Caelitus eloquio,

3 a. Demum prolem laeta paris,
Per quam gaudent omnia,

3 b. Quae vocatur stella maris
Mundo ferens lumina.

4 a. Anna felix, te laudantes
Voce, voto respice,

4 b. Cum Maria famulantes
Hora mortis suscipe

5. Votaque devota.

Miss. ms. Herefordense saec. 14. Cod. Collegii Univ. Oxonien. 78 a A. — Miss Herefordense imp. Rotomagi 1502. B. — 1 a, 2 Coniunxit A. — Melodie Sospitati.

145. De sancta Anna.

1 a. Laetabundus
Decantet hodie mundus
Annae laudes.

1 b. Totus mundus
Fies homo, si iucundus
Hanc collaudes.

2 a. Haec fuit eius causa,
Qua vitae porta clausa
Panderetur;

2 b. Haec senex infecunda
Fit a Deo fecunda,
Ut laudetur.

3 a. Haec arbor et plantula,
Ex qua Iesse virgula
Est producta;

3 b. Haec domus, ex qua porta
Paradisi est orta
Et inducta.

4 a. Haec est canalis munda,
Per quam gratiae unda
Fuit data.

4 b. Haec est nupta famosa
Cuius tota formosa
Fuit nata.

5 a. Haec caelum, a quo stella
Trahens nos a procella,
Terris dans lac et mella,
Caelo manna.

5 b. Haec mater matris Dei,
Ad quam suspirant rei;
Dicamus ergo ei:
Salve, Anna.

6 a. O felix, propera,
Preces reitera,
Ne condemnetur
Gens misera;

6 b. Ostende ubera
Nataeque impera,
Ut nos deducat
Ad supera.

Miss. Auscitanum imp. Papiae 1495. A. — Miss. Lausannense imp. Lausannae 1493. B. — Miss. Lausannense imp. Gebennae 1505. C. — Miss. Lausannense imp. Lugduni 1522. D. — 1 b, 2 fiet BCD. — 2 a, 1 fuit enim AB. — 4 a, 1 carnalis BCD. — 5 a, 2 Est trahens a BCD. — 5 a, 3 Terris hians BCD. — 6 b, 3 conducat A. — Melodie natürlich: Laetabundus.

146. De sancta Anna.

1 a. Salve, o Anna inclita,
Salve, beata femina,

1 b. Et te tuo solamine
Praesentem nobis exhibe.

2 a. Turris inexpugnabilis
Turrisque fortitudinis

2 b. Ab inimici facie,
Adesto nobis undique.

3 a. O tu, Anna sanctissima,
Christi existens avia,

3 b. Veniam tuis servulis
Supplica nobis languidis.

4 a. Ad te, mater, clamantibus
Sis praesens fusis precibus,

4 b. Fer Deo vota supplicum
Te rite postulantium.

5 a. O Dei matris genetrix,
Nos tuis sanctis meritis

5 b. Expurga a criminibus,
Deo commenda caelitus.

6 a. Ad te nostra intentio,
Ad nos tua redemptio

6 b. Evigilet, ne dormiat,
Nos semper ut custodiat.

7 a. O Anna, mater nobilis,
Inprimis venerabilis.

7 b. Succurre nobis miseris
Oppressis mole criminis.

8 a. Per te nobis propitius
Fiat caelorum dominus,

8 b. Consociet nos angelis
Iesus Mariae precibus.

Miss. ms. Sciréburnense ca. ann. 1400. Cod. Alnwicen. s. n. A. — Miss. ms. Ambianense saec. 15. Cod. Taurinen. D I 7. B. — 1 b, 2 te fehlt B. — 3 a, 1 O tu fehlt B. — 3 b, 1 Veniam tuam B. — Str. 3 b lautet in A: Adesto supplicantibus | Medelam confer languidis. — 5 b, 1 Expurgans A. — 6 b, 1 ne fehlt B. — 7 a, 1 O fehlt B. — 7 a, 2 Supprimis A; Nuptis venerabilis B. — Str. 8 b lautet in B: Societ sanctis famulos | Piae matris oratio.

147. De sancta Anna.

1. Stirpe, Anna, ex regia

2a. Procreata,
matrem generans Iesu,

2b. Laude digna
angelorum sanctorum,

3. Et nos peccatores
tibi devotos
intuere benigna,

4. Nos hac die gregatos serva,
mater, ad caelum, Anna,
quae scandisti mansura
in aevum beata.

Sequent. ms. Lucidae Vallis saec. 16. Cod. Carolsruhan. Licht. 60. — Eine sklavische Nachahmung der Notkerschen Sequenz „Stirpe Maria“, aber mit Kürzungen; daher fehlen die Parallelglieder.

148. De s. Antonio Eremita.

1a. Summi patris ad honorem
Gloriosum confessorem
Laudemus Antonium,

1b. In hac die deprecando
Et hunc sanctum venerando
Gaudet plebs fidelium.

2a. In Egypto Deo gratus
Antonius fuit natus
Nobili progenie;

2b. Posthaec mundum totum sprevit,
Unde totus serpens saevit,
Hostis patientiae.

3a. Si quid ignis gehennalis
Et draconis immortalis
Insidias patitur;

3b. Dum hic sanctus invocatur,
Ille draco superatur
Et ignis extinguitur.

4a. Hic eremi duxit vitam,
Primum sequens eremitam
Pauli per vestigia,

4b. Ieiuniis non adflictus
Fuit unquam neque victus
Per tormenta varia.

5a. Ergo cantet noster chorus,
Quia pastor tam decorus
Extitit Antonius

5b. Exorando summum regem,
Ut fidelem suum gregem
Servet Dei filius.

Miss. ms. Comense anni 1401. Cod. Ambrosian. H 247 inf. — 2b, 2 spernens saevit. — 4b, 2 nunquam. — 5b, 3 per Dei filium, was keinen Sinn hat.

149. De s. Antonio Patavino.

1a. Oritur in vespere
Nova lux in aethere
Tenebroso mundo,

1b. Quae plus omni sidere
Ditat orbem munere
Radio fecundo.

2a. Lux haec est Antonius
Omni luce clarius
Radians in solo,

2b. Sole septemplicius
Veri solis filius
Rutilans in polo.

3 a. Augustinus exuit
A mundanis imbuit
Lege veritatis,

3 b. Quam Franciscus induit
Paupertate, docuit
Formam puritatis.

4 a. Audit in certamine
Sanctos fuso sanguine
Martyres boari,

4 b. Et pro Christi nomine
Prompta fortitudine
Quaerit immolari.

5 a. Properat Marrochium
Congressurus populum
Procul odoratum,

5 b. Sed, quod per martyrium
Transeat in gaudium,
Non est ordinatum.

6 a. Filius Hispaniae,
Pater fit Italiae
Iure documenti;

6 b. Quem pastor ecclesiae
Virum vocat gratiae,
Arcam testamenti.

7 a. Arcae figuratio
Competit Antonio;
Tres sunt rationes:

7 b. Manna cordis unctio,
Virgarum correctio,
Tabulae sermones.

8 a. Latet pridem humilis,
Nunquam quod sit utilis
Anxius videri,

8 b. Patri quidem similis
Nullus, contemptibilis,
Vilis vult haberi.

9 a. Tractus post in publicum
Cibum evangelicum
Tribuit egenis,

9 b. Et ad regnum caelicum
Christi corpus mysticum
Levat a terrenis.

10 a. Primo quod minuitur
Casu, restituitur
Hoc evangelista.

10 b. Nam ovis reducitur,
Regnum caeli patitur
Vim ut a baptista.

11 a. Rore mens irrigua,
Lingua verbis proflua,
Caro semiviva

11 b. Sequi docet ardua,
Spernere iam mortua
Mundi fugitiva.

12 a. Hostem furor cruciat,
Hostem dum exspoliat
Fortior armatus;

12 b. Ut suffocet, inhiat,
Sed a sancto deviat
Virgine fugatus.

Collectan. ms. Franciscanum (Anglicum) saec. 13/14. Cod. Collegii Gonvilli et Caii Cantabrigien. 240. — Mit Melodie. — 2 b, 1 Solem. — 2 b, 2 soli. — 6 b, 1 Quam. — 7 b, 2 Virgam. — 8 a, 1 Latent. — 12 b, 1 soffocet yniat. — Ob vollständig, erscheint zweifelhaft.

150. De sancta Arilde.

1 a. In Arildis memoria
Plaude, mater ecclesia;

1 b. Nos ad eius praeconia
Vocum demus officia.

2 a. Haec se Christo dedicavit,
In quo trinum hostem stravit,

2 b. Haec se prorsus abnegavit
Et cum Deo ambulavit.

3 a. Virgo prudens, sponsa Christi,
Per quem mundo illusisti,
Et decorem induisti,
Iam amicta lumine.

3 b. Carne munda, mente pura,
Certans contra carnis iura,
Nunquam sponso caritura
In caelesti culmine.

4 a. Gentem finesque Gloucestriae
Illustrant tuae reliquiae.

4 b. Succurre nostrae miseriae,
Per te vivamus in requie.

5 a. O Arildis,
huius coenobii
Advocatrix
et spes solacii,

5 b. Ad te, mater,
clamamus filii,
Fac (nos) consortes
martyrum gaudii.

6 a. Christo tuo
pro nobis loquere,
Fac in eius
odore currere,

6 b. Fac nos sponsum
tuum agnoscere,
Quem delectant
angeli prospicere.

Cod. Capit. Hereforden. O 1. 2. saec. 13. in. add. saec. 13. — 4 b, 2 Ut per te. — 6 b, 2 In quem. — Die Provenienz der Hs. wird angedeutet in 5 a, 2. — Die Abschrift verdanke ich der Güte des Herrn R. Lane Poole, Lector der Diplomatik auf der Universität Oxford.

151. De sancto Armagilo.

1 a. Lingua corde mente tota
Armagili plebs devota
Recolat sollemnia,

1 b. Cuius probant sanctitatem
Et ferventem caritatem
Miracula varia.

2 a. A sodali frigus pellit
Puer adhuc et expellit
Febrium angustiam.

2 b. Res, parentes hic dimittens,
Totum Deo se committens
Applicat Britanniam.

3 a. Iussu regis evocatus,
Deo placens, cunctis gratus,
Profectus est Galliam.

3 b. Spe salutis destituti,
Caecus, claudus restituti
Sunt per eius gratiam.

4 a. Mora facta per sex annos
Post reversus ad Britannos
Adiit Redoniam.

4 b. In deserto se recondit,
Ubi Christo preces fundit
Mundi vitans gloriam.

5 a. In momento turbas sanat,
Tactu virgae fons emanat
Defluente rivulo.

5 b. Monstrum stola colligavit
Et in sicca suffocavit
Procul stante populo.

6 a. Tactu vestis, tactu strati
Duo caeci sunt sanati
Divino spiramine.

6 b. Qui vexatur ab antiquo
Liberatur inimico,
Mulier a sanguine.

7 a. Quoquo morbo quis gravetur
Quantumcunque mox medetur
Necnon sanat pecora.

7 b. Eremita cordis mundi
Omnes huius opes mundi
Reputabat stercora.

8a. Aegri currunt, ubi pergit,
Quorum noxas omnes tergit
Vas omnis munditiae.

8b. Hic post mortem et in vita
Mira fecit non audita
Nec cessat cotidie.

9a. Ab angelo nuntiato
Die mortis sibi dato
Deo reddit spiritum.

9b. Nunc oremus omnes istum,
Ut pergendi ante Christum
Nobis paret aditum.

Miss. Sarisburiense imp. Londini 1498. A. — Miss. Redonense imp. Parisiis 1492. B. — Miss. Redonense imp. Rotomagi 1500. C. — Miss. Redonense imp. Parisiis 1523. D. — Miss. Redonense imp. Parisiis 1531. E. — Miss. Redonense imp. Parisiis 1533. F. — 1a, 1 Corde lingua A. — 1b, 2 Et ferentem F. — 1b, 3 Plura signa varia A. — 2a, 1 A consorte A. — 2a, 3 Febrilem A; angustia BE. — 2b, 3 Petivit Armoricam A; verrät die Änderung der ursprünglich französischen Sequenz in England. — 3a, 1 hinc vocatus A. — 3a, 3 Transiit in Galliam A. — 3b, 2 Caeci claudi A. — 4a, 2 recursus A. — 4a, 3 Adiit in BCDEF. — 4b, 1 sic recondit B—F. — 4b, 2 Ibi A. — 4b, 3 Mundi spernens A. — 5a, 3 Defluenti A. — 5b, 2 siccam B—F. — 5b, 3 Stante procul A. — 6a, 1 stracti A. — 6a, 2 Duo statim B—F. — 6b, 1 Quae vescatur A. — 7a u. b umgestellt A. — 7a, 2 meretur B—F. — 7a, 3 Homines et pecora A. — 7b, 2 sqq. Sprevit opes huius mundi | Et reppulit ut stercora B—F. — 8a, 1 quoquo pergit B—F. — 8a, 2 Et eorum noxas A; stergit BCDF. — 8a, 3 Vas purae A. — 8b, 2 inaudita A. — 8b, 3 Facitque cottidie A. — 9a, 1 Per angelum A. — 9a, 2 mortis vale dicto B—F. — Str. 9b lautet in A:

Exoremus omnes illum,
Ut ad dulce caeli regnum
Paret nobis aditum.

152. De sancto Augustino.

1. Aulae rutilae
micantem iubare,
fratres, eia,

2a. Concelebrent
iam sonora

2b. Laude sancta
cordis ora

3a. Confessorem
Augustinum,
pollentem caeli vita,

3b. Capientem
pro merito
praemia permansura.

4a. Quem multis praefore sacra
fecit plebibus Dei dextra,

4b. Quo eius sequentes dogma
possent scandere poli celsa.

5a. Per quem plurimas
virtutes, multa miracula

5b. Virtus divina
facit plurimis profutura.

6a. O caeli splendida gemma,
mente poscimus te benigna,

6b. Quo nostri recites Christo
cordis pia desideria,

7a. Quo sancta vita
decoremur in terra

7b. Atque corona
requie in beata,

8. Ubi cantemus semper Alleluia.

Tropar. ms. Wintoniense ca. ann. 1000. Cod. Oxonien. 2558. (Bodl. 775). A. — Tropar. ms. Wintoniense saec. 11. med. Cod. Collegii Corporis Christi Cantabrigien. 473. B. — 1, 1 Aulae caelestis B. — 1b, 2 iubere A. — 2b, 2 ore B. — 3b, 1 Capiente B; Sapientem mit der Korrektur „Capientem" A; Sapientem wäre als Particip von sapio (verkosten) aufzufassen. — 4b, 1 dogma sequentes AB. — 4b, 2 caeli celsa A. — Titel der Sequenz: Tympanum. — Die gleiche Melodie findet sich als „Sequela" unter dem Titel „Gemebunda" im Martialenser Tropar Cod. Parisin. 1087.

153. De sancto Augustino.

1a. Gaude, turba clericorum,
Festum agens gaudiorum
Augustini praesulis.

1b. Patris tui singularis,
Cuius digne veneraris
Diem annis singulis.

2a. Hunc exortum matre pia
Nutrivit philosophia
Mammis liberalibus,

2b. Quem intrantem mundi vias
Mater plangit, preces pias
Offerens cum fletibus.

3a. Huic responso dato fore
Tantarum hunc non perire
Lacrimarum filium,
Terra, mari sequens natum
Adeptura iam optatum
Venit ad Ambrosium;

3b. Per quem ille mox mutatur,
Sed non statim baptizatur,
Donec voce caelica
Iussus Pauli scripta legit,
Quibus a se mox abegit
Cuncta carnis lubrica.

4a. Patre tandem destitutus
Adit sua, scrutans tutus
Veritatis studium.

4b. Mox fit clavis veri David,
Quae cunctorum reseravit
Quaestiones artium.

5a. Cuius apex scripturarum
Sensum nobis prophetarum
Mysticum aperuit.

5b. Ergo laus sit Iesu Christo,
Qui defectum sic in ipso
Cherubim restituit.

6a. Hinc exemplo tam insigni
Vita, verbo simus digni
Spernere terrestria.

6b. Patris prece muniamur,
Eius ut efficiamur
Concives in patria.

Grad. ms. Langenleubense saec. 15/16. Cod. Mus. Antiq. Dresden. 41 f. — Mit Melodie: „Laudes crucis", aber gekürzt. — 1b, 3 Diem omnis.

154. De sancto Augustino.

1. Sancti Augustini
merita magnifica

2. Redemptoris cum gloria
celebret dignis laudibus
ecclesia.

3a. Qui natus saeculo
in Africa,
sed renatus Christo
est in Italia;

3b. Quem sanctus convertit
Ambrosius.
Ergo totus plaudat
orbis catholicus.

4a. Nam divina
providentia
divisit decori
domus spolia.

4b. Gemit capta
plebs haeretica,
proprio mucrone
caeso Golia.

5a. Gaudent ecclesiae agmina
verum David
sequentia,

5b. Augustini quae per dogmata
liberatur
perfidia.

6a. Hic namque
est vitae lucerna
candelabro
superposita,

6b. Doctrina
cuius luciflua
pandit iter
ad caelestia.

7a. Inflantem scientiam
mundi sprevit, sophiam,
assectans Christianam
theologiam,

7b. Christi post vestigia
via tendens regia;
cum probasset omnia,
tenuit bona.

8a. Ergo canonicam
sciens esse apostolicam

8b. Vitam instituit
et clericorum forma fuit.

9a. Nil quaerens proprium
commune solum
bonum omnium
possidebat, Deum.

9b. Hanc unam petiit,
hunc fontem vitae
semper sitiit,
quo et potus fuit.

10a. Augustinus,
Dei plenus
amore, scientia,

10b. Cum Cherubim
et Seraphim
pollens nunc in gloria

11. Petat vitam
nobis aeternam.

Miss. ms. Sororum de Paenitentia Argentinensium anni 1472—79. Cod. Parmen. Parm. 1255. A. — Miss. Argentinense imp. Hagnoe 1520. B. — 5a, 1 Laudent B. — 5b, 3 a perfidia AB. — 6b, 2 melliflua B. — 7a, 2 spernit B. — 11, 1 sq. nobis vitam B. — Melodie: „Eia turma". Cfr. Kehr. Nr. 10: „Eia recolamus laudibus", aus welcher Sequenz einzelne Redewendungen entlehnt sind.

155. De sancto Augustino.

1a. Summo Deo providente,
Ex leone moriente
Canis vivus redditur;

1b. Hoc cane leo cassatur
Fideique depraedatur
Lupus et illuditur.

a. Canis istius latratus
Horret hostis perturbatus
Fugit et deprimitur;

2b. In ovili Christi canis,
Fidus custos aegris, sanis,
Caelicus erigitur.

a. Vigilanter latrat sane,
Nocte, die, sero, mane,
Vigil in custodia;

3b. In latratu levat pacem
Hostem fugans pervicacem,
Sedans rixas, odia.

a. Canis lambit sauciatos,
Curat et intoxicatos
A mortis perfidia;

4b. Purgat hic virus letale,
Confert nectar spiritale,
Vitaeque subsidia.

a. Hic de plebe Babylonis
Datus est Christi colonis,
Canis valde validus,

5b. Augustinus, augens mores
Sacros, sedans et errores,
Disputator callidus,

a. Hic est Augustinus magnus,
Mitis, pius velut agnus,
Agnus sine macula;

6b. Sana [verba] indicavit,
Verbum vitae seminavit,
Quo respirant saecula.

Collectan. ms. Llantoniense(?) saec. 13. Cod. Collegii Corp. Christi Oxonien. . — 5b, 3 validus; cfr. 5a, 3.

156. De sancto Augustino.

a. Ave, verbi dux et cleri,
Forma vitae, doctor veri,
Augustine pontifex;

1b. Ave, praeco trinitatis,
Et illius civitatis,
Cuius hic es opifex.

a. Ave legis
Arca, gregis
Manna, planta gratiae,

2b. Cuius fructus
Tollit ductus
Tumoris superbiae.

a. Ave, cuius studia
Contra cuncta vitia
Procurant remedium.

3b. Ave, carens simili
In doctrina stabili
Habens privilegium.

a. Ave, stella matutina,
Per quam fulsit lux divina
Humano ingenio.

4b. Ave, pater clericorum,
Morum schola, flos doctorum,
Subtilis eloquio.

a. Ave, gemma
Fulgens caeli iubare;

5b. Ave, lingua
Plena dulci nectare.

a. O quam mirabile
Et quam laudabile
Dei consilium,

6b. Per quod uberrimis
Est matris lacrimis
Datum solacium!

a. O quam dulcis, quam devota,
Cuius sunt audita vota
In caelesti curia,

7b. Per quam flore prophetiae
Verac iunctus est sophiae
In adulescentia!

8a. O amoris philomena,
Sol refulgens, luna plena,
Tus ardens et os aureum,

8b. Ne nos relinquas orphanos,
Pie pater, visita nos,
Emolliens cor ferreum.

9. Tui sumus, tibi dati,
Voto tibi commendati,
Nos commenda trinitati
Ne spe simus defraudati.

Miss. S. Victoris Parisiensis imp. Parisiis 1529. — 7a, 3 In caeli. — 7b, 1 flos prophetiae. — Überschrift: „Prosa ad devotionem, author Adam de sancto Victore“.

157. De s. Augustino Cantuariensi.

1. Christo regi laudes canamus
voce dulcisona.

2a. Magni sub honore
Augustini praeconia

2b. Consonet haec turma
hodie dando rhythmica.

3a. Quem nobis praeclara
Romana
destinavit ecclesia,

3b. Quos iugo daemonis
obstrictos
tenebat idolatria.

4a. Hic athleta praeclarus
a Gregoriana
prosapia

4b. Nobiliter editus
in Dei vacabat
obsequia.

5a. Ergo praeditus larga
Domini gratia
Igne accensus
atque pneumatis,
intrepidus
divini dogmatis
semina

5b. Diva barbaris voce
regibus fulminat,
Docens ligneos
deos abici,
quos manibus
dolosus artifex
finxerat,

6a. Et Deum verum colere,
a principio
qui vivit perpetim
dominans.

6b. Et ecce, Dei gratia
plebis feritas
cedit prona Deo
credula.

7a. O magna Dei pietas,
quam praeclara!
O caelica
virtus vera,
Quae zabuli iura
contriverat
ludicra!

7b. Te ergo, Christe, petimus,
nos exaudi
Tu(os) famulos,
quos creasti,
Ut hodie nostra
suscipias
cantica.

a. Excelsa te voce,
patrone Augustine,
precamur,
ut nobis faveas,

8b. Ne hostis antiquus
invadat ovilia
tibi a
Domino credita,

a. Sed tua per merita
adnue maxima,

9b. Ut nostrae miseriae
parcat,

10. Indulgentiam
praestet superna gratia.

Miss. ms. Sarisburiense (Cantuariense?) saec. 13. ex. Cod. Parisin. Arsen. 5. A. — Trop. ms. Cerneliense saec. 15. in. Cod. Cantabrigien. Ll. i 10. B. — agm. Pros. ms. Cantuariensis (?) saec. $^{12}/_{13}$. Cod. Oxonien. Bodl. Lat. liturg. 6 Nr. 38. C. — 1—3a, 2 fehlt C. — 2b, 1 hac AB; l. ac? — 3b, 1 iugum B. — , 1 Sic C; Te A. — 5a, 1 praedictus A. — 5a, 6 divina A. — 5b, 1 a barbaris A, aber mit 2 Noten über Qua. — 5b, 2 fluminat C. — 5b, 6 lus artifex C. — 5b, 7 fixerat C. — 6a, 1 Deum vivum B. — 6b, 1 Deo atias B. — 6b, 3 cedit parva A. — 7a, 1 Dei patris pietas A. — 7a, 5 e B. — 7b, 1 Te Christe ergo B. — 7b, 7 carmina B; cantia C. — 9a, 1 r tua A. — 9a, 2 animae maxima B. — 9b, 2 parcas B. — 10, 2 praesta praestat C; per Dei gratiam B. — Melodie (in ABC): „Mater". — Steht ch im Miss. ms. Sciréburnense ca. ann. 1400. Cod. Alnwicen. s. n.

158. De sancta Barbara.

a. Barbara, celarent laudem
Tuam nunquam inclitam

1b. Amantes confessionem
Atque eucharistiam.

a. Regem trinum es confessa
Fenestrae arcis trinae,

2b. Benedicta crux impressa
Columnae marmorinae.

a. Attollunt sponsam formosam
Mira petrae scissio,

3b. Revelatis gloriosam
Gregis locustatio.

a. Amputavit caput pater
Puellae amabilis.

4b. **Barbara,** sis nobis mater
Cunctisque christicolis

5. Invocantibus te.

Miss. ms. Franciscanum saec. 15. Cod. Londinen. Stowe 10. — Melodie: spitati.

159. De sancta Barbara.

a. Beatam virginem
Laudemus pariter,
Dum fortitudinem
Dei hilariter
Assumpsit florida.

1b. Ardenter sitiens
Fidei rivulum,
Votum perficiens
Deitatis trivulum
Dilexit rorida.

a. Regale lilium
Mundo innotuit,
Natos nobilium
Spernens indotuit
Patris imperium.

2b. Bibens martyrium
Idola destruxerat,
Totarum virium
Formam conspuerat,
Cernens aethereum.

3 a. Amorem sitiens
Fert dira verbera,
Patrem redarguens,
Honesta ubera
Perdit in proelio.

3 b. Rubore vernali
Mucrone traditur,
Igne infernali
Pater invaditur
Tali remedio.

4. Accedens hodie
Regni palatium,
Corona gloriae
Ferens solacium
Et votum teneat.

5 a. Rore tu porrige
Peccanti veniam,
Reatum corrige
Donando patriam
A verbi principio.

5 b. Ad gustandum da re
Vim panis caelici,
Sanguinem potare,
Si sunt famelici
Ituri de saeculo.

Grad. et Sacram. ms. Pataviense? saec. 12. Cod. Oxonien. 194 (Canonic. Liturg. 354). add. saec. $^{13}/_{14}$. — Nachahmung von: Mittit a virginem“ Kehrein Nr. 199. — 1a, 5 floridam. — 1b, 4 Eine Silbe Übe schufs wie auch in 2b, 2. — 5b, 1 dare. — 5b, 2 Caelici panis. — 5b, Ne famelici. — Der Text ist sichtlich vielfach verderbt.

160. De sancta Barbara.

1 a. Eia, recolamus pie
Vitam inclitae Barbarae,
Divinae nos ut gratiae
Conciliet sua prece.

1 b. Haec civis Nicomediae,
Nata regali semine,
Suae filias patriae
Transcendit pulchritudine.

2 a. Divina providentia
Nomen eius est Barbara,
Quod dicitur aliena
Sive tritici filia.

2 b. Renuntiavit ritui
Patris sui Dioscori,
Facta filia tritici
Hoc est Christi crucifixi.

3 a. Scientia doctissima
Necnon mentis sagacia
Deprehendit vanissima
Fore gentium idola,

3 b. Instinctu sancti spiritus
Non humanis dogmatibus,
Ex creaturis omnibus
Probavit, quod unus Deus.

4 a. De Deo quidquid Barbara
Per se scire non valuit,
De hoc in Alexandria
Origenem consuluit;

4 b. Per hunc ipsa instruitur,
Et in fide catholica
Fundatur et proficitur
In divina noticia.

5 a. Angelus Dei Barbarae
Non renatae comparuit,
Pro dilecto quam varie
Passura sit, innotuit;

5 b. A quo dilecta duplici
Christum vidit sub formula,
Pulchri scilicet pueri
Cruentique per vulnera.

6 a. Ecce pulchrum miraculum!
Barbara suis precibus
Siccum balneandi locum
Aquis replet salubribus;

6 b. His a baptista Domini
Baptizatur feliciter,
His sanantur omnes aegri,
Tangentes has fideliter.

7 a. Dioscorus ut filiam
Fidelem fore percipit,
Hanc gladio mox impetit
Furoris per insaniam.

7 b. Virgo patris ex oculis
Extra urbem transvehitur,
Reperta caeditur nimis
Taetraque cella clauditur.

8 a. Barbara ad praetorium
Tracta sic orat Dominum:
„Veni mecum, o Domine,
Tuis armis me protege;

8 b. Veni ut queam vincere
Patrem meum cum praeside,
Fac me virum de femina,
Ut loquar cum constantia."

9 a. Marciano dum sistitur,
Hunc prior sic alloquitur:
„Quid me tibi vis sistere,
Visne fidem meam scire?

9 b. Christianam me noveris,
Fidemque Christi nominis
Non negabo poenis ullis
Quantisque me punieris".

10 a. Hinc nuda virgis caeditur,
Tauri nervis discerpitur,
Ciliciis atteritur
Inde sale conspargitur;

10 b. Testis fractis inicitur,
Taetro carcere clauditur,
Cum luce Christus cernitur
Laesaque sana redditur.

11 a. Tandem occumbit gladio
Pro Christi testimonio,
Excellenti victoria
Migrans ad caeli gaudia.

11 b. Quis non miretur nimium
En tam virilem animum,
Sub anno quintodecimo
In sexuque femineo?

12 a. O Barbara sanctissima,
O illuminatissima,
Tuere tuos famulos
Repellens omnes aemulos,

12 b. Ut per tua precamina
Nostra laxentur crimina,
Et in terra viventium
Laetemur post exsilium.

Miss. Traiectense imp. Leydae 1514. A. — Miss. Traiectense imp. Antwerpiae 1540. B. — 2b, 1 ritu B. — 9b, 4 puneris AB. — 11b, 1 mireret B. — 12b, 4 post hoc exsilium A.

161. De sancta Barbara.

1 a. Salve, saphiri medicina,
Adamantis retentina,

1 b. Tu margarita pretiosa,
Rosa Christi speciosa.

2 a. Te amygdalum floris,
Muscatumque odoris,
Praeelegit caelitus.

2 b. Castitatis rivulus,
Bonitatis trivulus
[Atque] fons divinitus.

3 a. Tu turris fortitudinis,
Tu finis pulchritudinis,
Soli similis;

3 b. Thesaurus, virgo, floridus
Hortus, virtutum roridus,
Stella splendida.

4 a. Gentem modulantem melica
4 b. Gaudia, dia, angelica,

5. Fac videre vere
tunc caelica,
o Barbara.

Grad. et Sacrament. ms. Pataviense(?) saec. 12. Cod. Oxonien. 19440 (Canonic. Liturg. 354) add. saec. 13/14. — 1 b, 1 Tu fehlt. — 2 a, 2 Muscatum. — 2 b, 1 Tu castitatis. — 3 a, 2 Tu fehlt. — 3 b, 1 virginum. — 3 b, 2 ut roridus. — 3 b, 3 Das Fehlen des Reimes ist auffallend.

162. De sancta Barbara.

1 a. O virgo, martyr Barbara,
Sponsa tui sponsi cara,
Grata quoque eius ara,

1 b. Inter flores rosa clara,
Pulsa felle hic amara,
Nobis caeli viam para.

2 a. Vincens hostem manu plaude,
Super astra vernans gaude,
Opem ferre tuis aude;

2 b. Expers tabe, plena laude,
Daemonis nos solvens fraude,
Seras portas silex claude.

3 a. Linquens vanaque servisti
In hac valle velle Christi
Prorsus absque mente tristi,

3 b. Verum Deum fore scisti
Quem prae cunctis dilexisti,
Nos fer illuc, quo scandisti.

4 a. Nuda parentis odio,
Idola cessans studio,
Iuncta solari radio,

4 b. Firmata Dei filio,
Cui conregnans gaudio
Poli nos loca solio.

5 a. Passa carnis laceratu
Capitisque malleatu
Cum plurimo tormentatu,

5 b. Evadens cum potentatu
Flexos tibi famulatu
Posce frui coronatu.

Miss. Trevirense imp. Confluentiae 1547. — 1 a, 2 clara; cfr. 1 b, 1. — 1 b, 2 Pulsa ferre. — 3 a, 1 vana quae. — 4 a, 3 Cuncta. — 5 a, 1 Pasta.

163. De sancto Bartholomaeo.

1 a. Suspendentis aquas fili,
Pastor, gregem ab hostili
Fauce serva in ovili
Agni sine macula.

1 b. Expolita norma morum
Planet motus internorum,
Ne distorta vitiorum
Surgant offendicula.

2 a. Vice Christi pascis gregem,
Lege munis, ut per legem
In decore cernat regem
Regnantem in solio.

2 b. Tuae sorti cedunt gentes,
Tu virorum mutas mentes
Per errorem dissidentes
Conformat religio.

3 a. Gaudent Indi fide nacta,
Nec humana manu facta
Solo lapsa et confracta
Dispernantur numina.

3 b. Fit in saxis caelatura
Index crucis sub figura,
Ne formidet plebs secura
Daemonum molimina.

4a. Fructu labor commendatur, Qui cum fructu geminatur, Fide Christo subarrhatur Credens Lycaonia.	4b. Mentis mundae surgit testis Non infecta sorde vestis, Comes tibi sit caelestis In terris militia.
5a. Rex Astriges, rex Indorum, Cultor fervens idolorum, Nova tibi tormentorum Congerit discrimina;	5b. Unde prius fustigatus, Cute tota post nudatus, Ense tandem laureatus Consummans certamina.

Miss. ms. Eboracense saec. 14. Cod. Collegii Sidney Sussex Cantabrigien. Δ 2. 11. A. — Miss. ms. Eboracense saec. 14. Cod. Collegii Univ. Oxonien. 78 b. B. — Grad. ms. Eboracense saec. 15. Cod. Oxonien. Lat. Liturg. b 5. C. — Miss. ms. Eboracense saec 15. Cod. Mus. Fitzwilliam Cantabrigien. 4. D. — Hymn. et Sequent. ms. Eboracense saec. 16. Cod. Collegii Sion Londinen. A 343. f. E. — Miss. Eboracense imp. [1509]. F. — Missalia Eboracensia imp. 1516—33 G.

1a, 1 Suspendentes E. — 1b, 1 Exposita EG; normam B. — 2a, 2 legem BFG; munis vel per A. — 2a, 3 gregem ACD: 2a, 4 regnantis BCDFG; gnatis A. — 2b, 3 errores BDE; diffendentes A, defidentes C, diffidentes G. — 2b, 4 conforma FG. — 3a, 2 manu tacta C; fidi vasta E. — 3a, 4 spernantur C. — 3b, 3 Nec C. — 4a, 2 germinatur AC. — 4a, 3 subartatur G. — 4b, 3 fit B. — 5b, 1 Inde C. — 5b, 2 Arte tota C. — 5b, 4 conmmas E. — Melodie [in C]: Missus Gabriel de caelis.

164. De sancto Bavone.

1. Bavonem patronum laudat
hic chorus iubilando.

2a. Organa dulce melos resonent cum gravibus, acutis vocibus iubilando.	2b. Concrepent et in omnes viduatae virgines, clerus cum populo exsultando.
3a. Legitimum thorum mutavit coniugii, Ac sacrosancto habitu decorus insistens coenobii	3b. Altissimo magis placetur Domino, Translatus est eremita, qui mira multa peregit in vita.
4a. Atque nunc resuscitans a mortuis prece pia quam plurimis dat sanitatem.	4b. Ora, pater, a peccatis Deum ut dignetur nos suscitare, et miseretur.

Miss. Traiectense imp. Antwerpiae 1540. — 4a, 1 Admun resuscitans. — Melodie: „Victimae paschali“, aber sehr frei und unregelmäſsig gehandhabt.

165. De sancto Benedicto.

1. Arce superna
cuncta qui gubernat
sidera,

2a. Regit arva
pariter,
moderatur maria,
quae creavit omnia,

2b. Plebs in aula
dicata
pie Christo precata
nunc effunde devota,

3a. Patronumque
Benedictum exora,
Cum salute sempiterna
veniam capias *
quo caelestem, *
eius sancta *
sequens exemplaria, *

Ut, cuius ovans *
veneraris festa
praeclara,
quae nitent in orbe
annique revexit
orbita,

3b. Illius in hac
sede tumulata
dum membra
* fuere beata,
* coram quae iungaris
organa,

* Quem elegit,
* cum excessit ab humo,
Atque mundi perlustravi
sub solis radio
per immensa
sacra visa
Deo dante spatia,

4. Polorum regna
scandere possis felicia
Eiusdem modo
sanctisque iungi,
qui Deo semper astant
tripudiantes.

5a. In patria
multiplica(ta)
quibus doxa

5b. Pro merita
micantia
dat actea.

6a. Quorum ut queamus
unitate

6b. Et consocietate
gaudere,

7. Preces supplicum
in caelo perferas,
Quo nos pietas
divina nuper faciat
post funus gratulanter

8a. Subvehi ulnis almis
angelorum
~~~~~~~~

8b. Implorant famulorum,
sancte, laudes,
quas celebrat plebs monast
~~~~~~~~

9 a. Nunc ergo, pie,
dies nostros
obtentu dona pace
et vitam claritate nostram;

9 b. Et per saecula
regi nostro
sit decus et potestas
cum sanctis, qui donat beata

10. Praemia.

Tropar. ms. Wintoniense ca. ann. 1000. Cod. Oxonien. 2558 (Bodl. 775.) A. — Tropar. ms. Wintoniense saec. 11. med. Cod. Collegii Corp. Christi Cantabrigien. 473. B. — 1, 2 gubernas B. — 2b, 3 Christe B. — 3a, 1 Patronum quem B. — 3a, 2 exorat AB. — 3a, 3 Ut cum B. — 3a, 12 revixit A; anni quere vexit B. — 3b, 5 iugaris B. — 3b, 12 sacro A; sacra B, aber das zweite a ist über einer Rasur. — 5a, 2 multiplicata AB. — 7, 5 gratulantur A. — 8a, 1 subveni AB. — 8b, 2 sanctae A. — 9a, 4 claritatem B; nostra AB. — 9b, 1 Ut per B. — Titel in A lautet „Ad sequentiam Hieronymam“. Die Melodie ist die Notkersche „Frigdola“. — Der Dichter dieser Prosa, wahrscheinlich ein Mönch von Fleury (cfr. 3b: Illius in hac sede tumulata membra) hat mehrmals die Gegenstrophe übergangen.

166. De sancto Benedicto.

1 a. Gloriosum patrem nostrum
Collaudemus Benedictum
In caelesti gloria,

1 b. Deo grates referentes
Corde, voce et narrantes
Ipsius praeconia.

2 a. Nam cum esset puer studens,
Vanas scholas fugit pudens,
Sprevitque terrestria,

2 b. Et cor voto sancto fervens
Solum Deum summum quaerens
Fixit in caelestia.

3 a. In aetate iuvenili
Sensu vivens cum senili
Cuncta vicit vitia,

3 b. Et ut stella matutina
Vita lucens et doctrina
Plenus fulsit gratia.

4 a. Imitator Helisaei,
Vir propheta par est ei
Spiritu sanctissimo.

4 b. Giezi namque is absentem
Munus vidit cupientem
A Naman gratissimo,

5 a. Sed hic foris comedentes
Vasque mappas abscondentes
Pari spexit oculo.

5 b. Fundo mersum ferrum aquae
Sursum vexit mox uterque
Parili miraculo.

6 a. Ossa, carnem fractus muro
Fit ruente poste duro
Huius sanus precibus;

6 b. Alter vivus morte surgit,
Almi tactu lepra fugit,
Quamquam tumens faecibus.

7 a. Caritateque placebat,
Sicut David, cum deflebat
Mortuum malivolum.

7 b. Hic virtute qua pollebat
Ex oppressis expellebat
Omnibus diabolum.

8a. Tuos servans hostis ira,
Benedicte, nova mira
Quae nunc cupit nostra lyra
Dulci cantu promere.

8b. Ora demum, ut tuorum
Coronator meritorum
Tecum donis beatorum
Nos dignetur comere.

Miss. ms. Romano-Augustanum saec. 15. add. saec. 15/16. Cod. Se[illegible] G. III. 4. — 4b, 1 Getti namque.

167. De sancto Benedicto.

1a. Sit in donis benedictus,
Per quem pater Benedictus
Nostrae datur Galliae;

1b. Isto flore floret pictus
Floriacus locus dictus
Suae dono gratiae.

2a. Per pueri puritatem
Confractum integritatem
Capit capisterium;

2b. Cuius sentit sanctitatem
Ferrum ferens gravitatem
Suum ad manubium.

3a. Huic oblatus mortis potus
Fracto vase liquit totus
Sub crucis signaculo;

3b. Hac est nota nocens notus;
Abit ab his vir semotus
Tali dispar populo.

4a. Per hunc Deus tribus cellis
Petra fere tacta stellis
Fontes facit fluere.

4b. Mortis morsum, pater, pellis.
Sacerdotis dum compellis
Corvum panem iacere.

5a. Vagum facis non vagari,
Maurus sicut Petrus mari
Per te fertur flumine.

5b. Petrum leve das levari
Et coquinam non cremari
Probas viso turbine.

6a. Recitemus de tot signis
Pauca, quibus est insignis
Vir dignus memoria;

6b. Dum vacamus odis dignis
Specialis purget ignis
Mentem ab incuria.

Tropar. ms. Floriacense saec. 11. Cod. Parisin. Nouv. acq. 1177. add. saec. 13/14.

168. De sancto Bernardino.

1a. Laetabundus
Bernardino psallat mundus,
Alleluia.

1b. Non divisus
Bino loco fuit visus;
Res miranda.

2a. Sic Christus eum duxit,
Velut in loco luxit
Sol de stella.

2b. Dum plebem aedificat,
Iesum voce praedicat
Semper clara.

3a. Quam Franciscus tenuit,
Normam secutus fuit
Pari forma.

3b. Neque mundi prosperis
Mens eius nec asperis
Fit corrupta.

4a. Vana docet fugere,
[Et] peccata plangere
Valle nostra.

4b. Hinc culpae pro modulis
Plebs se caedit chordulis
Carne sumpta.

5a. Morbus quisque pellitur,
Mors per hunc perimitur,
Gens haec spernens noscitur
Esse caeca.

5b. Qui de sancto conferunt,
Vere cunctis asserunt
Utilem, ut referunt
Haec praedicta.

6a. Ergo tu propera,
Cursum accelera
Ad sanctum patrem,
gens misera,

6b. Per hunc ut prospera.
Tibi post aspera
Det, quem genuit
puerpera.

Miss. ms. Franciscanum saec. 16. in. Cod. Londinen. Sloane 3900. — Mit Melodie: Laetabundus. — 2a, 2 Qui velut. — 4b, 2 Plebs secedit.

169. De sancto Bernardo.

1a. Coenobitae
Exsultent iucunda voce,
Alleluia.

1b. Sanctum virum
Bernardum profudit mater;
Res miranda.

2a. Ecclesia decoratur,
Iesus hinc honoratur
Sol de stella.

2b. Maria sublimatur
A Bernardo, adamatur
Semper clara.

3a. Sicut sidus radium,
Profert hunc coenobium
Pari forma.

3b. Nec mali contagio
Eius conversatio
Fit corrupta.

4a. Ut Libanus adscendit,
Arduaque conscendit
Valle nostra.

4b. Quis tam fuit humilis
Bernardo vel similis
Carne sumpta?

5a. Virtutibus floruit,
Scientia claruit
Quae dici non potuit
Esse caeca.

5b. Eius vita veneranda,
Amabilis, praedicanda,
Nobis declarat sequenda
Haec praedicta.

6a. Hunc ergo sequamur,
Per hunc doceamur,
Ne efficiamur
gens misera.

6b. Bernardum precamur,
Ut caelo iungamur
Dei cum virgine
puerpera.

Prosar. ms. Caelestinorum saec. 16. Cod. Parisin. Mazarin. 448. (758.) A. — Prosar. ms. Caelestinorum (Guliel. Lovel) anni 1572. Cod. Ambianen. 132. B. — Miss. Parisiense imp. Parisiis 1585. C. — 1b, 1 Bernardum fehlt B; mater profudit BC. — 2a, 2 Iesus hic A; hinc et amatur C. — 4b, 2 Bernardoque BC. — 5b, 3 Nobis pro posse sequenda BC; declarant C. — 6a, 2 Ab ipso docemur BC. — 6b, 2 Caelo ut BC. — Melodie natürlich: Laetabundus.

170. De sancto Bernardo.

1 a. Clarae vallis lilium
Clarum in triclinium
Sumpsit Deus hodie.

1 b. Servum suum exuit
Bernardum et induit
Trinae stola gloriae.

2 a. Triste matris somnium
Virtutum fit omnium
Nobile sacrarium;

2 b. Somno latrans cernitur,
Interpres requiritur
Tale dans augurium:

3 a. Catulus est mysticus
Natus nardus pisticus,
Bernardus ingenuus,

3 b. Angelorum socius,
Prophetarum conscius,
Christi miles strenuus.

4 a. Cui pater filii
Horam natalitii
Revelavit puero,

4 b. Solem sapientiae
Ostendens in specie
Qua processit utero.

5 a. Ex quo coepit crescere
Puer et clarescere
Sanctorum ingenio.

5 b. Sacras dictat cartulas,
Altas stupent notulas
Papa cum concilio.

6 a. Divos bibit apices,
Rivi fluunt codices
Ore sanctuarii;

6 b. Germinat ecclesia,
Rutilant coenobia
Luce luminarii.

7 a. Omnia in omnibus
Factus est virtutibus,
Signis et miraculis;

7 b. Falsa fugat omnia,
Caecis reddit lumina,
Claudos solvit baculis.

8 a. O splendor iustitiae,
Oleum laetitiae,
Monachorum gloria,

8 b. Vitae tuae speculo
Trahe nos de saeculo,
Pater, ad caelestia.

Miss. ms. Sororum de Poenitentia Argentinensium ann. 1472—79. Parmen. Parm. 1255.

171. De sancto Birino.

1. Caelum, mare, tellus
et, quae sunt, cuncta,

2 a. Caelos qui regit
summa potentia,
Domino
laudum iubilent organa.

2 b. Praesens et turba
mente benivola,
consona
voce personet cantica.

3 a. Qui loca orbis ampla
atque longa
terrarum spatia

3 b. Doctrina catholica
illustravit
sacra dans mandata,

4 a. Apostolicos
eligens doctores
fide fortissima

4 b. Ac sanctitate
praeditos necnon et
mira scientia.

5 a. De quorum arce summa
et perspicua

5 b. Adest Birinus tamquam
gemma splendida.

6 a. Provincia
cuius ista
per virtutum merita

6 b. Catholica
sacramenta
tenet ac fundamina.

7 a. Dei providentia
quem ante [haec] saecula
tanta replevit gratia,

7 b. Gentem quo barbaricam
adiret spontaneus
fide fultus intrepida.

8 a. Regem lavacro
salutis mox regenerat
gentemque permaximam
format ad regna
caelestia.

8 b. Omnes ad alta
levate mentis capita,
Christo laudum carmina
voce referte
clarisona,

9 a. Nos lucerna
qui donavit tanta
patris huius
praesentia

9 b. Conclamemus
simul omnes una:
Christe, salva

10. Nos per saecla.

Trop. ms. Wintoniense ca. ann. 1000. Cod. Oxonien. 2558 (Bodl. 775). A. — Trop. ms. Wintoniense saec. 11. Cod. Collegii Corp. Christi Cantabrigien. 473. B. — 2b, 4 persolvat B. — 3a, 3 tartarum B. — 7a, 2 fehlt eine Silbe. — 9b, 4 enthält nach Ausweis der Sequela keine Lücke; übrigens läfst sich solche Unregelmäfsigkeit in den Schlufsklauseln bei diesem Schema fast immer beobachten. — Titel der Sequenz: „Quoniam Deus minor" (fol. 125b.: „Quoniam Deus minor et excelsior"). Melodie jene von: Magnus Deus in universa terra (VII. Nr. 201), der wir in mehreren englischen und französischen Sequenzen begegnen. — Mein Freund Blume vermutet als Verfasser dieser beiden Sequenzen den Mönch Wolstan von Winchester, für welche Ansicht er in den Sitzungsberichten der Kaiserlichen Akademie der Wissenschaften von Wien demnächst den Nachweis bringen wird.

Von zweiter Hand (über Rasur) sind in A geschrieben: 2a, 1 sqq. Caelos — laudum; 2b, 4 voce personet; 3b, 1 sqq. catholica — mandata; 4a, 1 sqq. . . . os — fortissima; 4b, 1 sqq. sanctititate — scientia. — 5b, 1 tamquam gemma; 7a, 1 sq. Dei — saecula. — 7b, 2 sq. . . eus fide; 8a, 2, 3 salutis mox regenerat; 9a, 1 lucerna.

172. De sancto Blasio.

1 a. Exsultet hodie
Chorus ecclesiae
fidelis

1 b. Regem iustitiae
Collaudans regnantem
in caelis,

2 a. Quem sanctus archimandrita
Blasius recte coluit.

2 b. Hic verus Israelita
In quo dolus nunquam fuit.

3 a. Ad tactum beati praesulis
Spinam puer evomuit;

3 b. Illaesum refert iam scapu
Lupus porcum quem rapu

4 a. Huic parent omnes ferae,
Cui plebs non vult parere.

4 b. Sebastea urbs non credit,
Cui fera sic oboedit.

5 a. In stagnum vir Dei [truditur,
Plebs infidelis mor]itur,
Sanctus vero non mergitur,

5 b. In carcerem taetrum traditu
Verberibus lacessitur
Et flagellis convincitur.

6 a. Viro Dei
Cuncta sunt facilia;

6 b. Nihil ei
Nocent haec supplicia.

7 a. Praeparans
caput [agni] vidua
Sancto fert mente sedula,

7 b. Quam ob rem
dives et ingenua
Fit pauper muliercula.

8 a. Rastro cruciat ferrato
Tortor sancti latera;

8 b. Tandem capite truncato
Sacer scandit aethera.

9 a. Martyr Christi,
Qui vicisti
Pro Christo tot proelia,

9 b. Assis isti
Plebi Christi
Opis dans auxilia.

10. Deo laus et gloria
Sit nunc et per omnia
Amen, amen, alleluia

Trop. ms. Floriacense saec. 11. Cod. Parisin. Nouv. acq. 1177. add. saec. 13/14. — 4a, 1 parens.

173. De sancto Blasio.

1 a. Repraesentat dies iste
Laudes tibi, Iesu Christe,
Modulentur organistae,
Resultet ecclesia;

1 b. Voce, mente moduletur,
Dum vox sonat, mens laetetur
Tibi, Christe, cui debetur
Laus, honor et gloria.

2 a. Pro quo, per quem, in quo sancti
Voto, vultu, spe constanti
Congaudentes glorianti
Spernunt transitoria.

2 b. Qui fortunae fraudulentis
Non falluntur blandimentis,
Quibus Christus in tormentis
Virtus et victoria.

3 a. Christus, caput et corona,
Christus, a quo cuncta bona,
Quae promisit, praebens dona
Pro fide certantibus,

3 b. Diem istum consecravit
Et honore decoravit,
Pro quo certans triumphavit
Magnus martyr Blasius.

4 a. Praesul urbis Sebastiae
Vixit sancte, vixit pie,
Cuius omnes vitae viae
Spes, fides, dilectio;

4 b. Declinanti turbas ei
Ob amorem verbi Dei
Dat speluncam mons Archei,
Fit pauper refectio.

5 a. Ad quem omnes aegri fere
Circumquaque convenere;
Si quem morbi tetigere,
Sanat benedictio.

5 b. Audit praeses et miratur,
Ubi praesul commoratur,
Et confestim evocatur
Districto iudicio.

6 a. Immolare dis iubetur,
Sed resistit nec terretur,
Deum vivum confitetur
Et hunc verum hominem.

6 b. Iubet praeses, ut ligetur
Et ligatus fustigetur
Et, ut caro laceretur,
Adhiberi pectinem;

7 a. Sed, tortoris et tormenta
Quanto plura sunt inventa,
Tanto patet minus lenta
Martyris constantia.

7 b. Missus ausu furiali
Est in lacum expers mali,
Sed postremo capitali
Plectitur sententia.

8 a. Praesul pie, martyr sancte,
Qui virtutis exstas tantae,
Te pro nobis mediante
Sit pax, sit securitas,

8 b. Ut post breve, post modernum,
Quid sit longum, sempiternum,
Speculetur in aeternum
Simplex mentis puritas.

9. Ne nos nube vitiorum
Involvat obscuritas.

Miss. ms. Scireburnense ca. ann. 1400. Cod. Alnwicen. s. n. — 1 b, 4 Sit laus. — 5 a, 3 Si quam.

174. De sancta Brigida.

1 a. Campi flos et lilium,
Alta linguens collium,
Petit ima vallium,
Collecturus lilia.

1 b. Una inter varia
Rosa pigmentaria
Invenitur, balsama
Superans fragrantia.

2 a. Haec est rosa, quam collegit
Rex caelorum et elegit,
Quam libido non confregit,
Sacra virgo Brigida.

2 b. Castitate singularis
Aetas floret puellaris,
Morum normam, stellam maris,
Vita sequens rigida.

3 a. Cuius caro illibata
Est virtute exornata
Et caelesti gratia,

3 b. Quae cervicem venenosam
Anguis trivit et exosam
Habet in munditia.

4 a. Virgo casta et perita,
Secum ferre non oblita
Oleum in vasculo,

4 b. Et ad thronum introducta
Summi regis, non seducta,
Sponsi digna osculo.

5 a. Castitatis praefert palmam,
Terris vitam ducens almam,
Dei plena gratia.

5 b. In hac valle faecis sita,
Caelo, terris inaudita
Fecit mirabilia.

6. Caeco visum, claudo gressum
Reddens, atque vi oppressum
Salvans de miseria.

7 a. Pulsa lepra iam leprosa
Munda carne fit formosa
Eius beneficio.

7 b. Surdus audit, Christo credit:
Infidelis, sanus redit
Pulso mentis vitio.

8 a. Mutat virgo rerum formam,
Supra usum atque normam
Novas praestans species.

8 b. Alteratur ac natura,
Quam non prima genitura
Dedit neque series.

9 a. Plura manu salutari
Fecit, quam nos quimus fari
Virgo sancta Brigida.

9 b. In qua suum struxit templum
Ipsam nobis dans exemplum
Ille verus Idida.

10 a. Talis exstans, o benigna,
Summi regis sponsa digna,
Assis tuis famulis,

10 b. Qui te laudant venerantes,
Tua festa celebrantes
Admiranda saeculis.

11 a. Nos, qui sumus in hac faece,
Reducamur tua prece
Ad supernam patriam,

11 b. Ubi Christus, verbum patris,
Suae castae prece matris
Nobis donet gloriam.

Miss. ms. S. Terrenani saec. 15. Cod. Arbuthnoten. s. n. (Reimpress. Burntisland 1864). — 3 b, 3 immunditia.

175. De sancto Cadoco.

1 a. Clangor sanctus nunc resultet
In sanctorum cordibus,

1 b. Sancta clangat et exsultet
Mentis puris fidibus.

2 a. Confessores venerentur
In hac die Dominum,

2 b. Qua Cadocus ex caducis
Est assumptus hominum.

3 a. Sidus novum ornat caelos
In sanctorum gloria;

3 b. Novae laudis novos melos
Nova det memoria.

4 a. Adhuc vivens dum vir sanctus
Teneret praesentia,

4 b. Vita fuit admirandus
In signorum gratia.

5 a. Gratus Deo, gratus mundo,
Gratiosus omnibus,

5 b. Nulli nocens, recta docens,
Vixit in hominibus.

6 a. Vincens carnem, vincens mundum
Omne vincens noxium,

6 b. Superavit et calcavit
Victor omne vitium.

7 a. In talentis servus prudens
Sic negotiatus

7 b. Audit „Euge serve bone“,
Caelo muneratus.

8 a. Eius ergo precibus
Sanctis iungat civibus
Nos Christi confessor,

8 b. Nostrae laudis munia
Plena sumens gratia,
Vere intercessor.

9. Infera et supera
Dulce cantent Alleluia.

Miss. ms. Canon. Augustinorum Bristoliensium saec. 15. Cod. Bibl. Publ. Bristolien. Ms. 2.

176. De sancta Caecilia.

1 a. Sponsa Christo dilecta,
Caecilia,

1 b. Cape nostra dignanter
servitia.

2 a. Tu mundi labentis
gaudia, honores
et opes et prospera

2 b. Sprevisti secura,
Domino ab ipso
perceptura centuplum.

3 a. Tu orando angelica
meruisti eloquia
et dulcia ipsius solacia.

3 b. Hic tibi dedit coronas
de paradiso allatas,
odore florentes ineffabili.

4 a. Fratres ergo duos,
idolorum famulos
fidei
vinxeras catholicae.

4 b. Tu minas crudelis
respuendo tyranni
bravium
sumis de manu Dei.

5 a. En, quia manes
in claritate
perpetua firmiter
stabilita,

5 b. Potes audire
et aspicere,
quaecunque [nos] loquimur
aut agimus.

6 a. Sis nostri miserans,
sapiens virgo;

6 b. In cunctis adesto
nobis adversis.

7 a. Sentiat
ex te sibi levamen

7 b. Venisse,
quicunque invocabit

8. Tuum nomen.

Miss. ms. Sciréburnense ca. ann. 1400. Cod. Alnwicen. s. n. — 2 b, 2 Dominum. — 4 a, 4 vinxerat. — 5 a, 1 Ecce. — Verschiedene Wendungen, welche der Sequenz „Laurenti David“ entlehnt sind, lassen als Melodie Romana vermuten.

177. De sancto Cedda ep.

1 a. Cedda, pastor gloriose,
Serva, praesul pretiose,
Praesentem familiam,

1 b. Quae te laudat copiose,
Deposcendo studiose
Per te Christi gratiam.

2 a. Cedda, confessor insignis,
Servis, reis et indignis
Pium fer auxilium,

2 b. Ne peccatis aggravati
Vel tormentis deputati
Sentiant supplicium.

3 a. Cura tuis subvenire,
Qui tibi gaudent servire
Frequentatis laudibus,

3 b. Tuae laudi congregatis,
Sic mundatis a peccatis
[Sanctis] tuis precibus

4 a. Per te, praesul, peccatores
Ad quietem post labores
Nos Christi clementia

4 b. Ducat de valle dolorum
Te precante, sint polorum
Nobis data gaudia.

5 a. Cedda pater, pastor pie,
Servos tuos nos Mariae
Nato reconcilia,

5 b. Ut a culpis nos mundemus
Et post mortem collocemur
In caelesti patria.

Grad. ms. Rontonense saec. 14. in. Cod Londinen. Harl. 622. — 3 b tutor tuis. Melodie wie: Mater patris nati nata. Kehr. Nr. 313.

178. De sancto Cedda.

1 a. Mundae mentis puritate,
Mundae vocis veritate,
Mundae manus largitate
Praesul Cedda floruit,

1 b. Hic ab Anglis procreatus.
In occasu solis natus,
Vero sole venustatus,
Sol alter emicuit.

2 a. Quasi stella matutina
Caecitatis a ruina
Vita, signisque doctrina
Mentes traxit hominum.

2 b. Mundi fastum devitando
Pedes ivit praedicando,
Praedicantem imitando
Maiestatis Dominum.

3 a. Quod optavit et quaesivit,
Diem mortis hic praescivit,
Quem de morte praemunivit
Angelorum contio.

3 b. Quibus sanctus sociatus
Sui munere precatus
Nostros diluat reatus
Et nos iungat gaudio.

Grad. ms. Rontonense saec. 14. in. Cod. Londinen. Harl. 622. — Me Verbum bonum.

179. De sancta Christina.

1 a. Sion matris
et Iudae filiae,
Agni sponsae
vos, quarum nuptiae
Consecrantur
in aula gloriae,
Congaudete.

1 b. Sponsus venit,
exite obviam,
Vasa ferant
lucernam praeviam,
Novae nuptae,
date melodiam
Vocis laetae.

2 a. Mundi munda in sentina,
Mundum spernens iam Christina
Christo nupsit ut regina
Decorata.

2 b. Regi nupta regis nato,
Stat a dextris cultu grato
In vestitu deaurato
Variata.

3 a. Virgo felix
et fausti nominis,
Iam decennis
filium virginis
Praeelegit,
terreni hominis
Vitans thorum.

3 b. Castum corpus
in turre clauditur,
Vigor mentis
liber egreditur,
Caelos pulsat,
cum rege loquitur
Angelorum.

4 a. Deos spernens, Deum orat,
Unum colit et implorat,
In hoc uno, quem adorat,
Gratulatur.

4 b. Auro fusos et argento
Deos frangit, de fragmento
Nudos fovet, hoc fomento
Recreatur.

5 a. Sed Urbanus
devotus idolis,
Dirus pater
oblitus subolis,
Torquet natam
salubris indolis
Ignis rota.

5 b. Poena cedit
tortoris ethnici,
Manus adest
caelestis medici,
Et virtute
panis angelici
Stat immota.

6 a. Nihil possunt preces, minae,
Flagra, fornax, vis resinae,
Serpens, carcer medicinae
Habent vicem.

6 b. Caesa lingua Christi zelo
Et letali fixa telo
Victis poenis mentem caelo
Dat victricem.

7 a. Tuo, virgo, sub obtentu,
Tuo detur interventu,
Cordis, oris, ut concentu
Gaudeamus.

7 b. Virgo victrix, Patrem ores,
Praestet pacem, purget mores
Gehennales, ne dolores
Sentiamus.

Prosar. ms. Panormitanum saec. 13. Cod. Capit. Palermitan. s. n. mit Melodie. — 1 a, 3 sponsi.

180. De sancto Christophoro.

1 a. Christi calix quam praeclarus,
Gustu licet sit amarus,
Vitae fert dulcedinem;

1 b. Calix vero Babylonis,
Venenosis blandus bonis,
Totum necat hominem.

2 a. Conregnare Christo quaerens
Christoforus, Christum ferens,
Christum amans unice,

2 b. Dum pro Christo celeratur
Cruciari, debriatur
Claro Christi calice.

3 a. Hic est unus ex trecentis
Electis ad proelium
Sub figura praeferentis
Iam crucis mysterium.

3 b. Hic incedens praecedentis
Gedeonis tramite
Fontis aquam salientis
Haurit recto poplite.

4 a. Hic in bello resonantem
Tubam gestat dextera,
Lampademque coruscantem
Manu portans altera;

4 b. Dum lagenam carnis audet
Frangendam exponere,
Ea fracta victum gaudet
Hostem sibi cedere.

5 a. Quem signorum magnitudo,
Quem commendat sanctitudo,
Quem orantem multitudo
Plebis spectat sedula;

5 b. Quae perpendens virgae signum
Et admirans virens lignum
Baptizatur, fructum dignum
Proferens cum virgula.

6 a. Dum a fide nequit flecti
Status testis praeelecti,
Carcerali primo plecti
Iubetur custodia.

6 b. Per [hunc] illic, Aquilina
Niceaque sub divina
Certant ope feminina
Calcare contagia.

7 a. Ad certamen educuntur
Et non cedunt, dum caeduntur,
Sed pro poenis consequuntur
[Caelum] momentaneis.

7 b. Sic inferens morti damnum,
Sic offendens regem Dagnum,
Sanctus scandit candens scamnum,
Virgis caesus ferreis.

8 a. Non olivum, non sagittae
Frangunt illum, nec ignitae
Cassidis supplicium;

8 b. Tandem ictu pugionis
Pretiosae passionis
Est adeptus praemium.

9 a. Summe miles summi regis,
Tui pius vota gregis
Attendens humilia,

9 b. Nos de fumo Babylonis
Ad supernae visionis
Transfer luminaria,

10. Quo referti plenis bonis
Concinamus: Alleluia.

Prosar. ms. Parisiense saec. 13/14. Cod. Commun. Assisien. 695. M[illegible] Melodie. — 2 b, 1 sceleratur. — 3 a, 4 tam crucis. — 7 b, 2 regem dampnum. — 7 b, 3 sanctos scandit scandens.

181. De sancto Christophoro.

1 a. Pangat melos intus foris
Grex devotus, et in choris
Fiat dulcor intimus;

1 b. Non vacillet undequaque,
Vox concordet circumquaque,
Sit praecentor animus.

2 a. In martyris laudes quisque
Tota mente modulisque
Effundat praecordia.

2 b. Hic portavit mundi lumen,
Et languentes ultra flumen
Pietatis gratia.

3 a. Virga sicca praeter morem
Carens rore profert florem
Per sancti suffragia;

3 b. Christophorus digniorem
Regem quaerit in tutorem,
Magnus magna sitiens.

4 a. Hostis quando nominatur,
Rex se signat; hic miratur,
Crucis signum faciens,

4 b. Regis signo admiratur,
Crucis ligno trepidatur
Regem hostem respuens.

a. Consolatur trepidantem
Eremita firmans mentem,
Dat huic consilium,

5b. Perseveret in agone,
Spe mercedis et coronae
Regem colens omnium.

a. Gressus facit pro salute
In virtutem de virtute
Sic tenet vestigia;

6b. Hic in Dei sui lege
Multos firmat, nec pro rege
Sprevit salutaria.

a. Spiculator proclamatur,
Christophorus decollatur,
Coruscant insignia
Virtutum magnalia
Per saecula; Alleluia.

7b. Quod testantur insueta
. . . .
Miranda miracula;
Sollemni memoria
Iteretur Alleluia.

a. Iure decet hunc laudare,
Festum magnum celebrare,
Corde, voce, opere

8b. Omnes simul supplicare,
Secum iuvet nos regnare
In caelesti aethere.

Miss. ms. Sarisburiense saec. 14. Cod. Cantabrigien. Gg. v 24. add. aec. 15. — 7a, 5 Alleluia per saecula. — 7b, 3 O miranda. — 7b, 4 Cum olemni. — Im übrigen scheinen Str. 7a und 7b eine Interpolation zu sein, ie zu dem sonst genau beobachteten Rhythmus und Reim schlecht passen.

182. De sancta Clara.

1. Gaudeat ecclesia
Persolvendo munia
Laudis in laetitia;

a. Nam revexit orbita,
Caeli, terra, [maria],
Clarae natalitia,

2b. Quae pro transitoria
Spreta mundi gloria
Laetatur in patria.

a. Nam secundum saeculi
Dignitatem nobili
Quamvis nata sanguine,

3b. Honorum fastigia
Sprevit et insignia
Patriae familiae.

a. Francisci consilio
Iesu Dei filio
Nupsit in purissimae
Voto castimoniae.

4b. Inde se tugurio
Clausit in exiguo,
Quo sacrarum virginum
Genuit collegium.

a. Ibi vitam
Exquisitam
Paupertatis,
Vilitatis
Duxit in penuria.

5b. Ibi data
Sit praelata
Quamvis mater
Et magistra,
Permansit humillima.

a. Carnem fregit delicatam,
Quam coegit maceratam
Subici spiritui.

6b. Lacrimatur, irroratur,
In amara meditatur
Passione Domini.

7a. Sursum orans elevatur,
Ubi mens deliciatur,
Contemplando caelestia,
Iusta bonorum praemia,

7b. Ad quae iugiter aspirat,
Et anhelat, ut acquirat,
Contemnens mundi vilia
Quae transeunt solacia.

8a. O praeclara virgo Clara,
Nunc dilecto sociata
Puriora,
Clariora
Inter caeli lilia,

8b. In conflictu constituti,
Te tuente, simus tuti,
Apud Christum
Chorum istum
Clementer concilia.

9. Amen dicant omnia.

Appendix ms. saec. 16. Missalis Romani imp. Lugduni 1522 [Lond. 471b 1]. — Melodie: Mane prima sabbati.

183. De sancto Clemente.

1a. Gloriosae mentis virum
Signis et virtute mirum
Extollant praeconia;

1b. Laudet nostra vox Clementem,
Cuius gloriosam mentem
Recolit ecclesia.

2a. Hic pastoris sumpta cura
Multis fecit profutura
Vitae suae tempora;

2b. Per hunc error profugatur,
Hoc proclamat, hoc testatur
Conversa Theodora.

3a. Surdum, caecum existentem
Prece sanat, et credentem
Baptizat Sisinnium;

3b. Per quem viri quadraginti
Christo credunt, et Clementi
Dantur in solacium.

4a. Hinc vir sanctus relegatur,
Sed per ipsum consolatur
Exsulantum concio;

4b. Nam dum aquam relegati
Deportassent fatigati
Sexto miliario,

5a. Monet plebem circumstantem,
Ut oret, et agnum stantem
Videt, cuius indice

5b. Pedis fons vivus monstratur;
Orat sanctus, aqua datur
Percusso iam silice.

6a. Hinc ab idolis recedit,
Et per gyrum Christum credit
Omnis fere populus.

6b. Hic in mare dum iactatur
Sacer ei praeparatur
Ab angelis tumulus.

7a. Ibi Christus operatur,
Per quae fides dilatatur,
Immensa miracula;

7b. Cuius prece Deo grata,
Nobis vitae praeparata
Dentur habitacula.

Tropar. ms. S. Patricii Dublinensis. saec. 14 med. Cod. Cantabrigien. Add 710. Mit Melodie. — 6a, 1 Hic. — 6b, 1 Hinc.

184. De sancto Cuthberto.

. Pater verbum eructavit,
Verbi rore germinavit
Iustus hic ut lilium;

1b. Regnum tenens et supernum,
Ubi floret in aeternum
Ante Dei filium.

. Iste suis in diebus
Mundus, mundi carens rebus,
Carens labe criminis,

2b. Lege fulsit in divina,
Quasi stella matutina
Medio caliginis.

. Carne vivens, carnem mori
Fecit usu graviori
Victus, vestis asperae;

3b. Sic Cuthbertus promeretur,
Caro nitens quod videtur
Nunc post mortem vivere.

ı. Sic expertes sanitatis
Omnis sexus et aetatis
Saluti restituit,

4b. Caecis visum, claudis gressum,
Ad loquendum dat regressum
Quibus sermo defuit.

a. Sunt et patris infinita
Quae post mortem et in vita
Protulit miracula,

5b. Cuius prece Deo grata,
Stola nobis vitae data,
Vivamus in saecula.

Miss. ms. Eboracense saec. 14. Cod. Colleg. Sidney Sussex Cantabrigien. 2. 12. A. — Miss. ms. Eboracense saec. 14. Cod. Coll. Univers. Oxonien. 78 b. — Grad. ms. Eboracense saec. 15. Cod. Oxonien. Lat. lit. b 5. C. — ss. ms. Eboracense saec. 15. Cod. Mus. Fitzwilliam Cantabrigien. 36. D. — mn. et Sequent. ms. Eboracense saec. 16. Cod. Colleg. Sion Londinen. 34 c. f. E. — Miss. ms. Whitbiense saec. 14. Cod. Oxonien. 15 850 wl. lit. b 1). F. — Missalia Eboracensia imp. [1509]—1533. G.

De uno confessore ACE; in octava s. Cuthberti F; in translatione DG. — . 1 Verbum pater F. — 1a, 3 Cuthbertus ut F. — 1b, 2 ibi floret F. — 3 In medio G. — 3a, 1 carne mori ACF. — 3b, 1 Hic Cuthbertus BDG; Cuthberti F; Sic N. ACE. — 3b, 2 caro videns B. — 4a, 1 Hic CE; partes C. — 4b, 3 sermo quibus F. — 5b, 1 Huius prece F. — 5b, 2 a D; vitae nobis F. — 5b, 3 per saecula F.

185. De sancto Cypriano.

ı. Adest dies celebranda
summa cum laetitia,

1b. In qua fertur in hac aula
Cyprianus athleta.

ı. Cedat maeror, cedat luctus,
exsulet tristitia;

2b. Diapason, diapente
resonet harmonia,

a. Et concordent plectra chordis,
cymbalo psalteria;

3b. Cypriano claras laudes
iubilet ecclesia.

ı. Martyr beate,
universa quem decorant
virtutum insignia,

4b. Doctor insignis,
iustus, fortis et modestus,
prudens super omnia.

a. Fragrant rosae martyrii,
spirant vitae lilia,
Praefulgent flores diversi,
gloriosa studia.

5b. Fidei purpura micat,
caritatis rutilat
Coccus, byssus puritatis,
iacynthi fiducia.

6a. Hic basis, qua Salomonem
ferunt insculpsisse
Cherubin et leonem,
bovis forma praenotata.

6b. Si cherubin sapientem,
leo constantiam
significat, ferentem
bovis forma imitata.

7a. Armum separationis,
Pectus elevationis
Percipis ex hostia;

7b. Linguam quoque cum maxi[illegible]
Utebatur praesul illis
In significantia.

8a. Pectus notat intellectum,
Armus opus praeelectum,
Lingua fandi munia.

8b. Istis partibus donatur
Cyprianus, coronatur
Honore et gloria.

9a. Hic sacerdos Dei magnus,
Qui in iracundia

9b. Tibi, Christe, Dei agnus
Placet et fit gratia.

10a. Totus odor vitae fragrat,
Tantus amor Dei flagrat
Cordis in arteria,

10b. Ut pro fide patienter
Cuncta ferat, et libenter
Patitur exsilia.

11a. Pie martyr Cypriane,
Qui pro Christi nomine
Fis hostia,

11b. Fac nos tecum, supplicamus,
In aeternum canere:
Alleluia.

Tropar. ms. Floriacense saec. 11. ex. Cod. Parisin. n. a. 1177. add. saec. 13. — 1b, 1 sq. Ursprünglich Digna cantu, digna lyra, dignaque symphonia. — 3a, 1 cordis. — 3a, 2 symbalo. — 5a, 1 Fraglant. — 6b, 4 iminitata. — 10a, 1 Fraglat. — Mel. Congaudentes exsultemus. Kehr. Nr. 665.

186. De sancto David Ep.

1a. David, caeli clarum sidus,
Novae legis testis fidus,
Micat in Britannia;

1b. Cuius vita clara satis
Et doctrina veritatis
Ornatur Menevia.

2a. Praecursoris ut Baptistae
Ortus sic est praesul iste
Praedictus divinitus.

2b. Quantus foret Christi servus,
Mel declarat, aqua, cervus,
Signa data caelitus.

3a. Hic est pugil Britannorum,
Dux et doctor Walicorum,
Dei favens civibus.

3b. Simplex corde fastum terit,
Urbem spernens, vallem quaerit
Congruam humilibus.

4a. Nato nomen vulgus donat
Dewi deueroure, quod et sonat
David, vir aquaticus.

4b. Caecos curat, morbos pellit,
Daemon fugit quem expellit
Psaltes evangelicus.

5a. Doctor legis librum parat,
Dei manus quem exarat
Aureis apicibus.

5b. Praesul David, pugil fortis,
Tu Goliam, nostrae sortis
Hostem, vincas precibus.

Manuale ms. S. Asaphi, saec. 15. Cod. Capit. Hereforden. s. n., daraus bei Henderson, Miss. Eboracense (1874) II. p. XV. — 2a, 1 Praecursoris et. — 2a, 2 est praesul ipse. — 2a, 3 Praedicitur.

187. De s. Desiderio Lingonensi.

1. Pange, caterva, melos
laudum regi Christo
modulatis vocibus,

2 a. Qui est robur oppressorum,
pugnantum victoria;

2 b. Per quem laude triumphali
exsultat ecclesia,

3 a. Quam exornat
in hac die sacra
Desiderii
martyris laurea,

3 b. Cuius festa
praeclara celebrat
laetabunda
in stola rosea.

4 a. Dulcis amor
Christi facit firma
praecordia;

4 b. Pro te miles
non veretur mortis
supplicia.

5 a. Fervens igne caritatis,
pro plebe subdita,
cursum vitae capitali
complet sententia;

5 b. Dans exemplum, quo sit firma
gregis constantia;
Lingonicae plebis multa
caeduntur milia,

6 a. Quae sacrarat Deo digna
fides catholica,

6 b. Quo praecessit pastor, pia
sequuntur agmina.

7 a. Quam felix, o martyr,
conscendis ad astra
cum turba plurima,

7 b. Occurrunt eunti,
tropaea ferenti,
phalanx angelica.

8 a. Quam dulcissonis
resonant vocibus
caeli palatia,
cum tot bellatorum milia,
offeruntur regnanti
supra sidera.

8 b. O quantus honor,
quanta militibus
pensantur munera,
cum pro vanis certa gaudia,
pro terrenis redduntur
dona caelestia!

9 a. Urbs Lingonica,
exsultans iubila,
tantorum patrociniis
martyrum splendida,

9 b. Horum sollemnia
devote celebra,
culparum poscens veniam,
per tanta merita.

10 a. Hi sunt qui redolent
in Christi area,
flores, quos colligit
mater ecclesia,
medelam languidae
inferens animae,
mira fragrantia.

10 b. Horum te meritis,
qui regis sidera,
precamur, criminum
dissolve vincula,
et nos cum superis
iunge perenniter,
saecla per omnia.

11. Amen dicant omnia.

Miss. ms. Lingonense saec. 15. Cod. Parmen. Parm. I 37 (1253). A. — Missale Lingonense imp. Parisiis. s. a. [1491] B. — Missale Lingonense imp. Trecis 1549. C. — Missale Lingonense imp. Trecis 1549 (Paris. B. N. B. 2644) add. ms. saec. 16/17. D. — 2 a, 2 pugnantium CD. — 8 a, 1 dulcionis C. — 8 b, 6 lies caelica? — 11 fehlt ABD.

188. In Translatione s. Dominici.

1 a. Laetabundus
Exsultet nunc fratrum chorus
Alleluia.

1 b. Tumba patris
Odorem profudit dulcem,
Res miranda!

2 a. Clarum lumen populi
Profert auctor saeculi
Sol de stella,

2 b. Stella fit Dominicus
Verbo vita lucidus
Semper clara.

3 a. Sicut verbis monuit,
Ita factis docuit
Pari forma.

3 b. Nec in verbis veritas
Nec in factis pietas
Fit corrupta.

4 a. Crescit sicut virgula
Florens per miracula
Valle nostra.

4 b. Testantur ista plurimi
Sanitate languidi
Carne sumpta.

5 a. Videns haec obstupuit
Plebs, non credens credidit,
Nec iam ultra potuit
Esse caeca.

5 b. Gaudet nunc cum superis
Virgo flore corporis,
Probat odor funeris
Haec praedicta.

6 a. Depone vetera,
Sordes et scelera
Patris monitis,
Gens misera.

6 b. Crede, quem sidera
Colunt et aethera;
Ipsum genuit
Puerpera.

Miss. ms. Praedicatorum. saec. 15. Cod. Carolsruhan. Pm. 45. — 1 b, 2 Profudit dulcorem. — 2 a, 2 actor saeculi. — 3 a, 1 Sic verbis. — 4 a, 1 sic virgula. — Cfr. Kehrein Nr. 726.

189. De sancto Domitio.

1 a. In hac sacra luce
Patris Domitii
Clerus sonet voce
Immunis vitii.

1 b. Fratres et socii
Gentis Picardiae,
Culpae non conscii
Concordent unice.

2 a. Divus Domitius,
Aevo iuvenili
Literarum scius
Mente pervigili,
Quaesivit altius
Summi bona poli.

2 b. Hic diaconatus
Ordinem humili
Mente fert, et iunctus
Turmae clericali,
Canonicus datus
Est templo nobili.

3 a. Contemnens tamen mundana
perscrutatus est divina;

3 b. Caeli contemplans arcana,
Dereliquit cuncta vana.

4 a. Urbis linquens domum
Coluit eremum,
Pii fratres tantum,
Ut sobrium decet,
Conferebant victum,
Tanquam si mendicet.

4 b. Ferebat in pera
Parvam portionem;
Non hiems aspera
Terrebat hominem,
Ad orationem
Vigil perdurabat.

5 a. Pergebat ad sacra
Vir sanctus per omnem
Noctem mente pura
Et communionem
Per devotionem
Saepius sumebat.

5 b. Per longa tempora
Domans suam carnem,
Tulit in aethera
Solicitudinem
Et intentionem
Ad Deum levabat.

6 a. Ubi sancti Acheoli
Constitit monasterium,
Servivit mente fideli
Excelso Deo deorum.

6 b. Ingeniolo docili
Sequentem morem virginum
Ulphiam coniunxit illi
Spiritale commercium.

7 a. Christo famulantur
Pater et filia,
Rore caeli perfunduntur,
Vernant sicut lilia.

7 b. Incolae sequuntur
Morum vestigia,
Aegrorum membra curantur
Per horum suffragia.

8 a. Tandem senex Domitius
Migrat terras relinquens,
Ad caelos scandit ocius
Eius anima gaudens
Et abiecta maestitia
Potitur laetitia.

8 b. Cum sanctis caeli civibus
Pater bravio fruens,
Respice nos a sedibus
Summis opem impendens,
Christi aures interpella
Et pro nobis vigila.

9 a. Ambianensis
Contio tota
Orat, ut assis
Ad sua vota.

9 b. Noxia cuncta
Deiciantur,
Regnaque tuta
Pace fruantur.

10 a. Scelerum venia
Servis impetretur,
Febris vesania
Per te conculcetur,

10 b. Morborum omnia
Genera curentur
Et infortunia
Cuncta propellantur.

11. Christum pro nobis, Domiti, pater alme, precare,

12. Ut nitida caeli laetemur in aetheris aula,

13. Laudantes pariter Dominum, qui cuncta creavit.

Missale Ambianense imp. Parisiis 1555.

190. De sancta Editha Polesworthensi.

1 a. Laetabunda gratulare,
Eaditham, plebs, laudare
Pia laude sedula,

1 b. Rex supernus quam laudantes
Suos audit et rogantes
Servos aure patula.

2 a. Regnum mundi virgo sprevit,
In qua fides sacra crevit
Ex Dei clementia.

2 b. Abbatissa monacharum,
Vera tutrix erat quarum
Testante Tamworthia.

3 a. Osyth sancta delegatur
Modewenne, quae necatur
In profundo flumine,

3 b. Per tres dies in profundis
Osyth mersa iacet undis
Cum sacro volumine;

4 a. Modewenna admirata,
Eaditha contristata,
Pontis pergunt anchorae,

4 b. Super pontem obviantes,
Trinitatem deprecantes,
Mox surgit de litore.

5 a. Assistentes tuae laudi,
Eaditha, servos audi,
Aegros sana, prece plana
Medicinae copia.

5 b. Tu, quae mundum respuisti,
Educ nos de valle tristi,
Quae adscisci meruisti
Ad caeli palatia.

Miss. ms. Sarisburiense saec. 15. in. Cod. Colleg. Trinitat. Oxonien. add. saec. 15. — 1 a, 2 Eaditha. — 1 b, 2 Servos audit. — 5 b, 3 assisti.

191. De s. Edmundo Rege.

1. Dulci symphonia

2 a. Omnis fidelium
ecclesia

2 b. Christum collaudet
hac die clara;

3 a. In qua, despecta
et calcata
vitae labentis gloria,

3 b. Ad permansura
sublevavit
regem Edmundum gaudia.

4 a. Hic namque magnifica
natus ex prosapia

4 b. Magnifice superna
plenus vixit gratia;

5 a. Iuste, mansuete ab ipsa
vivens infantia,
Christo devotus adhaerebat
per omnia;

5 b. Praepotens in mundo, mundana
sprevit, atque sola
Fide ditatus, ambiebat
caelestia;

6 a. Qua et debellata
perfidorum insania,

6 b. Felix triumphavit
hodie vectus ad astra.

7 a. Hostis instat,
ut consumat;

7 b. Iesus obstat
et expugnat;

8 a. Hostis prosternit,
nec tamen superat;

8 b. Martyr occumbit,
et tamen triumphat.

9a. O singularem
Christi potentiam!
O divinae pietatis
praedicandam
gratiam,
Cui morientes vivunt
atque [despecti]
famulantes regnant.

9b. O quam praeclara
viri victoria!
O virtutis gloriosae
gloriosa
praemia!
En, beate semper vivit
atque vitae dat
certa indicia.

10a. Caput abscissum
edit loquelas,
fit vox virtute
non natura.

10b. Sistit latrones,
huic tollit lumina,
illi concedit
amissa.

11. Vir felix Edmunde,
fac nos prece benigna
frui vita aeterna.

Tropar. ms. Glastoniense saec. 12. Cod. Londinen. Calig. A. XIV. A. — Miss. ms. Herefordense saec. 14. Cod. Colleg. Univ. Oxonien. 78a. B. — Passio ms. S. Edmundi saec. 14. Cod. Oxonien. 1710 (Digby 109). C. — Miss. ms. Scireburnense saec. 15. in. Cod. Alnwicen. s. n. D. — Tropar. ms. Cerneliense saec. 15. in. Cod. Cantabrigien. Ll. i. 10. E. — Miss. Herefordense imp. Rotomagi 1502. F. —

1 findet sich nur in D. — 2b, 1 collaudat E. — collaudant F. — 3b, 1 ad permansu B. — 5b, 2 spernit AB. — 6a, 1 Qua debellata BF. — Qui et debellata D. — 6b, 2 vectus est ad E. — 7b, 1 Iesus abstat B. — 8a, 1 Hostis persternit B. — 9a, 2 Dei potentiam BF. — 9b, 3 En virtutis E. — 9b, 6 Hic beate BF. — 10a, 2 loquelis E. — 10b, 3 illi confert A. — 11, 3 vita frui CD. — Die Melodie bieten AC.

192. De s. Edmundo Rege.

1a. Psallant coetus laetabundi,
Plaudat mundus in Edmundi
Regis natalitio,

1b. Quem amavit rex caelestis,
Ut ipsius esset testis
Nobili martyrio.

2a. Fide pollens rex beatus,
Summi regis invitatus
Laudandi vestigia,

2b. Paganorum sprevit ducem,
Imitatus veram lucem
Per mortis opprobria.

3a. Hostes malis assueti
Corpus regis mansueti
Ligatum in arbore

3b. Telis diris perforabant,
Tela telis locum dabant
Telis pleno corpore.

4a. Sacrum caput amputatur
Et ab eis occultatur
Nemoris in invio;

4b. Mirum dictu experitur,
Hic clamando dum auditur
Anglorum eloquio.

5a. O stuporis monumentum,
Sacrum caput est inventum
Sub lupi custodia;

5b. Sepelitur pretiosum
Corpus, et fit gloriosum
Signorum frequentia.

6a. Sic senatum introivit
Rex et martyr in quo vivit
Caelicolae curiae,

6b. Cuius prece vera luce
Perfruamur, nobis duce
Facto rege gloriae.

Tropar. ms. S. Patricii Dublinen. saec. 14. med. Cod. Cantabrigien. Add. 170. — Mit Melodie. — 4b, 1 Circumdictu. — 6a, 3 celicalis. — 6b, 2 perfruatur. — 6b, 3 regi.

193. De s. Edmundo Rege.

1a. Profitendo fidem solam
Rex Edmundus suam stolam
Lavit agni sanguine.

1b. Signum factus ad sagittam,
Poenam mortis exquisitam
Fert pro Christi nomine.

2a. Perforatus mille telis,
Decollatur rex fidelis
Pro grege fidelium.

2b. Caput exit in loquelam,
Cui lupus dat tutelam
Praedo patrocinium.

3a. Sepelitur caro caesa,
Sana tamen et illaesa
De sepulcro tollitur.

3b. Sed pro nece sic illata
Vena quasi deaurata
Collo circumducitur.

4a. Ungues eius et capillos
Tondens anus, stupet illos
Quotannis recrescere.

4b. Opus furum inanitur,
Iudex perit, rex punitur,
Rota fertur aere.

5a. Domus ardet sacerdotis,
Claudi saltant, et aegrotis
Praestantur remedia.

5b. Qui sic ferit et medetur,
Promovere nos dignetur
Ad aeterna gaudia.

Collect. ms. S. Albani(?) saec. Cod. 13. Cantabrigien. Dd xj 78. fol. 137a. A; fol. 193b. B. — Miss. ms. Sarisburiense (Norwicense) saec. 15. Cod. Londinen. Add. 25 588 [Bl.] C. — Miss. ms. Sarisburiense saec. 15. Cod. Londinen. Harl. 3866 [Bl.] D. — Brev. ms. Sarisburiense(?). saec.? Cod. Coll. Clare Cantabrigien. n? (ap. Mackinlay, St. Edmund K. and M. 1893.) E.

1b, 2 poenam necis CDE. — 2a, 1 Perforatur CDE. — 2a, 3 rege B. — 3a, 2 Laniata sed E. — 3b, 1 sit C; allata CDE. — 4a, 1 Ungues cervis et A. — 4a, 2 tondet E; tendet CD; stupent CD. — 4a, 3 Tot annis BCDE. — 4b, 1 furtum invenitur C. — 4b, 3 tota fertur C. — 5a, 1 fecit E. — 5b, 2 promoveri E.

194. De s. Edmundo Rege.

1a. Stupet caro, stupet mundus,
Stupet spiritus immundus,
Quos tres hostes rex Edmundus
Uno marte domuit.

1b. Rex et miles, rex Anglorum,
Miles regis angelorum,
Sanctus, immo flos sanctorum,
Sanctitate floruit:

2a. Signum factus ad sagittam
Necem subit inauditam,
Sed pro nece sumit vitam,
Pro dolore gaudium.

2b. Signa fulgent novitatum,
Caput fatur amputatum,
Cui dat lupus pastoratum,
Praedo patrocinium.

3a. Corpus ubi sepelitur,
Nec cicatrix reperitur,
Neque vermis demolitur,
Est enim virgineum.

3b. Sana prorsus et serena
Gaudent membra, rubet gena,
Collum tamen ambit vena
Quasi filum aureum.

Fures nectit, regem necat,
Diocesianum caecat,
Pia recrescentes secat
Eius ungues vetula.

4b. Aer Angelwini votis
Pontem supplet, arcum rotis,
Clausa domus sacerdotis
Praebet igni pabula.

ı. In ingressu civitatis
Declaratur martyr satis,
Opem enim fert gravatis
Quacumque molestia,

5b. Cuius opem consecutis
Claudis, caecis, surdis, mutis,
Per eundem nos salutis
Assequamur praemia.

Collect. ms. S. Albani (?) saec. 13. Cod. Cantabrigien. Dd xj 78. fol. 137a. fol. 193b. B. — Bibl. ms. S. Edmundi(?) saec. 13. ex. Cod. Coll. Trinit. onien. 74. add. saec. 14. in. C.

1a, 2 spiritusque flet immundus C. — 1b, 1 miles rex sanctorum A. — , 3 metit vitam AC. — 2b, 1 signa patent C. — Str. 3a lautet in C:

Caesa prius caro tota
Reperitur quia lota
Nulla civitatis (l: cicatricis) nota
Corpus fuscat niveum.

3a, 2 invenitur A. — 3b, 2 candent membra BC. — 4a, 3 mire recrentes AC. — 4a, 4 Crines eius vetula. A; eius crines vetula C. — 4b, 1 is Egelwini C. — 4b, 2 aer rotis C.

195. De s. Edmundo Episcopo.

ı. In hac valle tenebrosa
Velut stella luminosa
Edmundus emicuit,

1b. Cuius aetas puerilis
Se maturans ut senilis
Moribus effloruit.

ı. Arto cibo, veste dura
Perdomavit carnis iura
Seu carnis incendium,

2b. Somno brevi, vita pura;
Sic eidem mens secura
Fit iuge convivium.

ı. Hic, cum Liae iungeretur,
Ut Racheli copuletur,
Servit per septennium,

3b. Et grex Christi fit fecundus,
Dum succedit hic secundus
Iacob, pastor ovium.

a. Transiturus ab hac vita,
Testamentum condit ita,
Mundus hic a crimine:

4b. Mihi testis tu es certe,
Quod in terris nil praeter te
Exquisivi, Domine.

ı. Archipraesul hic Anglorum,
Hic est vera Burgundorum
Et salutis copia:

5b. Caeci, surdi, claudi, muti
Hoc testantur, assecuti
Sua beneficia.

a. Ergo munda nos, Edmunde,
Et pro nobis preces funde
Christo regi gloriae,

6b. Ut tuarum dictu precum
Nobis donet frui tecum
Sempiterna requie.

Tropar. ms. S. Patricii Dublinensis saec. 14. med. Cod. Cantabrigien. d. 710. Mit Melodie. — 2a, 1 Arto, nicht [P]arco (Cfr. Anal. Liturg. 84). — 2a, 2 perdomatur. — 3a, 3 Fuit per.

196. De s. Edwardo Confessore.

1 a. Laetetur ecclesia
Recolens magnalia
Sancti regis Edwardi.

1 b. Prae cunctis haec curia
Eius in memoria
Psallat melo concordia.

2 a. Ecce praesens nos invitat,
Qui nos regit, qui nos ditat
Tot bonorum copia,

2 b. Cuius vita nobis formam
Et vivendi monstrat normam
Virtutum per opera.

3 a. De regali stirpe satus,
Deo gratus, ei datus
Est ab annis teneris;

3 b. Regno pollens, regum heres,
Ad hoc vivit, ut coheres
Christi sit in superis.

4 a. Sponsam ducit nec deflorat,
Christum videt et adorat
In figura hominis;

4 b. Dormientes septem viri
Latus mutant, signum di[illegible]ri
Rex prophetat ominis.

5 a. Hic Dacorum regem mersum
Et ad sua mox reversum
Prospicit exercitum,

5 b. Excusare dum se quaerit,
Comes Offae gustu perit
Sceleris ob meritum.

6 a. Nullum vides, nullum legis,
Qui sit in persona regis
Ut Edwardus humilis,

6 b. Qui contractum non abiecit,
Sed portando sanum fecit
Pauperem rex nobilis.

7 a. Mirum est de baculo,
Mirum et de annulo
Regi reportato;

7 b. Mira sunt et alia,
Quae narrat historia
De rege beato.

8 a. Lege lata,
Pace data,
Vergens rex in senium,

8 b. Virgo mansit,
Sicque transit
Ad caeli palatium.

9 a. Ergo, noster advocate,
Rex in astris coronate,
Audi preces supplicum;

9 b. Ad te clamat haec caterva,
Tu nos rege, tu hoc serva
Tuum habitaculum.

Miss. ms. Westmonasteriense (abb. Nicol. Litlington) saec. 14. Cod. Westmonasterien. s. n. — 1 b, 1 Praecinctis.

197. De sancto Edwoldo.

1 a. Eia, musa, tange lyram,
clara dans praeconia,

1 b. Harmonizans, Eduuoldi
quanta sint insignia.

2 a. Hic ut astipulantur nobis
irrefragabilia,

2 b. Ex Eadmundi carnem duxit
basilei prosapia.

3 a. Quo perempto, sceptra sprevit
fratris sui regia,

3 b. Peripsima sibi quaeque
visa sunt terrestria.

4 a. Felix Edwoldus
cui fuit vox praesaga
sic dicens angelica:

4 b. „Surge festinus,
fontem quaere argenteum
lingua dictum Anglica.

5 a. Inter signum mansionis
erit tibi baculus
fraxineus fixus humo
tendens ad fastigia“,

5 b. Clam surrexit, regionis
non affectans potentatum,
nec adscivit quemquam sibi,
gemens, dans suspiria?

6 a. Sicut cervus
Dei servus
fontem quaerit,
nec invenit
orientali Anglia,

6 b. Transfretavit,
repedavit,
nec fraudatus
ad occasum
invenit solacia.

a. Fontem quaerit, nec in vanum,
hic non nullum reddit sanum
per eius suffragia.

7 b. Huius theca vicit focum,
ad quemcunque fertur locum
vincuntur incendia.

a. Exstinguantur incentiva,
sit mens nostra rediviva
in huius praesentia,

8 b. Ne a regno nos caelorum
privet sorde vitiorum
carnis petulantia.

a. Caecis, mutis, surdis, claudis
impertita gratia,

9 b. Praeconizat huius sancti
quanta sint insignia.

a. Absentetur omne malum,
quosque premit leti salum
iuvent haec sollemnia.

10 b. Hoc concinens noster chorus
in Eadvoldi sit sonorus
confessoris gloria.

Prosar. ms. Cerneliense saec. 15. Cod. Cantabrigien. Ll. i. 10. — 6 a, 5 orientali. — Melodie wie Congaudentes exsultemus.

198. In Translatione s. Edwoldi.

1. Unus est dominus,
ex quo omnia.

a. Unum fecit Adam
et ex eo cuncta
hominum genera,

2 b. Unumque Abraham
multiplicavit tanquam
caeli sidera.

a. Ipse etiam
sanctum Edwoldum,
vitantem sceptra
et agmina mundana,

3 b. Inclusum vita
solitaria
fetat post astra
familia aeterna,

a. Quae nunc et semper
mente voceque fida

4 b. Laudat in ipso
Domini magnalia.

5 a. Huic adhuc aestuanti,
superna culmina
qua scanderet scala,

5 b. Qua Dei fieret hostia
locum denominat
gratia divina.

6 a. Aemulatus sanctissimi
fratris Edmundi
regis martyria,

6 b. Mavult sequi ad ardua
quam ad infima
succedere regna.

7 a. Iam praecelsa
adeptum praemia
praefulgida
docent signa;

7 b. Ad sacra busta
lucis columna
hunc monstrat de
caelo fusa.

8 a. Hunc et recta vestigia,
produnt claudo reddita,

8 b. Et rerum prius ignara
caecae natae lumina.

9 a. Haeret scopulo
fixior sancti gleba,

9 b. Et cassat cuncta
cunctorum molimina.

10 a. Ad Cernelium tandem
destinata cedit levissima.

10 b. Mox unus tollit, quem
poterant hominum milia —

11 a. Quem poscentes salubria
et spernentes subit poena,

11 b. Cuius violantes festa
increpant mota aethera.

12. Dux sancte, tua
nobis posce gaudia.

Prosar. ms. Cerneliense saec. 15. Cod. Cantabrigien. Ll. i. 10.

199. De sancto Eligio.

1. Sexus omnis convolet
Ad sollemne gaudium,
Ara cordis immolet
Laudis sacrificium.

2 a. Praesens specialius
Festum colat contio,
Quam munit Eligius
Sui privilegio.

2 b. Linguae, manus, oculi
Disponens officia
Dei, cleri, populi
Praeminebat gratia.

3 a. Lingua Dei laudibus
Manus elemosinis,
Oculus moralibus
Insistebat paginis.

3 b. Vas excoxit intime
Fornacis igniculo,
Quod effudit animae
Fulgorem carbunculo.

4 a. Praeter utensilia
Mensis apta regiis
Vasa cudit propria
Sanctorum reliquiis.

4 b. Hoc insigne tempora
Reducunt Eligii,
Quod invenit corpora
Beati collegii.

a. O Eligi, vas divinum,
Sine vite creas vinum,
Sacrae manus gratia.

5b. Benedicis, et repletur
Vacuum vas, ut probetur
Virtutis potentia.

a. Quibus ludos interdixit
Vox pastoris, ut afflixit
Spiritali gladio,

6b. Sic in eos vindicavit,
Quod per annum mancipavit
Daemonum supplicio.

a. Quam timendum fudit verbum,
Quo procacem et superbum
Mox stravit, ut pertulit.

7b. Silvae suae ius evicit,
Cum sic verbo verbum vicit,
Vim virtute reppulit.

a. In correptos ratione
Reprimebat ultione
Vir prudens et strenuus.

8b. Hoc campana probat [muta],
Arbor succo destituta,
Sacerdos praemortuus,

a. Compeditus absolutus,
Caecus videns, loquens mutus,
Sanus factus languidus;

9b. Quin sunt eius testes veri,
Nemo potest diffiteri
Nec hostis nec invidus.

a. Quod de multis prophetavit,
Ipse suum revelavit
Et praedixit obitum.

10b. Signum crucis ante vexit
Ignis sphaeraque transvexit
Ad caelos emeritum.

a. Cures ergo, pastor bone,
Ut hunc gregem a praedone
Christi servet dextera,

11b. Pietate, non vindicta,
Miserante, non districta
Lance libret opera.

Prosar. ms. Parisiense saec. 13/14. Cod. Commun. Assisien. 695. — 5a, 2 e. — 6a, 2 affixit. — 9b, 2 deffidiri. — 10b, 2 spera que. — 11b, 3 ıde libret.

200. De sancto Elisaeo.

ı. Festivemus sollemniter,
Cantemus unanimiter
Cordis cum tripudio,

1b. In hoc festo Elisaei;
Fidus servus veri Dei,
Astans ei iugiter,

.. Rem difficilem rogavit,
Quam a Deo impetravit,
Ut de eo legitur,

2b. Quamvis hoc sit difficile
Nos esse sine crimine,
Elisaeus instabit.

. Lepra Naaman mundatur
In Iordane et purgatur
Suo adiuvamine.

3b. Omnes fratres de Carmelo
Pie petunt bono zelo
A crimine purgari.

.. Et Sunamitis filio
Per ipsum resuscitato
Redit matris gaudium.

4b. Si vexamur trina morte,
Tunc per ipsum aequa sorte
Protegamur iugiter.

5 a. O quam fame Samariae
Eiusdemque penuriae
Repent[in]e subvenit.

5 b. Subvenire nos dignetur;
Pius est, dum invocetur
Suo patrocinio.

6 a. O rex creator omnium,
Qui per Eliae pallium
Iordanem desiccasti,

6 b. Ariditatem tribue,
Malos consensus remove
A tuis supplicibus.

7 a. Puerique illudentes
[Et] prophetam infestantes
Ab ursis sunt necati.

7 b. Ne ab infernali ursu
Tribulemur in hoc cursu,
Defende nos suaviter.

8 a. O Elisaee inclite,
Ad te clamant Carmelitae,
Sis eis propitius,

8 b. Pallium tuum candidum
Sit eis propugnaculum
Contra mala cosmica.

Prosar. ms. Carmeli Vilvorden. anni 1418. Cod. Bruxellen. 11359. Mel. — 6 a, 2 Elisaei. — 8 b, 3 mala fosnita.

201. De s. Ethelberto r. m.

1 a. Laudes Deo decantemus,
Et in eo exsultemus
Qui sanctos glorificat,

1 b. Cuius nutu Ethelbertus
Iam in caelo regnat certus
Et Deum magnificat.

2 a. Sceptri florens maiestate,
Sacra morum honestate,
Ethelberte, micuisti
Dum hic regnum tenuisti;

2 b. Regni culmen quamvis nactus
Nulla carnis labe tactus,
Caelebs semper exstitisti
Quia Deum dilexisti.

3 a. Instar solis illuxisti
In hac vita, dum fuisti
Finibus Britanniae;

3 b. Ornans Anglos orientis
Ortu, nece occidentis
Et signorum culmine.

4 a. Signa magna plena miro
Et condigna tanto viro
Fiunt tuo funere;

4 b. Quae iniuste te necatum
Et indigne tumulatum
Monstrant Dei munere.

5 a. Dum in cruce triumphavit
Auctor vitae, sol negavit
Mundo lumen reddere,

5 b. Sed in tua passione
Mira sub indictione
Nox refulsit iubare,

6 a. Et stuporem magnum praestant
Signa magna adhuc restant
Quae per mundi conditorem
Nostri fiunt ad honorem.

6 b. Post mortem apparuisti
Uni viro, et iussisti
Ut indecenter humatum
Corpus tuum sit sublatum.

7 a. Quod cum fuit mox impletum,
Caput vultum monstrat laetum,
Ac si durum nil perpessum
Sed a somno surgat fessum.

7 b. Corpus sacrum cum cruore
Dulci respirat odore,
Quae currui imponuntur
Et a loco deducuntur.

8 a. Dum per viam currus vadit
Nutu Dei caput cadit,
Ad quod cum caecus elisit
Visum cepit quem amisit;

8 b. Corpus tandem est delatum
In Fernleia tumulatum,
Ubi sanctus floret signis
Omnium stupore dignis.

9 a. Quam es potens rex in vita
Ubi vivis, cuius ita
Mors fulget miraculis;

9 b. Multum potes coram Deo,
Ora iugis coram eo
Pro mundi piaculis.

Miss. ms. Herefordense saec. 14. Cod. Coll. Univers. Oxonien. 78 a. A. — Missale Herefordense imp. 1502. B. — 4 a, 1 plene A. — 4 a, 2 qua condigna A. — 5 b, 2 indicione A; conditione B. — 6 a, 2 adhuc stant. B; quae adhuc. A. — 7 a, 3 si dirum. A. — 8 a, 2 Feruleia B. — 8 b, 4 dignus A.

202. De s. Ethelberto r. m.

1 a. Summi regis in honore
Martyris memoria

1 b. Ethelberti cum maiore
Fiat reverentia.

2 a. Hic reginae detestatur
Amplexus illicitos;

2 b. Spreta mortem machinatur
Ob amores vetitos.

3 a. Qui dum subdit sic regale
Diadema gladio,

3 b. Regnum mutat temporale
Felici commercio.

4 a. Rex et martyr Ethelberte,
Praesenti familiae

4 b. Te laudanti detur per te
Lux caelestis patriae.

Miss. ms. Herefordense saec. 14. Cod. Colleg. Univers. Oxonien. 78 a. A. — Miss. Herefordense imp. 1502. B. — 1 a, 2 solemnia. B. — 1 b, 2 fiant. B. — Mel.: Sospitati.

203. De sancta Etheldreda.

1 a. Aurea paradisi
rutilans [in] portis castra,

1 b. Simul et terrigena
ampli arvi omnis turba,

2 a. Celsae gloriae
hymniflua melodia
splendentia festa

2 b. Matris inclitae,
Christi sponsae castissimae,
Etheldredae (nunc) canant;

3 a. Feliciter quae rutilans
dignitate angelorum esse laeta.

3 b. Sublimiter renitescens
archangelorum ovat inter gaudia.

4 a. Cuius laus refulget
alti regis
aula in caelica;

4 b. Cuius et virtutes
per quaterna
triumphant climata,

5 a. Multiplici gloria
quas Christi frequentant,

5 b. Sanans quaeque infirma
et dans quaeque bona.

6 a. O quam clara
meritorum praemia
Virgo et regina
tenes Etheldreda,

6 b. Enarrare
nostra non valet lingua.
Salve, mater casta,
laude honesta,

7a. Agni sequens vestigia
celsi poli auriflua
per arva,

7b. Voces nostras humillimas
audi clemens, Christo nosque
commenda.

8. Gloria cui perpes
sit per saecula.

Tropar. ms. Corneliense saec. 15. in. Cod. Cantabrigien. Ll. i. 10. — 6a, 4 tenens.

204. De sancto Ethelwoldo Ep. Winton.

1. Dies sacra, dies ista,
dies valde gloriosa,

2a. Qua beati patris sancta
Aethelwoldi anima,

2b. Exuta corporis gleba,
laeta petit aethera.

3a. Hic itaque ex prosapia
puer editus orthodoxa
et ingenua,

3b. Ab ipsa sacra infantia
multa futurae sanctitatis
dat insignia.

4a. Ad Dei promptus obsequia,
universos morum praecellit
merito et gratia,

4b. Benignus [ac] mente sincera,
vigiliis carnem edomans
et multa inedia.

5a. Caritatis gratia
ac pietatis dulcedine
prae omnibus adfluebat,

5b. Plenus sapientia
discretionis fruebatur
divinitus prudentia.

6a. Monachorum disciplina
eruditus, sanctimonia
informatus, caelestia
meditatur exercitia.

6b. Summus oboedientia,
propter clara vitae merita
monachorum promeruit
fieri pater atque abba.

7a. Arbor fecunda
tanta virtutum
floruit gratia

7b. Urbe Wentana
ut praesulari
functus sit infula.

8a. Clericos quorum perversa
erat vita,
pellit ab ecclesia;

8b. Monachos, quorum sanctitas
magna erat,
servituros adgregat.

9a. Fide fortis hausta
veneni pocula superat.

9b. Et de templi alta
ruentem monachum liberat.

10a. Multa struit coenobia,
thesauros evacuat,
De famis angustia
egenorum
eripit millia;

10b. Furem solo verbo ligat,
confitentem absolvit,
Semiplenum olei
vas perditum
reddit (et) accumulat.

a. Clara confessorum gemma,
veniam
pie nobis impetra,

11 b. Ut nos tecum (in) sempiterna
regnare
mereamur patria,

12. In qua felix sollemnizas
per aeterna saecula.

Trop. ms. Wintoniense saec. 10/11. Cod. Oxonien. 2558 (Bodl. 775). add. :c. 11. med. A. — Trop. ms. Wintoniense saec. 11. Cod. Coll. Corp. Christi ntabrigien. 473. add. saec. 11. med. B. — 2a, 2 Adelwoldi B. — 4b, 1 fehlt AB. — 6a, 2 atque morum sanctimonia A. — 6b, 1 in oboedientia }. — 6b, 4 et abba AB. — 7a sqq. fehlen A. — 9b, 1 Et fehlt B. — ılodie: Pretiosa (cf. Nr. 131).

205. De sancto Ethelwoldo.

1. Laude celebret
vox quoque Deum
dulcisona;

a. Qui in suis
mirabilis est sanctis,
eorum dans meritis
magna mirabilia;

2 b. Qui per tota
splendificant saecula
astrea mirifice
velut luminaria.

a. Perspicua
inter quos emicat
inclita
Domini gemma
stelligera
Athelwoldus curia;

3 b. Quem Anglica
honorat patria,
laudat et
Dei dilecta
ecclesia,
amat et plebs caelica.

a. Qui praesul excelsa
docuit Anglos
caeli scandere palatia
sua per exempla lucida.

4 b. Modo et immensa
gaudia habet,
quae semper optavit in ista
versans mortali tristitia.

a. Hinc tibi sit,
Christe, gloria,
Via, lux, veritas
paxque tuorum,
omnia per tempora.
Caelica
per quem pollet Athelwoldus
in aula;

5 b. Pro meritis
cuius nunc nostras
Preces et munera
hac domo sacra
suscipe per saecula
Praemia
et fulgida nos revoca
ad alta.

a. Quo stola aurea
corona et gloriosa
comptus promicat.

6 b. Pastor hic rutilans
lampas ecclesiae sanctae
satis inclita,

7 a. Iam inter superna
coruscans sidera
in conspectu
Domini sidus nunc
aureum omni
virtutum gloria,

7 b. Sacra qui talenta
prudenter dispersit,
duplicavit
lingua doctiloqua
pro sibi palma
futura supera.

8 a. Et quia nostra
merita non valent
obtinere talia,

8 b. Tua nos sola,
Domine, adiuvet,
petimus, clementia;

9 a. Quae nos semper muniat,
Et piis precibus almi
omnibus Athelwoldi
relaxa peccamina,
Nobis pacis tempora
et praesta

9 b. Semperque prosperrima,
Regna concede beata
sanctorum in gloria
et sancta tabernacla;
Ubi pater aureus,
quem nostra

10 a. Cantat nunc camoena
consono concentu resultans
cantica,

10 b. Tua perfruitur
sine fine veneranda
praesentia;

11 a. Quia te solum
dilexit Dominum
super omnia,

11 b. Tua iugiter
complens fideliter
iussa caelica.

12 a. Cuius per sacra
suffragia

12 b. Nostra emunda
praecordia,

13. Qui regnas per saecula.

Trop. ms. Wintoniense saec. 10/11. Cod. Oxonien. 2558 (Bodl. 775). — 5a, 7 per quod. — 6b, 1 rutilis. — 9b, 4 tabernacula. — Titel, „ad Seq[illegible] Via lux“ (cfr. 5a, 3). Gleiche Melodie haben u. a. Anal. VII, 149, 19[illegible] 198, 199, 202. Alle diese Sequenzen haben auch an gleicher Stelle di[illegible] durch den Druck hervorgehobenen Verse in den Klauseln 5 und 9, die auc[illegible] als selbständige Alleluia-Tropen vorkommen.

206. De sancto Eusebio.

1. Omnis orbis

2 a. Eusebii
praeclara festa
celebret,

2 b. Atque laudes
illius voce
personet.

3 a. Quem visione
angelica
baptizat papa,

3 b. Quemque damnavit
hypocrita,
huncque mox sanat.

4 a. Hic angelorum
concentu
peragit missas.

4 b. Huic Dei nutu
panduntur
ianuae clausae.

a. Hic portum absentem
sibi adesse praecipit.

5b. Hic tractus per scalas
dira tormenta pertulit.

a. Sed et cavea
carcereque pressus
fidem defendit.

6b. Hunc iam cerebro
Arriani fracto
caelos miserant,

7. Unde nos protegat semper.

Tropar. ms. Eporediense ann. 1001—1011. Cod. Capit. Eporedien. 62. — Grad. ms. Vercellense saec. 11. med. Cod. Capit. Vercellen CXLVI. — Grad. ms. Vercellense saec. 11 med. Cod. Capit. Vercellen. CLXI. — Grad. ms. Vercellense saec. 12. Cod. Capit. Vercellen. CLXII. D. — 2a, 2 praeclari A. — 2b, 2. 3. illius festa celebret D. — 2b, 3 personent — 3a, 1 visionis A. — 3b, 2 hypocritam BCD. — 4a, 3 missam D. — 1 abscentem D. — 5a, 2 praecepit A. — 5b, 1 tractus paschalis B. — ctus per scala A. — 5b, 2 durata mente B. — durator mente C. — , 3 fide A.

207. De ss. duobus Ewaldis.

a. Agrippina, sacro cultu,
Fausto pede, laeto vultu
Consurgas ad gaudia,

1b. Festa colens haec praeclare,
Laude Christum venerare
Patres in hac patria.

a. Patres sunt Ewaldi duo,
Quos de regno larga suo
Nobis dedit Anglia,

2b. Qui dum dogma ferunt Christi,
Damnat sanctos nece tristi
Perfida Saxonia.

a. Gens durescens quasi saxa,
Plebs sub lege nimis laxa,
Plaga plena tenebris,

3b. Patres mactat et in Rhenum
Iactat quasi vile scenum
Laudis heros celebris.

a. Sursum vehit ambos flumen,
Adest vectis caeli lumen
Sine nave patribus,

4b. Hosque simul in divina
Redeuntes Agrippina
Sacris locat aedibus.

a. Ergo, Deus, te laudando,
Nos gratamur venerando
Patronos et dominos,

5b. Quorum sacra fultos prece,
Lux post vitae lucem caecae,
Iesu, iunge tibi nos.

Miss. ms. s. Cuniberti Colonien. saec. 14. Cod. Darmstadien. 876. A. — ss. ms. s. Cuniberti Colonien. saec. 15. Cod. Darmstadien. 837. B. — , 2 damnant A. — 2b, 3 perfidi in Saxonia A. — 3a fehlt A. — 3b, 1. 2 ctant . . . iactant A. — 3b, 3 hereos A. — 4b, 2 redeuntis. A. — 5b, 2 e. B.

208. De ss. Fabiano et Sebastiano.

1. Superna in gloria
Christo regnanti
per saecula,

2 a. Donanti
cuncta bona
laudes
canit ecclesia;

2 b. Largitas
cuius summa
iustis
dat regna caelica.

3 a. Nunc ergo
laudemus
fortia
Sebastiani
praelia.

3 b. Namque
in terrena
Caesaris
quondem florebat
curia,

4 a. Et quoniam maxima
cernebat
sanctos ferre tormenta,

4 b. Clamyde tectus clara,
plurima
ferebat solacia.

5 a. His super omnia
donans salutis
monita,
Quae taeterrima
hostis molimina
semper nequissima
mente ferrent robustissima,

5 b. Sperantes praemia
sibi adfore
maxima,
Haec propterea
sancti opera
et magnalia
hostis ardescit invidia.

6 a. Adductus
ad Augusti
audientiam,
Christi praedicabat
gloriam,

6 b. Ac falsa
caelorum
dixit delubra,
Sathanaeque
receptacula.

7 a. Motus Caesar maxima
ad haec ira,
iussit sanctum
mox abstractum
sagittarum
per spicula
hac pelli vita,

7 b. (Sed) sanctus inter nimia
sagittarum
vulnera,
dum putatur
carens vita,
proiicitur
feris pabula.

8 a. Deus sanctum sua
salvum reddidit
gratia,

8 b. Tandem fustigatus
membra reliquit
terrena;

9 a. Praemia
captans sua,
caelorum scandit
culmina.

9 b. Remitti
nunc nobis
errata,

10. Per te, martyr inclite,
precamur in secula.

Miss. ms. Sciréburnense saec. 15. Cod. Alnwicen. s. n. — 3 a, 3 forma. — 5 a, 1 His per. — 5 b, 2 sibi a fore. — 7 b, 7 feris crapula. — 8 a, 1 At Deus sanctum suum. — 9 b, 1 Demitti. — Mel. natürlich: Mater.

209. De ss. Felicitate et septem Fratribus.

a. Felix mater filiorum
Septem vere beatorum,
Honore digna laude,

1b. Quos in Christo genuisti
Et in fide docuisti,
O pia parens, gaude.

ι. Hi per tua hortamenta
Diversa passi tormenta,
Facti Christi martyres,

2b. Caesaris per imperium,
Pertulerunt martyrium,
Summi regis milites.

ι. Quorum tres sunt decollati,
Duo fustibus necati,
Fortes in certamine,

3b. Et quartus praecipitio
Peremptus, hoc supplicio
Constans Christi nomine.

.. Sed primus plumbatis caesus
Fide permanens illaesus
Taliter occubuit.

4b. Sic pro Christo consummati
In aeternum nunc beati,
Totum Deus voluit.

ι. Alexander, Martialis,
Philippus, Felix, Vitalis,
Silanus, Ianuarius;

5b. Haec sunt nomina eorum
Libro vitae beatorum
Inscripta divinitus.

a. Tu mater passa septies
In filiis, deinde es
Pro Christo decollata,

6b. Circumquaque vera fide
Et firmiter secura spe,
Caritate armata.

a. O beata Felicitas,
Te laudat universitas
Totius ecclesiae.

7b. Atque tuam progeniem
Christo Deo amabilem
Sempiterno tempore.

a. O felix generatio,
Tua poscat oratio
Pro nobis salvatorem,

8b. Ut, exuti terrestribus,
Coniungamur caelestibus
Divinum per amorem.

Miss. Magdeburgense imp. Lubecae 1480. A. — Miss. Magdeburgense p. Magdeburgi 1486. B. — Miss. Magdeburgense, imp. Magdeburgi 1493. — Miss. Magdeburgense imp. Magdeburgi 1497. D. — Miss. Magdeburgense ıp. Nurembergae 1503. E.

210. De sancto Findano.

1. Laud[ibus summis
dies nunc patris
celebr]etur
plebe Rhenaug[iae]

a. [Summa] laetitia
gaudio speciali,

2b. Hic fovens membra iam
Findani . . . .

a. . . exemplo
Abrahae,
Christe rex, exsule

3b. Istic tuorum
Domine
. . . . . .

4 a. [Hic] egregia
satus est stirpe,
Scotia gratuletur
geni[tura]

4 b. . . . . . .
tenera aetate
[as]surgit procellosa
tempestate.

5 a. Hinc barbarico
Findani consumitur
pater cum fratre gladio

5 b. Quae residuam
generis exstinguere
simul quaeritant scintilla

6 a. Fraus enim, antiquo
velamine amoris
amicta, pacifice
cenandum, laetandum
Findanum vocat
ut mortem inferat.

6 b. Nam de convivio
vi rapitur, venditur,
vincitur, abducitur
captivus, solvendus,
navis exponit,
insula suscipit

7 a. Ens in qua per triduum
prece secunda
caelorum pulsat intima.

7 b. Hinc fide superior
Petro marina
peragrat miliaria.

8 a. A Pharaone
sic liberatus
Egypti tenebras
et ornatus

8 b. Spernit, ducatu
primam divino
patriam peregre
quaeritando

9 a. Paschalibus ergo
sacris fidei refertus
epulis,

9 b. Perplurima lustrat
loca, sanctorum implorans
numina.

10 a. Quem verum Israelitam
vitae per merita
tandem somno dudum visam
ducis, Christe, Rhenaugiam.

10 b. Hic commutans ut tiro
ritu monastico
vestes, per virtutis vitam
gradus scandit theoricam.

11 a. Sed domum super petram
ventus afflans istam
non subvertit concussam,

11 b. Namque virtutum plura
signa post peracta
solitarius fit athleta.

12. Sic nos Egypto vocatos,
rex Christe,
et in laude rite
sedulos
sanctorum fac consocios.

Ordinarium ms. Rhenov. saec. 11. Cod. Turicen. Rhen. 74 b. add. saec. 12. Mit Melodie in Neumenschrift „Psallite“.

211. De sancto Francisco.

1. Ceciderunt in praeclaris
Mihi funes in praecaris
Fratribus minoribus.

a. Pretiosi vere funes,
Quibus cincti sunt immunes
A mundanis sordibus,

2b. Funes isti funes Christi,
Quibus cincti sunt distincti
Peccatorum funibus.

a. Metiaris sive metas,
Spicas metens, signans metas,
Opus est funiculo.

3b. Fune capis terram viventium,
Fune messis aeternae bravium
Portas in manipulo.

a. O Francisce, Christi miles,
Decorasti funes viles
Cingulo militiae,

4b. Tu per hunc funiculum,
Militare cingulum,
Cinctus stola gloriae.

a. Tu pusilli pastor gregis,
Tu vexilli summi regis
Proferens insignia,

5b. Vita vitam imitatus,
Morte mortem aemulatus
Exprimis vestigia.

a. Fossus manus, pedes, latus
Prior Christus est signatus
Passionis stigmate.

6b. Morti cuius conformatus
In eodem consignatus
Reperiris schemate.

a. O felices cicatrices,
Quibus Christi depinxisti
Vulnus sine vulnere.

7b. Neque sude ferrea,
Nec confossus lancea
Sano lives latere.

a. Tui funes sub figura
Designantur in iunctura
Pannorum funiculis.

8b. Ieremias faecibus
Est extractus funibus
Iunctis cum panniculis.

a. Funes verba praeceptorum
Panni facta sunt sanctorum
Faeces mundi vitia,

9b. Sociantur blanda duris
Quae succurrant exituris
De culpae miseria.

a. Fune fures suspendendi,
Hostes fune vinciendi,
Hostis, fur, daemonia,

10b. Fures, quia nos denudant,
Hostes, quia sic insudant
Ad mortis exitia.

a. Funes texunt lectos suaves,
Funes sistunt portu naves,
Funes trahunt sursum graves
Lapides in troclea.

11b. Pax aeterna, lectus suavis,
Christus portus, homo navis
Moles carnis mola gravis
Sursum vitae laurea.

a. Virgis caesus et nudatus
Fune Christus est ligatus,
Pannis infans reclinatus
Ornavit praesepia.

12b. Funes non sunt abhorrendi,
Panni non sunt contemnendi
Sed gratanter amplectendi
Commutandi gloria.

a. Roga Christum, o Francisce,
Et sic funes pannis misce,
Ut qui pannis sunt induti
Fune cincti te secuti
Assequamur praemia.

13b. Pannum rudem saccum scissum
In splendoris mutet byssum,
Sathan missum in abyssum
Fune liget, det promissum,
Induat laetitia.

Prosar. ms. Parisiense saec. 13/14. Cod. Commun. Assisien. 695. A. — Grad. Franciscan. saec. 13. Cod. Pragen. I E 12. B. — Prosar. ms. Franciscan. . 14/15. Cod. Parisin. 1339. C. — Orat. ms. Campense anni 1462. Cod.

Darmstadien. 521. D. — 2a, 1 vere funes AC. — 3b, 3 portans in C. — in manipulos D. — 4a, 3 cingulo iustitiae D. — 4b, 1 Super hunc C. — 5a, 3 praeferens ACD. — 5b, 1 imitaris A. — 5b, 2 aemularis A. — 6a, 3 passionis fehlt A. — 6b, 3 sceumate C. — 7b, 3 sano livet C. — 8a, 1 sunt figura C. — in figura AB. — 8a, 2 praesignantur C. — 9a. 2 panni facti B. — 9b, 2 succurunt B. — 11a, 3 funes sursum trahunt BD. — 11b, 3 molens carnis AB. — 12b, 1 Non sunt funes AC. — 12b, 2 non sunt panni AC. — 12b, 3 amplexandi C. — 13a, 2 pannis funes C. — 13a, 4 funes cincti C. — 13a, 5 assequantur AD. — 13b, 2 mutat D. — 13b, 5 inducat C. — Melodie „Lauda Sion" AC. — B. hat Melodie speciell; 1 u. 2a, machen die erste Strophe, 2b u. 3a zweite, 3b 4a u. 4b haben eigene Melodie.

212. De sancto Francisco.

1a. Gloriosa iam per orbem
rutilat festivitas,

1b. In qua mirae sanctitatis
inter turmas caelicas

2a. Homo digne honoratur,
magnis pollens meritis,

2b. Qui in terris adhuc vivens
iungebatur superis;

3a. Fide, voto, corde toto
imitando Dominum,

3b. Intus ardens, extra lucens,
fragrans velut lilium.

4a. Innocentiae candorem
eius vita comprobat,

4b. Et odorem bonae famae
totus orbis praedicat.

5a. Hic amator veritatis
circuibat saeculum,
Summi regis vice fungens
et ferens signaculum

5b. Ut expellat inimicos,
quorum vita reproba,
Et amicos introducat
ad regis palatia.

6a. O Francisce, caeli sidus,
angelorum socie,

6b. Qui apostolis insertus
es in throno gloriae,

7a. Regi summo nos commenda,
et committe iugiter,

7b. Ut nos salvet. et post ista
coronet perenniter.

Miss. ms. S. Felicitatis Florentinae saec. 13/14. Cod. Laurent. Conv. Sup. 233.

213. De sancto Francisco.

1a. In superna civitate
De Francisci novitate
Felix gaudet curia.

1a. Hunc recenter nobis misit
Qui mansurum se promisit
Semper cum ecclesia.

2a. Hic est fratrum dux minorum
Nullo minor antiquorum
Sed aetate iunior,

2b. Qui modernos inter mores
Super sanctos seniores
Intellexit promptior.

3a. Legislator vestustatis
Cohibebat a peccatis
Saevae legis fercula.

3b. Hic extremae lux aetatis
Primitivae sanctitatis
Restauravit saecula.

a. Quondam Enoch et Elias
Ad caelestes rapti vias,
Hostes hostis subdoli,

4b. Praedicabant adhuc vivi;
Iam per istum redivivi
Praedicant apostoli.

a. Explorator arctae viae,
Distinctores ierarchiae
Superavit studio.

5b. Sine textu doctor sanus,
Sine glosa Christianus,
Iustus sine pallio.

a. Petrus claves, clavos iste
Laterisque tui, Christe,
Monstrat privilegia.

6b. Tu in Petro crucifigi,
Sed hunc tibi vis configi
Passione socia.

a. Vulneratrix aliorum,
Istum solum dilectorum
Crucifixit caritas.

7b. Quam in carne nulla disco.
Crucem carnis in Francisco
Miretur humanitas.

a. Novit intus et in cute
Hunc deducens de virtute
In virtutem deitas.

8b. Omne genus curat morbi,
Iam egeno dives orbi
Fit egenis claritas.

a. In Octobri vir beatus
Quarta die consummatus
Summa petit gaudia;

9b. In octava nostrae spei
Legis custos trini Dei
Possidens duplicia

10. Resurget in gloria.

Prosar. ms. Parisiense saec. 13/14. Cod. Commun. Assisien. 695. A. — osar. ms. Franciscan. saec. 14/15. Cod. Parisien. 1339. B. — Beide mit lodie. — 2a u. b fehlen A. — 3a, 3 ferula B. — 4b, 1 Praedicabunt B. — , 1 Artae B. — 5b, 1 Sine quaestu B. — 5b, 3 sine passio A. — 7b, 1 em in B. — 7b, 3 Miretur humilitas A. — 8b, 1 curans A. — 8b, 3 Fit ni B. — 9a, lautet A In Octobri mense deno, Flos siccato carnis seno, Die lit tertia.

Eine kürzere Fassung der Sequenz aus Miss. Fontebraldense imp. Parisiis. 34 und 1606, sowie aus Miss. Romanum imp. Parisiis. 1520 siehe Anal. X, 5; Kehrein 392.

214. De sancto Gatiano.

1. Sancti Gatiani laudes
intonant christiani.

a. Iste primo Turonenses
altissimo fideles
reconciliavit
peccatores.

2b. Praesul fuit castitatis
et doctor veritatis,
nunc in caelestibus
regnat vivus.

a. Restaurat perdita
hunc poscenti in via,
Gaudet et regnat in caelis,
et gloriam videt resurgentis.

3b. Adorant fideles
corpus eius et vestes;
Cum Christo parvus revera
perrexit iste in Galilaea.

4a. Gatiane, tu nos audi,
primus praedicasti
qui Turonorum
turbae fallaci.

4b. Precibus cuius concede
paradisum, Christe,
et victor nobis
rex miserere.

Miss. ms. Lingonense saec. 15. Cod. Parmen. Parm. I 37 (1253). A. Missale Turonense imp. 1491. B. — Missale Turonense imp. Turonis. 1492— C. — 2a, 2 altissono AB. — 4a, 3 in Turonorum C. — Melodie: „Victim paschali."

215. De sancto Geminiano.

1. En, Geminiano laudes
personent Christiani.

2a. Agnus hic pascens oves
pia doctrina patri
reconciliavit
peccatores,

2b. Mors mortem minabatur
Attila sed fugatur,
mirans coetus iste
manet laetus.

3a. Dic quid plebs immensis
contigit Mutinensis?
Sepulcrum huius regnantis
vidi fluctus amnis
circumdantis.

3a. Angelico ductu
meo stat fluctus nutu,
Surrexit tandem gens dira
Hungarorum cuncta
vastans ira

4a. Credendum est magis soli
plebi Mutinensi
ab hac strage salvatae
forensi.

4b. Scimus istum refulgere
miraculis vere;
tu nobis, Christe rex,
miserere.

Miss. ms. Mutinense c. ann. 1353. Cod. Capit. Mutinen. II 10. — Melodie natürlich: „Victimae paschali."

216. De sancto Geminiano.

1a. Adest gloriosa
Lux festivitatis,
In qua orta rosa
Regno deitatis
Est novae venustatis.

1b. Psallat gratiosa
Plebs fidelitatis
Voce speciosa
Cantus novitatis
In laude Trinitatis.

2a. Dies est Geminiani
Christi confessoris
Nostri praesulis humani
Quondam et pastoris
In templo Salvatoris;

2b. Qui sanavit Ioviani
Natam verbis oris,
Et sedavit Attylani
Furiam furoris,
Athleta redemptoris.

3a. Cedrus erat gratiae,
Oliva caritatis,
Palma continentiae,
Cipressus sanctitatis,
Flos micans pietatis.

3b. Pater erat pauperum,
Dis vere paupertatis,
Exstirpator scelerum
Et infidelitatis,
Doctrina veritatis.

Post laborum
Cursum horum
Caelo collocatur,
Et ad chorum
Confessorum
Digne sublimatur,
In terris adoratur.

4 b. Ubi purae
Sepulturae
Corpus tumulatur,
Omni durae
Mox pressurae
Carnis salus datur,
Omnis languor fugatur.

a. O praesul conditoris,
Regnans in caeli choris,

5 b. Nos serva cunctis horis
A lapsu transgressoris.

a. In fine vitae bonis
Iunge caelique thronis,

6 b. Ut Christi visionis
Fruamur veris donis.

a. Te omnium
Colentium
Sis bravium
Tutoris,

7 b. Peccantium
Consilium,
Remedium
Languoris.

a. O gratiae
Rex omnium
Lux gloriae
Sublimium,
Spes veniae
Credentium,
Vera quies laboris,
Plena merces victoris,

8 b. Laetitia
Caelestium,
Post impiae
Hoc gentium
Miseriae
Exsilium,
Iunge caelique thoris
Nos prece confessoris.

Miss. ms. Mutinense c. ann. 1353. Cod. Capit. Mutinen. II. 10. — , 4 regis. — 2 b, 1 Iobani. — 4 a, 2 cursum cursum horum.

217. De sanctis Geminis.

a. Adest iam
festa dies
et praeclara,
caeli in qua
resultant agmina;

1 b. Gaudeat
nunc caterva
beatorum
geminorum
colens sollemnia.

a. Quam sancta mater gratia
geminos
pariens
nova infantia!

2 b. Felix proles dignissima!
nati sunt
pariter,
caelum scandunt una.

a. Vobis, o sancti gemini,
rex magnalia
per visum prius
ostendit, quam sancta
percepissetis
fontis lavacra.

3 b. Speosippe, lactis munera
praebens avia
monebat sacris
monitis, ut constans
pro Christo esses
ad certamina.

4a. Eleosippe,
Dominum cum magna
vidisti gloria
in sede clara
Dicentem tibi:
Nolito timere;
coronaberis
pro victoria.

4b. Meleosippe,
tibi rex plurima
conferens famina
promisit regna,
Germanos tecum
ornatos balteis
ordinans clara
per palatia.

5a. Sic ex visione consona
mox instructi
in fidei gratia
tres cognovistis
fratres trinum
Deum in una substantia.

5b. Fides, virtutum regina,
iam edoctos
divina militia
vos ad agones
[prae]paravit,
fundatos in patientia.

6a. O veneranda
deitas! Una
fratres gemellos
tulit arbor, una
quos victores fecit
trinitas alma.

6b. O admiranda
caritas illa!
Christus in ligno
factus est hostia,
servi quoque Christo
reddunt debita.

7a. Post immensa supplicia
passi estis incendia
sicuti
tres pueri in Chaldaea.

7b. Adest verbum patris una
grata ferens praesidia,
pugnantum
solamen et diadema.

8a. Tandem donati laurea
ab angelis
ad caelorum regna
hoste devicto
translati estis cum palma.

8b. Salvator ipse munera
repromissa
concedendo clara
Deo parenti
vos obtulit super astra.

9a. Nunc petimus, vestra
ut nos emundent
iam precata,
graviter
quos accusant delicta.

9b. In domo superna
nobis parate
lucis loca
[iam] una
cum sancta Leonilla,

10. Ubi ante thronum Dei
decantemus Alleluia.

Miss. ms. Calmontanum saec. 14. Cod. Parisin. 9442. A. — Miss. ms. S. Stephani Divionen. saec. 15. Cod. Parisin. 879. B. — Miss. ms. Lingonense saec. 15. Cod. Parmen. Parm. I 37 (1253). C. — Missale Lingonense imp. s. l. et a (ca. 1491). D. — Missale Lingonense imp. Trecis 1520. E. — Missale Lingonense imp. Trecis 1549. F. — Missale Lingonense imp. Trecis 1572. G.

2a, 1 Qua sancta ABCD; Quos sancta F. — 2a, 3 peperit F. — 3a, 5 conciperetis F; parte petitis B. — 4a, 8 cum victoria B. — 7a, 3 sicut ABCDEFG. — 7b, 1 verbum fehlt C. — 7b, 3 pugnantium B. — Mel.: Aureo flore (Anal. VII, Nr. 106) bezw. Aurea virga (Anal. VII. Nr. 107); nur erfordern die Klauseln 5, 6 und 8 andere Unterabteilung; ferner sind 4a und b verdoppelt.

218. De sancto Gendulpho.

1. Ecce, magno sacerdoti
Mundi cordis et devoti
Immolemus hostiam,

2a. Die sacro revoluto
Quo de viae volat luto
Viator in patriam.

2b. Servus prudens in talentis,
Miles fortis in tormentis,
Bino gaudet praemio.

3a. Servi patris patrem laudent
Qui patroni tanti gaudent
Laeti patrocinio.
Felix pater Gendulfi genitus
In Adia fecunda caelitus
Semen vitae seminat.

3b. Marcent clausae matris artus,
Quam recludens florens partus
Florem sacrum germinat.
Florem fons baptismatis,
Ros rigat carismatis
Sub Sixto pontifice.

4a. Sub caelesti disciplina
Dote morum et doctrina
Dotatur mirifice.

4b. Aetas stupet morum pignus,
Sacrae sedi servit dignus
Sacrae sedis apice.

5a. In pastorem sublimatur,
Delegatur, operatur
Salutem in gentibus,

5b. Christo simul operante
Et sermonem confirmante
Signis consequentibus.

6a. Arma paenitentium,
Saccum et cilicium
Flagra gerit corporis.

6b. Pane hordeaceo
Potu vivit amneo
Sub deserto pectoris.

7a. Geminatur
Spes coronae,
Verus martyr
In agone
Perstat ad martyrium.

7b. Iudex saevit
Ut infligat,
Fornax frigit,
Christus rigat
Spondens pugnae bravium.

8a. Iudex plorat,
Pastor orat,
Et torquentis
In tormentis
Vitae reddit filium.

8b. Iudex credit,
Pastor cedit,
Cellam ponit
Et disponit
Fratrum domicilium.

9a. Dum disponit officinam,
Hostis armat spem vulpinam,
Fratrum saevit in gallinam
Animal perfidiae.

9b. Pater vulpi comminatur,
Et gallina reportatur,
Vulpes luit, morti datur
Ad fores ecclesiae.

10a. Sic a vulpe spiritali
More vagos bestiali
Suos solvit, et poenali
Carnis a contagio.

10b. Figuratur in gallina
Vaga caro iumentina
Quam seduxit fraus vulpina
Dum vacillat ratio.

11a. Ergo tui custos horti,
Qui gallinam datam morti
Vitae reddis manu forti,
Sic nos rege, quod in grege
Nil possit vulpecula.

11b. Esto praesens, o patrone,
Desolatis in agone,
Esto nobis intercessor,
Vere martyr et confessor,
Per aeterna saecula.

Prosar. ms. Parisiense saec. 13/14. Cod. Commun. Assisien. 695. A. — Miss. ms. Parisiense saec. 13. Cod. Parisien. 830. B. — Miss. ms. Parisiense saec. 14. Cod. Londinen. Add. 16905. C. — Miss. ms. Parisiense saec. 13/14. Cod. Parisin. (Arsen.) 110. D. — Miss. ms. Parisiense saec. 14. Cod. Sangenovefian. 97 (BBl. Fol. 8). E. — Miss. ms. Parisiense saec. 14. Cod. Parisin. 1099. F. — Miss. ms. Parisiense saec. 14/15. Cod. Schwarzavien. M 129. [Blu.] G. — Miss. ms. Parisiense saec. 15. Cod. Parisin. 1112. H. — Miss. ms. Parisiense saec. 15. Cod. Mazarin. 405. I. — Miss. ms. Pisciacense saec. 14. Cod.. Parisin. (Arsen.) 608. K. — Miss. ms. Parisiense saec. 15. Cod. Hafnien. Thott fol. 146. [Blu]. L. — Missale Parisiense imp. 1481. M. — 1501 N. — 1504 O. — 1505. 8vo P. — 1516 Q. — ca. 1528 R. — ca. 1550. S. — Missale Leonense imp. 1526 T.

2a, 2 quoad viae I; quo de vitae BGHL; quo de die PQ. — 2a, 3 viatorum patriam AE; viator ad CMOPQRST. — 2b, 1 mile I. — 3a, 1 laudant I. — 3a, 2 tanto E. — 3a, 3 patrimonio A. — 3a, 5 in Aclia ADFG; in avia B. — 3b, 1 manent clausae AI; marcens B; marcet R; maris artus I. — 3b, 2 quem recludens CMOPQR; florem partus EF. — 3b, 3 florera sacrum AF; florens fons IKPQRST; flores fons O. — 3b, 5 ros rigans I; res rigat M. — 4a, 1 caelestis B. — 4b, 1 Sitis stupet A. — 4b, 2 sacrae sedis D; sedis servus B. — 5a, 1 A pastore BE. — 5a, 2 delegetur I. — 5b, 3 signa C; signi B. — 6a, 2 sacrum et M. — 6b, 3 anneo DEIMQ. — 7a, 1 germinatur EIMRT. — 7a, 5 prostat A; praestat BGHNOPQS; in martyrium B. — 7b, 3 fornax fregit CFR; frigit ut I; fornax figit B. — 7b, 5 prime bravium B. — 9b, 1 fehlt A. — 9b, 2 gallina reputatur C. — 9b, 3 morti data I. — 9b, 3 morti datur fehlt A. — 9b, 4 fehlt A. — 10a, 2 more magos B; bestiali fehlt A. — 10a, 3 suos solvit et fehlt A. — 10a, 4 carnis et BGH. — 10b, 2 caroincentiva AGH. — 10b, 3 seducit ADFMNOPQRST; seducet E. — 10b, 4 cum vacillat ACEF; vaxillat I. — 10a, 3 reddit BGH. — Mel.: Laudes crucis.

219. De sancto Georgio.

1. Georgi,

2a. *Martyr Christi gloriose,*
adesto plebi devotae

2b. *Pro sanguine tuo*
culparum vincula solve.

3. Nam Dominus
tibi donavit caeli
aulam penetrare.

4. Iustitiae
metuentibus aegris salutem
et gratiam praesta cunctis,

5. Qui tua sacra
deposcunt suffragia,
Ut remeare
valeant ad patriam
caelestem, vita perenni
cum Domino regnaturi,

6. In qua feliciter
semper cum Christo
gloriaris,

7. Laurearis.

Grad. ms. Vercellense saec. 11. Cod. Capit. Vercellen. 161. add. saec. 11/12. — 1. Georgius. — 4, 2 aegri saluti. — 5, 1 Ut tuo sacro. — 5, 5 Vite. — Abgesehen von den einleitenden Klauseln ist die Sequenz ohne Parallelismus; die Melodie ist gleich jener der Klauseln 1, 2, 3, 7, 9 u. 10 in der Sequenz „Ecce vicit" (Anal. VII, Nr. 50), somit auch der Titel offenbar „Chorus".

220. De s. Georgio.

1 a. Sit mens laeta, vox sonora,
Plebs fidelis pandat ora
Caelesti praeconio;

1 b. Laudis thema singularis
Dat triumphus militaris
Martyri Georgio.

2 a. Sub errore vetustatis
Verbo pugnans veritatis
Et armis iustitiae

2 b. Pompam spernit Pharaonis,
Factus veri Salomonis
Signifer militiae.

3 a. Nam dum furens et insanus
Rex Persarum Dacianus
Multis regum finibus

3 b. Sub edicto convocatis
Stricto iussu potestatis
Imperavit omnibus

4 a. Diis profanis immolari
Et tormenta praeparari
Diversa rebellibus,

4 b. Per quem multi viri legis
Ad profana saevi regis
Flectuntur terroribus.

5 a. Ecce, palam profitetur
Nomen Christi, nec terretur
Novus praeco fidei,

5 b. Tot tormenta non expavit,
Vanos cultus reprobavit
Erroris Aegyptii.

6 a. Fide constans, corde mitis,
Diis insultat, infinitis
Tormentis exponitur.

6 b. Ferro tortus, flammis ustus,
Rota fractus, ab his iustus
Caelitus eripitur.

7 a. Ad examen fit doloris
Quidquid fraus vel vis tortoris
Huic offerre potuit;

7 b. Sed nec minis, nec tormentis,
Nec tyranni blandimentis
Superari valuit.

8 a. Vota iusti diriguntur,
Et ut pulvis dissolvuntur
Idola gentilium;

8 b. Furca frondet, mutus fatur,
Ad tormenta confortatur
Magna pars fidelium.

9a. Novi pugil testamenti,
Vetustatis et fermenti
Purgata rubigine,

9b. Ense demum immolatur,
Et in pace collocatur
Hostia victoriae.

10a. Tanti ducis et patroni,
Christe, dator omnis boni,
Duc nos ad consortia,

10b. Ab hac valle paupertatis,
Ubi summae suavitatis
Confruamur gloria.

Miss. ms. Spirense saec. 14/15. Cod. Oxonien. 1529 (Laud. Misc. 28[illegible].) A. — Grad. ms. S. Georgii Colonien. saec. 15. ex. Cod. S. Georgii Colonien. s. n. add. saec. 16. [Blu.] B. — Missale Spirense imp. Bambergae 1487. C. — Missale Spirense imp. Spirae 1501. D.

1b, 3 Georio A. — 2b, 1 sprevit CD. — 3a, 1 cum B. — 6b, 1 Ferre A. — 7a, 2 ius CD. — 7b, 3 voluit A. — 8a, 1 Fata A. — 9a, 2 Fetustatis A. — 10a, 2 datur C.

221. De sancto Gilberto.

1a. Nisu cordis exsultemus,
Omnes simul concrepemus
Concordi laetitia,

1b. Confessoris Gilleberti
Iure iam caelis inserti
Cantemus magnalia.

2a. Absint procul livor, ira,
Nostra decachorda lira
Careat discordia.

2b. Eius virtus, mores, vita
Nos instituentes ita
Invitant ad talia.

3a. Nam eius religio
Non latet sub modio,
Immo solis radio
Plura praebet lumina.

3b. Coaevis pro bravio
Cunctis in hoc invio
Percucurrit stadio
Serens sancta semina.

4a. Vas honorum
Plenum honestatis,
Honor morum,
Praeco caritatis,
Vitae disciplina,
Vitiis ruina,

4b. Tus odorum,
Forma bonitatis,
Dives morum
Custos castitatis,
Procurat doctrina
Ne sit virgo Dina.

5a. O quam ferax fuit iste,
Infinitos tibi Christe
Virgines cum viris
Iunxit modis miris
Iunctura remota.

5b. In eadem domo degunt,
Edunt, bibunt, psallunt, legunt,
Cum infirmo sexu
Iuncti casto nexu
Viri sine nota.

6a. Natae patri, nati matri
Vultum et colloquium
Et omne consortium
Negant eius iura.

6b. Mammo trectus et abiectus
Et in messe lolium
Est, qui censet vitium,
Cum luget natura.

7 a. Dicam nec est secus,
Quoddam caeli decus
Fulget in hoc coetu
Et vita angelica.

7 b. Nec minus insigne
Servatur in igne
Stuppa sine metu
Sed virtute deica.

8 a. Separat, quos unit,
Impugnat, quos munit,
Promovet, quos punit,
Vir mira prudentia.

8 b. Tale decet eum
Regimen, qui reum
Pertrahit ad Deum
Mundi per haec invia.

9 a. Cum his turmis redit
De Mesopotamia,
Redeunti cedit
Esau malitia.
O quam dat utilia
Post eius vestigia
Grex balans suspiria!

9 b. Nullum luctus laedit
Aut gravat maestitia,
Qui formam, quam dedit,
Servat innocentia.
Nam post haec fallacia
Possidebit gaudia
Indeficientia.

10 a. Et tamen hunc odit
Heliam et rodit
Iezabel maligna
Virtutum privigna.

10 b. Sed Christus ostendit,
Quis sit, quem defendit
Per tot mira signa
Tanto viro digna.

11 a. Ergo, decus Angliae,
Sancte Gilleberte,
Forma pudicitiae,
Fac possimus per te
Vitare pericula
Tuti tua regula,

11 b. Tecum Deum cernere
Semper in decore,
Tecum quoque vivere
Carentes maerore
Absque naevi macula
Per aeterna saecula.

Vita et Offic. ms. S. Gilberti saec. 15. Cod. Oxonien. 1637 (Digby 36). — 1 a, 1 exaltemus. — 4 b, 3 dives forum. — 5 a, 1 vorax. — 6 b, 1 Mammotrectus durch den Reim geschützt, wohl = mammâ tractus; oder statt Mammotreptus. — 7 a, 1 fetus. — 9 b, 2 ullus gravat. — „Sequentia in festis depositionis et translationis“.

222. De s. Gulielmo Eboracensi.

1 a. Coetus noster iucundetur,
Dies laeta, societur
Caelesti laetitiae,

1 b. Quo mundanam liquit molam,
Verae vitae sumens stolam
Praesul, fons iustitiae.

2 a. Exsultat Sion senatus
Quod Willelmus laureatus
Caeli scandit solium,

2 b. Quod certamen consummavit
Et post cursum praemiavit
Sanctitatis bravium.

3 a. Nam mens Deo viva
Sed carni conviva
Bina vixit vita,

3 b. Dum contemplativa
Vernat et activa
Vir Israelita.

4 a. Martham caulis gregis
Verbis summi regis
Se fecit Mariam,

4 b. Firmus in utraque
Firmans circumquaque
Caelo sibi viam.

5a. Strinxit fluentia
Carnis consilia
Virtutum nexibus,

5b. Nec avaritia
Clausit convivia
Laxis in civibus.

6a. Nam caro nobilis
Fit cito nubilis
Ad morum copulam,

6b. Desudans demere
Vivente tenere
Contractam maculam.

7a. Caeco fit oculus,
Fit claudo baculus,
Et mutis loquela,

7b. Morte non obstante
Post mortem ut ante
Fit aegris medela.

8a. Hunc Deus adeo
Viventem oleo
Largiter perfudit,

8b. Quod iam in mortuo
Cursu mirifluo
Olei fons ludit.

9a. Tali cum athleta
Dies fit haec laeta
Laudeque repleta
Piisque precibus,

9b. Ut in vitae meta
Nostra sit dieta
Per caeli secreta
Cum suis civibus.

Miss. ms. Eboracense saec. 14. Cod. Coll. Sidney Sussex Cantabrigien. Δ 2. 11. A. — Miss. ms. Eboracense saec. 14. ex. Cod. Coll. Univ. Oxonien. 78b. B. — Miss. ms. Eboracense saec. 15. Cod. Mus. Fitzwilliam Cantabrigien. 34. C. — Hymn. et Sequent ms. Eboracense saec. 16. Cod. Colleg. Sion Londinen. A 34. 3. f. D. — Missale Eboracense imp. [1509] E. — Missale Eboracense imp. 1516. F. — Missale Eboracense imp. 1517. G. — Missale Eboracense imp. 1530. H. — Missale Eboracense imp. 1533. I.

1a, 1 satietur A. — 1a, 3 laetitia ABDEFGHI. — 2a, 1 Exsultet DEFGHI. — 2b, 3 sanitatis D. — 3a, 1 Mam A; Deo una B. — 3a, 2 carne C. — 3b, 2 vivat et A; nervat et E. — 4a, 2 urbis summi C. — 5b, 2 communia C. — 6b, 1 Resudans temere A; Desudans temere DEFGHI. — 8a, 1 a deo EI. — 8a, 3 largitus D. — 8b, 1 In iam AD. — 9a, 3 laudesque A. — 9b, 4 civibus suis EFGHI. „Die sexta infra octavas“ EFGHI.

223. De s. Gulielmo Eboracensi.

1a. Plaudat chorus, plebs laetetur
Et devote veneretur
Domini magnalia,

1b. In sanctis quae operatur,
Mira cuius decoratur
Willelmus clementia.

2a. Velut palma virescit,
Et a sole incandescit
In decoris gloria,

2b. Sic Willelmus, praesul dignus,
Pastor pius et benignus
Fulsit in ecclesia.

3a. Invidorum hic per fraudem
Degradatus, Deo laudem
Persolvit et gratiam.

3b. Annis septem exsularem
Vitam ducens, salutarem
Patitur molestiam.

4a. Hinc egressus, mente tota
Deo precum libans vota
Praesul restituitur.

4b. Postquam dies, ut rogavit,
Quadraginta consummavit,
Mox de mundo tollitur.

5 a. Sic probatus in fornace
Tanquam aurum, plena pace,
Gaudet in caelestibus.

5 b. Cuius multis et honestis
Mors insignis vitae testis
Radiat virtutibus.

6 a. Caeci vident, muti fantur,
Claudi currunt et curantur
Membra paralytica.

6 b. Lepra fugit, mors fugatur,
Morbus omnis enervatur
Virtute mirifica.

7 a. Cuius laudis in augmento
Panem factum de caemento
Praedicat ecclesia.

7 b. Hinc laus Christo referatur,
Hinc et nobis conferatur
Delictorum venia.

Miss. ms. Eboracense saec. 14. Cod. Coll. Sidney Sussex Cantabrigien. Δ 2. 11. A. — Miss. ms. Eboracense saec. 14. Cod. Coll. Univers. Oxonien. 78 b. B. — Grad. ms. Eboracense saec. 15. Cod. Oxonien. Lat. Liturg. b 5. C. — Miss. ms. Eboracense saec. 15. Cod. Mus. Fitzwilliam Cantabrigien. 34. D. — Hymn. et Sequent. ms. Eboracense saec. 16. Cod. Coll. Sion Londinen. A 34. 3. f. E. — Missale Eboracense imp. [1509]. F. — Missale Eboracense imp. 1516. G. — Missale Eboracense imp. 1517. H. — Missale Eboracense imp. 1530. I. — Missale Eboracense imp. 1533. K.

1 a, 2 veneratur E. — 1 b, 1 qui CDFGHIK. — 2 a, 2 sola A (2°). Scandescit K. — 3 b, 3 molestia C. — 4 a, 1 regressus HIK. — 4 a, 2 librans E. — 5 a, 1 Sit BK. — 6 b, 2 moribus E. — 7 b, 3 delectorum E. — „Die secunda infra octavas." BFCHI. — „In Translatione" C.

224. De s. Gulielmo Eboracensi.

1 a. Regi Christo
Adplaudat ecclesia,

1 b. Die isto
Nova dans praeconia,

2 a. Cuius fonte pietatis
Novus nobis sanitatis
Emanavit rivulus,

2 b. Et stellata sede cuius
In tenebras vallis huius
Novum effulsit sidus.

3 a. Haec est dies quam illustrat
Lux novi huius sideris,

3 b. Et quam rivus laetificat
Caelestis huius nectaris.

4 a. Assis pius, pater sancte,
Diem istum, O Willelme,
Celebrantibus.

4 b. Tu es namque rivus iste,
Tu es sidus hac in valle
Fulgens caelitus.

5 a. Tu in terris praesulatus
Mitis gregi pastor datus
Conscendisti fastigia,

5 b. Sed livore persequente
Et iniuste praevalente,
Tandem subis exsilia.

6 a. Ibi mente, verbis, actu
In virum mutatus alium,

6 b. Primas flendo delicias
Tibi geminas supplicium.

7 a. Placatur tandem superna
Pietas longis viri fletibus,

7 b. Eundem plena remittens
Suis in potestate ovibus.

8 a. Sed in brevi consummato
Labore tollitur de medio,

8 b. Quod livoris tabem nescit
Caelesti triumphans palatio.

9a. Verba mutis, caecis visus,
Reparantur divinitus
Eius opem poscentibus;

9b. Surdis, claudis et leprosis
Salus datur, et gibbosis
Turbis Deum laudantibus.

10a. Effugantur daemonia
Sanantur paralytici,

10b. Moribundis vita redit
Curantur et hydropici,

11a. Gaudet haemoroissa
Restricto fluxu sanguinis,

11b. Gaudet et calculosus,
Morbo cessante lapidis.

12a. Panem sapit sub palato
Sacrae tumbae ex caemento
Ad salutem
Sumpta particula,

12b. Facto voto, nautae gratum
Salvis rebus tenent portum,
Aquis plena
Vecti navicula.

13. Ad salutis et nos verae
Portum, tanti patris prece
Christi ducat clementia.

Miss. ms. Eboracense saec. 14. Cod. Coll. Sidney Sussex Cantabrigien. Δ 2. 11. A. — Miss. ms. Eboracense saec. 14. Cod. Coll. Univers. Oxonien. 78b. B. — Grad. ms. Eboracense saec. 15. Cod. Oxonien. Lat. liturg. b 5. C. — Miss. ms. Eboracense saec. 15. Cod. Mus. Fitzwilliam Cantabrigien. 34. D. — Hymn. et Sequent. ms. Eboracense saec. 16. Cod. Coll. Sion Londinen. A 34. 3. f. E. — Missale Eboracense imp. [1509]. F. — Missale Eboracense imp. 1516. G. — Missale Eboracense imp. 1517. H. — Missale Eboracense imp. 1530. I. — Missale Eboracense imp. 1533. K.

2a, 1 sanctitatis BD. — 2b, 2 tenebris D. — 4a, 3 caelestibus E. — 4b, 2 in hac A. — 5a, 2 miti E. — 6b, 1 delecias E. — 6b, 2 gemmas D. — 8b, 1 Quo E; talem CDE; labem FGHIK. — 8b, 2 caelestis IK; triumpham F. — 9b, 3 turbis fehlt E. — 10b, 1 reddit F. — 10b, 2 et fehlt D. — 11a, 1 emorissa E. emororissa C. — 11b, 1 calcolosus C. — 11b, 2 sessante C.

225. De s. Gulielmo Eboracensi.

1a. Pasti greges de pastore
Discant aure, dicant ore
Iubilum praeconii.

1b. Sit mel ori, melos auri
Nomen nostri nunc thesauri
Quondam thesaurii.

2a. Fraudulenter qui cassatus
Ab honore praesulatus
Latensque septennio,

2b. Vacat contemplationi;
Magnum malum magni boni
Saepe fit occasio.

3a. Statu causae reformato,
Romam petit iterato;
Nullis adversantibus

3b. Eboracum praesul redit;
Pontis casus nulli laedit
De tot turbae millibus.

4a. In octavis Pentecostes,
Ut tres terat truces hostes
Trinitatem hostiis,

4b. Placat patrem pio nato
Verbo vocat, voce, voto
Flatu flagrat flaminis.

5a. Post missarum sacramenta
Epularum alimenta
Pastor praebet ovibus.

5b. Forti febre fatigatur,
Tempus instat ut iungatur
Summis caeli civibus.

a. Ossa, tumba, feretum
Sacrum fundunt oleum,
Ut aroma redolent;

6 b. Corpus, carbo pariter
Ignis, vestes iugiter
Illibata permanent.

a. Iusto vellit oculos
Quos iacit in populos
Pugilis immanitas.

7 b. Pater praebet alios
Hos novos et varios
Probant color, quantitas.

a. Gloriose miles Christi,
Plebi pius assis isti,
Chorum sume supplicem.

8 b. Fer solamen mundo tristi,
Et quem tibi placuisti
Nobis placa iudicem.

Miss. ms. Eboracense saec. 14. Cod. Coll. Sidney Sussex Cantabrigien. 2. 11. A. — Miss. ms. Eboracense saec. 14. Cod. Coll. Universit Oxonien. b. B. — Miss. ms. Eboracense saec. 15. Cod. Mus. Fitzwilliam Cantabrigien. . C. — Hymn. et Sequent. ms. Eboracense saec. 16. Cod. Coll. Sion Lon- ıen. A 34. 3. f. D. — Missale Eboracense imp. [1509]. E. — Missale ›oracense imp. 1516. F. — Missale Eboracense imp. 1517. I. — Missale boracense imp. 1530. K. — Missale Eboracense imp 1533. L.

1 a, 1 gregis A. — 1 a, 2 discant ore BEFGHI. — 2 a, 1 Fraudulenter c. A. — 3 a, 1 reformatis I. — 3 a, 3 multis CD. — 3 b, 3 nullum BCEFGHI. — b, 2 verbo vacat BCEFGHI. — 6 a, 2 sacrum fundant C; sacrum sudant FGHI; sacrum fudant E. — 6 a, 3 aromata I. — 6 b, 2 vestis ignis A. — a, 1 Iusto velit C. — 7 a, 2 iacet A. — 7 a, 3 pugillis CEFGHI. — 7 b, 1 'ater praestat ABCEFGHI. — 8 a, 3 sume simplicem EFGHI.

Von Str. 4 an ist eine doppelte Redaktion der Strophe in DEFGHI n D nur diese):

ła. In octavis Pentecostes
Quidam malignantur hostes
In eum pacifice,

4 b. Et ut ipsum privent vita,
Celebrantis aconita
Propinant in calice.

a. Toxicatur a profanis
Ille potus, ille panis
Per quem perit toxicum.

5 b. Ambo praesul amplexatur
Ut per unum moriatur
Et vivat per reliquum.

a. Vivit moriturque quidem,
Sed non agunt circa idem
Fermentum et azyma;

6 b. Corpus obit prae fermento,
Azymorum alimento
Vegetatur anima.

a. Virus bibit nocuum,
Risumque perpetuum
Brevi mercans lacrima,

7 b. Mortem subit optimam,
Dum sacrando victimam
Fit et ipse victima.

a. O Willelme, martyr Christi,
Per eundem quem bibisti
Salutaris calicem,

8 b. Fer solamen mundo tristi,
Et quem tibi placuisti
Nobis placa iudicem.

Toxicatura EFGHI. — 6 a, 1 quidam E. — 7 a, 1 vocivum D. — 7 a, 3 arcans D.

226. De s. Gulielmo Eboracensi.

1. Sospitate morbos lenit
Olei linitio,

a. Quod a tumba sancti venit,
Visus testimonio,

2 b. Vulgi lapsi nullum laedit
Vasti pontis fractio.

3 a. Unda stupens viam dedit
Solidam in invio.

3 b. Ab absorpto mors recedit
Putei diluvio.

4 a. Deprivatis visus redit,
Et miratur ratio:

4 b. Rem tam novam, quod praecedit
Habitum privatio.

5 a. Surdus psallit ex auditu
Mutus ex eloquio,

5 b. Vita viget novo ritu
Mortis in hospitio.

6 a. Praeconizat virum Dei
Leprarum curatio,

6 b. Multi morbi surgunt ei
Laudis in praeconio.

7 a. Ergo pium patrem laudet
Chori iubilatio,

7 b. Cum quo caeli coetus gaudet
Aeterno convivio.

Miss. ms. Eboracense saec. 14. Cod. Colleg. Sidney Sussex Cantabrigien. ⊿ 2. II. A. — Miss. ms. Eboracense saec. 14. Cod. Colleg. Univ. Oxonien. 78b. B. — Miss. ms. Eboracense saec. 15. Cod. mus. Fitzwilliam Cantabrigien. 34. C. — Hymn. et Sequent. ms. Eboracense saec. 16. Cod. Colleg. Sion. Londinen. A. 34. 3. f. D. — Missale Eboracense imp. [1509]. E. — Missale Eboracense imp. 1516. F. — Missale Eboracense imp. 1517 G. — Missale Eboracense imp. 1530. H. — Missale Eboracense imp. 1533. I.

2 a, 2 usus testimonio AB. — nisus testimonio E. — 3 b, 2 dilivio D. — 4 a, 1 Vi privatis ABC; vidi privatis D: ut privatus EFGHI. — nisus reddit E. — 4 b, 2 habitu D. — 5 a, 1 A; phallit EFGHI. — 5 a, 2 mutis A. — 6 b, 2 praeconia E. — 7 a, 1 Erga EFHI; patrem lauda D. „Die quinta" EFGHI. — Melodie: Sospitati.

227. De sancto Gulielmo Eboracensi.

1 a. Voto, voce, cordis, oris,
Huius sacri confessoris
Canamus praeconia,

1 b. Cuius vita vitae mundae
Forma nobis et fecundae
Laudis est materia.

2 a. Qui si nullum persequentis
Ferrum sensit, tamen mentis
Pertulit martyrium.

2 b. Si non hostem manifestum,
Manifeste plus infestum
Vicit adversarium.

3 a. Freta mundi sic transcurrit,
Quod mundanae non incurrit
Gloriae naufragia.

3 b. Refrenavit carnis visus
Macerare carnem nisus
Cruce multifaria.

4 a. In hac fixus mansit cruce,
Donec, migrans ab hac luce,
Lucis scandit patriam.

4 b. Miles Christi, Christum roga,
Ut exutos carnis toga
Nos ducat ad gloriam.

Miss. ms. Eboracense saec. 14. Cod. Colleg. Sidney Sussex, Cantabrigien, ⊿ 2. 11. A. — Miss. ms. Eboracense saec. 14. Cod. Colleg. Univ. Oxonien. 78b. B. — Miss. ms. Eboracense saec. 14. Cod. mus. Fitzwilliam. Cantabrigien. 34. C. — Hymn. et Sequent. ms. Eboracense saec. 16. Cod. Colleg. Sion. Londinen. A. 34. 3. f. D. — Missale Eboracense imp. [1509]. E. — Missale

Eboracense imp. 1516. F. — Missale Eboracense imp. 1517. G. — Missale Eboracense imp. 1530. H. — Missale Eboracense imp. 1533. I.

1a, 1 Voce, voto A. — 2a, 2 Qui a D. — 3b, 1 carnis nisus AEFGHI. — 3b, 2 carnem visus ABDG. — 4a, 2 Ex hac luce D; In hac luce C. — „Quarta die". EFGHI.

228. De sancto Haedda.

1. Ave, pontifex Haedde,
rutilans in aula

2a. Contemplativa
qua agmina
iubilant
laetabunda,

2b. Voce praeclara
qua organa
concrepant
alleluia

3a. Die ac nocte
et cantica

3b. In qua cantantur
angelica

4a. Coram praesentia
deitatis intima,

4b. Virtute propria
quae disponit omnia,

5a. Contraria
temperans elementa,

5b. Celsa. media
penetrans ac profunda.

6a. Ergo nnnc consona,
Haedde, praeconia
audi nostra,

6b. Qui apostolica
rutilas infula
super aethra.

7a. Prece tua sancta
nos subleva,
et peccati solve
nostra omnia vincla,

7b. Atque in tremenda
nos adiuva
dirae mortis hora,
et duc ad caeli regna;

8a. Ubi continua
contemplemur gaudia,

8b. Cantantes dulcia
Deo nostro carmina.

9a. Praestet haec grandia,
qui scit dare maxima;

9b. Cui sit gloria
per aeterna saecula.

10. Dicant cuncta
Amen sancta.

Trop. ms. Wintoniense saec. 11. med. Cod. Coll. Corp. Christi Cantabrigien. 473. — 1, 1 und 6a, 2 über Hedda das Wort alma von gleichzeitiger Hand. Titel der Sequenz Iustus ut palma inferior. Cf. „Laudem dicite Deo". Der hl. Hedda war Bischof von Dorchester und Winchester, nicht zu verwechseln mit Cedda von Lichfield, wie Misset-Weale (II, 36) dies thun.

229. De sancto Henrico.

1. Laus tibi, Deus,
Per quem fit reus
Liberatus
Et glorificatus.

2 a. Qui mundo non mundo
Tribuisti radiosam

2 b. Stellam bellam, novam
Exoriri gaudiosam.

3 a. Pium Henricum
Amicum
Omnipotentiae,

3 b. Castum, prudentem,
Ferventem
Zelo clementiae;

4 a. Orbis monarcham,
Virtutum archam,
Pacem ac bonitatem
Propagantem;

4 b. Corde virilem,
Christo servilem
Fastu carentem, iuste
Principantem.

5 a. Fidelis servitus et rectus,
Quem princeps regum terrae
Praefecit,

5 b. Ut post haec praesit rex perfectus
In omnibus, qui nunquam
Defecit.

6 a. Fretus angelico
Subsidio
Triumque sanctorum
Praesidio
Confundit,
Contundit
Victor barbaricam
Ferocitatem.

6 b. Fortis in hostes ut
Maccabaeus,
Zelo fervens velut
Elisaeus,
Confregit,
Abegit
Colubri tortuosi
Potestatem.

7 a. Bohemos, Burgundos
Gladio domat
Hic princeps victoriosus,

7 b. Hungaros et Slavos
Christo lucratur,
Apostolus gloriosus.

8 a. Maleficorum
Est malleator
Pacemque
Turbantium martellus,

8 b. Clemens bonorum
Remunerator,
Quem caelum
Laudat et colit tellus.

9 a. Innumeras domus Dei
Fundat, dotat, ditat,
Instaurat.

9 b. Sic Christus fit heres ei,
Per quem disperdita
Restaurat.

10 a. Pudicum coniugium
Sine contagio
Fide, sacramento ratum,
Prole Christo consummatum,

10 b. Velabant conubium
Corde virgineo;
Virgo virginem in morte
Reddit ductum Christi sorte

11 a. Distorta planat,
Mala refellit
Patronus,
Quem stellatus
Ambit thronus.

11 b. Hic morbos sanat,
Daemones pellit:
Allexit
Christum, qui hunc
Caelis (in)vexit.

12. Rex regum, huius nos prece
A nece
Reproborum defende,
Qui cuncta scis et vis,
Sed tantum bona vis.

Grad. ms. Margaretae Scheiffart de Merode saec. 15. Cod. mus. Hungarici. 259. — 5 b, 1 Et post lex. — 11 b, 3 sq. Christum allexit qui. — Das Schema ist jenes der Magdalena-Sequenz „Laus tibi Christi", freilich frei behandelt. Vergl. auch die Barbara-Sequenz gleichen Anfangs.

230. De sancto Hilarione.

1 a. Exsultantes collaudemus,
Mira sancti personemus
Eiusque sollemnia.

1 b. Hic vocatur Hilarion,
Quem duxit tetragrammaton
Regna in perennia.

2 a. Paternis ab erroribus
Ne pravaretur, sordibus
Destitit ab idolis.

2 b. Audiens hic Anthonium
Reliquit patrimonium
Puer bonae indolis.

3 a. Hic descendit a profanis,
Flevit puer non in vanis
Pro baptismi gratia.

3 b. Artem hausit scripturarum
Quaerens lumen doctrinarum
Mox in Alexandria.

4 a. Mox, ut se fecit monachum,
Hic tempus post bimensium,
Ad propria meavit.

4 b. Defunctis iam parentibus,
Datis rebus pauperibus,
Monachos cumulavit.

5 a. Primus hic in Palaestina
Fulsit, in quo lux divina,
Monachus in Syria.

5 b. Duodenum hic agebat,
Christum scire cum quaerebat,
Quadam in ceveria.

6 a. Cella, stratus et vestitus,
Victus panis, sal et ficus,
Huius sunt deliciae;

6 b. Caelibantes facit vivos,
Sanat dentes, haurit rivos:
Eius sunt divitiae.

7 a. Regia fit hic camuca
Qui vult nobis sed tunica
Sancti Hilarionis,

7 b. Qui sanat energuminos,
Depellit spiritus malos,
Proticit in donis.

8 a. Abicit mulierculam,
Dicit oratiunculam
Dando Deo gratias,

8 b. Accensis quinque digitis,
Et ait cum iniuriis:
Cede retro sathanas.

9 a. Cella huius fuit bustum,
Lentes, aqua sedant gustum
Semper post crepusculum,

9 b. Panis, radix, ficus, olus,
Sextus illi fuit bolus
Saepe post quatriduum.

10 a. Caecam curat,
Stuprum fugat,
Pauper durat,
Caelum mirat
Unus ex lapidibus.

10 b. Deum orat,
Cyprum rorat,
Quando plorat
Tunc honorat
Christum cum virtutibus.

11 a. Extraxit ortum parvulum,
Quo suum stat corpusculum
Alma continentia.

11 b. Quod fragrat in odoribus
Cum toga fert Ieronimus
Sanctaque constantia.

12 a. Sancte pater, tende manum,
Salva coetum Cyprianum
In pace prospera.

12 b. Regni fructus da secundos
Aufer pestes, et iucundos
Omnes duc ad supera.

Collectan. ms. incert. origin. anni 1416. Cod. Taurinen. I. II. 9. — Mit Melodie. — 1 b, 2 tethagrammaton. — 3 b, 3 Alexandriam. — 5 b, 2 scire quem. — 5 b, 3 cevieria. — 6 a, 2 Victus vanus sal. — 9 a, 2 scedant bustum. — 11 b, 1 flagrat. — Der Text bleibt vielfach unverständlich. Als einer kulturhistorischen Kuriosität wollte ich dieser Dichtung nicht gerne hier einen Platz versagen.

231. De sancto Huberto.

1 a. Gratuletur chorus iste
Sitque procul omne triste
Ab isto collegio.

1 b. Die sanctus hodierna
Transmigravit ad superna
Hubertus cum gaudio.

2 a. Comes erat palatinus
Cum crudelis Ebroinus
Opprimebat Franciam;

2 b. Illam prorsus deseruit
Quia ferre non potuit
Tyranni malitiam.

3 a. Ad Lambertum hic perrexit,
Postquam mores intellexit
Ipsius et merita.

3 b. Hunc Lambertus instruebat,
Hic instructus adimplebat
Sui patris monita.

4 a. Mundi fastum detestatur,
Christi legem amplexatur
Toto desiderio.

4 b. Militarem rem abiecit
Atque totum se subiecit
Lamberti consilio.

5 a. Post haec Romam est profectus,
In doctrinis iam provectus
Lamberti solertia;

5 b. Apostolos visitavit,
Quibus suos mancipavit
Actus et officia.

6 a. Tunc Lamberti magnifici
Mortem summo pontifici
Angelus aperuit,

6 b. Qui divino miraculo
Cum pastorali baculo
Eidem apparuit.

7 a. Mox defuncto subrogatur
Et in eius collocatur
Hubertus regimine.

7 b. Hic Tungrorum plebem rexit,
A luporum hanc protexit
Mordaci voragine.

8 a. Mortem sciens adventuram
Praeelegit sepulturam
In Petri basilica,

8 b. Dum animam exsufflabat.
Sese Deo commendabat
Sacra canens cantica.

9 a. Carlamanno fuit curae
Extra locum sepulturae
Hubertum eximere;

9 b. Hunc in altum sublimavit
Et regali praeditavit
Locum illum munere.

10 a. O Huberte, gregem istum
Apud verum regem Christum
Pie reconcilia,

11 b. Ut valeat obtinere;
Et obtenta possidere
Sempiterna gaudia.

Miss. ms. Leodiense saec. 16. Cod. Bruxellen. 3782. A. — Miss. Leodiense imp. Delf. c. 1485. B. — Miss. Leodiense imp. Paris. 1499. C. — Miss. Leodiense imp. Spir. 1502. D. — Miss. Leodiense imp. Parisiis 1513. E. — Miss. Leodiense imp. Parisiis 1515. F. — Miss. Leodiense imp. Parisiis 1523. G. — Miss. Leodiense imp. Parisiis 1540. H. — Miss. Coloniense imp. Parisiis 1525. I. —

1 b, 1 Die sancta I. — 3 a, 3 et ipsius I. — 3 b, 1 Tunc Lambertus. B. — 3 b, 2 hinc instructus C. — 4 a, 3 tuo desiderio AEFGH. — 5 a, 2 iam perfectus AEFGH. — 6 a, 1 Hunc Lamberti C. — 6 a, 2 morte I. — 7 b, 2 a labore I. — 8 a, 3 Petri in I. — 8 b, 1, 2 exsufflavit . . . commendavit I. — 9 a, 1 Carolomannus I. — 9 a, 3 eximie. I. — 10 a, 2 apud Deum I. — 10 a, 3 nunc concilia I.

232. De sancto Hugone.

1 a. Regis aeterni regia
Sanctum Hugonem hodie

1 b. Recepit cum laetitia
In largo sinu gloriae.

2 a. Nobili genere,
Sed moribus nobilior
Nihil degenerat.

2 b. Cum Christo vivere
Vult, ut sit generosior
Christum desiderat.

3 a. Mundum habens in odium,
Purus a pueritia,

3 b. Cluniaci coenobium
Intrat cum Dei gratia.

4 a. Leve Dei onus libens
Sustinuit,
Et regulariter

4 b. Cunctis aeque bonus, cunctis
Complacuit
Universaliter.

5 a. Rector factus demum
Dicti coenobii

5 b. Cum Bariona remum
Sumpsit remigii.

6 a. Dum est abbas factus
Coepit ostendere

6 b. Spiritales actus
Verbo et opere.

7 a. Fulgens miraculis
Renovat omnia;

7 b. Patet prae oculis
Praesens ecclesia

8a. Ergo prece qua possumus,
Sancte Hugo
Pater egregie,

8b. Nos tui servi quaesumus,
Esto tuae
Memor ecclesiae.

9a. Et quia metum incutit
Et nos undique percutit
Persecutorum gladius,

9b. Opem confer et operam,
Ne declinet ad vesperam
Religionis radius.

10a. Iam felix felicem cursum
Fecisti, iam regnas sursum
In paradisi gloria.

10b. Per te nobis tribuatur
Pax et aperiatur
Regis aeterni regia.

Collectan. ms. Cluniacense saec. 12. ex. Cod. Parisien. 17716. Mit Melodie.

233. De S. Hugone Lincolniensi.

1. Producens caelite,
Pater ingenite,
Plantam iustitiae
In regno Franciae,
Qui se dum artavit
Mundo dilatavit
Trans mare tendens palmites.

2a. Gerens vices confessoris
Hugo fuit salvatoris
Vas insigne gratiae,

2b. Vas electum, vas honoris,
Post acceptum vas candoris
Vas caelestis curiae.

3a. Ab aeterno vas provisum,
Vas insigne, vas excisum
Manu sapientiae,

3b. Vas dulcoris, non fetoris,
Vas saporis, non acoris,
Vas mirae fragantiae.

4a. Sol luna lucidior
Et luna sideribus,

4b. Sic est Hugo clarior
Multis confessoribus.

5a. Crevit in insula
quadam angelica
Divina gratia
mox illic inserta,
Cuius hunc petimus
te sacris precibus
Crescamus ut virtutibus.

5b. Columna nobilis
quondam ecclesiae
Factus iam aulicus
caelestis curiae,
Succurre miseris,
miseris succurre,
Conferens donum gratiae.

6a. Quae vox, quae poterit
lingua retexere
Haeccine gaudia
vitae uranicae,
Quis te coronavit
Deus qui amavit,
Hugo flos paenitentiae.

6b. Paenitens nituit
colore duplici,
Intus in anima
candore vivaci,
Foris in corpore
pallore tenaci,
Se iungens Deo simplici.

7. Sit patri gloria,
laus, benedictio,
Qui sibi praestitit
vitae naufragio
Natare sic salo
ut cum sparso malo
Regnaret Dei filio.

Cod. Collegii Novi Oxoniens. 264. saec 14. — „A clerico quodam anno 1316 scholae grammaticalis Lincoln. didascolo compositum“ cum commentario.

234. De s. Hugone Lincolniensi.

1 a. Sonent mundae mentis vota,
Sint per vocem vota nota,
Sit vox dulcis, mens devota
In Hugonis laudibus.

1 b. Hic felici vixit vita
Cartusiensis coenobita,
Carnem terit heremita
Cilicinis vestibus.

2 a. Probant signa
Fide digna
Viri Dei titulos

2 b. Vitae, morum,
Meritorum,
Quae patent ad oculos.

3 a. Gradum scandens dignitatum
Wythamiensem prioratum
Primo rexit: praesulatum
Post nactus Lincolniae.

3 b. Sed non Martha contemplantem,
Nec Maria laborantem
Praepedivit tot librantem
Labores ecclesiae.

4 a. Templi, cleri, plebis iura
Pastorali rexit cura,
Probat eius sepultura
. . . .
Meritorum praemia.

4 b. Huius membra celebrantes
Gaudeant perseverantes,
Qui cum Deo est insignis
Praesul dignus et cum dignis
Nos ducat ad gaudia.

Miss. ms. Sarisburiense (Lincolniense) saec. 15. Cod. Londinen. Add. 11414. — 3 a, 2 Wythaniensem. — 3 b, 2 liberantem. — 4 b, 2 Gaudeant per saecula.

235. De ss. Iacobo et Iohanne.

1. Praecelsa dies adest
haec veneranda.

2. Gaudeat sors apostolica
hac die sacra
perenni laetitia.

3. Humana
necne uranica
sancti viri digna

4 a. Proferant praeconia
Iacobi praecellentissima,

4 b. Hunc quia morbi iura
tremunt virtute divina,

4 c. Verbo claudit aethera
et reserat potentia.

5a. Hunc cum Iohanne
divina dextera,

5b. Dum secus mare
firmat vestigia,

6a. Vocat digna
satis clementia,
caelestis regni ditat gloria.

6b. Sanctus nauta
navim et reliqua
linquens sua prorsus omnia,

7a. Regna terrae ac maria
visitat vitae vernula,

7b. Serens in mundo virentia
divini verbi semina.

8a. Exsulta, Sion inclita,
Iudaea
et Samaria;

8b. Princeps huius caelestia
pandit iam
mira mystica.

9a. Martyrii cum gloria
intrat caeli palatia,

9b. Sanctorum intra agmina,
ut sol fulget in aethera.

10a. Flectat suos
lapsis ramos
cedrus paradisiaca,

10b. Quis manum
det in signum
Raphaelis officio.

11a. Tu speculum ecclesiae,
atque senator gloriae,

11b. Iam destitutis robore
sis fons misericordiae.

12a. Salve, decus martyrale,
sancte Dei apostole,

12b. Nos duc tecum, piissime,
ad cenam regis gloriae,

13. Cum virtutis lampade.

Collect. ms. S. Gulielmi. saec. 12. Cod. Musaei Fabre Monpessulan. 16. — Mit Melodie, nämlich der Notkerschen „Graeca“ (cfr. Agni paschalis, Kehr. 79; Magnum te Michaelem, Kehr. 167; Martyr beate, Kehr. 435); nur fehlt das Parallelglied zu 2, Klausel 4 wird dreimal wiederholt, und nach Klausel 8 folgt eine Erweiterung. Im Übrigen ist diese Melodie, soweit bekannt, auf Deutschland beschränkt. — 4c, 1 claudit e terra. — 9b, 2 fulget in aeterna. — 9a, 3 cedrus paradisi aquas.

236. De sanctis Innocentibus.

1. Psallant laetis mentibus
Sanctis innocentibus
Puri cordis fidibus
Innocentes.

2a. Regis caeli filius
Nostra carne editus
Suis qui infantibus
Vitam dedit,

2b. Nam quos mori noluit
Mortem pati voluit,
Pie pro se posuit
Innocentes.

3a. Regis nati nuntium
Fert in terram gentium
Stella micans nimium
In Chaldaeam.

3b. Gnari astronomiae
Visa stellae specie
Natum regem gloriae
Cognoverunt.

4a. Myrrham et tus capiunt,
In Iudaeam veniunt:
„Ubi est rex,“ inquiunt,
Qui natus est?“

4b. Ut Herodes audiit,
Legis doctos adiit:
„Ubi Christus“ quaesiit,
„Nasci debet?“

a. Tacto vaticinio
Dicunt: „Sine dubio
Exiet redemptio
Ex Bethlehem."

5b. Qui responso territus
Inquit: „Ite primitus
Nosse, si sit genitus,
Ut adorem."

a. Illi duce sidere
Vadunt Christum quaerere;
Hic infantes perdere
Coepit omnes.

6b. Trucidantur teneri
Super matres liberi
Mensis, anni ceteri
A bimatu.

a. O crudelis bestia,
Herodis saevitia,
Quae tot spernis dulcia
Vota matrum!

7b. O Christi dilectio!
Quos non bona actio
Tua miseratio
Hos coronat.

a. Innocentes pueri,
Ad vos clamant miseri,
Ad tenellos teneri
Proclamamus.

8b. Ferte locis omnibus
Choris puerilibus,
Infantes, infantibus
Auxilium.

a. Vale, Sion, urbs beata,
Vale, caeli regio,
In qua gaudet, psallit, floret
Innocentum legio.

9a. Vale sancta, vale dulcis
Angelorum patria,
In qua sancti Christo canunt
Et dicunt: Alleluia.

Prosar. ms. Parisiense saec. 13/14. Cod. Commun. Assisien. 695. — Mit
lodie. — 2a, 3 suis quis. — 2b, 1 mori voluit. — 7a, 3 qui. — 7b, 2
s nam bona.

237. De sanctis Innocentibus.

1. Pura Deum
laudet innocentia

a. Innocens Christus sua
quam sacrat infantia

2b. Parvulorum et morte
martyrum pretiosa,

a. Quos saevitia
Herodis dare
neci iusserat

3b. Dum exstinguere
nititur
illum qui vitam
dare venerat;

a. Natum namque regem audierat,
Quem succedere
sibi posse inani
pavore formidabat,
quia non caeli
regem noverat;

4b. Mox invidia
accensus et ira
fervida
infantes
a bimatu et infra

a. Occidi iubet
in tota Davidis
Bethleem
pariter
et eius
per cuncta confinia.

5b. Statim militum pergunt agmina
Ac tyrannica
complent iussa mactantes
millia innocentum
inter dulcia
matrum ubera.

6 a. O impietas,
o saeva nimium
feritas,
~~~~~~~~~~
o nunquam
audita crudelitas,

6 b. Insontes culpa
non est quae noxios
faciat
aliqua
et mortis
subeunt discrimina.

7 a. O Christi miranda
semper et in istis gratia,

7 b. Pro se passis aeterna
quibus est largitus praemia.

8. Ipsi laus sit
nunc et in saecula.

Trop. ms. Wintoniense ca. ann. 1000. Cod. Oxonien. 2558 (Bodl. 775). A. — Trop. ms. Wintoniense saec. 11. med. Cod. Coll. Corporis Christi Cantabrigien. 473. B. — Miss. ms. S. Amandi saec. 14. Cod. Parisin. 1101. C. — Trop. ms. Cerneliense saec. 14. Cod. Cantabrigien. Ll. i 10. D. — Miss. ms. Leodiense saec. 15. Cod. Vatican. 3808. E. — Missale Tornacense imp. Parisiis 1498. F. — Missale Tornacense imp. Parisiis 1509. G. — Missale Tornacense imp. Antwerpiae 1540. H. — Missale Leodiense imp. Delf. [1485]. I. — Missale Leodiense imp. Parisiis 1499. K. — Missale Leodiense imp. Spirae 1502. L. — Missale Leodiense imp. Parisiis 1513. M. — Missale Leodiense imp. Parisiis 1515. N. — Missale Leodiense imp. Parisiis 1523. O. — Missale Leodiense imp. Parisiis 1540. P.

Ferner: Trop. ms. Cameracense saec. 10/11. Cod. Cameracen. 79. — Trop. ms. Cameracense saec. 11/12. Cod. Cameracen. 61. — Miss. ms. S. Albini Andegaven. saec. 15. Cod. Andegaven. 86.

1, 2 laudat I. — 2 a, 2 sua quos C. — 2 b, 1 parvulorum ex. C. — 3 a, 3 dari DI. — 3 b, 1 Cum EIKLMN. — 5 a, 2 in totam I. — 5 b, 2 Et tyrannica EKLMN. — 5 b, 4 innocentium I. — 6 a, 1 O invidia C. — 6 a, 2 a saeva O. — 6 b, 1 culpas CF. — 6 b 4 aliquos A; crudelitas aliqua I, aliqua fehlt BD. — 7 a, 2 et istis semper gratia E. — 7 b, 1 Pro se pacis OP. — 8, 1 sq. nunc sit FGH.

Die Abteilung der Klauseln ist an der Hand der in Neumen überlieferten Sequela [nach A] vorgenommen. Damit ist die gänzlich verfehlte und durchaus willkürliche Einteilung bei Misset-Weale I, 85 zu vergleichen.

238. In Nativitate s. Iohannis Bapt.

1 a. Hanc Iohannis Zachariae
Diem ornat filius,
Regis summae monarchiae
Praecursor egregius.

1 b. Flos prae cunctis huius viae
Redolens fragrantius
Nunc caelestis hierarchiae
Sidus est splendidius.

2 a. Gabrielis vox delatrix
Huius nutu supero
Fit et linguae coligatrix
Vinclo patris aspero.

2 b. Ad adventum Dei matris
Exsultat in utero,
Natus solvit linguam patris
Nomine gracigero.

3 a. Antra petit hic deserti
Mox datus infantiae,
Mellis locustis inserti
Fit cibus inediae,

3 b. Artus vita tunc operti
Cameli lanitie,
Clamat verbi vox diserti
Fructum paenitentiae
~~~~~~~~~~

4 a. In deserto praeconizans
Monstrat Christum digito,
Sicque fit hic prophetizans
Plus quam vatis merito.

4 b. In Iordane quem baptizans
Novae legis debito
Donum cernit catechizans
Lavacro nos inclito.

5 a. O quis nunquam trinitatis
Sic sensit praesentiam
Sensibusque veritatis
Praecepit notitiam;

5 b. Ad quam, praeco deitatis,
Nos adduc per gratiam
Cuius semper maiestatis
Contemplaris gloriam.

Prosar. ms. Mutinense saec. 14. Cod. Capit Mutinen. O. II. 10. — 4 b. 3 Cathetizans. — 5 b, 1 Aquam.

239. In Nativitate s. Iohannis Bapt.

1 a. Solve melos debitum,
Recolendo meritum
Iohannis, ecclesia,

1 b. Quem conformem superis
Testantur prae ceteris
Veri sponsi studia,

2 a. Manu patris editum
Nomen mox emeritum
Ditat eloquentia

2 b. Obmutentem primitus,
Dum promissa caelitus
Horret diffidentia.

3 a. Hic occultos aditus
Regis alvo positus
Pandit per praeludia

3 b. Matre matri Domini
Extra ipsas nemini
Nota dante basia.

4 a. Veste, cibo tenui
Fretus, sprevit indui,
Caris praefert vilia;

4 b. Lavans Christum flumine,
Audit almo flamine
Paterna eloquia.

5 a. Martyr rubens sanguine,
Virgo vita, nomine,
Prima vatum gloria,

5 b. Quem monstrasti digito,
Patri cum paraclito
Nos reos concilia.

Miss. ms. Sororum de paenitentia Argentinensium ann. 1472—1479. Cod. Parmen. Parm. I 39 (1255). — 1 a, 3 Iohannes. — 5 a, 3 natum.

240. In Navititate s. Iohannis Bapt.

1 a. Sonet vox laetitiae
Vallibus miseriae;
Sis doloris hodie
Nostri sublevamen.

1 b. Ave, proles misera
Precatur subsidia,
Iuva prece sedula,
Propulsato vitio.

2 a. Vatum gemma nobilis,
Arca novi foederis,
Ardens cella luminis
Trinitatis radio.

2 b. Flos decus mortalium,
Maior natis hominum,
Nobis fer auxilium
Praesenti exsilio.

3a. O vates eximie,
Profluens dulcedine,
Te amantes refove
Cordis domicilio.

3b. Prece dele debita
Et restaura perdita,
Quaeque fugans noxia
Cordis nostri ostio.

4a. O iubar laetitiae,
Tua mira facie
Nos velis revisere
Dirae mortis termino.

4b. Mundi luminarium,
Nulli par mortalium,
Nobis fer solacium
Mortis in articulo.

5a. Praeco regis gloriae,
Caeli pausans culmine,
Te laudantes erue
Poenali supplicio.

5b. Tua vox, o lucifer,
In auribus dulciter
Christi sonet iugiter
Pro nostro collegio.

6. Cum laetitia
Amen dicant omnia.

Miss. ms. Romano. Franciscan. saec. 15. Cod. Londinen: Stowe 10. — 3b, 3 fugant. — 4a, 2 miri.

241. In Decollatione s. Iohannis Bapt.

1a. Deo laudes gloriose
concinat praesens
celebritas,

1b. Cum beati praecursoris
commemoratur
festivitas;

2a. Qui sterili conceptus,
angelico
est promissus
nuntio.

2b. Necdum sensit natus
virgineo
Christum clausum
utero.

3a. Hic exortus,
linguam patris
resolvit
Et doctrina
prophetali
complevit,
Inde vicinis
provenit maxima
cum stupore
laetitia.

3b. Hic adultus
per deserta
deguit,
De cameli
pilis tegmen
habuit,
Artans lumbos
pellicia zona,
edens mella
silvestria.

4a. Est Christo factus
praevius, Christum
sacris lavit manibus.

4b. Ipsum monstravit
omnibus, Christo
est praedictus angelus.

5a. Reginae [horret] incestum
damnans turpe flagitium,

5b. Probe increpans praeceptum
contra legis conubium.

Incarceratur,
cui cara est veritas,

6b. Insidiatur
cum filia Herodias.

O vere scelesta,
o vere saeva femina,
O saltatrix dira,
o funesta convivia,
Cruentata,
pertruncata
membra prophetalia.

7b. O beatum caput
dignumque reverentia,
Quod in disco matri
tulit feralis bellua,
Quod tam multos
instruxerat
de Christi notitia.

a. Tu sancte noster patrone,
in aethere
iam laetaris
cum Christo perenniter,

8b. Pro veritatis amore
in honore
martyrii
praefulgens feliciter.

9a. Hinc summa
pollens gloria

9b. Sanctorum
inter millia,

10. Quibus nos pie socia.

Miss. ms. Eboracense saec. 14. Cod. Coll. Sidney Sussex Cantabrigien. [illegible] 2. 11. A. — Missale ms. Eboracense saec. 14. ex. Cod. Coll. Univers. Oxonien. 78b. B. — Grad. ms. Eboracense saec. 15. Cod. Oxonien. Lat. Liturg. b 5. C. — Miss. ms. Eboracense saec. 15. Cod. Mus. Fitzwilliam Cantabrigien. 34. D. Hymn. et Sequent. ms. Eboracense saec. 16. Cod. Coll. Sion. Londinen. A 34. 3 f. E. — Missale Eboracense imp. [1509]. F. — Missale Eboracense imp. 1516. G. — Missale Eboracense imp. 1517. H. — Missale Eboracense imp. 1530. I. — Missale Eboracense imp. 1533. K.

2a, 1 sterilis IK. — 3a, 4 Ut doctrina ABFGHIK; et doctrinam E. — 3a, 7 unde CE; lies hinc? — 3b, 1 Haec. F. — 3b, 5 tegimen A. — 3b, 8 pellica A. — 3b, 9 melle K. — 4a, 3 lavit sacris AC. — 4b, 3 praedictus est C. — 5b, 1 Probre FGHI; prole D. — 7a, 1 celesta ACD; celestia F. — 7a, 3 o fehlt A. — 7a, 4 fenusta C. — 7a, 4 ferialis AF. — 7b, 5 mutos F. — 7b, 7 de Dei FGHIK; notitiam E. — 8a, 1 nostre C. — 8b, 4 praefulges CFGHIK. — Mel: Sacrosancta hodiernae. Kehr. Nr. 401.

242. In Decollatione s. Iohannis Bapt.

1a. Profitentes veritatem
Impendamus dignitatem
Praeconi mirifico,

1b. Ab angelo nuntiatur
Pater, loquela privatur
Non credens veridico.

2a. Alvo matris adhuc clausus
Matri Domini applausus
Iucundos exhibuit;

2b. Natus mundo gaudiosus
Patri muto gratulosus
Loquelam restituit.

3a. Infans domi educatus
Ad desertum est translatus,
Sordes vitans scelerum,

3b. Ubi ductus parcitate
Vestitus asperitate
Mundum sprevit prosperu

4 a. Ob baptismum revocatus
Normam docet omnis status
Mores formans populi;

4 b. Peccatores consolatur,
Pharisaeos aspernatur
Amatores saeculi.

5 a. O quam probat sibi carum
Sanctificator aquarum
Hunc baptismo proprio.

5 b. A Iordane dum conscendit
Hic salvatorem ostendit
Digiti indicio.

6 a. Hic veteris legis meta,
In nova plusquam propheta,
Christi testimonio.

6 b. Hic cherubin ex splendore
Et seraphin ex ardore,
Elias officio.

7 a. Dum arguit peccatorem
Eius condemnans errorem
Mancipatur carceri,

7 b. Caput datur saltatrici
Dum non parcit peccatrici
Nec consentit sceleri.

8 a. Hic castitate praepollens,
Veritate sordes tollens,
Insignis martyrio,

8 b. Compar factus angelorum,
Regnum vendicat caelorum
Trecenteno praemio.

9 a. Currant ergo servi Dei
Ad titulum tantae spei,
Ad tale confugium,

9 b. Ut nos sua sancta prece
Sine peccatorum faece
Perducat ad bravium.

Prosar. ms. Pisciacense saec. 15. Cod. Londinen. Egert. 2601. — 2 b 1 gaudio sub. — Mel.: Laudes crucis (gekürzt).

243. De s. Iohanne Baptista.

1 a. Inter natos mulierum,
Ut testatur verbum verum,
Qualitates noscens rerum,
Non est quisquam genitus,

1 b. Qui Baptistae praeferatur,
Ergo quivis accingatur,
Ut per laudem impendatur
Honor sibi debitus.

2 a. Nasciturus nuntiatur,
Caelitus sanctificatur,
Christum gestu praeconatur
Adhuc alvo positus;

2 b. Mater Dei famulatur,
Nato pater mutus fatur,
Virgo, doctor, martyr, datur
Plusquam vates habitus.

3 a. Et ut sermo perstringatur
Hoc pro summo teneatur,
Quod hic tantus habeatur,
Ut sit Christus creditus,

3 b. Qui transisti sic mortales,
Plusquam tales inter tales,
Nobis assis, quia vales
Nunc et hora transitus.

Miss. ms. Franciscanum saec. 15. Cod. Darmstadien. 949. — 1 b 2 ergo quirans. — 2b, 4 vates oditus.

244. De s. Iohanne Baptista.

1 a. O Iohannes, praeco Christi,
Cunctis maior tu fuisti,
Teste Dei filio.

1 b. Salvatorem baptizasti
Et praesentem demonstrasti
Tuo sancto digito.

2 a. In deserto praedicabas,
Peccatores animabas,
Spem promittens veniae,

2 b. Victus tuus et vestitus
Nunquam fuit exquisitus
Sed confectus macie.

3 a. Regem quoque et reginam
Increpabas ob rapinam
Incestus nefarii.

3 b. Propter quod es decollatus
Dum insanos dedit saltus
Filia diaboli.

4 a. O infelix filia,
Quam mala consilia,
Mater tibi dedit,

4 b. Cum baptistam Domini
Nulli parem homini
Decollari fecit!

5 a. In inferno estis ambae,
Et vos urunt dirae flammae
Cum Herode impio;

5 b. Sed Iohannes nunc laetatur,
Et in caelo gloriatur
Omni pleno gaudio.

6 a. Quod concedat nobis Christus,
Qui a patre nobis missus
Suo sancto sanguine

6 b. Nos redemit a peccatis,
Sempiternae claritatis
Repromissa requie.

Grad. ms. S. Mariae Magdal. de Valdepetra saec. 14. Cod. Mus. Bononien. 9. (Mit Melodie.) — 4 b, 2 nulla.

245. De s. Iohanne Baptista.

1 a. Vos primaevi fundatores
Et ardentes defensores
Nascentis ecclesiae,

1 b. Nubes estis discurrentes
Et columbae gemiscentes
Planctu paenitentiae.

2 a. Vos caliginosas mentes
Perlustrastis, et arentes
Agros infidelium.

2 b. Compluistis caeli rore,
Picturastis novo flore
Et fructu fruentium.

3 a. Inter vos est agonista,
Praeco Christi et baptista
In tyrannos fulminans,

3 b. Genimina viperarum
Pharisaeos et scribarum
Fermentum eliminans.

4 a. Singularis prophetiae
Luce fulsit et Heliae
Virtute praeclaruit.

4 b. Saltatricis levitatem
Et Herodis feritatem
Constanter redarguit.

5 a. Ergo tu cum Isaia,
Daniele, Ieremia,
Et prophetis ceteris,

5 b. Nobis palmam impetretis,
Et ad pugnam deportetis
Arcam veri foederis.

Prosar. ms. Parisiense saec. 13/14 Cod. Commun. Assisien. 695. A. — Miss. Autissiodorense imp. Parisiis s. a. [ca. 1484]. B. — Melodie „Hodiernae lux diei“.

246. De S. Iohanne ad portam Latinam.

1 a. Virgo mater gratuletur
in orbe catholica,

1 b. Regi regum pangat melos
nova promens cantica;

1 c. Laus illi et gloria.

2 a. Iohannis evangelistae
praecelsa sollemnitas

2 b. Hodie per totum mundum
laudes habet debitas

2 c. Et laudum praeconia.

3 a. Qui vocatus patrem sprevit
et navem et retia,

3 b. Redemptoris vocem sequens,
post vocem vestigia;

3 c. O quanta fiducia!

4 a. In monte transfigurati
vidit mirabilia,

4 b. In cena secreta Dei
didicit sublimia;

4 c. O quanta magnalia!

5 a. In cruce dum pateretur
rex mortis supplicia,

5 b. Virginem virgo servandam
sumpsit in custodia;

5 c. O quanta pudicitia!

6 a. Post assumptionem eius
ad supernam curiam

6 b. Beatus evangelista
mittitur ad Asiam

6 c. .Summa providentia.

7 a. Hunc ante portam Latinam
ad Romae spectacula
Oleum fervens non laesit;
quam pulchra miracula
et clara victoria!

7 b. Propter insuperabilem
eloquii constantiam
Domitiani Caesaris
raptus per iracundiam
dum subit exsilia,

8 a. In Patmos apocalypsim
scripsit de ecclesia,

8 b. De statu eius praesenti
et sanctorum gloria

8 c. In caelesti curia.

9 a. Ephesum post cum rediit,
suscitavit viduam,

9 b. Animam adolescentis
revocavit mortuam;

9 c. O quanta clementia!

10 a. Cratonem philosophum
traxit ab idolatria.

10 b. De stulto mundi contemptu
ad virtutum studia;

10 c. O quanta scientia!

11 a. Saxa virgas, aurum gemmas
viva per imperia

11 b. Mutavit et reformavit
in natura propria;

11 c. O mira potentia!

12 a. Homines veneno mortis
perpessos naufragia,

12 b. Hic illaesos reparavit
ad vitae praesidia

12 c. Sua per suffragia.

13 a. Carnis liber a dolore
Sicut a lascivia

13 b. Ab illo quem diligebat
transfertur in gloria

13 c. De omni angustia.

14 a. Cum quo regnat coronatus
triumphali laurea,

14 b. A quo fulget decoratus
virtute virginea;

14 c. O felix amicitia!

15 a. Ipse nobis peccatorum
conferat remedia,

15 b. Per quem omnes veniamus
ad aeterna gaudia,

15 c. Christi favente gratia.

Miss. ms. Eboracense saec. 14. Cod. Coll. Sidney Sussex Cantabrigien. Δ 2. 11. A. — Miss. ms. Eboracense saec. 14. Cod. Coll. Univers. Oxonien. 78 b. B. — Grad. ms. Eboracense saec. 15. Cod. Oxonien. Lat. Liturg. b. 5. C. — Miss. ms. Eboracense saec. 15. Cod. Mus. Fitzwilliam Cantabrigien. 34. D. — Hymn. et Sequent. ms. Eboracense saec. 16. Cod. Coll. Sion Londinen. A. 34. 3. f. E. — Missale Eboracense imp. [1509]. F. — Missale Eboracense imp. 1516. G. — Missale Eboracense imp. 1517. H. — Missale Eboracense imp. 1530. I. — Missale Eboracense imp. 1533. K.

3 b, 2 et post FGHIK. — 4 a, 1 montem C.; transfiguratum BE. — 4 b, 2 didicit E; discit FGHIK. — 5 c, 1 O clara AC. — 7 a, 1 Nunc D. — 7 b, 2 constantia E. — 7 b, 5 dura subit DE; dura subiit BFGHIK. — 8 b, 2 et fehlt F; sanctorum et GHIK. — 9 a, 2 suscitavit Iudam D. — 10 a, 2 ad. C. — 11 a, 1 Laxa C; gemma E; geminas K. — 11 a, 2 varia per FGHIK. — 13 a, 1 a fehlt E. — 13 b, 1 deligebat E. — 13 b, 2 gloriam BCD. — 13 c, Ab omni C.

247. De sancto Iohanne Ev.

1 a. Ad honorem summi Dei
Et Iohannis Zebedaei
Exsultemus gaudio.

1 b. Caelum laudes moduletur,
Orbis totus iucundetur
Iucundo tripudio.

2 a. Patre natus Zebedaeo,
Ac germano Christo Deo,
Nepos matris virginis,

2 b. Sponsam sponsus refutavit,
Sponsum mentis adamavit
Iesum patris gloriam.

3 a. Scripto trino trinitatem
Laudat, item unitatem
Patris, prolis, spiritus.

3 b. Virgo mundum illustrabat,
Missus est dum praedicabat
Patmos in exsilium.

4 a. Scribit in apocalipsi
Revelata mira ipsi,
Redit ab exsilio.

4 b. Tunc iacebat Drusiana
Morti data, surgit sana
Iohannis imperio.

5a. Gemmas fractas solidavit,
Et defunctum suscitavit,
Convertit philosophum.

5b. Hic venenum degustavit,
Vitae binos restauravit
Christus per theosophum.

6a. Haereses exterminabat,
Fidem Christi confirmabat
Mirando prodigio,

6b. Castitatem conservabat,
Caritatem praedicabat
Iam affectus senio.

7a. Christus dicit seni mundo
Egressuro de hoc mundo:
„Veni ad convivia."

7b. Laetabundus exsultavit,
Tumbam vivus cum intravit,
Non sensit exitium.

8a. Lux caelestis radiavit,
Hic in caelis triumphavit,
Tumba manna scaturit.

8b. Tua dona nobis ora,
Et corona nos honora
In caelesti curia.

Grad. ms. S. Mariae Magdal. de Valdepetra, saec. 14. Cod. Mus. Bononien. 9. (Mit Melodie). — 5b, 3 theosephum. — 6b, 1 caritatem conservabas. — 7a, 2 egressurus. — 8b, 1 nobis dona.

248. De sancto Iohanne Ev.

1a. Aquila mirabilis,
Beniamin amabilis,
O Iohannes,

1b. Vocatus a nuptiis
Illustras prodigiis
Fundis amnes.

2a. Supra pectus Domini
Coniunctus es lumini,
Tu beatus,

2b. Iuxta crucem virgini
Tu es vice domini
Natus datus.

3a. Fulsisti prodigiis,
Caeli gaudens gaudiis
Es in vita,

3b. Adiuvans suffragiis,
Beatorum praemiis
Tu nos dita.

4a. Porta caeli clauditur,
Ante portam ponitur
Flos Latinam.

4b. Fons in fervens oleum
Mergitur, vas aureum
Intra tinam.

5a. Iohannes non uritur,
Virgo qui non patitur
Carnis aestum.

5b. Pertulit opprobria,
Fecit mirabilia,
Hinc fit festum.

6a. Virgo evangelicus,
Martyr apostolicus
Prophetavit,

6b. Habet caeli gaudia,
Detur nobis gloria
Quam optavit.

7a. Lucifer ecclesiae,
Luna castimoniae,
Stella claritatis,

7b. Speculum munditiae,
Aurum sapientiae,
Gemma puritatis,

8. Iohannes, vas gratiae,
Columna constantiae,
Iunge nos salvatis.

Grad. ms. S. Mariae Magdal. de Valdepetra saec. 14. Mus. Bononien. 9. Mit Melodie). — 1b, 2 illustrat. — 5b, 1 Pertuli.

249. De sancto Iohanne Ev.

1a. Caelum laudes moduletur,
Orbis totus iucundetur
Iucundo tripudio.

1b. Caeli iubar, mundi lumen,
Lignum vitae, divum flumen
Vi caelestis luminis.

2a. Fons doctrinae hic Iohannes,
Qui caelestes fudit amnes
Per totam ecclesiam,

2b. Paranymphus novi regis,
Novus doctor novae legis,
Tuba, praeco, signifer.

3a. Hic electus, praedilectus
Flos pudoris, sal dulcoris,
Verbi summi legifer,

3b. Velut avis transvolavit
Caeli summa, hic intravit
Et transcendit omnia.

4a. Fontem lucis contemplatur,
Lux a luce, admiratur
Raptus ad caelestia,

4b. Alte volans, alte videns,
Alte tonans, alte dicens
Verbum in principio.

5a. O caelestem symphonistam,
O mirum evangelistam,
O dulce eulogio!

5b. Arca novi testamenti,
Splendor veri firmamenti,
Aquila mirabilis.

6a. Cernit verbum patre natum,
Vidit verbum incarnatum,
Beniamin amabilis,

6b. O quam alta, quam serena,
Quam devota, quam amoena,
Eius edit digitus.

7a. Ut sol fulget in decore,
Sponsi fervet in amore,
Corde, lingua, opere.

7b. Super omnes hunc amavit
Iesus, multa cui donavit
Speciali munere.

8a. Supra pectus Iesu Christi
Caput ponens exhauxisti
Secreta caelestia,

8b. Vas ferventis cum intrasti
Olei, vim superasti
Christi fultus gratia.

9a. Iuxta crucem extitisti,
Et in matrem recepisti
Matrem regis gloriae.

9b. O thesaurum super aurum
Pretiosum, speciosum
Fontem omnis gratiae!

10a. Flos cum flore conversatur,
Lux a luce conservatur,
Quam felix consortium!

10b. Iesu bone, Iesu pie,
Prece huius et Mariae,
Dum hic mundus pertrahit,

11. Nos conserva, nos guberna,
Ne nos trahat ad inferna
Daemonis versutia.

Grad. ms. S. Mariae Magdal. de Valdepetra saec. 14. Cod. Mus. Bononien. 9; zweimal A und B. (Mit Melodie). — 1b, 3 Vim. — 2a, 2 annes B. — 4a und b fehlen A. — 5b, 6a, 6b, fehlen B. — 8b, 1 ferventi AB. — 8b, 3 gratiam A. — 9b und 10a fehlen B. — 10b, 3 pertrahit.

250. De sancto Iohanne Ev.

1a. Assit Christus,
sanctorum gloria,

1b. Panis vivus,
nostra victoria,

2a. Verus doctor,
et salus hominum,

2b. Ut nos purget
a mole criminum.

3a. Eius namque
pia sollemnia

3b. Colit gaudens
mater ecclęsia,

4a. Qui ad nutum
superni numinis

4b. Custos fuit
Mariae virginis.

5a. Hic dilectus prae ceteris
fuit a Dei filio,

5b. Supra pectus salvatoris
dormivit in convivio.

6a. Fluenta sapientiae
bibit ibi cum gaudio,

6b. Ad exstirpandas haereses
evangelico gladio.

7a. Nam Iohannes prae aliis
haeresiarchas destruit,

7b. In signis et virtutibus
mirabilis apparuit.

8a. Drusianam morte victam
coram multis suscitavit.

8b. Templum miro modo factum
cum Diana prece stravit.

9a. Viros veneno perditos
sospitati restituit.

9b. Venęnum, fervens oleum
laetus bibit, sustinuit.

10a. Saxa gemmas, virgas aurum
fecit virgo miras mirum.

10b. Aurum gemmas in antiquam
reformavit genituram.

11a. Gemmas valde pretiosas
fractas ob vanam gloriam

11b. Reddidit sanctus integras
per Iesu Christi gratiam.

12a. Per haec et his similia
convertit multa milia,

12b. Quos caelesti pane pavit,
sacrosancto fonte lavit.

13a. Cum in bona senectute
vir sanctus pie viveret,

13b. Ostendit dux fidelium
apostolo quid faceret,

14a. Dixit ad eum dominus:
„Paratum est convivium,

14b. Exspectat te tripudians
Festiva grex sodalium."

15a. Mira plenus laetitia,
visa magistri facie,

15b. Vivus intravit foveam
laudando regem gloriae.

16 a. Fidelis colat populus
inauditas exequias,

16 b. Ut in Dei convivio
cum sanctis reddat gratias.

Miss. ms. Canonic. August. Bristoliensium saec. 15. Cod. Bibl. Pub Bristolien. 2. — 10 a 1 Saxa geminas.

251. De sancto Iohanne Ev.

1. In cena
Dei Iohannes recumbebat,
pectus Domini sugebat,
altius ceteris sapiebat.

2 a. Matrem suam
Dominus in cruce
dilecto suo commendabat,

2 b. Dicens: „Ecce
mulier, filius
tuus, ecce materque tua."

3 a. Ex illa accepit hora
Iohannes eam in suam.

3 b. In Patmos erat insula,
apocalipsin scripserat.

4 a. Drusianam viduam
iterum ad vitam,
favente Deo, vocabat.

4 b. Iuvenem mortuum,
domino iuvante,
vivere, stare iubebat.

5 a. De nuptiis volentem
nubere vocaverat

5 b. Dominus et Petro: „Sic
eum volo esse", dixerat.

6 a. Hic est, qui ista
[evangelii]
scripserat verba.

6 b. Et scimus, quia
sunt vera eius
testimonia.

7. Sanctus Iohannes
pro nobis intercedat.

Tropar. ms. Eistadiense saec. 11. Cod. Oxonien. 3415 (Selden. supra 27). add. saec. 12. mit Melodie in Neumenschrift. — 3 b, 2 in apocalipsin. — Melodie nach dem Schema „Laetatus sum" (cfr. Psallat ecclesia", Kehr. 866), aber mit vielen Unebenheiten.

252. De sancto Iohanne Ev.

1. Laus harmoniae
resultet: alleluia.

2 a. Matre fecunda
Domini gratia
proles adest eximia

2 b. Evangelista
Iohannes, divina
annuntians praeconia.

3 a. Velut aquila
figens lumina
in alta
deitatis arcana,
supergrediens omnia
cordis oculo condita;

3 b. Mente liquida
contemplans illa
excelsa
voce palam prolata;
„in principio cum patre
erat verbum per saecula."

4 a. Hic de adoranda
deitate plurima,
Christi atque de humanitate
scripserat,
Omni mundo salubria,

4 b. Ipse et defunctam
excitavit viduam,
Ipse et lapillos claritate
gemmea
Compsit virgas et aurea.

5 a. Post tanta talia
per eum patrata
Christi magnalia,

5 b. Nonagenaria
novena addita,
transacta iam vita,

6 a. Salvator a summa

6 b. Descendens patria,

7 a. Dilectum ad regna
vocat aurea,

7 b. Et apostolica
ad convivia

8 a. In patria
angelica.
Nos, Iohannes, adiuva,

8 b. Ut eadem
sempiterna

9. Consequamur gaudia.

Tropar. ms. Wintoniense ca. ann. 1000. Cod. Oxonien. 2558 (Bodl. 775) A. — Tropar. ms. Wintoniense saec. 11. med. Cod. Colleg. Corp. Christi Cantabrigie[nsis] 473. B. — 4 a, 3 Ipse atque de A. — 5 a = man. 2. in A. — Die Seque[nz] nach dem Schema „Iustus ut palma maior" folgt in Wirklichkeit d[er] Melodie: Organicis canamus. (Vergl. Anal. VII, Nr. 152.)

253. De sancto Iohanne Ev.

1 a. Vox respiret laude plena,
Concors menti cantilena
Grata fiat et serena
Iohannis praeconio.

1 b. Forma factus aquilina
Perscrutatur sic divina
Quod confirmat summis ima
Scribens: „In principio".

2 a. Qui potenter cuncta regit
Et inferni claustra fregit,
Hunc post vidit, et elegit
Ad matris custodiam.

2 b. Virgo quia fit electus
Et a Christo praedilectus,
Christi vidit supra pectus
Secretorum gloriam.

3 a. Christi fidem quam servavit
Cunctis palam praedicavit,
Et virtutes commendavit
Verbo, factis, opere.

3 b. Ob hoc ergo vir beatus
Fit in Patmos exsulatus,
Sed per Christum liberatus
Solvitur a carcere.

4 a. Gratulatur plebs fidelis,
Collaudatur rex e caelis,
Cuius nutu, cuius velis,
Ad Ephesum rediit.

4 b. Iuvenem resuscitavit,
Mulieri quam mors stravit
Quem videre praeoptavit
Vitae statum reddidit.

5 a. Saxa fiunt margaritae,
Auro silvae sunt munitae,
Hinc per eum sunt sortitae
Naturalem formulam.

5 b. Venenosi victor potus
In tormentis stat immotus,
Mitis, constans et devotus,
Fidem firmans credulam.

a. [Sic] Iohannes, pro tuorum
Dignitate meritorum,
Vivens intras vitae thorum
Valedicens fratribus.

6b. Ductor bone matris Dei,
Te precamur, licet rei,
Locum nobis requiei
Poscas in caelestibus.

Miss. ms. Sciréburnense ca. ann. 1400. Cod. Alnwicens. s. n. — Str. 1b ıter 2b. Hs. — 1b, 3 summus. — 6a, 3 mete thorum. — In Missetеale (Anal. Liturg. II, 518) folgen nach 6b zwei weitere Strophen. Dielben gehören aber nicht zu dieser, sondern zu der Sequenz Nobis dies ı lucescit auf den hl. Wulsinus (vgl. a. a. O. S. 519 u. f.).

254. De s. Iohanne Beverlacensi.

a. Exsultemus et laetemur,
Et devote veneremur,
Venerari quem tenemur,
Iohannem pontificem;

1b. Virum Deo consecratum,
Virum fide roboratum,
Virum digne sublevatum
Praesulis ad apicem.

a. Erat enim vir insignis
In virtutibus et signis,
Quem divini splendor ignis
In columbae specie

2b. Circumfulsit dum orabat,
Dum cor lacrimis mundabat,
Dum se totum immolabat
Auctori iustitiae.

a. Fecit surdos hic audire,
Mutos loqui, claudos ire,
Et, quod est virtutis mirae,
Suscitavit mortuos.

3b. Cuius laudes attollamus,
Nec a laude desistamus,
Sed iucundos offeramus
Ei laudum modulos.

Miss. ms. Eboracense saec. 15. Cod. Collegii Sidney Sussex Cantabrigien. 2. 11.

255. De s. Iohanne Beverlacensi.

a. Chorus noster iucundetur
Et devote celebretur
Iohannis memoria,

1b. Quem patronum congaudemus,
Illi digne concantemus
Laudes et praeconia.

ı. Nos condecet hunc laudare
Atque semper implorare
Eius patrocinia;

2b. Cuius vita gloriosa
Exstitit miraculosa
Sola Dei gratia.

a. Mutos fecit hic loquentes,
Atque surdos audientes,
Fugavit daemonia.

3b. Caeci vident et laetantur,
Claudi currunt et curantur
Cuncta morbi genera.

ı. Res miranda, vas confractum
Vinum servavit intactum
Eius in convivio;

4b. Stupent, mirantur convivae,
Musti vini et servisae
Non fit minoratio.

5 a. Defunctus resuscitatur
Adolescens et laudatur
Domini potentia.

5 b. Sancte pater, nunc precamur
Ut, te duce, perducamur
Ad aeterna gaudia.

6. Amen dicant omnia.

Miss. ms. Eboracense saec. 15. Cod. Coll. Sidney Sussex Cantabrigien. Δ 2. 11. — 3 a, 2 sordos.

256. De s. Iusto Antissiodorensi.

1 a. Fulget dies iucunda,
in qua Christi
gaudet ecclesia

1 b. Pro martyris aeterna
sancti Iusti
palma et gloria.

2 a. Aetas tenera,
virtus in qua sed valida,

2 b. Mundi prospera
temnit ac vincit fortia.

3 a. Gratia quem Deus mira
facit in ipsa
pollere infantia,

3 b. Prophetiae illi dona
mox et ab ipsa
donans pueritia.

4 a. Patri denique praescia
de captivo
pandit alumno monita:

4 b. „Tecum“, inquit, „ad propriam
volo, pater,
hunc revocare patriam.“

5 a. Mater ad haec verba
toto corde commota
inquit Felicia:

5 b. „Proles mihi cara,
fili mi o Iuste, quid
loqueris talia?

6 a. Si quae adversa tibi
in via
contingant, ego pro te
magna flebo tristitia.“

6 b. „Noli, mater mi,“ inquit: „plorare;
inter omnia Christi
me liberabit gratia.“

7 a. Freti virtute angelica,
pergunt longinqua itinera,
fratrem liberant.

7 b. Iusto puero praefulgida
praeparata ante saecula
adest gloria.

8 a. Terrea passus membra,
caelo dans animam,

8 b. Candida, rubicunda
fulget in purpura.

9 a. Omnes una
te voce supplica *

9 b. Et in aeterna
* fac tecum
esse laetitia.

*

Tuam commenda, *
precamur,
Christo familiam,

*
Laus Deo magna
per cuncta saecla.

Trop. ms. Wintoniense ca. ann. 1000. Cod. Oxonien, 2558 (Bodl. 775.) add. saec. 11. A. — Trop. ms. Wintoniense saec. 11. Cod. Collegii Corp.

Christi Cantabrigien. 473. B. — 1b, 3 et lucida A. — 2a, in quo A. — 3b, 1 donans A. — 4a, 3 momita A. — 5a, 1 Pater A. — 5b, 1 caro A. — 5b, 2 fili o mi B. — 6a, 1 Sicque A, aber c ausradiert mit dem Stilus. — 6a, 4 magno B. — 6b, 3 pater omnia Christi A. — 9b 5 cuncta regna B. — Titel der Sequenz in B. „Laetabitur iustus". — Nach der gleichen Melodie geht die Laurentius-Sequenz: Laurea clara (Nr. 272), nur fehlt hier die Einleitungsklausel. — Misset-Weale (Anal. Liturg. II, 53) haben auch diese Sequenz ediert, aber mit wenig Glück. Abgesehen von Lesefehlern und vom Verstofse, einzig richtige Lesarten aus dem Texte ins Variantenverzeichnis zu verweisen, ist die Klauselnabteilung ganz verfehlt. Dadurch wurde der Parallelismus arg zerstört. Die Klage: „Cette clausule est incomplète dans nos deux manuscrits" oder „Clausule altérée: un mot comme oramus a disparu" wäre als völlig unbegründet nicht erhoben worden, hätten die Herausgeber die Melodie beachtet und die Sequenz „Laurea clara" verglichen. — Zum Verständnis des historischen Inhaltes, der in der Sequenz mehr angedeutet ist, vgl. Acta SS. Oct. VIII, 338; es scheint jedoch den Bollandisten entgangen zu sein, dafs das Haupt des Heiligen nach Winchester übertragen wurde unter König Athelstan (895—940), wie erwähnt wird in der Chronik von Winchester (Rolls Series, Vol. 32b, p. 10).

257. De sancta Iuthwara.

1a. Laetus fervor laetae mentis
Novitate pubescentis
Iucundetur in praesentis
Diei tripudio.

1b. Spes respiret a torpore
Ne torpescat in moerore,
Sed allaudat cum fervore
Iuthwarae praeconio.

2a. Virgo felix, virgo mitis,
Sacra botrus sacrae vitis
Salutare praepeditis
Praestat beneficium;

2b. Corde carne virgo pura,
Castitatis fovens iura
Novercali sub litura
Patitur supplicium.

3a. Fraude lactis subornata
Stillat vestis delicata
Ut sic partu reprobata
Digna fiat stipite,

3b. Adligans caput benigne
Poenas solvit, sed indigne,
Recens signum et insigne
Suo signans capite.

4a. Ense fratris visitata
Manu portat rubricata
Caput, quod sic decollata
Membra membris haereant,

4b. Ubi cervix virginalis
Capit ictus vim lethalis,
Fons emanat potu talis
Ut potantes gaudeant.

5a. Miro ramorum decore
Robur crescens novo more
Fontem servans a fervore
Totum aestum vacuat,

5b. Ensis cadit praesumptoris,
Perpetratra re furoris,
Mortem deplangens sororis
Morte totus aestuat.

6a. Dignus digne maceratur,
Poena iusta flagellatur,
Sed ab illo tumulatur
Castitatis specula.

6b. Virgo, sidus puellaris,
Medicina salutaris,
Salva reos ab amaris
Sub mortis nubecula.

Miss. ms. Sciréburnense ca. ann. 1400. Cod. Alnwicen. s. n. — 2a, 1 sacre botrus. — 3a, 1 sub ornata. — 3b, 1 Allegans. — 4b, 2 caput ictus.

258. De sancta Katharina.

1a. Dilecto regi virtutum
omnes pari concordia

1b. Laudes demus, venerantes
huius diei gaudia.

2a. In qua,
contempta Maxentii Caesaris
crudelitate et malitia,

2b. Virgo
gloriosa et martyr insignis
ad caeli pervenit fastigia.

3a. Urbe Alexandrina
exorta Katharina

3b. Clara ex prosapia,
Costi regis filia,

4a. Virtutum praefulgens gratia
litterarumque scientia,

4b. Sancti spiritus potentia
sua lustrante praecordia,

5a. Philosophorum vacua
honore gymnasia

5b. Argumentis approbavit
et verbi constantia.

6a. Hinc tenetur, hinc arcetur
carcerali custodia.

6b. Genera quidem poenarum
perferens immania.

7a. Ad quam regina
visitandam processit
prima noctis vigilia.

7b. Cum Porphyrio
credidit, videns ibi
angelorum obsequia

8a. Claritate fulgentia,

8b. Veritate potentia.

9a. Quorum suffragiis
vincens rotas aereas,

9b. Serras et taringas
exsuperans ferreas,

10a. Christo Katharinam [sua]
vocante ad
regna sempiterna,

10b. Sanguine laureata
caelos ascendit
die hodierna.

11a. Cuius corpus sepelivit
manus angelica in
monte Syna;

11b. Liquor olei illius
efficax fit infirmis
medicina.

12a. Omnes ergo
celebrantes diei
huius natalitia

12b. Per saecula
sint possidentes amen
sempiterna praemia.

Miss. ms. Sarisburiense (Cantuariense?) saec. 13 ex. Cod. Parisin. (Arsen.) 135. add. saec. 14. A. — Trop. ms. Dublinense saec. 14. Cod. Cantabrigien. Add. 710. B. — Prosar. ms. Cerneliense saec. 15. in. Cod. Cantabrigien. Ll. i 10. C. — Miss. ms. Herefordense saec. 14. Cod. Coll. Univ. Oxonien. 78a. D. — Miss. ms. Westmonasteriense saec. 14. Cod. Capit. Westmonasteriensis s. n. E. — Missale Herefordense imp. Rotomagi. 1502. F. — Missale Noviomense imp. Rotomagi 1506. G. — Das Melodie bieten AC.

1b, 1 Celebrantes B. — 1b, 2 diei gratia A. — 3a, 1 Alexandria DEFG. — 3a, 2 exorta carissima B. — 3b, 2 regis erat filia A. — 4a, que fehlt BC. — 4b, 1 Spiritus sancti AG. — 4b, 2 eius lustrante C. — perlustrante eius pectora B. — eius perlustravit pectora DF. — sua perlustravit praecordia G. — 5b, 1 approbatur A. — 6a, fehlt A. — 6a, 1 tenetur hic B. — 6b, 1 Et genera G. — 7a, 2 visitandum B. — visitando G. — 7b, 2 videntibus A.,

aber bevor v. gehen 3 Neumen. — 7b, 2 videns sibi G. — 9a, lautet G. Hinc educta flagra rotarumque machinas. — 9a, 2 rotas vincens ADEF; ferreas A. — 9b, fehlt A. — 9b, 1 Fercis et G. — Serrasque carincas D. tarincas B. — tharincas CE. — 9b, 2 exsuperat G. — 10a, 1. 2 Zwei Silben zu wenig. — 10a, 2 rogante A. — vocantem B. — 11a, 2 in fehlt G. — 11b, 2 efficax est G. — 12a, 3 diei fehlt BCDEFG. — 12b, 3 suprema praemia B. — superna praemia ACEF; sempiterna gaudia G.

259. De sancta Katharina.

1 a. Gaude prole, Graecia,
Laetetur ecclesia,
Psallat chorus virginum.

1 b. Katharinae gratia
Dat mundo remedia
In salutem hominum.

2 a. Virtutum insignia
Praefert virgo regia,
Fragrans sicut lilium,

2 b. Pollens sapientia,
Fidei constantia
Confudit Maxentium.

3 a. Doctores gentilium
Doctrinae per radium
Victos Christo subiicit,

3 b. Quos purgat incendium,
Sed nec pilis vestium
Aut corporum officit.

4 a. Clausam sub custodia
Fovet alimonia
Propinata caelitus,

4 b. Quam Christi praesentia
Cum caeli militia
Demulcet divinitus.

5 a. Blande dum alloquitur
Porphyrium iungitur
Coetibus fidelium;

5 b. Regina convertitur,
Mammis tortis mittitur
Ad palmam per gladium.

6 a. Quod orat assequitur
Virgo, collo plectitur,
Fluit lac cum sanguine.

6 b. Ab angelis tollitur
Corpus et reconditur
In Synai culmine.

7 a. Iuncta Dei filio
Sceptro gaudet regio,
Dans salutis oleum.

7 b. Cuius nos oratio
Ducat cum tripudio
Ad regnum sidereum.

Prosar. ms. Pisciacense saec. 15. Cod. Londinen. Egert. 2601. — Mit Melodie. — 5b, 2 fortis.

260. De sancta Katharina.

1 a. Laetabundus
Exsultet virgini chorus
Katharinae.

1 b. Regem regum
Intactus coniunxit thorus
Hinc reginae.

2 a. Angelo consilii
Haec imbuta, lilii
Servat florem.

2 b. Sol est verus emicans
Dum doctrinae rutilans
Fert splendorem.

3 a. Sicut sidus radium,
Profert verba seminum
Pari forma.

3 b. Neque sidus radio
Nec virgo martyrio
Fit corrupta.

4 a. Cedrus alta constitit
Dum regi se restitit
Praedicando.

4 b. Verbum ens dum praedicat,
Magistros mox superat
Disputando.

5 a. Isaias cecinit
Quod prophetas occidit
Synagoga, sed erit
Semper caeca.

5 b. Si non suis vatibus
Credat iam rethoribus
Superatis omnibus
A puella.

6 a. Infelix propera,
Crede, nec hesita,
Cur damnaberis,
Gens misera.

6 b. Natum considera,
Relinquens idola;
Ipsum genuit
Puerpera.

Miss. ms. Soror. s. Sepulcri Bambergen. saec. 15. Cod. Corolsruhan. Geo. 86. A. — Sequent. ms. (Branderi) Sangallense anni 1507. Cod. San Gallen. 546. B. — Miss. ms. Soror. S. Dominici saec. 15. Cod. Carolsruhan. Pm. 46. C.

1 b, 2 chorus C. — 2 a, 1 Angelus B. — 2 a, 2 hic C. — 2 b, 1 veras emitas C. — 4 a, 2 sic restitit. C. — Mel. natürl. Laetabundus.

261. De sancta Katharina.

1 a. Laus resultet Katharinae,
Cui cesserunt flagra, minae;
Victrix ergo sine fine
Gloriari meruit.

1 b. Regis proles et reginae
Litterali disciplinae
Curam dedit, sed divinae
Totum cor implicuit.

2 a. Temptat modo blandimentis,
Modo minis et tormentis,
Cor in Christum confidentis
Mutare Maxentius.

2 b. Nullis cedit virgo plagis,
Nullo mutat metu stragis,
Sed quo saevit ille magis,
Pugnat illa fortius.

3 a. Evidenter et expresse
Docet quia sic necesse
Deum et non deos esse
Virginis argutia.

3 b. Argumentis renitentes,
Sed reniti non valentes,
Flammis perdit sapientes
Tyranni dementia.

4 a. Porphyrium et reginam
Claritatem qui divinam
Stupent circa Katharinam
Coronat martyrium.

4 b. Tonat Dei vox in rota
Machinaque perit tota,
Virgo simplex et devota
Servatur ad gladium.

5 a. Virginali caeso flore,
Lac emanans pro cruore
Suo probat ex candore
Candorem virgineum;

5 b. In sepulcrum montis Syna
Manu fertur Katharina
Non humana sed divina,
Tumba sudat oleum.

6 a. Patet locus aequitati,
Non impune sinunt pati
Sed exstinguunt instigati
Daemones Maxentium.

6 b. Deus ergo per beatum
Katharinae patronatum
Nos ipsius ad optatum
Perducat consortium.

Miss. ms. Scireburnense ca. ann. 1400. Cod. Alnwicen. s. n. — 1 b, 1 Regis prolis. — 1 b, 2 literati. — 3 a, 2 lies sit?

262. De sancta Katharina.

1 a. Virginis egregiae
Costi regis filiae
Celebrantur nuptiae
Cum amore.

1 b. In caelesti requie
Laurea iustitiae
Coronatur hodie
Cum decore.

2 a. Virgo vincens tenera
Blanda minas, verbera,
Servat sponsi foedera,
Spe secura.

2 b. Vilipendens aspera,
Mundi calcans prospera,
Scandit supra sidera
Regnatura.

3 a. Sponsa cum tripudio
Saliens in stadio
Trino felix bravio
Coronatur.

3 b. Thoro iuncta regio,
Dum sine fastidio
Iugi sponsum otio
Contemplatur.

4 a. Post reginam luminum,
Potens apud Dominum,
Choris praeest ordinum
Ut regina.

4 b. In choreis virginum
Flos et decus agminum,
Consolatrix hominum
Katharina.

5 a. Post agonum proelia
Scandit cum victoria;
Laus honor et gloria
Sit in caelis.

5 b. Virginis memoria
Purget nos a scoria;
Cuius colit gaudia
Plebs fidelis.

Grad. ms. Praedicatorum saec. 15. Cod. Bruxellen. 6435. — Melodie: Mariae praeconio.

263. De s. Katharina Senensi.

1 a. Gaude, mater ecclesia,
Agens laeta sollemnia
Katharinae virginis.

1 b. Dominici proles pia
Peculiari gloria
Instet psalmis et hymnis.

2 a. Haec est sponsa Christi digna,
Passionis gerens signa
In proprio corpore.

2 b. Haec devicit hostem pugna,
Haec vitiorum ruina
Miro constat robore.

3 a. Dum mores damnat perditos,
Peccatores desperatos
Reducit ad veniam.

3 b. Doctiores reddit doctos,
Meliores et perfectos
Efficit per gratiam.

4 a. Cunctos resolvit dolores,
Mortem, pestem et languores
Humanae miseriae.

4 b. Humanos vitat favores,
Fortiter perfert labores
Pro pace ecclesiae.

5 a. Post diadema spineum
Promissum sertum aureum
Possidet in saecula;

5 b. Nobis regnum sidereum
[Exoret] et apud Deum
Iuvet prece sedula.

Prosar. ms. Pisciacense saec. 15. Cod. Londinen. Egert. 2601. — 1 b, 3 palmis. — 5a, 2 promissum certum. — Melodie: Veni sancte spiritus.

264. De sancto Kentigerno.

1 a. Gaude, mater Sion, gaude,
Corde, voce, manu plaude,
Kentigerni pia laude
Attollens praeconium;

1 b. Dies mundo sit haec laeta,
Et moeroris fiat meta,
Quia pius dat athleta
Pium patrocinium.

2 a. Summa regum stirpe satus,
Fonte vivo debriatus,
Scholis vacans, literatus
Sub Servano studuit;

2 b. Gemma, iubar clericorum,
Vas virtutum, via morum,
Lampas, lumen Britannorum
Omnibus enituit.

3 a. Non in eo lux superna
Latet, ardens sed lucerna
Fit, intendens ad aeterna,
Lato lucens lumine;

3 b. Nec in parte, sed in toto
Deo servit, nam devoto
Corde, mente, voce, voto,
Totus est in numine.

4 a. Febres fugat et avellit,
Famem sedat, pestes pellit,
Praesulatu quos praecellit
Recto ducit tramite;

4 b. Garrit ales pernecatus,
Coquus est resuscitatus,
Salit vervex trucidatus
Amputato capite.

5 a. Ardent rami congelati,
Sacro flatu inflammati,
Saevi boves subiugati
Plaustri portant pondera;

5 b. Lupus cervo copulatur,
Novus ager his aratur,
Hinc arena seminatur,
Gignunt ador iugera.

6 a. Mutat mare cursum maris,
Fert annonam ab avaris,
Sceleratus fit molaris
Senex per miraculum.

6 b. Moecha moerens confortatur,
Regi reconciliatur,
Dum in fluctu qui iactatur
Piscis profert annulum.

7 a. Tot miranda qui fecisti,
Pater, quem hic elegisti,
Fac concivem Iesu Christi
Tuum esse populum.

7 b. Sancte praesul Kentigerne,
Bone pastor, dux superne,
Transfer tuos ad aeternae
Lucis habitaculum.

Miss. ms. S. Terrenani saec. 15. Cod. Arbuthnoten. s. n. (reimp. Burntisland 1864). — 4 b, 1 praenecatus.

265. De sancta Kyneburga.

1 a. Kyneburgae virginis
Sine fastu criminis
Canamus praeconia,

1 b. [O]dit fastum humilis,
Christi virgo nobilis,
Non placet superbia.

ı. Virtus est humilitas,
Rectas Dei semitas
Sequens et vestigia.

2 b. Illam virgo tenuit,
Spernens mundum voluit
Patris uti gloria.

a. Quanto generosior
Tanto laudabilior
Est virtutis probitas.

3 b. Et quo maior genere
Eo fit in paupere
Grandior hnmilitas.

a. Nascens ex egregia
Saxonum prosapia,
Dereliquit omnia
Parentelae gaudia.

4 b. Sprevit temporalia
Propter caeli praemia,
Volens per humilia
Scandere caelestia.

a. Cor devotum fecit votum
Tam sollemne quam perenne
Toto vitae spatio.

5 b. Puellarum sacratarum
Votum vatum Deo gratum
Fuit ab initio.

a. O beata, consecrata
Kyneburga, tu nos purga,
Ne nos irae damnet virga
Pro vetusto vitio.

6 b. Sed exemplo castitatis
Tuaeque virginitatis
Nos purgatos a peccatis
Trahe tuo gaudio.

ι. Tu vixisti non corrupta,
Iesu Christi sponsa nupta,
Coniuncta firmo foedere
Et sine carnis scelere.

7 b. Tu es forma exemplaris,
Vitae norma regularis,
Instruens bene vivere
Corde, voce et opere.

a. Pro te mira facit Deus
Et ab ira redit reus,
Claudi, muti vadunt tuti,
Prece tua praevia,

8 b. Infirmorum medicina,
Pias aures nunc inclina,
Ne ruina repentina
Lapsos privet gratia.

9. Ope tua media
Deo reconcilia.

Offic. ms. S. Kyneburgae. saec. 15. Cod. Londinen. Lansd. 387. — 4 a, 4
ıemia. — 6 b, 3 purgantes.

266. De sancta Kyneburga.

a. Recitemus per haec festa
Voce clara vera gesta
Virginis eximiae,

1 b. Kyneburgae res probatur,
Pro qua Deus operatur
Miranda mirifice.

ι. Morbos lenit et languores
Multiformesque dolores
Rex aeternae gloriae;
Ut res factae depinguntur
Quaedam libris inscribuntur
Hominum memoriae;

2 b. Mulier ferens bufonem
Per divinam sanctionem
Capitis in vertice,
Eius ad confusionem
Foedam gerens passionem
Typo cenodoxiae,

3 a. Ab hac verme liberatur,
Amplius non aggravatur,
Kyneburgae precibus;

3 b. Per hanc caecis lumen datur,
Et contractis reformatur
Restitutis gressibus.

4 a. Huius prece tympanites,
Hyposarca et ascites
Cedit leucoflantia,

4 b. Hinc decedit paralisis,
Quam curare nequit physis,
Ardens elefantia.

5 a. Per hanc febris effugatur,
Et defunctus vitae datur,
Urens erisipula,

5 b. Et syringa cavernosa,
Anthrax ardens saniosa
Decedit et fistula.

6 a. Asthma, pleuresisque dura,
Scotosisque nocitura
Fugit et astrophia,

6 b. Impetigo furiosa
Capud fedans et squamosa
Cutem crustans morphea,

7 a. Scotosisque tenebrosa.
Parotisque glandulosa
Cedit et squinantia;

7 b. Hinc sanatur et bolismus,
Vilis ventris cataclismus,
Spasmus, epilentia.

8 a. Ab obsessis daemon cedit,
Sensus datur, salus redit,
Sanantur ergumini,
Date laudes, audientes
Ista mira, conplaudantes
Nunc divino numini,

8 b. Deprecemur amatorem
Castitatis, ob amorem
Kyneburgae virginis,
Nostrum leniat dolorem,
Et perducat ad decorem
Locum veri luminis.

Collectan. ms. Llantoniense. [?] saec. 13. Cod. Colleg. Corp. Chris Oxonien 59. — 3b, 2 conclatis. — 4a, 2 acites. — 4b, 1 Hanc. — 7a, Parotidaque. — 7b, 1 Hanc. — Melodie: Lauda Sion.

267. De sancto Lamberto.

1 a. Laetabunda laus beato
Detur martyri Lamberto
Cum mera symphonia.

1 b. Illi merces est perennis,
Angelorum lux sollemnis
Et dulcis harmonia.

2 a. Hunc moribus Deo dignis
Divinus replevit ignis
Ab adolescentia.

2 b. Miris quoque fulsit signis,
Sanctitate vir insignis
Et virtutum gratia.

3 a. Taxandriam illustravit,
Idolorum quam mundavit
Ab omni spurcitia,

3 b. Et Landradam tumulavit,
Quam translatam revelavit
Divina potentia.

4 a. Detestans adulterium
Praesul subit martyrium
Orans in ecclesia.

4 b. Sic ad aram immolatur,
Sic cruore consecratur
Grata sibi Legia.

5 a. In qua concessa caelitus
Lambertus, martyr inclitus,
Ostendit miracula.

5 b. Cuius suffulti precibus
Iungamur caeli civibus
Felices per saecula.

ι. Amen dicat chorus iste,
Semper psallat tibi, Christe,
Iucundus in patria.

6b. Amen dicat plebs devota,
Et collaudet mente tota
Tanti patris merita.

Miss. ms. Leodiense saec. 15. Cod. Vatican. 3808. A. — Miss. ms. ›diense saec. 15. ex. Cod. Bruxellen. 3782 B. — Miss. Coloniense imp. loniae 1498. C. — Miss. Leodiense imp. Delf. [ca. 1485] D. — Miss. odiense imp. Parisiis 1499. E. — Miss. Leodiense imp. Spirae 1502. F. — ss. Leodiense imp. Parisiis 1509. G. — Miss. Leodiense imp. Parisiis 1513. — Miss. Leodiense imp. Parisiis 1515. I. — Miss. Leodiense imp. Parisiis 23. K. — Miss. Leodiense imp. Parisiis 1540. L.

1a, 3 cum vera BDEG. — 3a, 1 Taxandrinam D. — 3b, 2 Land-dan I. — 4b, 1 Hic ad D. — 4b, 3 grata tibi A. — 5b, 1 Suffultu C. — , 2 iunguntur D. — 6b, 2 collaudat AC.

268. De sancto Lamberto.

a. Lambertus martyr
in conspectu Domini
die ista
apparuit cum gloria.

1b. Congratulemur
in laude tua, Deus,
cum caterva
concinentes angelica.

a. Angelorum
sunt audita
primis diebus cantica

2b. Testantium
voce clara
civis caelestis merita.

a. Ecce iam sponso
caelesti Christo
gaudens amicus astat.

3b. Curavit casta
ut esset sponsa
illius ecclesia.

a. Inde est
quod per mortis plagam
scandit caelos sacerdos
et castitatis victima,

4b. Occidit
illum adultera
arguentem in porta,
ut Iohannem Herodias.

ɩ. Sic caeleste templum intrat
cum corona et cum palma
nitens stola purpurea.

5b. Abierunt iam priora
exsilium, mundi rixa,
afflictio et mors ipsa.

ɩ. Hic te confovet, Legia,
ut nidum suum aquila,

6b. Et sicut gallina congregat
pullos suos sub alas.

a. O Lamberte, Dei gemma,
ora pro sancta ecclesia,

7b. Christum martyrii via
secutus in sanctorum sancta.

ɩ. Offer nostra Deo vota

8b. In memoria aeterna.

9. Trinitati summae
in saecula
sit gloria,
lausque sempiterna.

Collectan. ms. S. Heriberti Tuitiensis saec. 12. Cod. Londinen. Add. 26788. — t Melodie.

269. De sancto Lazaro.

1. Fulget dies celebris,
Mentis pulsis tenebris;
Gaudeat ecclesia.

2 a. Dies est laetitiae,
Adsunt enim hodie
Lazari sollemnia;

2 b. Cuius revocatio,
Criminum remissio
Reis praestat gaudia.

3 a. Per conceptum virginis
Formam sumens hominis
Dei sapientia,

3 b. Verba vitae praedicans,
Vitae vias indicans
Venit in Bethania.

4 a. Praeparat hospitium
Cernens Dei filium

4 b. Martha quidem socia
Felix unguentaria.

5 a. Obsequentes homini
Osculantur Domini

5 b. Pedes et creberrimis
Rigant eos lacrimis.

6 a. Ut sciat cur lugeant,
Cur gemant, cur doleant,

6 b. Mortem fratris unici
Voce produnt supplici.

7 a. Ut amica lex poscebat,
Fremens flebat et dicebat
Iesus adstans tumulo:

7 b. „Mi dilecte, veni foras;"
Appellatus nescit moras,
Respirat in patulo.

8 a. Veterata mors recedit,
Et novata vita redit
Ad iubentis libitum.

8 b. Redivivum reum solvi
Christus iubet, et avolvi
Lapidem oppositum.

9 a. Quod indicit vox magistri
Docta supplet ars ministri,
Soluti mox fasciculi
Resolvunt seras tumuli.

9 b. Lapis urgens degradatur,
Homo vitae resignatur,
Adstanti loquens populo
Confracto mortis vinculo.

10 a. Sancte Dei,
Quique rei
Infra thorum
Vitiorum
Iam sepulti,
Spe suffulti,
Tua poscunt munera.

10 b. Posce rite
Regem vitae
Ut nos tuos
Atque suos
Mundos faece
Tua prece
Transferat ad supera.

10 c. Ubi dies
Est et quies,
Pax sollemnis
Et perennis
Laus sanctorum
Rex eorum
Ubi cuncta prospera.

Miss. ms. Lingonense saec. 15. Cod. Parmen. Parm. I 37 (1255). A. — Miss. Lingonense imp. Parisiis s. a. [1491]. B, — Miss. Lingonense imp. Trecis 1549. C. — Miss. Cabilonense imp. Lugduni 1500. D. — Miss. Matisconense

imp. Lugduni 1532. E. — Miss. Aeduense imp. Parisiis 1493. F. — Miss. Aeduense imp. Lugduni 1556. C.

Ferner: Miss. ms. Aeduense Card. Rollin. saec. 15. Cod. Semin. Aeduen. 110. — Miss. ms. Aeduense Card. Rollin. saec. 15. Cod. Semin. Aeduen. 114. — Miss. ms. Aeduense saec. 15. Cod. Semin. Aeduen. 115. — Miss. ms. Aeduense saec. 15. Cod. Semin. Aeduen. 117. — Miss. ms. Aeduense saec. 12. Cod. Semin. Aeduen. 125. add. saec. 14.

1, 2 pulsus F. — 3b, 1 vitae praedita D. — 3b, 2 viae viam DEF. — 5a, 2 osculatur D. — 5a, 2, 5b, 1 pedes Domini. EFG. — 5b, 1 et fehlt D. — 6a, 1 Et sciat AB; Ut sciant D. — 7a, 2 fremens fiebat A. — 8b, 2 advolvi EFG. — 8b, 3 lapidem praepositum DEG. — 9a, 3 soluta mor D; soluti mors EF. — 10a, 4 iam fehlt D. — 10b, 5 mundes E. — Mel. Mane prima sabbati.

270. De sancto Laudo.

1. Alma cohors una
Laudum collaudet
fulgentem sicut luna.

2a. Hic ab infantia
gratia
Dei plenus fuit et
sapientia,

2b. Spreta lascivia,
vitia
cuncta fugiens, fecit
mirabilia.

3a. Hic post sanctum possessorem
Constantiensem pastorem
revelatione
divina
duodennis
pontifex fuit.

3b. Imitatus salvatorem
puerum factum doctorem,
admiratione
magna dum
templo scribas
legis docuit.

4a. Hunc Gildardus consecravit
Rothomagensis praesul,
hunc angelo monente,

4b. Quem Francorum confirmavit
rex Childebertus, illum
cuncta plebe poscente.

5a. Sacerdotio
fungens pusio,
Deliciis
atque divitiis
mundi propter amorem
Dei caruit.

5b. Sine taedio
in cilicio,
Ieiuniis,
et abstinentiis,
tectus cinere, carnem
suam domuit.

6a. O sancte Laude,
gemma praesulum,
Daemonis fraude
serva populum,
Ut tuis sanctis precibus
nos mundet cunctis
Christus a criminibus.

6b. O digne Laude,
cleri speculum,
In caelis gaude,
sanans oculum
Feminae caecae, manibus
tuis adiunctis
orbatae luminibus.

7a. Tu latentis in arbore
daemonis fraudem
Vicisti fracto robore
ad Dei laudem,
Volentis tuos
famulos sternere
Tecum sub ramis
paratos discumbere.

7b. Membra paraliticorum
consolidasti,
Bases confirmans claudorum,
cunctas sanasti
Aegritudines;
tua sollemnia
Nos recolentes
adiuva clementia,

8. Impetrando gaudia
canentium alleluia.

Miss. ms. S. Laudi Rothomagensis saec. 14. Cod. Sangenovefian. 94 (BB. l. fol. 5). Nachahmung von Alma chorus una laudum. VII. p. 238.

271. De S. Laudo.

1a. Laetabundus
Cum Laudo concinat mundus,
Alleluia.

1b. Lux sollemnis,
Qua praesul fit duodennis;
Res miranda.

2a. Gaudeat de parvulo
Magnus fons de rivulo,
Sol de stella.

2b. Sub aetate tenera
Fiunt eius opera
Semper clara.

3a. Gaude Rothomagensis
Plebs et Constantiensis
Pari forma.

3b. Arbor dempsa sermone
Eius, spreto daemone,
Fit corrupta.

4a. Rothomagi corporis
Est gleba confessoris
Valle nostra.

4b. Gaudeat sanctus Laudus,
Per quem graditur claudus
Carne sumpta.

5a. Anus illuminatur
Per eum dum rogatur,
Quae cunctis videbatur
Esse caeca.

5b. Super huius altare
Fulsit et luminare;
Credere plebs dignare
Haec praedicta.

6a. Peccata propera
Delere vetera,
Laude, te rogat
Gens misera.

6b. Occidit littera,
Christum considera
Plebs, quem genuit
Puerpera.

7. Domino gloria
Sit per omnia,
Amen, saecula.

Miss. ms. S. Laudi Rothomagensis saec. 14. Cod. Sangenovefian. 94 (BB. l. fol. 5). — Melodie: Laetabundus.
4b, 2 gradiatur. — 5b, 1 Super hunc.

272. De sancto Laurentio.

1. Laurea clara laetantem
Laurentium hierarcham,

2a. Qua pax summa, qua splendor,
qua gloria,
Christus rex emicat,

2b. Lyra nostra resultet
symphonia
sonans organica.

3a. Roma quem canit,
mundus quem totus personat,

3b. Decus quem omne
decet, laus atque gloria;

4a. Qui miles, qui gemma, ara
Christi, qui praeco,
norma, fulgens levita,

4b. Apostolicum adfatur
patronum Sixtum
sequens ad certamina:

5a. „Quo, pater, sine filio
progrederis?
aut quo, magister, properas?

5b. Ad palmam si martyrii
ovans tendis,
te rogo, ne me deseras."

6a. Sixtus ad haec illi:
„Te pugna fortior
sanctiusque te stemma

6b. Manet post triduum,
iam qui sequeris me
sacerdotem levita".

7a. Praescia Sixti
verba complentur,
et immania percurrit
Laurentius tormenta,

7b. Caeli columna,
lucifer orbis,
ecclesiae laetitia
fideique regula,

8a. Victor ovans
in craticula
iudicem qui confundit, verba
per haec talia:

8b. „Iam assatam
manduca carnem;
me gloria, te poena, semper
manet maxima"

9a. Canticis angelicis,
palma et lucida,

9b. Sic diva felix scandit
anima culmina,

10a. Per merita translata
inclita
* * *
Quae in purpura
praepulchra
gaudet et lilia,

10b. Omnia gloria
conserta
Christi praesentia,
* * *
Digne colenda saecla
per cuncta.

Trop. ms. Wintoniense ca. ann. 1000. Cod. Oxonien. 2558 (Bodl. 775). — Titel der Sequenz: Laetabitur. Nach der gleichen Melodie gehen Nr. 256, und auch die Martialensischen Sequenzen, VII, Nr. 166 u. 177.

273. De sancto Leodegario.

1a. Regi regum gratulemur
Omnes una qui tenemur
Ad eius praeconia;

1b. Voci mentes non discordent,
Oda pari sed concordent
Et pari symphonia.

2a. Per quem suus vicarius
Sanctus Leodegarius
Subegit nequitiam

2b. Ebroini fraudulentis,
Et ut vir illaesae mentis
Peregit militiam.

3a. Qui decepto duce altum
De terrenis fecit saltum
Ad caeli palatium;

3b. Soli Deo militavit
Per quem cruces non expavit
Virorum fallacium.

4a. Sed ovile cum vallarent,
Vel ut gregem lacerarent
Omni spreto pignore,

4b. Vel pastorem iugularent
Duo lupi, nec cessarent
A nefando scelere.

5a. Pastor sponte, nec cum bile
Dat se lupis, ut ovile
Suum solus redimat,

5b. Nec ocellos cruentes
Fiunt sibi metuentes
Quis hoc scelus adimat.

6a. Mox ocellis vir orbatus
Atque lingua deprivatus
Trahitur per salebras,

6b. Nudis plantis et per spinas,
Poscens Dei medicinas
Ad opacas latebras.

7a. Sed rex noster et athleta
Cui cuncta sunt secreta
Iugi patientia

7b. Hunc certantem in agone
Lingua ditat et sermone
Divina clementia.

8a. Rursus martyr accusatur,
Quod loquela sibi datur
Et tyranno praesentatur
Passurus supplicia,

8b. Hinc ad nemus religatur,
Tantum nefas ne noscatur,
Quod iniuste decollatur
Caeli fretus gloria;

9. Laetus in quo modulatur
Alleluia.

Miss. ms. Sciréburnense ca. ann. 1400. Cod. Alnwicen. s. n. — 1a, 2
una qua. — 2b, 3 malitiam. — 3b, 1 qui decepto ducens. — 3a, 3 ad cele. —
4a, 4 pugnore. — 5a, 3 totam solus. — 6a, 2 dehinc privatus. — 7a, 3
iugiter patientia. — 7b, 1 Hinc certantur.

274. De s. Leone Catanensi.

1a. De abyssis tenebrarum
Lumen saeclo fulget clarum
Et scintillat hodie

1b. Hic malignis iam terrori
Et fidelibus honori
Datus est Cataniae.

2a. Docens fidem, monstrans morem,
Missae sacrae derisorem
Igne exurit maximo.

2b. Contremiscunt scelerati
Suo Theodoro privati
Tantae lucis radio.

3a. Fructum quidem fecit multum
Dum Theodorum inultum
Non pertulit abire.

3b. Nil tenebat nempe sui
Velut suum, sed suo frui
Omnes iugiter avebat.

4 a. Diu vivens in virtute
Sic multorum pro salute
Bono vitae exacto fine
Obdormit in Domino.

4 b. Gemma salve episcoporum,
Prompte tutor devotorum,
Vitae exemplar, norma morum,
Praesul amantissime.

5 a. Tuos ministros persequentes
Et munera impedientes
. . . .

5 b. Hic in terris destruantur,
Post obitum perducantur
Flammas ad aeternas.

6 a. Qui te patrem venerantur,
Te ductore consequantur
Gloriam, in qua laetantur
Sanctorum animae.

6 b. Te plebs, Domine, Assorina
Famis, pestis de ruina
Ope tua liberata
Dempto laudet fine.

Miss. Gallicanum ad consuet. eccll. Sicularum imp. Venetiis 1568. — 1 a, 1 De ab ipsis. — 1 a, 2 Lumen sedo. — 1 a, 3 Et fehlt. — 1 b, 1 Hic magno iam. — 1 b, 3 Cathinae. — 3 b, 3 Omnis. — 4 a, 1 Sic vivens. — 4 a, 2 Diu multorum. — 5 a, 2 Et tua munera. — 5 a und b bilden nur eine Strophe; dann ist eine fünfzeilige Gegenstrophe ausgefallen. — 6 a, 1 patres. — 6 b, 2 Famis et. Die Sequenz elidiert 2 a, 3; 4 b, 1; 4 b, 3; 5 a, 2; 6 b, 1.

275. De sancta Lucia.

1 a. Sponsus furit, dum advertit,
Quod Lucia aes convertit
In fomentum pauperum,

1 b. Et Paschasius inmitis
Persuasit finem litis
Zelo motus scelerum.

2 a. Virgo clara cum apparet,
Stupens iudex sensu caret
In eius prudentia.

2 b. Cassa sunt machinamenta,
Reprobantur argumenta
Flumen concludentia.

3 a. Hinc tyrannus irritatur
Et puellae comminatur
Necem et supplicia,

3 b. Et quod sic audacter fatur,
Ipsam falso criminatur
[De] carnis spurcitia.

4 a. Assunt mox lenocinantes,
Ut invitent peculantes
Ad decorem virginis.

4 b. Luciam sed non corrumpit,
Nec abducit, nec disrumpit
Nebula caliginis.

5 a. Neque boves, neque viri
Pestilentes atque diri
Queunt ipsam trahere.

5 b. Spiritus cui est innixa
Est virtute circumfixa
Prae amoris pondere.

6 a. Stultus magnam phantasiam
Experitur in Luciam
Quam perfundit lotio,

6 b. Nullo sed experimento
Nec vanissimo figmento
Sui fit commotio.

7 a. Porro flammis mancipatur,
Et inlaesa conservatur
Divina clementia,

7 b. Ut fideles roborentur
Et gentiles confundentur
In sua dementia.

8 a. Demum totiens concussa,
Orat, gladio percussa,
Manens nempe inconcussa
Omnibus sceleribus.

8 b. Mortem et deiectionem
Praedicens principibus,
Piae pacis unionem
Reddidit fidelibus.

9 a. En iudicium horrendum!
Cernit capite plectendum
Deduci Paschasium

9 b. Nam non cernit [Sicul] orum
Quod sic regio ipsorum
Per hunc passa spolium,

10 a. Sic devictis tot tormentis,
Praemunita sacramentis
Lux luci coniungeris.

10 b. Illuc ergo prece pia
Nos conducas, o Lucia,
Ubi Christo frueris,

11. Virgo digna.

Grad. ms. monial. praedicat. saec. 14. Cod. Mus. Bononien. 8. — 1 a, 1 avertit. — 4 b, 1 Luciam tamen non. — 7 b, 2 inlexa; confundantur. — 10 b, 2 conducas prece digna. — 10 b, 3 sq. Ubi Christo Lucia virgo frueris.

276. De s. Ludovico Tolosano.

1 a. Caeli rore fecundatus
Sacer ordo caelo datus,
Sanctae genti foederatus,
Sancta profert germina.

1 b. Ludovicus, vas odoris,
Actum vellus huius roris,
Inter sanctos est honoris
Tenens tria culmina.

2 a. Cuius vitae, cuius status,
Cuius normae, cuius natus
Quaeque mira operatus
Pangat nunc ecclesia.

2 b. Regnum spernit luculentum,
Decus mundi et parentum
Purae menti fit tormentum
Carnis petulantia.

3 a. Corde moesto plangit crucem,
Ore docto spargit lucem,
Post Franciscum currens ducem
Cuncta vitat devia.

3 b. Praesul plebis Tolosanae,
Ludovicus non inane
Semper serit, vitae vanae
Cuncta domans vitia.

4 a. Vestem Christo dat petenti
Sub egeno apparenti,
Mensae servit indigenti
Pauperum laetitia.

4 b. Pastum horrens dominatus,
Fugam petit lacrimatus,
Hostem premit et temptatus
Mentis horribilia.

5 a. Sub minorum tegumento
Tectus, rectus documento,
Transit victo fraudulento
Ad aeterna gaudia.

5 b. Rex, sacerdos et propheta,
Constans fidei athleta,
Sis patronus logotheta
In caelesti curia.

6 a. Mors ac morbus et procella,
Daemonumque pulsa bella,
Et calamitatum sella
Te beatum asserunt.

6 b. Hostis liberari telo,
Collocari nos in caelo,
Tuae civitatis zelo
Mundae preces afferant.

Collect. ms. saec. 14. Cod. Commun. Assisien. 330 (olim 14). — 3 b, 3 vitae pane. — 4 b, 4 montis.

277. De s. Ludovico Ep.

1 a. O quam felix Ludovicus,
Spernens temporalia!

1 b. Propter Christum sic mendicus,
Ut regnet in gloria.

2 a. Tolosanae civitatis
Pontifex efficitur,

2 b. Conservator castitatis
Christum sequi nititur.

3 a. Ipsum probant plurimorum
Membrorum curatio

3 b. Sanctum Dei, mortuorum
Que resuscitatio.

4 a. Ergo psalle, corde gaude,
Minorum religio,

4 b. Quae misisti dignum laude
Caelorum collegio

5. Sanctum Ludovicum.

Miss. ms. Franciscanum saec. 16. in. Cod. Londinen. Sloane 3900. — 1 a, 1 Antonius vel Ludovicus. — 2 a, 1 Paduanae vel Tholosanae. — 2 a, 2 Exemplar vel pontifex. — 5. Antonium vel Ludovicum. — Der Reim von 1 a, 1 Ludovicus zu 1 b, 1 mendicus bekundet, auf welchen der beiden Heiligen die Sequenz zunächst gedichtet ist. — Melodie: Sospitati.

278. In Translatione S. Mammetis.

1. Christi virtus attollatur,
Per quem Mammes coronatur
Felici victoria.

2 a. Felix puer et insignis,
Dignus laude, dignus hymnis,
Dignus caeli gloria.

2 b. Dignus Deo martyr iste
Tua laus est, Iesu Christe,
Te sequens per omnia.

3 a. Nam, abiectis mundi curis,
Sacris studens in scripturis,
Contempsit praesentia;
Soli Deo serviens
Montem scandit, fugiens
Humana consortia;

3 b. Ubi latens et ignotus,
Deo placens et devotus,
Legit evangelia;
Quae dum legit veniunt
Et devote serviunt
Legenti silvestria.

4 a. Nam de eis lac mulgetur,
Ut per sanctum relevetur
Pauperum inopia.

4 b. Dum sic sanctus operatur,
Quod sit magus accusatur
In regis praesentia.

5 a. Ubi diu cruciatus
Et obscuri mancipatus
Carceris angustia,

5 b. Christum orat et precatur,
Quem precantem consolatur
Vox de caelo nuntia:

6 a. „Martyr“, inquit, „ne formides
Haec tormenta quae tu vides,
Sed sit firma tua fides
Virtutum constantia;

6 b. Ecce Christus, leo fortis,
Vitae dator, victor mortis,
Ad supernae regna sortis
Te vocat in gloria;

7 a. Ubi nullus hostis metus,
Nullus dolor, nullus fletus,
Ubi sine nocte dies,
Ubi pax et vera quies
Et iugis laetitia.

7 b. In hac agnus pietatis
Nos solutos a peccatis
Det regnare, det gaudere,
Det cum sanctis possidere
Sempiterna gaudia.

Miss. ms. Lingonense, saec. 15. Cod. Parmen. Parm. I 37. (1235). A. — Miss. Lingonense imp. Parisiis. 1491. B. — Miss. Lingonense imp. Trecis. 1549. C. — 4 b, 2 quod si A. —

279. De s. Maria Magdalena.

1 a. Austro cedit aquilo,
Dum a cordis nubilo
Magdalena solvitur;

1 b. Quae dum fervet caelitus
Igne sancti spiritus
In laudem resolvitur.

2 a. Culpae dans piaculum,
Suum tabernaculum
In Deo sanctificat.

2 b. Templum sacri flaminis,
Urbem Dei fluminis
Impetus laetificat.

3 a. Hac in laudis hostia
Rectos decet copia
Laudis et laetitiae,

3 b. Paenitentis animae
Sunt praedulces lacrimae,
Gaudii deliciae.

4 a. Se Maria compluit
Et peccata diluit
Hoc imbre serotino.

4 b. Quae dum Christum abluit,
Fonti rivus influit,
Munda fit a Domino.

5 a. Nos, Maria, visita
Virga vigil excita
Nos per tuum meritum,

5 b. Flere fac illicita,
Nos a culpis suscita,
Da salutis exitum.

Miss. ms. Soror. de Paenitent. Argentinensium ann. 1472—1479. Cod. Parmen. Parm. I 39. (1255). — 2 a, 3 Deus sanctificavit.

280. De s. Maria Magdalena.

1 a. O Maria,
Prius via
Criminis septemplici,

1 b. Redis munda,
Fletus unda
Rigans pedes medici.

2 a. Alabastrum
Unctione
Plenum offers pedibus

2 b. Dantis austrum
Aquilone
Dempto paenitentibus.

3 a. Tumbam miris
Signis visis
Lucis hora crepere

3 b. Prima cernis
Ab infernis
Salvatorem surgere.

4 a. **Magdalena,**
Laude plena,
Carmen audi supplicum,

4 b. Duc ad Christum
Chorum istum,
Nam naturae lubricum

5. Non ignaras.

Miss. ms. Soror. de Paenitentia Argentinensium ann. 1472—79. Cod. Parmen. Parm. I 39 (1255). — 4 a, 1 Magdalene. — „Sequentia alternatim cum „Haec sunt convivia" per octavas festi." — Mel.: Sospitati.

281. De s. Maria Magdalena.

1 a. Fontem misericordiae
Absorbet vas miseriae,
Christum Magdalena,

1 b. Ut detrahat iustitiae
Donetque venam veniae,
Quae stat sorde plena.

2 a. Flexa, tristis livet gena
Ob reatum sceleris
Et doloris laxat frena
Memor vitae veteris.

2 b. Recumbentum domo plena,
Christe Deus, pasceris,
Cum in ipsa Magdalena
Cor contritum ingeris.

3 a. D[iu] rigata lacrima
Labis fit expers anima
Dumque capillis tergitur,

3 b. Maria peccans plurima
Cunctorum sui minima,
Dum abluit, abluitur.

4 a. Martha deversorio
Frequens ministerio
Christo famulatur;

4 b. Soror sed empyrio
Regi fletu vario
Secus pedes datur.

5 a. Iuxta crucem stat Maria
Cum virgine matre pia
Plorans Christum Domini,

5 b. Primo mane fert unguentum,
Vadit flens ad monumentum
Sociata virgini,

6 a. Ut haec dolens hilaretur
Et salvata iucundetur
Resurgentis gloria.

6 b. Ergo Christus exoretur,
Ut peccantibus donetur
Digna paenitentia.

Bibl. ms. saec. 13. Cod. Oxonien. 18893 (Canon. Bibl. Lat. 1). add. saec. 14. — 2 a, 1 livet gehena. — 2 a, 3 lapsa frena. — 3 b, 2 sui verschrieben? — Zwischen 3 und 4 ist eine Strophe ausgefallen, von der nur drei Worte: „inclinaris tergi . . . eterne glorie" erhalten sind. — 4 a, 1 dexiorio. — 4 a, 3 Christi. — 6 a, 1 dollens.

282. De sancta Margarita.

1 a. Descendit in montem
Sion ros de Hermon,
vallis lilium florescit,

1 b. Immarcessibilem
propter campi florem
spinae rosa non marcescit.

2 a. Hinc egent divites,
continent iuvenes,
largi sunt inopes,

2 b. Carnem crucifigunt,
in servum redigunt,
aemulos diligunt.

3 a. Contemptus proprius,
contemptus alius,
contemptus mundi huius,

3 b. Constanter spernitur,
nunquam praesumitur,
ardenter amplectitur.

4 a. Quod per Margaretam,
fortem athletam,
Sion signat saphiris
fundata,

4 b. Alienigenam,
sed fide plenam,
colens iaspidibus
propugnata.

5 a. Cuius victoria
sunt quinque milia
agnum sequentia.

5 b. Huius sint gratia
nostra praeconia
Deo placentia.

Miss. ms. Praemonstratense saec. 14. Cod. Stuttgartien. Bibl. Fol. 38. Mit Melodie. — 1 a, 1 Descendi. — 1 a, 2 roris Hermon; cfr. Ps. 132, 3. — 1 b, 1 sq. Propter immarcessibilem. — 5 a, 2 sint.

283. De sancta Margareta.

1 a. Flos convallis est egressus,
Spirat odor lilii;

1 b. Luctus noster est extersus,
Flagrat ardor gaudii.

2 a. Flos convallis Margareta,
Castitatis lilium,
Vernat nube iam deleta
Infra caeli solium.

2 b. Gloriosae recolentes
Virginis martyrium,
Margaretae collaudantes
Veneremur bravium.

3 a. Virgo tenellula,
Annis iuvencula,
Fidem sacram
Ut concepit credula,
Casta Christo
Parat habitacula.

3 b. Hostis sed perfidus
Et bonis invidus,
Quam movere
Non valet blanditiis,
Hanc terrere
Nititur suppliciis.

4 a. Rapitur, trahitur,
Tribunali sistitur,
Et de fide compellata
Terrore non flectitur.

4 b. Uritur, caeditur,
Caro virgis teritur,
Sed a Christo confortata
De poena non queritur.

5 a. Iam rivus sanguinis
Per latus virginis
Derivatur;

5 b. Cruoris rivulo
Baptisma populo
Consecratur.

6 a. Horrendo clausa
Carceris ergastulo,
Diro concutitur
Draconis sibilo,
Et dum vivens absorbetur
Crepat alvus qua tenetur
Potenti signaculo.

6 b. Rursum tortura
Innovatur gratior,
Accedat virgo ad
Certamen fortior,
Christum supplex deprecatur,
Exauditam attestatur
Vox columbae gratior.

7 a. Sic agone consummato
Hoste victrix triumphato
Non frustraris praemio;

7 b. In aeternum coronata
Gaudes virgo, sociata
Virginum collegio.

8 a. Ergo tibi supplicantes
Tuam audi iubilantes
Devote memoriam;

8 b. Digna caelo Margareta
Prece nobis consueta
Caeli pande regiam.

Martyrol. ms. S. Ceddae Salopesberien. saec. 12. Cod. Oxonien. 13957 (Rawl. D. 1225). add. saec. 13. Mit Melodie.

284. De sancta Margareta.

1 a. Hac in die magnalia
Christi laudans ecclesia
Psallat laeta,

1 b. Qua, post vitae dispendia,
Caeli scandit fastigia
Margareta.

2 a. Claris orta natalibus,
Ab annis puellaribus
Mundum sprevit et idola;

2 b. In puellari corpore
Virili certat robore,
Caeli fiat ut accola.

3 a. Quis condignis
Extollat laudibus,
Quod fortia
Premat humilibus,
Admiranda
Summi regis potentia?

3 b. Virgo sponsa
Non curat iudicem,
Ridet minas,
Spernit carnificem,
Detestanda
Dum intentat supplicia.

4 a. Iudex certat
Ut subvertat
Blandis miscens aspera,

4 b. Nunc precatur,
Nunc minatur,
Nunc infligit vulnera.

5 a. Ignes, ungues, verbera
Membra vexant tenera;

5 b. Ridet Christi famula
Tortores et vincula.

6 a. Dum cum ea
Palam congreditur,
Quis audivit talia?

6 b. A virgine
Sathanas vincitur;
O nova victoria!

7 a. Hostis victus deiicitur,
Et deiectus confunditur,
Et confusus involvitur
Aeterna miseria,

7 b. Gaudet virgo dum patitur,
Mortem vincit dum moritur,
Et triumphans extollitur
Ad mansura gaudia.

8 a. Tu formosa
Plus quam rosa,
Et candore
Et odore
Repanda vincis lilia,

8 b. Iam dilecto
Praeelecto
Iuncta Dei
Faciei
Dulci gaudes praesentia.

9 a. Tu stellis fulgidior.
Tu luna splendidior,
Superas solis lumina,

9 b. Condigna martyribus,
Propria virginibus
Agno decantans carmina.

10 a. Cuius nos dignos gratia
Tua reddant suffragia,
Virgo martyr egregia,

10 b. Ut in caelorum curia
Decantemus voce pia:
„Sit Deo laus et gloria."

Miss. ms. Sciroburnense c. ann. 1400. Cod. Alnwicen. s. n. — 3 b, 1 sponsam. — 3 b, 1 ridit ymas. — 5 b, 2 et verbera. — 8 a, 5 Misset-Weale bemerken hiezu: „Le mot repanda nous semble une mauvaise leçon. Par quoi le remplacer?" Durch nichts. Vgl. 3. Reg. 7, 26: Quasi labium calicis et folium repandi lilii. Vgl. auch Cic. Nat. D. I, 29 s. f.; Ovid. Metam. 3, 680.

285. De sancta Margareta.

1 a. Laetabunda
Voce munda
Sonet turba virginum,

1 b. Collaudando,
Praedicando
Margaretae dominum,

2 a. Cuius forti brachio,
Cuius et auxilio,
Praevaluit hostibus,

2 b. Dum sibi letifera
Irrogarent vulnera
Efferatis ictibus.

3 a. Decollatur,
Laureatur
Sanguine martyrii,

3 b. Angelorum
Beatorum
Fit et compos gaudii.

4 a. Castitate nivea,
Sanguine purpurea,
Caeli floret solio;

4 b. Victo mortis principe,
Vitae finis nesciae
Ditatur denario.

5 a. Margareta margaritam
Comparavit, per quam vitam
Nacta est perpetuam.

5 b. Deo plena, lucra mundi
Sprevit constans, quae quaerenti
Vitae claudunt ianuam.

6 a. Pro fructu iustitiae
Mille vivens sobrie
Contulit argenteos.

6 b. Unde Sion filia
Summa terit atria
Capitans aethereos.

7 a. Haec est virgo sapiens,
Oleum custodiens
Pectoris in vasculo,

7 b. Admittitur nuptiis,
Pascitur cum aliis
Immortali pabulo.

8 a. Haec beata
Deo grata,
Spernendo praesentia,

8 b. Comparavit
Quae amavit
Sempiterna gaudia.

9 a. Fecunda virtutibus,
Carnis suae motibus
Dominari studuit.

9 b. In mundi principibus,
Quibus nulla est salus,
Confideri noluit.

10 a. Terrena ambitio
Cum labenti gaudio
Viluit eximie,

10 b. Nam lucis in patria
Expectabat praemia
Perennis laetitiae.

11 a. Nunc te, Christe, salva tuum,
Ne pereat, populum,
Exoramus cernui;

11 b. Et meritis Margaretae
Servis dona verae vitae
Solacio perfrui.

12a. Margareta, quae furente
Triumphasti de serpente,
Ab hostis versutia,

12b. Muni servos pietatis,
Et supernae civitatis
Posce beneficia.

Grad. ms. Steinveldense saec. 12. ex. Cod. Darmstadien. 868. add. saec. 15. — 11b, 1 Ut meritis. —

286. De sancta Margareta.

1. Aula Christi psallat laeta
Triumphante Margareta.

2a. Virgo martyr Margarita,
Constans ore, corde, vita,
In amoena caeli sita
Splendet portis.

2b. Olybrius fervens ira
Probat gemmam poena dira,
Vicit primo fide mira
Virgo fortis.

3a. Infernalis vipera
Membra glutit tenera,
Sed sicut cetus Ionam
Prophetam, sic bestia
Crudelis athletam.

3b. Rupta Dei dextera
Reddidit ad supera
Virgae, fasces et unguae
Dextera contemnuntur
Mente virginea.

4a. Nec praefecti blandimentis
Virgo cessit, nec tormentis,
Pro paradisi
Amoenitate.

4b. Caesa tandem a mucrone,
Mundi victrix in agone,
Remuneratur
Aeternitate.

Grad. ms. Augustanum saec. 12. Cod. Londinen. Add. 11669. add. saec. 13. A. — Psalt. ms. S. Petri Salisburgen. saec. 15. Clm. Monacen. 15955. add. saec 14. [Blu.] B. — 2a, 3 in ornatu B.; amoena celli A. — 2b, 2 promat? germanum in poena A. — 2b, 3 in compenam forte B. — 3a, 1 Inferalis A. — 3a, 5 athleta A. — 3b, 2 reddit fuga A. — 3b, 3. 4 virgae faces et ungulos terrea A. — 4a, 2 virgo cessat A. — 4b, lautet A. Cessa tandem invenitur victrix in remuneravit aeternitate.

287. De sancta Margareta.

1. Margaritae virginis
Triumphum certaminis
Recolit ecclesia,

2a. Immo laudent singuli
Creatorem saeculi,
Cuius fuit gratia,

2b. Quod aetas tenerior
Et sexus infirmior
Bella vicit fortia.

3a. Satagebat impius
Praefectus Olybrius
Arte multifaria

3b. Inclinare virginem
Ad suam libidinem
Vanaque nefaria.

4a. Sed in fide nobilis
Virgo stat immobilis,
Deum verum astruens,
Deos falsos respuens.

4b. Nec favet blanditiis,
Nec cedit suppliciis
Terrentis per aspera
Vel spondentis prospera.

5a. Tunc furore
Graviore
Excitatus
Et iratus
Iudex inquit talia,

5b. Sub clausura
Perobscura
Coarctetur,
Et dometur
Eius contumacia.

6a. Quod iubetur,
Mox impletur,
Uti caecum
Nocte specum
Lucis intrat filia.

6b. Licet locis
Caliginosis
Includatur,
Non fraudatur
Verae lucis copia.

7a. Iubet idem exhiberi
Margaretam hostis veri
Dum eius seductoria
Exsecratur consilia.

7b. Virgis dure laceratur,
Sed et flammis concrematur,
Ensis ictu caelestia
Conscendit ad palatia.

8a. O fidelis et decora
Christi sponsa, sponsum ora
Ut nostrorum
Vitiorum
Emundet contagia,

8b. Ut a poenis eruamur,
Et quiete perfruamur
Sempiterna
In superna
Paradisi curia.

9. Amen dicant omnia.

Prosar. ms. Caelestin. (Gulielm. Lovel) anni 1572. Cod. Ambianen. 132. — Melodie: Mane prima sabbati.

288. De sancta Martha.

1a. Chorus iste
plaudat sollemnia
Sanctae Marthae,
cuius laetitia
Suis vitae
confert subsidia,
Alleluia.

1b. Quem aluit
parvulum Maria,
Virum pavit,
Martha, virgo pia,
Eius cepit
Christus hospitia
Valle ista.

2a. Dum credidit,
Dominus Lazarum
Suscitavit,
licet iam foetidum;
Obstupuit
turba Iudaeorum
Miraculum.

2b. Postquam Christus
caelos penetravit,
Pauperibus
bona distribuit,
Cum pluribus,
ut Deo placuit
Domum liquit.

3 a. Cum sorore Magdalena,
Maximino et Marcella
Massiliam petiit.

3 b. Elegerunt loca sancta
Ad acquirenda praemia,
Nam Christo sic placuit.

4 a. Marthae locus fit Tarasco,
In quo vixit sancta virgo
Mira parcimonia.

4 b. Per hanc crucis signaculo
A plebe serpente trito
Liberatur patria.

5 a. Infideles convertuntur,
Daemoniaci curantur
Per eius suffragia.

5 b. Septem annis esca glandes,
Herbae fuere radices
Et poma silvestria.

6 a. Templum fecit fabricari
In honore Dei veri
Et eius genetricis;

6 b. Ibi fratres et sorores
Regi regum famulantes
In hymnis et canticis.

7 a. Mersum Martha suscitavit,
Praesules pacificavit
Discordes a plebibus;

7 b. Quem per annum haec praescivit
Obitum denuntiavit
Quibusdam praesentibus.

8 a. Cum febre fatigaretur,
Huic exitus nuntiatur
Sororis Magdalenae.

8 b. Luminibus circumdatur,
Nocte tenus exstinguuntur
A pessimo daemone.

9 a. Soror venit, lumen praebet,
Martham vocat, haec respondet
Christus hospes accedit.

9 b. Et dominicam audiens
Passionem, caelum videns
Christo flatum reddidit.

10 a. Quantum Christus hanc dilexit,
In fine summe patuit;
Martham digne sepelivit
Et propriis manibus.

10 b. Quibus bonis hanc dotavit,
Nullus promere valuit,
Nam languidos eripuit
A cunctis doloribus.

11 a. Ave, Martha gloriosa,
Flos virtutum, fragans rosa,
Margarita pretiosa
Christoque speciosa.

11 b. Tua prece mundissima
Nos perduc ad caeli summa,
Quo vivamus per aeterna
Saeculorum saecula.

Miss. ms. Ambianen. saec. 15. Cod. Ambian. 163. A. — Miss. Ambianen. imp. Parisiis 1487 B. — Miss. Ambianen. imp. Parisiis 1529 C. — Miss. Ambianen. imp. Parisiis 1555 D.

2 a, 5 Obstipuit B. — 2 b, 7 linquit AB. — 3 a, 3 Marciliam ABC. — 4 a, 3 parsimonia BD.

289. De sancto Martino.

1 a. Promere chorda
iam conetur intima

1 b. Carmine signa
Martini multiflua,

2 a. Gestavit qui bellica
meriti
tela mole praedita,
Christi dextera
collata munifica,

2 b. Per quae vincens agmina
virtutum
studio tartarica
caeli splendida
conscenderet gaudia.

3 a. Satus nam praefulgida
locuplete satis prosapia,

3 b. Mandata legens sacra,
mundana deseruit prospera.

4 a. Baptismi sacramenta
necdum percipiens solita,

4 b. Texit egeni nuda
corde Christi gerens monita.

5 a. Sed de supera
certus laurea,
quod duraret,
fatur illi verba
strato quiescenti talia:

5 b. „Martinus fida
gerens pectora,
pollens vita,
mihi contulit ista
adhuc catechuminus tegmina.“

6 a. Trina defunctorum post busta
restauraverat vitae corpora,

6 b. Ipseque, peracta post mira,
corporea liquit ergastula.

7 a. Tonante protinus
nam vulgo
tali praeconio,
lamentans monachica

7 b. Atque virginea
caterva
voce proruperat
lacrimosa talia:

8 a. „O pastor, hanc catervam
cui committis nunc exiguam,
caeli scandens patriam?

8 b. Invadent enim illam
rapacum luporum mordentia
plurimorum agmina.“

9 a. Inter talia
sed sanctus verba
caeli conscendit alta
fulgida
comptus victoria;

9 b. Hicque modica
contentus vita
Abrahae patriarchae
mansitat
sinu per saecula.

10. Et nos, Martine
fac prece benigna
frui palma.

Trop. ms. Wintoniense ca. ann. 1000. Cod. Oxonien. 2558 (Bodl. 775). A. — Trop. ms. Wintoniense saec. 11. Cod. Coll. Corp. Christi Cantabrigien. 473. B. — 3 a, 1 Natus, Korrektur A. — 5 a, 3 quo, Korrektur A. — 7 a, 4 monichica B. — Titel der Sequenz: Quoniam Deus maior AB; Quoniam Deus maior et inferior A (fol. 125). — Vgl. Alme Deus cui serviunt (Nr. 43), nur fehlt hier die Eingangsklausel wie in der Ciricus-Sequenz Deus quoniam magnus in den 2 Nivernensischen Hss. zu Paris.

290. De sancto Martino.

1 a. Supernae pacis gaudia
Repraesentet ecclesia,

1 b. Dum festa colit annua
Laude Martini cernua.

2 a. In Martini sollemnio
Crescat plebis devotio,

2 b. Psallatque cleri concio
Cum spiritali gaudio.

3 a. Mundum, carnem, daemonia
Vicit, vitae munditia,

3 b. Incursu tot phantasmatum
Cineris fecit grabatum.

4 a. Martinus catechuminus
De quo protulit Dominus:

4 b. „Hac me veste operuit,
Cum vestem nudo tribuit.“

5 a. Confusum sortilegium
Dedit casum haereticis,

5 b. Pro paganis praecipuum
Signaculum pontificis.

6 a. Quam felix sanans osculum
Leprosum, per miraculum,

6 b. Et quam iocundus visitans,
Tres mortuos resuscitans.

7 a. Hic languores et languidos
Sanavit atque morbidos,

7 b. Daemones fugans horridos
Semper fallendi cupidos.

8 a. Ipsi cives angelici
Sanctissimo pontifici

8 b. Pro merito multiplici
Sunt et erunt domestici.

9 a. Mirantur sed deficiunt
Pictavenses cum dormiunt,

9 b. Fruuntur nec fastidiunt
Qui Martinum custodiunt.

10 a. Iste pater dispositus
Caelum intrans emeritus,

10 b. Semota iam caligine
Christum videt in lumine.

11 a. Martinus cuius hodie
Celebrantur sollemnia,

11 b. Iam revelata facie
Deum videt in gloria.

12 a. Servus reginae virginum,
Caelorum consors agminum

12 b. Excuset apud Dominum
Nostrorum lapsus criminum.

13 a. Nos ad sanctorum gloriam
Per Martini suffragia,

13 b. Post praesentem miseriam
Christi perducat gratia.

Miss. ms. Carnotense saec. 14. Cod. Oxonien. 19430. (Canon. misc. liturg. 344). — 2a, 1 sollemnia. — 5b, 1 pro painis oder paniis. — 5b, 2 signaculo. Nachahmung von Kehr. 338.

291. De sancto Martino.

1 a. Vox devota pulset caelos,
Moduletur dulce melos
Martini praeconia.

1 b. Hic egenis cibus, potus,
Nudis vestis, necdum lotus
Baptismali gratia.

2 a. Quam Martinus dat algenti
Parte probat indumenti
Se vestiri Dominus.

2 b. Nudo data tectum veste
Iesum videt, Iesu teste,
Adhuc catechuminus.

3 a. Tandem miles baptizatur
Claustrum intrat, conversatur,
Sancte Deo militans.

3 b. Fit in Christo cuncta cunctis,
Ter Martinus a defunctis
Mortuos resuscitans.

4 a. Onus sumit praesulatus,
Propter decus non elatus,
Immo magis humilis.

4 b. Per hunc salus aegris manat,
Omnem morbum prece sanat
Praesul ineffabilis.

5 a. Assunt, psallunt caeli cives,
Dum hic pauper caelo dives
Migrat, par apostolis;

5 b. Christus eius deprecatu
Nos solutos a reatu
Societ caelicolis.

Miss. ms. Soror. de Paenitentia Argentin. ann. 1472—79. Cod. Parmen. Parm. I 39 (1255). — 1b, 3 Baptismalis.

292. De sancto Materno.

1a. Sion gaudens flore verno,
Flore vernans in aeterno,
Laeta psallat hodie.

1b. Sertum vitae in Materno
Coetu confert in superno
Caelestis militiae.

2a. Viris tribus caritatis
In amplexu copulatis
Fidenter in Galliam

2b. A beato destinatis
Petro, fide Trinitatis
Implent et Germaniam.

3a. Instant dum officio
Tollitur de medio
Citius Maternus,

3b. Romam cum Euchario
Reverso Valerio,
Planctus fit fraternus.

4a. Redeuntes ad humatum
Corpus, Petri sibi datum
Superponunt baculum,

4b. Et diebus vita functum
Quaterdenis, sibi iunctum
Vivum gaudent socium.

5a. In salutem populorum
Fit profectus Treverorum
Ac Coloniensium

5b. Clarae gentis et Tungrorum
Archipraesul, norma morum
Factus est et speculum.

6a. Mira res, pro singulo
Quietis in tumulo
Die, sibi datur

6b. Annus in officio
Laboris ab otio
Postquam suscitatur.

7a. Cursu tandem adimpleto,
Dies claudit fine laeto
Sed, cum sub certamine

7b. Hinc et inde repetatur
Corpus, quibus conferatur
Probatur in flumine.

8a. O res mira, contra cursum
Rheni corpus tendit sursum
Miliaris spatium,

8b. Signo monstrat in aperto
Loco petat quod pro certo
Urbem Treverensium.

9a. Tungros ergo quos corpore
Privas, precatus, munere
Pater fove,

9b. Ut ceteris cum filiis
Ierusalem in liliis
Vernent novae.

10a. Eia, pater, in amplexu
Requiescens firmo nexu
Rachelis in patria,

10b. Nos, solutos nexu Liae,
Tecum frui vero die,
Prece fac in gloria.

Miss. ms. Leodiense saec. 15. Cod. Vatican. 3808. A. — Miss. ms. Leodiense saec. 15. Cod. Bruxellen. 3782. B. — Missale Leodiense imp. in Delf 1485. C. — Missale Leodiense imp. Parisiis 1497. D. — Missale Leodiense imp. Spirae 1502. E. — Missale Leodiense imp. Parisiis 1513. F. — Missale Leodiense imp. Parisiis 1515. G. — Missale Leodiense imp. Parisiis 1523. H. — Missale Leodiense imp. Parisiis 1540. I.

1a, 2 vernens H. — 1b, 1 Certum vitae AC. — 1b, 2 certu confert C. — coetum confert BDEFGH. — 2b, 1 O beato C. — 2b, 3 implevit et AD. — 4a, 3 supponuntque C. — 5a, 2 sit profectus C; fit profectum ABDEFGH. — 7a, 2 sine laeto C. — 8a, 2 regni corpus F; corpus tendens B. — 9a, 1 Tongris AD. — 9b, 1 Ut ceteri C; Et ceteris DEFGH. — 9b, 2 cum liliis C.

293. De sancto Mauritio.

1 a. O beata legio,
Cum quanto praeconio
Palmam tuam recolam!

1 b. Quae duce Mauritio
Celebri martyrio
Possides aureolam.

2 a. Abel iuste decimans
Oves pingues victimans
A Cain occiditur;

2 b. Sic decimum proferens
Et Deo cor offerens
Legio perimitur.

3 a. Florente nequitia
Superna tam vitia,
Veritas obruitur,

3 b. Perit innocentia,
Damnatur iustitia,
Modestia tollitur.

4 a. Lagenarum fractio
Dat cum lucis radio
Gedeoni gloriam,

4 b. Sic mors vasis lutei
Cum lumine fidei
Thebaeis victoriam.

5 a. Et qui cuncta conspicit
Hos quos mundus abiicit
Coronat in patria.

5 b. Qui martyrum precibus
Nos cum caeli civibus
Coniungat in gloria.

Prosar. ms. Pisciacense. saec. 15. Cod. Londinen. Eg. 2601. Melodie: Veni sancte spiritus.

294. De sancto Mauro.

1 a. Laetabundus
Sancto Mauro psallat mundus,
Alleluia.

1 b. Cuius vita
Prodigiis insignita,
Res miranda.

2 a. Dum de matre nascitur,
Caelitus egreditur
Sol ex stella.

2 b. Decor paenitentiae,
Lucerna iustitiae
Semper clara.

3 a. Sicut pater docuit
Normam ferre studuit
Pari forma.

3 b. Neque carnis proelio
Eius conversatio
Fit corrupta.

4 a. Sed defunctos suscitat,
Novis signis rutilat
Valle nostra.

4 b. Virtutum prodigia
Parit paenitentia
Carne spreta.

5 a. Super aquas graditur,
Caecis visus redditur,
Haeresis ostenditur
Esse caeca.

5 b. Surdus audit, saliunt
Claudi, morbi fugiunt,
Infinita sentiunt
Haec praedicta.

6 a. Caduci prospera,
Mundi et aspera
Sprevit, quae colit
Gens misera.

6 b. Cuius per opera
Det nobis aethera
Is, quem genuit
Puerpera.

Trop. ms. Floriacense saec. 11. Cod. Parisin. 1177. add. saec. 14. Mit Melodie „Laetabundus". — 1 a, 2 mundus fehlt. — 6 b, 3 Christus genuit. — 6 b, 4 Alleluia.

295. De sancto Mengoldo.

1 a. Chorus iste iucundetur
Et Mengoldus commendetur
Sollemni melodia;

1 b. Quem Hoyum veneratur,
Cuius sacri decoratur
Corporis custodia.

2 a. Filius regis Anglorum
Fuit, et victor bellorum
Ab adulescentia;

2 b. Ubi plures interfecit,
Unde Christo satisfecit
Dira paenitentia.

3 a. Illicitus actus luxit,
Angelicam vitam duxit
Tritus abstinentia.

3 b. Mundus illi displicebat;
In quo mundi clarescebat
Cordis innocentia.

4 a. In Hoyo decollatur,
Claris signis revelatur
Eius sanctimonia.

4 b. Per hunc caecis visus datur,
Claudis gressus reparatur,
Fugantur daemonia.

5 a. Angelorum dulce melos
Auditur, dum intrat caelos
Cum palmae victoria.

5 b. Amen dicat iste chorus,
Et corona sit decorus
In caelesti patria.

6. Chorus iste dicat Amen,
Ut iucundum post examen
Decantet Alleluia
In gloria.

Missale Leodiense imp. in Delf 1485. A. — Missale Leodiense imp. Parisiis 1499. B. — Missale Leodiense imp. Spirae 1502. C. — Missale Leodiense imp. Parisiis 1513. D. — Missale Leodiense imp. Parisiis 1515. E. — Missale Leodiense imp. Parisiis 1523. F. — Missale Leodiense imp. Parisiis 1540. G. — 2 b, 1 Ibi A. — 5 a, 3 palma victoriae ABCDEFG, gegen den Reim.

296. In Apparitione s. Michaelis.

1 a. Mittit archangelum
Ab altitudine,
Summis gerens zelum
Nostro solamine
Contra tortuosum.

1 b. Custos animarum,
Athleta caelitus,
In orbe terrarum
Demonstrat penitus
Bellum gloriosum.

2 a. Per taurum noscitur
Locus orarius,
Sagitta trahitur,
Vertit deterius
In sagittarium.

2 b. Admirantur turbae
In intersignio,
Requiritur urbe
Tanto mysterio
Quid necessarium.

3 a. Michael Gargano
Mansionem signat,
Et plebi prophano
Ruinam designat
Cum Neapolitae

3 b. Contra Sipontinos
Ruant exitium,
Hos Beneventanos
Sed fert auxilium
Campi ductor vitae.

4 a. In defensione
Terra percutitur
Fulguratione,
Nebula mittitur,
Fugiunt errantes.

4 b. Caelo silentium
Fit facto duello,
Milia milium
Parantur in bello
Sibi servientes.

5 a. Centena decies
Milies milium
Stabant, dum acies
Fiebat partium
Et draco vincitur.

5 b. O custos polorum
Et humanitatis,
Defende malorum
Duce pravitatis,
Duc nos, quo fruitur

6 a. Miles caelicola,
Nostra tuitio;
Extendimus colla,
Ut habitatio
Nostra sit in caelis.

6 b. Humanis tutela,
Castrum tremebundis,
Quo nobis appella
Si gravamur undis
Peccati crudelis.

Prosar. ms. Caelestin. Parisien. saec. 16. Cod. Mazarin. 448. A. — Prosar. ms. Caelestin. (Guliel. Lovel) anni 1572. Cod. Ambianen. 132. B. — 1 a, 3 gerens caelum. B. — 3 b, 1 Sipotinos A. — 4 a, 2 Terra concutitur B. — 6 b, 1 tutella AB. — Mel. Mittit ad virginem.

297. De sancto Nicolao.

1 a. Clemens fotor pauperum,
Salve, dator munerum,
Vota sume supplicum;

1 b. Exstirpator scelerum,
Te nostrorum vulnerum
Deus fecit medicum.

2 a. Suggens matris ubera
Illustravit viscera
Hic ingenti gratia;

2 b. Promereris aethera,
Membra domans tenera
Quarta, sexta feria.

3 a. Nicolae, dulcia
Magnaque ecclesia
Soli canit carmina;

3 b. Innumerabilia
Tu fers beneficia,
Tollis et gravamina.

4 a. Mari navigantibus,
Puellis, militibus,
Feminis sterilibus,

4 b. Fame Myrrae civibus,
Et mortuis pluribus
Succurristi precibus,

5 a. Lepra, febre morbidis,
Mutis, surdis, languidis
Variis languoribus,

5 b. Caecis, claudis, rabidis;
Cuncta iuva fervidis
Te precantes cordibus.

Antiph. ms. Confratern. S. Nicolai ad speciarios Parisin. saec. 15. ex. Cod. Mazarin. 464 (261). — 2 b, 2 donans. — „Ad cantum prosae: Veni sancte spiritus."

298. De sancto Nicolao.

1 a. Sospitati dedit aegros
odoris perfusio,

1 b. Sanctus pater orphanorum
affuit praesidio.

2 a. Ignis ardet quem extinxit
imbris inundatio,

2 b. Nimbi fugat tempestatem
ipsius signatio.

3 a. Romae functus vita surgit
iuvenis cum gaudio.

3 b. O quam probat sanctum Dei
codicis inustio!

4 a. Ergo laudes glorioso
sint sancto Nicolao,

4 b. Nam qui corde poscit illum
propulsato vitio

5. Sospes regreditur.

Hymn. et Sequent. ms. Carmeli Senen. saec. 14. Cod. Senen. G III 2. — Mel.: Sospitati.

299. De sancto Niniano.

1 a. Ave, pater et patrone,
Praesul, pastor pie, bone,
Confessor eximie.

1 b. Roga Deum, Niniane,
Pro salute sero mane
Praesentis familiae.

2 a. Tu per terras et per mare
Dire vinctos liberare
Non cessas christicolas.

2 b. Esto nobis spiritalis
Tutor, salvans nos a malis
Loci huius incolas.

3 a. Ope tuae sanctae precis,
Membris surdis, claudis, caecis,
Crebra datur sanitas.

3 b. Nobis reis et indignis
Succurre, ne cum malignis
Nos damnet iniquitas.

4 a. Rex, puer, fur, hortolanus,
Infans cuius pedes, manus
Privabantur usibus,

4 b. Probant sanctum apud Christum
Te; tu nos post mundum istum
Iungas caeli civibus.

Miss. ms. S. Terrenani, saec. 15. Cod. Arbuthnoten. s. n. (reimpress. Burntisland. 1864).

300. De sancta Oda.

1 a. Spiritalis turma plaude,
Odam lauda iugi laude,
Celebri melodia.

1 b. Ancilla Christi fidelis
Oda praemisit in caelis
Opes et allodia.

2 a. Haec de mundi primoribus
Orta ditavit moribus
Nobile coniugium.

2 b. Flagrans igne caritatis,
Viduata castitatis
Elegit fastigium.

3 a. Eius mentem non turbavit
Nec ad lapsum inclinavit
Rerum affluentia;

3 b. Quam demonstrabat macies
Et angelica facies
Tinctam abstinentia.

4 a. Conculcavit mundi florem,
Eius sprevit et livorem,
Quaerens caeli gaudia.

4 b. Odam Christus concupivit,
Illi namque deservivit
In aurata fimbria.

5 a. Amanium decoravit,
Ubi casta militavit
Christo totis viribus,

5 b. Illic Oda sepelitur
Atque claris insignitur
Signis et virtutibus.

6 a. Haec virago generosa,
Paradisi vernans rosa,
Fulget in caelestibus,

6 b. Et cum Christo gloriatur;
Quae nos suis tueatur
Meritis et precibus.

7 a. Amen dicat iste chorus,
Ut cum Oda sit decorus
In caelesti patria,

7 b. Chorus iste dicat: amen,
Ut cum Oda post examen
Decantet: alleluia.

Miss. ms. Leodiense saec. 15. Cod. Bruxellen. 3782. A. — Missale Leodiense imp. in Delf 1485. B. — Missale Leodiense imp. Parisiis 1499. C. — Missale Leodiense imp. Parisiis 1509. D. — Missale Leodiense imp. Parisiis 1513. E. — Missale Leodiense imp. Parisiis 1515. F. — Missale Leodiense imp. Parisiis 1523. G. — Missale Leodiense imp. Parisiis 1540. H. — 4b, 1 Adam Christus B. — 5a, 1 Emanium AC. — 6b, 1 Ut cum B.

301. De sancto Osmundo vel de sancto Palladio.

1 a. Gaudeamus in Messia,
Veritate, vita, via,
Beatorum gloria.

1 b. Dies laetus celebretur
Quo Osmundi decantetur
Honor et memoria.

2 a. In sacra translatione
Cuius caelicae personae
Stant cum reverentia,

2 b. Et collaudant natum Dei,
Qui ut finis omnis spei
Ex munificentia

3 a. Hunc Osmundum confessorem
Parentela clariorem
Illustri prosapia

3 b. Ortum fecit, quem virtutum
Praeter militare scutum
Insignivit gratia.

4 a. Prudens, potens, temperatus,
Spe et fide roboratus,
Praeminet iustitia,

4 b. Et praepollet caritate,
Quibus armis deitate
Datis vicit vitia.

5 a. Fastum, rixam et livorem,
Avaritiam, torporem,
Gulam, ludos, iacula

5 b. Sternit, caedit, delet, pellit,
Fugat, exstirpat, refellit
Miles absque macula.

6 a. Gemmas, terras, vestes, aurum,
Seque pariter thesaurum
Ponit in ecclesia,

6 b. Illis decoravit chorum,
Sed de se miraculorum
Semper fluit copia.

7 a. Claudis gressus, caecis visus,
Mutis lingua, maestis risus,
Leprosis munditia,

7 b. Vita mortuis donatur,
Sanus redit, qui precatur
Illum cum fiducia.

8a. Ergo praesulum beate,
Deprecantibus te da te
Semper ad solatia.

8b. A peccatis nos emunda,
Claritatis quo iucunda
Intremus palatia.

Miss. ms. Sarisburiense (Dunelmense) saec. 15. in. Cod. Oxonien. 903 (Laud. miscel. 302) A. — Miss. ms. Sarisburiense saec. 15. Cod. Oxonien. 6374 (Barlow 1). add. saec. 15. B. — Miss. ms. S. Terrenani saec. 15. Cod. Arbuthnoten. s. n. (Reimpr. Burntisland 1864). C. — Miss. ms. Sarisburiense saec. 15. Cod. Londinen. Add. 17001 [Blu]. C². — Missale Sarisburiense imp. [Basil. 1488] D. — Missale Sarisburiense imp. Venetiis 1494. D². — Missale Sarisburiense imp. Rotomagi 1497. E. — Missale Sarisburiense imp. Londini 1498. F. — Missale Sarisburiense imp. Londini 1504. G. — Missale Sarisburiense imp. Parisiis 1513. H. — Missale Sarisburiense imp. Parisiis (Mart. 20) 1519. I. — Missale Sarisburiense imp. Parisiis (Oct. 29) 1519. K. — Missale Sarisburiense imp. Parisiis (Dec. 24) 1519. L. — Missale Sarisburiense imp. Parisiis 1526. M. — Missale Sarisburiense imp. Parisiis 1527. N. — Missale Sarisburiense imp. Rotomagi 1534. O. — Missale Sarisburiense imp. Parisiis 1555. P.

1a, 1 in fehlt DD²GHIKLMN. — 1a, 2 vitae via A. — 1b, 1 Dies festus ABC². — 1b, 2 Quo Paladei cantatur C. — 2a, 1 In sollemnizatione ABC². — Vel in sacra sollemnizatione D²FG. — In sacra sollemnitate vel translatione DE. — Vel in commemoratione C. — 2a, 3 Astant reverentia H—N; cum fehlt D. — 2b, 1 Et collaudent A. — Et collebant B. — 2b, 2 Qui est ACO; quiqui ut spinis C²; ut fehlt E. — 2b, 3 Et munificentia E. — 3a, 1 Hunc Paladeum doctorem C. — Hunc Osmundi E—K. — 3a, 3 illustra D. — 3b, 1 qui P. — 3b, 2 propter militare A. — Sanctis moribus imbutum C. — 3b, 3 insignitur DEGHIKLNOP. — 4a, 1 temporatus C. — 4a, 3 eminet E. — 4b, 1 repellet C². — 4b, 3 vincit AC. — 5a, 1 Factum AI; Faustum C; rixum OP. — 5a, 2 et torporem ABC. — 5a, 3 Gulam luxus ABCC². — Gulam lupus D. — Gulam ludus D². — 5b, 1 Sternit sedat C; Sternit cedat AB. — 6a, 2 Seque pater hic ABC². — Seque pater thesaurum DD². — 6a, 3 in fehlt B. — 6b, 1 decoravit thorum BC. — 7b, 2 Sanus redit fehlen DD²G. — 7b, 2 Et auditur qui ABC². — 6a, 6b, 7a, 7b fehlen C; statt dessen heifst es daselbst:

a. Scotis fidem praedicavit,
Terrenanum baptizavit
Praesulem sanctissimum.

b. Kentigernum fonte lavit,
Et Servanum ordinavit
Suum suffraganeum.

8a, 1 praesulo beate P. — 8a, 2 date ABCIKLMO. — 8a, 3 Semper fehlt DD²G. — Nobis ad ABC. — 8b, 3 Claritatisque C. — Überschrift: „De sancto Palladio episcopo et doctore Scotorum apostolo“. C.

302. De sancto Patricio.

1a. Laetabundus
Decantet Hibernicorum
Coetus, eia.

1b. Totus mundus
Collaudet regem caelorum
Mente pia,

2a. Qui salutis nuntium
Hibernis Patricium
Destinavit.

2b. Docet evangelium,
Errores gentilium
Confutavit.

3a. Canamus miraculis
Plenum a cunabulis
Christi vatem.

3b. Aquam in mel transtulit,
Quo nutrici contulit
Sanitatem.

4a. Glacierum fragmina
Per eius spiramina
Mox flammescunt.

4b. In ventre latrunculi
Balat hircus, populi
Obstupescunt.

5 a. Moysi vestigia
Secutus, incendia
Extinguit carnalia
Et dissolvit.

5 b. Scandit supercilium
Montis, et ieiunium
Sic quadragenarium
Deo solvit.

6 a. Virosa noxia
Prece reptilia
Sua fugat ab
Hibernia.

6 b. Post haec insignia
Christus cum gloria
Ipsum vocat ad
Caelestia.

7. Huius ergo pia
Ducant suffragia
Ad sempiterna
Nos gaudia.

Tropar. ms. S. Patricii Dublinen. saec. 14. med. Cod. Cantabrigien. Add. 710. A. — Miss. ms. Sarisburiense saec. 15. Cod. Londinen. Egerton 2677. B. — 1 a, 2 Decantat B. — 1 b, 2 Collaudat B. — 2 a, 2 Hibernicis B. — 2 b, 1 evangeliis A. — 4 a, 3 flamestrium A. mox fehlt B. — 7, 2 Ducunt B. — Melodie in A. Laetabundus.

303. De sancto Patricio.

1 a. Laeta lux est hodierna,
Qua conscendit ad superna
Vir Dei Patricius,

1 b. Qui prolatus in hanc lucem
Puer bonus Christi crucem
Veneratur ocius.

2 a. Humo pressit signum crucis,
Fons erupit, domum lucis
Caeco visum praebuit.

2 b. In mel aquam convertebat
Quo nutrici quae languebat
Sanitatem tribuit.

3 a. A piratis venditur,
Fit custos porcorum,
Aurum quo redimitur
Reperit decorum.

3 b. Opprimens per triduum
Sathan hunc vexavit,
Sed Helias artuum
Robur reparavit.

4 a. Reprimit a vitiis,
Moribus imbutus,
Corpus abstinentiis
Moysen secutus,

4 b. In montis cacumina
Scandit et ieiunat,
Glacierum fragmina
Succendens adunat.

5 a. Sub Germani disciplina
Documentis et doctrina
Studet evangelicis.

5 b. Hinc a papa Caelestino
Doctor est nutu divino
Transmissus Hybernicis.

6 a. Balat hircus ventre furis,
Fur punitur plagis duris
Et eius successio.

6 b. Fingens mortem sago tectus
Obit, vitae post revectus
Orante Patricio.

7 a. Virosa reptilia
Prece congregata
Pellit ab Hybernia,
Mari liberata.

7 b. Caelos aliquotiens
Apertos adspexit,
Et Iesum suspiciens
Dominum conspexit.

8 a. Transit pater ab hac luce,
Signis plenus, Christo duce,
Lucis ad palatium.

8 b. Ubi nobis, prece sua,
Confer, bone Iesu, tua
Pietate gaudium.

Tropar. ms. S. Patricii Dublinen. saec. 14. Cod. Cantabrigien. add. 710. Mit Melodie A. — Miss. ms. Eboracense saec. 15. Cod. Colleg. ss. Trinitat. Dublinen. B, 3. 4 add. in fine [Blu.] B. — Thomas Messingham, Florilegium Insulae sanctorum, Paris. 1624. C. — 1 b, 1 Qui praelatus C. — 1 b, 3 Veneratur conscius A. — 2 a, 2 sq. donum lucis caeco nato C. — 3 a, 4 Recepit B. — 3 b, 1 post triduum B. — 3 b, 3 arctuum A. — 4 a, 1 Deprimit A. — 4 b, 2 geminat B. — 3 b, 3 arctuum A. — 4 a, 1 Deprimit C. — 4 b, 2 et geminat B. — 4 b, 4 Succendendam adunat B. — 5 b, 1 Hic a C. — 6 b, 1 Fugiens mortem C. — 6 b, 2 Obiit C. — 7 a, 2 Prior congregata B. — 7 b, 3 suscipiens B.

304. In Translatione ss. Patricii, Columbae, Brigidae.

1 a. Laetabundus
Exsultet fidelis chorus
Laudes Christo,

1 b. Per quem sanctis
Tribus his unus fit locus
Die isto.

2 a. Angelus consilii
Nobis est Patricius
In Hibernia,

2 b. Et Columba nesciens
Labem stella rutilans
Semper clara.

3 a. Sicut sidus Brigida
Fulget in Hibernia
Pari forma.

3 b. Sidus ducit nauticos,
Haec regit Hibernicos
Incorrupta.

4 a. Cedrus alta Libani
Sanctus est Patricius
Valle nostra;

4 b. Verbum ens altissimi
Hunc misit apostolum
Fide clara.

5 a. Miraculis monstravit,
Hibernia meminit
Quanta sibi tulerit
Donativa.

5 b. Mortuos resuscitat
Et caecos illuminat,
Gressum claudis excitat
Prece pia.

6 a. Reddamus gratias
Vices per varias
His ut salvetur
Gens misera.

6 b. Et nos sic per pias
Ambulemus vias
Ut ascendamus
Ad supera.

Miss. ms. Sarisburiense (Dublinense) saec. 15. Cod. Londinen. Egert. 2677. — 1 b, 2 fit chorus. — 3 b, 2 Hibernigenos. — 6 b, 4 superna. — Melodie: Laetabundus. — Nach 5 b ist eingeschoben:

In mare repulerat
Omnia venatica,
Rebelles sorpserat
Ultrix terra.

305. De sancto Paulo.

1. Paule, doctor gentium,
Christi vas egregium,
Vas insigne gratia,

2 a. Tuum est praeconium,
Tui verbi spolium
Gentium ecclesia.

2 b. Tu per verbi gladium
Resecas praeputium,
Circumcidis vicia.

3 a. Raptus caelum tertium
Intras sanctuarium,
Stupent omnes ebrium
Cella de vinaria.

3 b. Mentis nec ingenium,
Linguae nec eloquium
Explicat mysterium
Quod mens capit ebria.

4 a. Illic hauris
De thesauris,
Illic vides
Quod non fides
Sufficit exprimere.

4 b. Opes Christi
Quas vidisti,
Non recondis,
Sed refundis
Mystico charactere.

5 a. Praedicator veritatis,
Aemulator caritatis,
Magnus praeco gratiae,

5 b. Contra legem lege pugnas,
Quaestionum solvis pugnas,
Cessant caeremoniae.

6 a. Tandem passo sub Nerone
Pugna firmat spem coronae,
Neque caret mysterio
Doctrinae consors passio.

6 b. Mucro saevit pro mucrone,
Dum pro verbi ratione
Decollaris cum gladio
Mors congruit officio.

7 a. Ense verbi dimicasti
Ense ferri triumphasti,
Ensem ense superasti,
Mortem patientia.

7 b. Testis fluit lactis unda
Quantum fuit vita munda,
Quam praedulcis, quam fecunda,
Verbi sapientia.

8. Pasce nos in gloria.

Miss. ms. Sandionysian. saec. 15. Cod. Bibl. Nation. Art. Londinen. 1346 (18. 3. 91) A. — Orat. et Sequent. ms. Campense anni 1462. Cod. Darmstadien. 521. B. — Miss. Aurelian. imp. Parisiis 1519. C. — Miss. Aurelian. imp. Aurel. 1556. D. — 3 a, 2 Intrans A. — 3 b, 4 mens haurit A. — 4 a, 5 Sufficit attingere A. — 4 b, 2. 3 Non refundis, Sed recondis B. Non refundis, Sed abscondis CD. — 5 a, 3 praeco magnus A. — 5 b, 2 solus pugnas D. — 5 b, 3 caeremonia A. — 6 a und b fehlt A. — 6 a, 3 Neque cadet CD. — 8. Tu nos pasce gloria A. — Mel.: Mane prima sabbati.

306. In Conversione s. Pauli.

1 a. Saulus, adhuc spirans minas,
Bella, caedes et ruinas
Intentat ecclesiae,

1 b. Animatus ad furorem
Transit tortor in rectorem
Nutu providentiae.

2a. Hunc Damasum venientem
Christi servos opprimentem
Lux divina reprimit;

2b. Visum perdit in splendore,
Visu tamen meliore
Visus damna redimit.

3a. Vas olim contumeliae,
Vas confusionis,

3b. Vas es effectus gratiae,
Vas electionis.

4a. Manum experta vindicem
Feritas mitescit,

4b. Rapax in ovem simplicem
Lupus mansuescit.

5a. Quem baptizat Ananias,
Christus, vitae docens vias,
Sacro replet flamine;

5b. Vitae datus novitati
Quidquid potest homo pati
Fert pro Christi nomine.

6a. Famem, sitim, frigus, poenas,
Saxa, fustes quadragenas,
Carceres et vincula,

6b. In aquarum tempestate
Et in fratrum falsitate
Sustinens pericula.

7a. Phitonissae tollit quaestum,
Magum ferit, et incestum
Damnat in Corinthio.

7b. Incenduntur libri vani,
Moriuntur, fiunt sani,
Tacti semicinthio.

8a. In Patroclum vita redit,
Et Plautillae, quia credit,
Reservatur maphora.

8b. Brevi prece placat ventos,
Novem salvat et trecentos
Tuta fert in littora.

9a. Dignus caelo contemplari
Quae non licet ulli fari
Raptus est ad supera;

9b. Apprehensa cum sarmento,
Sine carnis detrimento
Manum mordet vipera.

10a. Palmae certus et coronae
Caput offert sub Nerone
Gratam Christo victimam;

10b. Adhuc lingua Christum sonat
Et in caelis iam coronat
Pauli Christus animam.

11a. Paule, Sauli recordare,
Ac in nobis contemplare
Qualis olim fueris,
Et succurre miseris.

11b. Vas salubre, vas electum,
Salvatoris in aspectum
Nos purgatos provehas
Sedes in aethereas.

Miss. ms. Cerneliense saec. 15. in. Cod. Cantabrigien. Ll. i. 10.

307. In Conversione sancti Pauli.

1a. Gaude, vas electionis,
Consors Petri Simonis,
Paule, doctor gentium,

1b. Qui cum hostis esses prius,
Sis secreti conscius
Apud caelum tertium.

2a. Ex tunc docens vitae viam,
Per quam Dei gratiam
In nobis agnovimus,

2b. Hinc doctrinis instans veris,
Plus laborans ceteris,
Licet sis novissimus.

3 a. Missus post occasum solis
Diligenter excolis
Et propagas saeculum,

3 b. Praemiaris aeque primis,
Quia bene redimis
Adventum serotinum.

4 a. Christi fide propagata,
Cuncta mundi climata
Purgas ab erroribus.

4 b. Casta cuius ex doctrina
Verbi Dei semina
Pullulant in gentibus.

5 a. Seminator verbi Dei,
Verae praeco fidei,
Praecellens apostole,

5 b. Ut post legem prophetia,
Sic post evangelia
Tuae sunt epistolae.

6 a. Ergo, Paule, verbi vitae
Praedicator inclite,
Supplicamus quatinus

6 b. Ipsum vitae verbum ores,
Ut nos tui memores
Salvet idem Dominus.

Prosar. ms. Caelestin. saec. 16. Cod. Mazarin. 448 (758). A. — Miss. ms. Ambianen. saec. 16. Cod. Ambian. 163. B. – Missale Ambianens. imp. Parisiis 1487. C. — Missale Ambianense imp. Parisiis 1529. D. — Missale Ambianense imp. Parisiis 1555. E.

1 b, 1 esset BCD. — 1 b, 2 Et secreti BCDE. — 2 a, 1 docens vice versa BCDE. — 2 a, 2 Per quem DE. — 2 b, 2 ceteris fehlt BCE. — 3 a, 2 Diligentius A. — 3 a, 3 Et propagas prophetas nobis BDE. Et propagas prophetans nobis C. — 3 b, 1 Culpas graves aeque primis BDE. Culpas graves aeque premis C. — 3 b, 2 Quoniam bene A. — 4 a, 2 Omnia mundi B. Omni mundi A. — 4 b, 2 Verbi divini AB. — 5 a, 1 Semina verbi BCDE. — 5 b, 1 prophetica BCDE. — 5 b, 2 evangelica BCDE. — 5 b, 3 sint CDE.

308. De ss. Iohanne et Paulo MM.

1 a. Paulus et Iohannes, fortes
Bellatores et consortes
Martyrum victoriae, .

1 b. Nequam spernunt Iulianum,
Eius horrent et profanum
Balteum militiae.

2 a. Malunt Christo deservire
Quam tam vilis oboedire
Mandatis apostatae.

2 b. Caritate sunt excocti,
Stant invicti et edocti
Vivo verbi dogmate.

3 a. Tunc nequam Terentianus
Sicut iubet Iulianus
Sic sanctos aggreditur:

3 b. „Vobis, ut Christum negetis
Et ut Iovem adoretis
Districte praecipitur.“

4 a. Qui respondent: „Nos negamus
Iovem et te reprobamus
Et sectas gen[tilium];

4 b. Solum Deum adoramus,
Iuliani confutamus
Ferale dominium.“

5 a. [Hinc] pro Christo decollantur
Et in fossas suffocantur,
Quorum mox martyria

5 b. Per virtutes declarantur,
Ut in nobis extollantur
Martyrum praeconia.

Prosar. ms. Parisiense saec. 13/14. Cod. Commun. Assisien. 695. — 1 b, 1 spernit. — Melodie: Hodiernae lux diei. — Durch ein Versehen ist diese Sequenz statt nach Nr. 253 an diese Stelle verschoben. Natürlich sind die beiden Martyrer, nicht die Apostel gemeint.

309. De sancto Paxentio.

1 a. Athletam sibi Paxentium
Closae laetantur superiores,
Eundem gaudent propitium,
Quae secus iacent, inferiores.

1 b. Binae dum petunt suffragium
Et rectoris fructus dulciores
Nullum verentur dispendium
Per malos ferri potentiores.

2 a. Clara martyris religio
Infra Parisiorum
moenia,
Huius corpus in coenobio
Multa custodit reverentia.

2 b. De vertice quid et brachio
Vestra tenent, Closae,
sacraria,
Et grandi non sine gaudio
Festa concelebrant duplicia.

3 a. Eiectis idolis genitor
Nati per preces factus credulus,
Monstratur, quantus erat petitor,
Quam gratus ipsi Deo parvulus.

3 b. Ferox ei semper proditor
Obstitit insidians aemulus,
Ast victor cessit dirus fictor,
Debilis et piger et quaerulus.

4 a. Gratis per preces vicit lepram
Paxentius servulus humilis,
Matronae purgans mentem aegram
Et corporis putredinem vilis.

4 b. Haud ferat virtutum palaestram
Quicunque elocutor facilis
Artuum, nonne per fenestram
Iussit iret Sathan horribilis.

5 a. Invitus abit, sana manet
Proles imperatoris
nefandi,
Quem natae salus nec ammovet
Nec populi fides baptizandi.

5 b. Carismatum munera tenet
Aspirans ad decus
triumphandi
Invictus martyr, qui ut regnet
Nullum fugit genus cruciandi.

6 a. Lauream caeli nunc adepte,
Paxenti, saevos
post cruciatus,
Precibus tuis, quam ineptae
Nostrae sunt, nostros
tolle reatus.

6 b. Multa constat potuisse te
Apud Deum tuos
per precatus;
O quanto maiora quam ante
Nunc potes prope
Christum locatus.

7 a. Nostras hinc vides miserias;
Quid opus est longis proloquiis?
Fac ante nostras miserias
Dominum placemus obsequiis.

7 b. Omnes rogemus, id facias,
Luminibus nos asportans piis,
Terrestres ut post ineptias
Caelicum fruamur imperiis.

Miss. Ambianen. imp. s. l. 1487 (Paris. B.N; B. 766) add. ms. saec. 16. — 1 b, 1 Ginedum petunt. — 7 a, 2 est longum.

310. De sancto Petro.

1 a. Petrus, splendor firmamenti,
Sal et sapor condimenti
Nascentis ecclesiae,

1 b. Princeps est apostolorum,
Claviger regni caelorum
Et caelestis curiae.

2 a. Pro sequela Christi mundum
Dereliquit, et se mundum
A mundo constituit.

2 b. Umbra sola morbos sanat,
Simon magus, quem profanat,
Eius prece corruit.

3a. Ex fulgore veritatis
Et fervore caritatis
Prae cunctis ardentior,

3b. Calcat mare, Malchum caedit,
Sathan vincit, quem comedit
Zelus praeminentior.

4a. Petrus Christum ter negavit,
Trinam culpam Christus lavit
Et trina confessio.

4b. Ardet in amorem crucis,
Et in cruce summae lucis
Illustratur radio.

5a. Omnes ergo nos infirmi
In hac petra stemus firmi
Per crucis martyrium,

5b. Ut in cruce triumphemus
Et per crucem confutemus
Errores gentilium.

Prosar. ms. Parisiense saec. 13/14. Cod. Commun. Assisien. 695. A. — Miss. ms. Soror. de Paenitent. Argentinensium ann. 1472—1479. Cod. Parmen. Parm. I. 39 (1255). B. — 3b, 1 Vacat mare B; altum cedit. A. — 5b, 3 evitemus B. — Melodie: „Hodiernae lux diei."

311. De cathedra S. Petri.

1. Senatores
caelestis curiae,
Congaudete
pastoris gloriae
Die ista.

2a. Qui ut esset
piscator hominum
Navem liquit,
secutus Dominum
Et retia;

2b. Confessio
Petri promeruit
Quod fidei
petram obtinuit
Ecclesia.

3a. Princeps gregis
hic apostolici
Ovilisque
custos dominici
Caelum donat,

3b. Quos vult solvit,
et quos vult alligat,
[Et] laurea
quos vult glorificat
Et coronat.

4a. Quo Christiani
nominis gloria
Ad dignitatis
tendit exordia
Antiochenam
fundat ecclesiam;

4b. Et quam foederat
fraterno sanguine
Romulus urbi
collato nomine
Intulit Romae
crucis victoriam.

5a. Et quo erroris
caput excreverat,
Sic veritatis
lumine liberat
Et senatum
et capitolia.

5b. Victricis urbis
victrices aquilas
Cum sceptris regum,
vires Caesareas
Ad factoris
curvat imperia.

6a. Et quae mundum ferro
totum domuerat.

6b Inferos [nunc] pulsat
et caelos reserat.

7 a. O Roma insignis
potestate tanta,

7 b. Quam tibi ingessit
lingua Petri sancta,

8 a. Licet regnorum
habeas imperia,

8 b. Et caput orbis
et urbium domina,

9 a. Minus tamen subdidit
vis Caesariana

9 b. Quam virtus restituit
et pax Christiana.

10 a. Regna Petro
cedunt Lavinia,
Templa Christo
patent Saturnia.

10 b. Sanctae crucis
regnat potentia
Qua aperis
Caeli fastigia.

11 a. Et quem ancilla
una exterruit
vulgo nota,

11 b. Hunc exterrere
Nero non potuit,
nec urbs tota.

12 a. In hac Petrus
Deum clarificat,

12 b. Sicut Christus
Petrum significat,

13 a. Qui nos inducat
aperta ianua

13 b. Semper virentis
ad vitae pascua,

14. Archisenator
et hierarcha.

Miss. ms. Westmonasteriense (Abb. Nicol. Litlington) saec. 14. — Cod. Westmonastiens. s. n. — 10 b, 3 sq. Quae caeli Aperit fastigia.

312. In cathedra Petri vel in quolibet eius festo.

1 a. O Petre dux ecclesiae,
Claviger caeli gloriae,
Regis aeterni gratia,

1 b. O Christi pastor ovium,
Et firma spes peccantium,
Per te donetur venia.

2 a. Petre, piscator hominum
Et relaxator criminum,
Supplicum dele maculas,

2 b. Petre, tu pater omnium,
Et illustrator mentium,
Dans sanctas vitae regulas,

3 a. Viam precantum dirige,
Culpa prostratos erige,
Cunctorum dele crimina,

3 b. Tu fide nos vivifica,
Et carne nos mortifica,
Caelique pande lumina.

4 a. Accende lumen sensibus,
Nos replens sanctis moribus,
Carnis expelle vitia,

4 b. Tu caritate praevia,
Donata culpis venia,
Nos transfer ad caelestia.

Grad. ms. Parmense saec. 14/15. Cod. Capit. Parmen. s. n.

313. In s. Petri ad Vincula.

1 a. Laetetur nunc ecclesia
Et ex Petri praesentia
Gratias Deo referat,

1 b. Quem Herodis insania
Posuit in custodia
Dum Iacobum occiderat.

2 a. Sed Dei miseratio
Angeli ministerio
Liberavit hunc hodie.

2 b. Sic Herodis intentio
Et omnis exspectatio
Frustratur plebis impiae.

3 a. Exit Petrus de carcere,
Christum praedicat libere,
Cor confirmat fidelium.

3 b. Hinc vult rex plenus scelere
Turbam militum perdere
Petrum custodientium.

4 a. Sed Caesaream abiit,
Coli ut Deus cupiit,
Ab angelo percussus est;

4 b. Et vermibus scaturiit,
Sic tandem iuste periit
Et misere mortuus est.

5 a. O pie pastor ovium,
A peccatorum omnium
Tu nos catenis libera,

5 b. Ut Christum Dei filium,
Omne vitantes vitium,
Mente sequamur libera.

Prosar. ms. Caelestin. saec. 16. Cod. Mazarin. 448 (758). A. — Prosar. ms. Caelestin. (Gulielmi Lovel) ann. 1572. Cod. Ambianen. 132. B.

314. In s. Petro ad Vincula.

1. Sollemnitate rutilans
apostolica
lux adest gloriosa,

2 a. Qua recolit
festa Petri ecclesia

2 b. Supra fidem
ipsius aedificata.

3 a. Providentia utique
divina contemptibilia

3 b. Ignobiliaque mundi
legit, ut perderet fortia.

4 a. Unde Petrum vocavit
natum Bethsaida

4 b. Iesus, dum iret iuxta
Galilaeae litora.

5 a. Quam accepta
quamque gloriosa
fuere haec
commercia!

5 b. Pro dimissa
navicula datur
ei regenda
ecclesia.

6 a. Quique pisces trahebat
de maris aqua,
ipse de mundi tractus
est unda,

6 b. Utque alios trahat,
magna sibi a
Christo datur virtus et
gratia.

7 a. Nam et ei, cenae mira
quando celebrabantur
sollemnia,

7 b. Pro amore quo fervebat
animarum traduntur
ovilia.

8 a. Ipse claudum, qui iacebat
ad portam
templi, divina
virtute functus elevat,

8 b. Quia claudicantem prius
Iudaeam
nova fidei
virtus levatura erat.

9a. Ipsius virtute miranda
alitrix egenorum sancta
Quae vita caruit
resurrexit Tabitha.

9b. Visione sibi ostensa
centurioni gloriosa
Fidei minister
propinavit pocula.

10a. Huius oratione devota

10b. Sancta protegatur ecclesia,

1. Laudatura Deum
cum sanctis in aeternum.

Tropar. ms. Wintoniense ca. ann. 1000. Cod. Oxonien. 2558 (Bodl. 775). add. saec. 11. Mit Melodie. — 5a, 3 ? 1 fuere illa. — 6b, 1 Atque alios. — 7a, 2 celebrantur, korrigiert in celebrabantur.

315. De ss. Petro et Paulo.

1. Agmina laeta
plaudant caelica,

2a. Aurea hac luce,
quam sacrat
lux apostolica,

2b. Quam Petri Paulique
germana
decorat laurea.

3a. Nam Petrus catholicam
toto orbe positam,
sub Christo
regit ecclesiam;

3b. Quam Paulus sublimia
fundatam per dogmata
ad regna
provehit supera.

4a. Petrus, virtute sancta
vincens Simoniaca monstra,
triumphat in gloria;

4b. Paulus herile sperma
contorquens Elymae gemella
obcaecavit lumina.

5a. Petrum marmoris salsa
spoliantem profunda
divina vocavit tuba,
capturam
quo trahat humanam;

5b. Paulumque, in Iudaea
torquentem Christi membra,
de sede clamavit alta
perlustrans
hunc alma doctrina.

6a. Eia, praecelsa
nunc angelica turma
concrepa, et resulta
voce clara Christi praeconia,
quem confessus est ima
Petrus in patria.

6b. Paulus arcana
contemplans super aethra,
lucifer inter astra,
totum mundum clarus irradiat
et ad vitae pascua
credentes advocat.

7a. Petrum ferrea
stringunt lora,
sed lux eripit angelica;
unde pio corde laeta
congaudet ecclesia;

7b. Paulum aspera
inter vincla
signa comitantur maxima,
donec urbis Romae celsa
visitaret culmina.

8a. Petrus omnia
verbo sanat infirma,
praestans caecis lumina,
suscitans cadavera,
dans et bonis cuncta,
cunctis bona.

8b. Adsunt gemina
in Roma candelabra,
quorum lucent lumina
inter mundi climata
solis ab exortu
et occasu.

9a. Haec inter tanta famina
caeli conscendunt gaudia,
hac die sancta;

9b. Per quorum nos suffragia,
Christe salvator, adiuva
atque conserva

10. Per saecla.

Trop. ms. Wintoniense ca. ann. 1000. Cod. Oxonien. 2558 (Bodl. 775). A. — Trop. ms. Wintoniense saec. 11. med. Cod. Coll. Corp. Christi Cantabrigien. 473. B. — Trop. ms. Cerneliense saec. 15. in. Cod. Cantabrigien. Ll i 10. C. — Steht auch in Miss. ms. Sciréburnense saec. 15. in. Cod. Alnwicen. s. n. — „Prosa ad sequentiam: Sanctus Petrus" A. Vgl. Anal. VII, Nr. 181.

3a, 1 Iam C. — 4b, 1 Paulus caeleste dogma C. — 5a, 5 quod C. — 9a, 2 concendunt C. — 9a, 3 haec die B; die clara C.

316. De ss. Petro et Paulo.

1a. Collaetetur
fidelis contio
Apostoli
Petri praeconio
Cuius praesentia
dat mundo remedia.

1b. Temporali
spreto peculio,
Illustratus
divino radio,
Profert cum fiducia
fidei magnalia.

2a. Dum potestas
huic datur clavium,
Nobis patet
vitae praesidium,
Regni nempe
caelestis ostium
Aperitur.

2b. Dulce gregi
praebet edulium,
Umbra morbos
curat languentium,
In plerisque
mortis dominium
Demolitur.

3a. Lux incluso
refulget caelica,
Vinctum solvit
manus angelica,
Propensius
lex evangelica
Dilatatur.

3b. Dum Simonis
figmenta magica
Ruunt Petri
prece mirifica,
In populo
fides catholica
Roboratur.

4a. Paulus praeco
Christi, lux gentium,
Vas electum
virtutum omnium,
Virginale
redolet lilium,
Flos doctorum.

4b. Elevatus
ad caelum tertium,
Arcanorum
audit mysterium,
Tandem Petro
se praebet socium
Tormentorum.

5 a. Hi victores
in Christi acie,
Laureati
corona gloriae,
Dant renatis
fluenta gratiae
Copiose.

5 b. O patroni
misericordiae,
Nos ab hostis
servate rabie,
Transferentes
ubi deliciae
Gloriosae.

Prosar. ms. Pisciacense saec. 15. Cod. Londinen. Egerton. 2701. — „In commem. beati Pauli Prosa". — Melodie: Nativitas Mariae virginis.

817. De ss. Petro et Paulo.

1 a. Hac in die recolatur
summa cum laetitia

1 b. Sancti Petri atque Pauli
celebris memoria.

2 a. Exsultantes veneremur
eorum natalia,

2 b. Quorum cursus vitae huius
finit per martyria.

3 a. Petrus crucem subeundo,
Paulus ensis iugula,

3 b. Sub Nerone ambo passi
regna scandunt caelica.

4 a. Hinc lucernae mundo lucent,
duo sunt candelabra,

4 b. Quibus noster chorus ovans
libens psallat cantica.

5 a. Conviceruut disputando
nequam magum Simonem,

5 b. Et orando retraxerunt
volantem per aerem.

6 a. Ruit ergo et collisus
adunavit silicem,

6 b. Orcus vorat atque tenet
magum exsecrabilem.

7 a. Nero fremens furibundus
ardet plus quam facula,

7 b. Iubet Petrum crucifigi,
Paulum dira framea.

8 a. Ferit lictor in momento,
sicque per martyria

8 b. Scandunt caelos gloriosi,
pares pari gloria.

9 a. Assistentes laudi horum
Dei iuvet gratia,

9 b. Et adiutos nos perducat
ad polorum gaudia.

10 a. Ubi sancti gloriantur
in caelesti patria.

10 b. Sit cunctorum creatori
laus, decus et gloria.

Miss. ms. Eboracense saec. 14. Cod. Coll. Sidney Sussex Cantabrigien. Δ 2. 11. A. — Miss. ms. Eboracense saec. 14. Cod. Coll. Univers. Oxonien. 78 b. B. — Grad. ms. Eboracense saec. 15. Cod. Oxonien. Lat. Liturg. b. 5. C. — Miss. ms. Eboracense saec. 15. Cod. Mus. Fitzwilliam Cantabrigien. 34. D. — Hymn. et Sequent. ms. Eboracense saec. 16. Cod. Coll. Sion Londinen. A 34. 3 f. E. — Missale Eboracense imp. [1509]. F. — Missale Eboracense imp. 1516. G. — Missale Eboracense imp. 1517. H. — Missale Eboracense imp. 1530. I. — Missale Eboracense imp. 1533. K. — 1 a. in fehlt IK. — 1 b, 2 celebres C; 2 a, 1 Exultantis E. — 2 a, 2 natalicia ACFGHIK. — 3 a, 2 iugulo CGHIK. — 4 a, 1 lucem. F. — 4 b, 2 psallit ACE. — 5 b, 2 voluntatem D. — 6 b, 1 Orcus morat FGHIK. — 6 b, 2 magnum. A. — 7 a, 1 Nero fermens D. — ferebundus AD. — 9 b, 1 perducant A. — 10 b, 1 creaturi D. — 10 b, 2 gratia FGHIK. — „De apostolis" ABFGHIK.

318. De ss. Petro et Paulo.

1 a. In sollemni memoria
Apostolorum principis

1 b. Piae laudis harmonia
Laetis resonet canticis.

2 a. Veneremur simul pari
Dignum laude venerari
Apostolum gentium;

2 b. Ut quos amor vita iunxit,
Nec mors ipsa post disiunxit,
Iungat et praeconium.

3 a. Horum laus est, quod destructa
Romanae potentiae idolatria,

3 b. Iam fundata et firmata
Ibidem orbem gubernat ecclesia.

4 a. Fide Petri fundamentum,
Pauli tenet firmamentum
Dogmate ecclesia;

4 b. Clavis huic potentiae,
Illi cessit scientiae
Iuncta ad officia.

5 a. Petro namque sub pastore
Gratulatur et rectore
Inter fluctus saeculi;

5 b. Pauli viget ex doctrina
Vitae sumpta medicina
Grex fidelis populi.

6 a. Iste verbo instruit,
Ille caelum aperit
Verbo vitae credulis.

6 b. Et quod unus praedicat,
Alter verum comprobat
Crebris hoc miraculis.

7 a. Hic Iudaeos, ille gentes
Viam vitae nescientes
Ad salutem convocat,

7 b. Ambo praesunt convocatis,
Ambo certant desolatis
Hostis ne praevaleat.

8 a. Contra summae potentiae
Consurgunt imperium,

8 b. Unus crucis, alter ensis
Perpessus supplicium.

9 a. Sicque una urbe mortem
Una die passi, sortem
Ad iustorum transmeant;

9 b. Qui malorum nos exsortes
Sua prece et consortes
Beatorum faciant.

Miss. ms. Eboracense saec. 14. Cod. Coll. Sidney Sussex Cantabrigien. Δ 2. 11. A. — Miss. ms. Eboracense saec. 14. Cod. Coll. Univ. Oxonien. 78 b. B. — Grad. ms. Eboracense saec. 15. Cod. Oxonien. Lat. Liturg. b. 5. C. — Miss. ms. Eboracense saec. 15. Cod. Mus. Fitzwilliam Cantabrigien. 34. D. — Hymn. et Sequent. ms. Eboracense saec. 16. Cod. Coll. Sion Londinen. A 34. 3 f. E. — Missale Eboracense imp. [1509]. F. — Missale Eboracense imp. 1516. G. — Missale Eboracense imp. 1517. H. — Missale Eboracense imp. 1530. I. — Missale Eboracense imp. 1533. K.

1 a, 2 princeps B. — 2 a, 2 Dignum pari CE. — 2 b, 1 Ut vos C; Ut nec E; amor una FHIK. — 2 b, 2 Ne mors C. — 3 a, 1 distructa E. — 4 a, 1 Petre A. — 4 b, 2 Ille L. — 4 b, 3 Iuncta officia E. — 5 a, 2 Gratuletur A. — 5 b, 1 Paulus E. — 6 a, 1 instruxit FGHIK. — 6 a, 2 aperuit FGHIK. — 6 a, 3 crudelis E. — 6 b, 2 Alter vero E. — 9 a, 1 montem C. — 9 a, 2 Uno die A. — 9 b, 2 et sortes K. — Aufschrift: De apostolis ABFGHIK; in dominica infra octav. Petri et Pauli C.

319. De ss. Petro et Paulo.

1a. Iucundemur in hac die,
Qua supernae hierarchiae
Veracis philosophiae
Iuncti sunt apostoli,

1 b. Petrus, Paulus, sub Nerone
Spe mercedis et coronae
Perdurantes in agone
Victores non subdoli,

2a. Veraces per omnia,
Quorum testimonia
Valde credibilia
Animae languenti

2b. Sunt medicinalia
Contra criminalia
Atque venialia
Pie sapienti.

3a. Petrus pisces capiendo,
Navem, rete percolendo,
Sicque victum conquirendo,
Vocem Christi percipit

3b. Ambulantis secus mare.
Eius normam mox amare
Et post eum festinare
Corde toto incipit,

4a. Sempiterni patris natum,
In hac vita degustatum,
Fide vera proclamatum.
Lacum supergreditur,

4b. Hinc beatus nuntiatur,
Caeli clavibus dotatur,
Iudexque pronuntiatur,
Socios praegreditur.

5a. Paulus, quondam persecutor
Saulus dictus, non adiutor,
Vitiorum insecutor,
Videns caeli mystica,

5b. Barbarorum Latinorum
Docet mentes et Graecorum
Animabus Christi chorum
Replet, docet pistica.

6a. Istos ergo gloriosos
Principes victoriosos,
Honestate luminosos,
Imitemur iugiter,

6b. Ut cum eis iubilare,
Regem regum collaudare
Mereamur, et amare
In caelis perenniter.

Miss. ms. Romano-Franciscan. saec. 15. Cod. Londinen. Stowe 10. — 3b, 4 Corde corde. — 4a, 3 proclamantum. — 4a, 4 Se dum. — 5a, 2 Paulus. — 6b, 1 Et cum.

320. De ss. Petro et Paulo.

1a. Senatores summi regis,
Veteris et novae legis
Ambo peritissimi,

1b. Petrus, Paulus nominati
Hodie sunt exaltati
Dei secretissimi.

2a. Sol et luna dum creantur,
Tunc isti praefigurantur
Magna luminaria;

2b. Ab istis illuminantur
A quibus inhabitantur
Caeli, terrae, maria.

3a. Carmen tantae brevitatis
Commendare nequit satis
Viros tanti meriti,

3b. Quos potentes huius mundi
Sapientesque profundi
Loquentes sunt veriti.

4a. Iste cruci alligatus,
Alter capite truncatus,
Sicque per martyrium

4b. Est uterque consummatus
Et cum iubilo portatus
Ad Christi consortium.

5a. O concives angelorum,
Principes apostolorum
Et futuri iudices,

5b. Nos immunes tormentorum
Faciatis et sanctorum
Gloriae participes.

Prosar. ms. Caelestin. Ambianen. (Gulielmi Lovel) anni 1572. Cod. Ambianen. 132. A. Mit Melodie. — Missale Parisiense imp. Parisiis 1585. B. — 3b, 2 Sapientes et fecundi B. — 4a, 1 Unus cruci B.

321. De ss. Petro et Paulo.

1a. Isti sunt duae olivae,
Isti duae primitivae
Radices ecclesiae.

1b. Hi iecerunt fundamentum,
Deus dedit incrementum
Rore suae gratiae.

2a. Mira quidem est structura
Quae levatur in pressura,
Miri sunt artifices,

2b. Quorum sanguis incremento
Quibus fiunt in caemento
Tortores opifices.

3a. Candelabri fabrica
Tota fuit mystica
Et figurans talia.

3b. Huius fabri ferreis
Feriendo malleis
Producunt hastilia.

4a. Nero Petrum dum suspendit
Sic producit, sic extendit
In lucem et gloriam,

4b. Et dum Paulo truncat caput,
Sic exaltat eum apud
Summi regis curiam.

5a. Ecce tu es Petrus ille
Quem terrebat vox ancillae
Quae negare compulit,

5b. Modo coram rege fortis
Nullum times genus mortis,
Scimus quid hoc contulit.

6a. Mel de petra suxeras,
Oleum non biberas
De saxo firmissimo;

6b. Nunc unctus interius
Nihil credis melius
Quam mori pro domino.

7a. Tu piscator hominum,
Qui trahis ad dominum
Plena magnis retia;

7b. Fac in eis colligi,
Fac cum bonis eligi
In vasa caelestia.

8a. Doctor ex persecutore
Fac scholares cum doctore
Obtinere bravium.

8b. Hoc demissum in supernum,
Hoc caducum in aeternum
Transfer nobis gaudium.

9a. Tu adulescentulus
Custos eras sedulus
Lapidantum vestibus;

9b. In te vertit dominus
Quod oravit Stephanus
Pro se lapidantibus.

10a. Laeta vox caelestis aulae
Tibi, Petre, tibi, Paule,
Gaudet laudes canere.

10b. Audite gregem pusillum,
Sit acceptum hoc tantillum
Quod valemus facere.

Grad. ms. saec. 14. Cod. Carolsruhan. S. Blas. 102. A. — Miss. ms. Romano-Franciscan. saec. 14. Cod. Carpentoracten. 107 [Blu]. B. — Miss. Gebennense imp. Gebennae 1491. C. — Miss. Gebennense imp. Gebennae. 1498. D. — Miss. Lausannense imp. Lugduni 1522. E. — Miss. Gebennense imp. Lugduni 1522. F. — Miss. Lausannense imp. Gebennae 1505. G. — 1a, 1 Petrus Paulus sunt olivae B; Isti duae sunt olivae DG. — 1a, 2 Primae duae B; Isti sunt duae primitiae G. — 1b, 3 Rose G. — 2a, 2 impressura CDG. — 2b, 2 in tormento ACDEF. — 3b, 1 Cuius AEG. — 3b, 3 hostilia EG. — 5a Divisio E. — 5a, 3 Quem negare AEG. — 5b, 3 Scimus quis D. — 6a, 1 petra superas CDG. — 8a, 1 Divisio E. — 8b, 3 Transfert E. — 10a, 3 Gaudet chorus A. — 10b, 2 Ut acceptum post tantillum B; hoc cantillum A. — 10b, 3 Valeamus vivere B. — Quod valeamus F. — Steht auch in Miss. ms. Lausannens. saec. 14. Cod. Friburgen. L. 156 (ol. 150).

322. De s. Petro Caelestino.

1a. Novum sidus occidentis
Sol produxit orientis,
Christus Dei filius,

1b. Sanctum Petrum confessorem,
Nunc Dei comprehensorem,
Supernorum socius

2a. Hic sublimis eremita
Per deserti devia,
Mirus signis, mirus vita
Volat ad sublimia.

2b. Pater currus et auriga
Caritatis facula
In caelis vectus quadriga
Caeli gustat fercula.

3a. Hic Helyas ex fervore,
Helisaeus cum splendore
Coruscans miraculis;

3b. Ut Iohannes in desertis
Ipsum sequens ex apertis
Sanctitatis titulis.

4a. Testantur miracula
Multa facta clare,

4b. Caeli tabernacula
Hunc inhabitare.

5a. Dolor, tumor fugiunt,
Aegri surgunt sani,

5b. Hoc sciant qui nesciunt
Iuvenes et cani.

6a. O pater, qui es in caelis,
Ad te clamat plebs fidelis
Quod procures gratiam,

6b. Ut in hora nostrae mortis
Consortes aeternae sortis
Curramus ad gloriam.

7a. Quod in ea residentes,
Iesu Christo perfruentes,
Cantemus per saecula;

7b. Nos dicamus omnes: Amen,
Ut det nobis sanctum flamen
Peccatorum veniam.

Miss. ms. Parisiense saec. 15. Cod. Londinen. Harl. 2891. A. — Prosar. ms. Caelestin. saec. 16. Cod. Mazarin. 448 (758). B. — Prosar. ms. Caelestin. (Gulielmi Lovel) ann. 1572. Cod. Ambianen. 132. C. — Miss. ms. Romano-Franciscan. saec. 15. Cod. Senen. G. III. 10. D. — Miss. Roman. imp. Parisiis 1517. E. — Miss. Roman. imp. Parisiis 22. Nov. 1520. F. — Miss. Roman. imp. Parisiis 1523. G. — 2b, 2 ficula A. — 2b, 3 In caeli FG; vetus quadriga A. — 2b, 4 gestat FG. — 3b, 3 titulus B. — 4a, 2 Multa fehlt B; clari F. — 5a, 1 timor CDFG. — 5b, 1 Hoc sciunt ACG; qui sentiunt CDEFG; qui nesciunt fehlen B. — 6a, 1 Ut in ea. FC. — 7a fehlen ABD.

323. De s. Petro Caelestino.

1a. Sancti sollemnia
Petri Caelestini
Colat ecclesia
In laude domini
Magna laetitia.

1b. Hic in penuria
Vixit, altissimi
Sequens vestigia,
Et evangelii
Complens consilia.

2a. Nam ab infantia
Disponit spernere
Cuncta terrestria
Et Deum colere
Cum desiderio.

2b. Abhorrens vitia,
Mundum deserere
Studet, et gaudia
Caelorum cupere
Sine fastidio.

3a. Multis ieiuniis
Atque laboribus
Necnon vigiliis
Corpus quam pluribus
Perfecte domuit.

3b. Carnem ciliciis
Et pannis vilibus,
Non in deliciis
Et vanitatibus
Vestire voluit.

4a. Cibo reficitur
Duroque modico
Sed crebro pascitur
Verbo sanctifico
Servans silentium.

4b. Hostis confunditur
Nutu deifico
Dum hunc persequitur
Modo mirifico
Infestans nimium.

5a. O quam humilitas
In illo micuit
Atque benignitas
Ei complacuit
Et patientia;

5b. Nec minus caritas
In ipso claruit,
Et cordis puritas,
Per quae promeruit
Regna caelestia.

6a. Nunc implorantibus
Tua suffragia,
Fac tuis precibus
Mundi naufragia
Vitare penitus,

6b. Et nobis omnibus
Donetur gloria
Cum sanctis coetibus
In caeli patria
Post vitae transitus.

Prosar. ms. Caelestin. saec. 16. Cod. Mazarin. 448 (758). A. — Prosar. ms. Caelestin. (Guliel. Lovel) anni 1572. Cod. Ambianen. 132. B. — Missale Roman. imp. Parisiis 1517. C. — Miss. Roman. imp. Parisiis 22. Nov. 1520. D. — Miss. Roman. imp. Parisiis 1523. E. — 1b, 2 Vivit. C. — 2b, 2 Mundum desere E. — 4a, 2 Duro et D. — 5b, 2 In illo E. — Mel.: Mittit ad virginem.

324. De sancto Plechelmo.

1. Laus Iesu Christo,

2a. Cuius claritas illustravit
universum mundum,

2b. Dum salvatur perditissimum
hominum genus.

3a. Quem solum solem
confitemur
[esse] iustitiae,

3b. Qui per doctores
iustitiae
detergens tenebras.

4a. Quorum de grege
sanctus sacerdos
Plechelmus illuxit de
Scotia,

4b. De dulci mensa
verbi divini
verbum bonum eructuans
populis.

5a. Hic corpus edomans
in Dei servitio
adulescentulus,

5b. Placentem Domino
spiritus quotidie
hostiam obtulit.

6 a. In cunctis denique
virtutibus,
Tam Deo
quam cunctis
hominibus
Acceptus, bicorni
laudem ornatus
infula pontifex,

6 b. Non cessat igitur
plus solito
Aegypti
principem
depopulans
Salvare per mare
rubrum concives
et hostes mergere.

7 a. Sed dum te, Scotia,
penitus
cessiset omnis
idolatria,

7 b. Efficacissimo
propulsa
longe divini
verbi gladio,

8 a. Iste sacerdos Dei
sacratus,
non soli Scotiae
procreatus,

8 b. Instruxit quoque gentem
Francorum
culturam prohibens
idolorum,

9 a. A vitiis
eam mundans
et irrigans
fonte superno,

9 b. Ut operis
fructum boni
ferens esset
messis divinae.

10 a. Hoc ergo miseriae
transcurso tempore,
Ex hac lacrimarum
valle transiit
in regnum gloriae,

10 b. Nunc inter siderea
resplendens agmina
Fulget coronatus
ante Deum
luce perpetua.

11 a. Hunc, quem laetum [in] caelis
hodie invexit
hic quem plurimum dilexit,

11 b. Omnes laudemus, fratres,
voceque concordi,
tanti laudibus praeconis.

12. Instanter ipsum precemur,
ut suo interventu
tergat nostra crimina,
qui vivit rex in saecula.

Grad. ms. Bergense(?) saec. 15. Cod. Bruxellen. 15073. — 9b, 1 opis. — 9b, 4 divina. — 11b, 3 praeconi. — Melodie: Psallite.

325. De sancto Potentino.

1 a. Corde voci concordante,
Militans cum triumphante
Iubilet ecclesia;

1 b. Dies fulget triumphalis,
Dies nobis specialis,
Dies plena gratia.

2 a. In excelsum sublevare
Et excelsos contemplare,
Laeta mentis acies,

2 b. Videlicet per specular
Regem rubrum per torcular
Quot sequuntur acies.

3 a. Fortes inter agonistas
Victae carnis citharistas
Nostros vide proceres

3 b. Suo regi consignatos
Et signanter monetatos
Crucis per caracteres.

4 a. In potente Potentinus
Christi quondam peregrinus
Praeminet collegio,

4 b. Crucem non angariata
Gerens mente sed parata
Regis in vestibulo.

5 a. Iste [ortus] Francia,
Regis proles regia
Novus flos emicuit,

5 b. Quod et generositas
Morum et maturitas
In infante sapuit.

6 a. Nam astutus in serpente
In columba innocente
Simplex servat medium,

6 b. Et naturae fundamenta
Firmat, addens ornamenta
Per doctrinae studium.

7 a. In tenello fidei
Dogma capit nivei
Vasculo pudoris,

7 b. Nec cedit verberibus
Caesus a parentibus
Ducibus erroris.

8 a. Tandem diaconii
Vir sanctus officii
Onere levatur,

8 b. In morbis potentibus
Curandis et moribus
Sanctitas probatur.

9 a. Spirat bonus odor Christi
Nec lucernae fulgor tristi
Conditur sub modio.

9 b. Postulatur a Westphalis,
Ut sit pater spiritalis
Urbi Monasterio.

10 a. Vix assensum dans honori
Carpit iter, promptus mori
Cum duobus nuntiis,

10 b. Efferatus hoc rumore
Insectatur in furore
Patruus cum sociis.

11 a. Mox legatis iussis mori
Paulum differt acriori
Levitam supplicio,

11 b. Quem confossum prius telis
Purpuratum mittit caelis
Mucronis percussio.

12 a. Potens martyr Potentine,
Cum conservis nos divinae
Paci reconcilia,

12 b. Ut ad regis et reginae,
Regnaturi sine fine,
Inducamur gaudia.

Miss. ms Steinveldense saec. 15. Cod. Darmstadien. 864. — 9 a, 3 Conditus.

326. De sancto Potentino.

1 a. Triumphantis in agone
Triumphalis spe coronae
Martyris praeconia

1 b. Voto voce veneretur,
Grata laude gratuletur
Iubilans ecclesia.

2 a. Inter illos primitivos
Duces qui pro Christo rivos
Sacri fundunt sanguinis,

2 b. Potens martyr Potentinus
Christi quondam peregrinus
Clari fulget nominis.

3a. Qui Francorum rege natus,
Regni sceptrum execratus
Regni cum divitiis,

3b. Crucem Christi meliorem
Aestimavit, et maiorem
Aegypti deliciis.

4a. Per mare rubrum baptismi
Transiens, Christianismi
Se subiecit legibus;

4b. Admirandus in doctrina,
Et caelesti medicina,
Claruit virtutibus.

5a. Cuius vitam decoravit
Et mortem glorificavit
Sanguinis effusio,

5b. Quem confossum prius telis
Purpuratum mittit caelis
Mucronis percussio.

6a. Potentine, miles bone,
Pastor, pater et patrone,
Nos Christo cum sociis

6b. Commenda, quod emendati
Tuis, pater, tui nati
Coniungamur gaudiis.

Miss. ms. Steinveldense saec. 15. Cod. Darmstadien. 864.

327. De sancto Raphaele.

1a. Missus est de summis caelis
Raphael, ut Tobielis
Tollat caecitatem;

1b. Post, ut medicus fidelis,
Sarae, natae Raguelis,
Det fecunditatem.

2a. A patre puer mittitur,
Atque conductor quaeritur;
Ad fores reperitur
Succinctus Azarias.

2b. Tobiae introducitur,
De viis Medi petitur,
Et statim conceditur,
Ad Rages novit vias.

3a. Ad Tigris littus pedes lavit
Adulescens et expavit
Piscem inhiantem:

3b. „En me invadit“, exclamavit;
Cui Raphael imperavit
Trahi palpitantem

4a. In siccum, quem exenteravit,
Cor, fel, iecur reservavit
Ut rem medicantem.

4b. Azariam obsecravit,
Et confestim indicavit
Vim morbos sanantem.

5a. Haec doctrina approbatur,
Verbis praxis operatur,
Cum spiritum fugavit.

5b. [Tunc] a Sara septemvira
Iecoris virtute mira
Daemonem extricavit.

6a. Celebratis nuptiis,
Solutis et argenteis
Talentis Ragueli,

6b. Redit cum divitiis
Tobias et substantiis;
Laus sit Deo caeli,

7a. Qui felle sanavit caecum
Et redonavit lumen.

7b. Nobis conregnare secum
Det sempiternum numen.

Miss. ms. Sarisburiense (Dublinense) saec. 15. Cod. Londinen. Egert. 2677. A. — Miss. Herefordense imp. Rotomagi 1502. B. — 1b, 3 fecunditate A. — 2a, 2 Et conductor AB. — 2b, 3 Et fehlt A. — 3b, 3 Trahe palpitatem A. — 4b, 3 Morbos his sanantem AB. — 5b, 2 Iecoris vi praemira AB. — 5b, 3 Daemonium A. — 7b, 1 Nobis condonare B.

328. De Richardo de Hampole, eremita.

1 a. Laudis odas decantemus,
Toto corde iubilemus,
Festum est laetitiae;

1 b. Pauper olim eremita
Nunc praedives est in vita
Et in statu gloriae.

2 a. Vitam illam hic mercatus,
Carnis tulit cruciatus,
Datus paenitentiae,

2 b. Mundi pompas abhorrebat,
Cuncta vana contemnebat
Dono sapientiae.

3 a. Ardens intus caritate,
Foris fulsit pietate,
Docens morum regulam,

3 b. Amor thema fit doctrinae,
Et caelestis disciplinae,
Cor vertens in faculam.

4 a. Fons dulcoris, pyr fervoris,
Vox canoris, vis amoris
Sanctum istum efferunt,

4 b. Miris vita praesignita,
Mens mellita, mors munita
Caelum ei conferunt.

5 a. Ad superna conscendit caelitus,
Ubi fixus eius intuitus,
Mira vidit, gaudebat spiritus,
Fiebat hilaritas.

5 b. Dulces voces ad aures intonant,
Miri meli hymnorum resonant,
Melis cantus Richardi consonant,
O sancta suavitas!

6 a. His intentus exsultans iubilat,
Amoena lux in mente rutilat,
Sacros flatus Deus insibilat,
Dans instinctus optimos.

6 b. Studet, legit, scribit et supplicat,
Deo totum se factis dedicat,
Mundi dolos et carnis abdicat
Ut hostes nequissimos.

7 a. Plangit huius vitae moram,
Citam petit mortis horam,
Vocem oris dat sonoram
„Deus lucem da decoram
Qua te clare videam;

7 b. Summa merces te videre,
Tibi semper inhaerere,
Tu es dulcor vitae verae,
Fons felicitatis merae,
Fac ut tibi placeam."

8 a. Meditando raptus abstrahitur,
Mente metas carnis egreditur,
Ut Helias in sursum vehitur
Curru amoris igneo,

8 b. Rotae currus sunt evangelia,
Venter currus vitae munditia,
Currum trahunt Christi consilia
Motu multum idoneo.

9 a. Pellit nocens detrimentum,
Praestat potens iuvamentum
Fractis reddens firmamentum;
Hinc est patens argumentum
Quod caelum haereditat,

9 b. Sanat morbos, favet moestis,
Et succurrit in molestis,
Signa supplent vicem testis,
Cedit ei mortis pestis,
Defunctos resuscitat.

10 a. Potens pater, nos attende,
Nos accende, nos defende,
Ad nos manum tu extende,
Bona nobis tu impende
Sanctis tuis precibus,

10 b. Fac nos Deo servitores,
Da dulcores, auge mores,
Et post nostros hic labores
Pande nobis poli fores,
Iungens caeli civibus.

Officium ms. Richardi Eremitae saec. 15. Cod. Oxonien. 3610 (E. Musaeo 193). Steht auch in „Legend. et Offic. ms. s. Richardi" Cod. Capit. Lincolnien. (daraus im Breviarium Eboracense, Vol. II; Surtees Soc. LXXXV), mit diesen Varianten: 4 b, 1 praesignata. — 5 a, 2 ubi fehlt. — 8 b, 3 Currunt trahunt. — 9 a, 2 iuramentum.

329. De s. Roberto Abb. Casae Dei.

1a. Iam festivus coetus esto
In sancti Roberti festo
Recensens praeconia.

1b. Pio patri et honesto
Christus actu manifesto
Clara dat indicia.

2a. In deserti via natus
Mundum vanum est signatus
Repletum miseria.

2b. Lac refutans meretricis,
Mammam sugens genetricis;
Ecce mirabilia!

3a. Post in templo Iuliani
Rudimenti Christiani
Didicit principia.

3b. Nam infirmos multos sanat,
Ulcerata membra planat
Pie tactus gratia.

4a. In deserto Casae Dei
Currunt ad hominem Dei
Hominum frequentia.

4b. Infirmos in fide firmat,
Languida membra refirmat,
Effugat daemonia.

5a. Claudum, mutum, surdum purgat,
Lepram horrendam expurgat,
Futura praenuntiat.

5b. Ab angelo norma lata,
Plebs iam surgit cucullata
Cum summa laetitia.

6a. Sepultura praemonstrata,
Caritate commendata,
Transit ad palatia.

6b. O Roberte, servos serva
Et in Christo coacerva
Post ista naufragia,

7. Ut cum ipso gloriemur
In aeternum, et laetemur
Cum sanctis in gloria.

Offic. ms. S. Roberti saec. 12. Cod. Parisin. (Arsen.) 632. — 2b, 2 suggens. — 3b, 3 Pii.

330. De sancto Rumoldo.

1a. Iubilemus salutari
Nostro Christo, voto pari
Pro sancti memoria,

1b. Quem decorat sanguis fusus
Et virtutum frequens usus
Cum caelesti gloria.

2a. O Rumolde, martyr sancte,
Aurem praebe laudi tantae
Servis patrocinia,

2b. Qui liquisti facultates
Et regales dignitates
Paupertatis gratia.

3a. Iustis fetu desperatis
A te verbis veritatis
Filius promittitur;

3b. Idem natum baptizasti
Quem post mortem revocasti
Flumine dum mergitur.

4a. Manum diu dissolutam
Mulieris restitutam
Tuo scimus munere.

4b. Miles pene suffocatus
Turba daemonum curatus
Per te cepit vivere.

5 a. Capta tristis dum causatur
Frigus nescit, sed velatur
Veste nondum habita;

5 b. Non est leve declarare
Quos et quantos decorare
Solent tua merita.

6 a. Ergo, consors angelorum,
Sis patronus servulorum
In Christi praesentia,

6 b. Et adiutos tua prece
Muni a perenni nece
Impetrata venia.

Miss. ms. Leodiense saec. 15. Cod. Vatican. 3808. A. — Miss. ms. Leodiense saec. 15. Cod. Bruxellen. 3782. B. — Missale Leodiense imp. in Delf. 1485 C. — Missale Leodiense imp. Parisiis 1499. D. — Missale Leodiense imp. Parisiis 1509. E. — Missale Leodiense imp. Parisiis 1513. F. — Missale Leodiense imp. Parisiis 1515. G. — Missale Leodiense imp. Parisiis 1523. H. — Missale Leodiense imp. Parisiis 1527. I. — Missale Leodiense imp. Parisiis 1540. K.

1 a, 2 voce pari A. — 5 a, 2 noscit BI. — 5 a, 3 Veste mundum C. — 6 b, 1 Ut adiutos C.

331. De s. Salome, matre ss. Iohannis et Iacobi.

1 a. Nil praetendat mundo triste,
Sed divino dies iste
Consecretur nomini,

1 b. In quo laude singulari
Digno debet exaltari
Soror matris domini.

2 a. Zebedaeus fuit pater,
Maria Salome mater
Iohannis et Iacobi,

2 b. Quorum alter exsulavit,
Alter vitam terminavit
Regis ense reprobi.

3 a. Mater horum super causa
Confidenter fuit ausa
Summo regi dicere:

3 b. „Dic ut sedeant hi duo
Iuxta te in regno tuo
Ab utroque latere.“

4 a. Christo murrham et unguentum
Aloesque libros centum
Ferens ad exequias,

4 b. Novae resurrectionis
Et divinae visionis
Accepit primitias.

5 a. Iacobum flens ense caesum
Et Iohannem propter Iesum
Proscriptum in insulam,

5 b. Exsulantem terra mari
Non cessavit perscrutari
Donec venit Verulam.

6 a. Illic vitam dum finivit,
Senex eam sepelivit
Qui regeneraverat,

6 b. Ubi diu sic sepultam,
Sic occultam, sic incultam,
Petrus Thomae reserat.

7 a. Signis ipsa rem explanat,
Odor spirat, sanguis manat,
Terrae fit commotio,

7 b. Et molari corruente
Actioni violente
Non se credit passio.

8 a. O matrona, labe carens,
Et apostolorum parens,
Et Christi matertera,

8 b. Cui scimus salutari
Carne te confederari
Mente nos confedera.

Collectan. ms. S. Albani (?) saec. 13. Cod. Cantabrigien. Dd. xi. 78. add. saec. 13/14.

332. De ss. Sergio et Baccho.

1. Laudes dicamus omnes
cum cantibus almis,

2 a. Et carmen praeclarum
resonemus
regem laudantes Dominum,

2 b. Qui caelum et terram
stabilivit
et qui formavit maria.

3 a. Nam ipse fecit
~~~~~~~~~~~
quaecunque moventur in his

3 b. Atque distinxit
formans species quasque
et per genera dividens.

4 a. Ipse qui creavit
~~~~~~~~~~~
pius elementa,
ipse volens
inter elementa venit,

4 b. Ubi carnem nostram
atque carnis
plenum indumentum,
sacra natus
de virgine susceperat.

5 a. Passus est plurima
~~~~~~~~~~~
in carne latens Dominus,

5 b. Tentus est vinclis
atque alapis caesus
et verberibus nimiis.

6 a. Crucis et indignam
pro nobis pertulit
patienter poenam,

6 b. Ut nos ab aeterna
potenter solveret
miseratus poena.

7 a. Electi
ac sancti Dei
martyres plurimi
~~~~~~~~~~~
~~~~~~~~~~~
hoc cognoscentes
~~~~~~~~~~~
ad veram fidem venerant.

7 b. Ex quibus
sanctos colimus
martyres Domini
fratres et ipsos
in fide pariles
qui pro divino
multas poenas amore
in corpore pertulerunt.

8 a. Nam Bacchus unus est,
et Sergius est alter
pro quibus dicimus
laudes tibi, Christe;

8 b. Quos tunc Antiochus
dux sub Maximiano
tormentis variis
ausus est punire.

9 a. Nam Baccho vitam
hanc praesentem tulerat
saeva per flagella,

9 b. Ast fratrem eius
post absciso capite
fecerat transire

10. Portas caeli.

Tropar. ms. Maguntinum [?] (et Tegurinum) ann. 967—972. Cod. Londinen. add. 19768. — Melodie: in Neumen am Rande Captiva. Vgl. Anal. XXXIV, Nr. 5.

333. De ss. Simone et Iuda.

1 a. Hac in die
Laetetur chorus fidelis,
Alleluia,

1 b. Qua cum Iuda
Fit Simon adiunctus caelis,
Res miranda.

2 a. Simon fidem docuit,
Quae per orbem splenduit
Quasi stella.

2 b. Iudas hanc asseruit
Et per ipsum patuit
Semper clara.

3 a. Arphaxat et Zaroes
Suas monstrant haereses
Pari forma.

3 b. Nostra nec credulitas
Horum per versutias
Fit corrupta.

4 a. Zerses rex convertitur,
Illi dum discernitur
Fides nostra,

4 b. Ad baptismum curritur,
Populus abluitur
Fide sumpta.

5 a. Licet magis patuit,
Quod fides praevaluit,
Nunquam tamen defuit
His mens caeca.

5 b. Furor illos incitat,
Ac uterque cursitat,
Incredulis recitat
Haec praedicta,

6 a. Dicens: tu propera,
Ut non lex altera
Iam te pervertat,
Gens misera.

6 b. Nova fert littera,
Qui regit aethera,
Quod hunc genuit
Puerpera.

Grad. ms. Leodiense (?) anni 1542. Cod. Bruxellen. 4767. A. — Orat. et Sequent. ms. Campense anni 1462. Cod. Darmstadien. 521. B. — Grad. ms. S. Mariae in Capitolio saec. 16. in. Cod. S. Mariae Colonien. s. n. [Blu.] C. — Miss. ms. Mosaetraiectinum saec. 15. Cod. Hagen. I 10. [Blu.] D. — Missale Leodiense imp. in Delf. 1485. E. — Missale Leodiense imp. Parisiis 1499. F. — Missale Leodiense imp. Spirae 1502. G. — Missale Leodiense imp. Parisiis 1513. H. — Missale Leodiense imp. Parisiis 1515. I. — Missale Leodiense imp. Parisiis 1523. K. — Missale Leodiense imp. Parisiis 1527 L. — Missale Leodiense imp. Parisiis 1540. M.

1 a, 2 fidelis chorus gegen den Reim ABEFGHIKLM. — 1 b, 1 O Iudas EFG. — 1 b, 2 Sit Simon AH. — 3 a, 2 Suos EFGHIK; ostendunt EFGHIKLM. — 4 a, 1 Xerxes G, Xerces H, Xerses EKLM. — 5 a, 3 tamen desinit EFGHIKLM. — 5 a, 4 His mensura A. — 5 b, 3 Incredulus CL; resicat EF; resecat G. — 5 b, 4 Haec praeclara FH. — 6 a, 1 Dicens impropera EFGHIKLM. — 6 a, 3 Te iam C; praevertat B. — 6 b, 2 Quae regit ACFGHIKLM. — Melodie: Laetabundus.

334. In sanctarum Sororum.

1 a. Mane nobis splenduit,
Cum sic Anna genuit
Tres filias pretiosas.

1 b. Cuius generatio,
Omni plena gaudio,
Consolatur omnia.

2a. Hae sunt illae filiae,
Caeli, mundi dominae,
Quae Christi vestigia
Secutae sunt dulcia.

2b. O beati oculi,
Qui dominas saeculi
Dignitate fulgentes
Vident caelo manentes!

3a. O quam digna
Et benigna
Exstat mater
Cum filiabus
In caelica curia,

3b. Quarum proles
Leti moles
Frangit mire
Nec perire
Permittit dilectores.

4a. Quarum una genetrix
Mater Dei nuncupatur,
Stella maris appellatur
Operum per merita.

4b. O vos materterae Dei,
Per vestram nutricem rei
Veniam nunc consequantur,
Post quam summa gaudia.

5. O fons summae pietatis,
Sic purgatos a peccatis
Nos in regno claritatis
Ducat donans praemia.
Amen dicant omnia.

Miss. ms. Lingonense saec. 15. Cod. Parmen. Parm. I 37 (1253). — 3b, 1 sqq. nach 2a. — 4a, 1 Quarum trium genetrix. — 4b, 1 O vos tres filiae materterae Dei. — Mel.: Mane prima sabbati (gekürzt).

335. De sancto Stephano.

1a. Malignantes in prophetis
Ad vos missos occidetis,
Ut exterminemini,

1b. Non parcentes Dei christis,
Quia tempus non novistis
Visitantis domini.

2a. O sub quibus essent alis,
Gens perversa, gens feralis,
Gens absque consilio,

2b. Tui nati congregati,
Si foventem posset pati
Prava generatio.

3a. Pro te flentem non attendis,
Quae maturas tot deflendis
Tuum exterminium.

3b. Non advertis, neque sapis
Quod non stabit in te lapis
Unus super alium.

4a. Digne quidem peritura
Frons obtusa, cervix dura
Plus quam ipsi lapides,

4b. Quos tu frendens et immitis
Ad cervices sanctas mittis,
Nec extrema praevides.

5a. Quae si quondam trucidaras
Sacerdotes inter aras
Tuos armas hodie

5b. Contra Deum sacerdotes,
Et resistis quantum potes
Stephani sententiae.

6 a. Sed ex lege confutaris
Cordibusque dissecaris
Signa videns publica.

6 b. Nec te movent verba vitae,
Nec demulcet te levitae
Facies angelica.

7 a. Cor induras, os avertis,
Ne advertas quod apertis
Caelis videt gloriam.

7 b. Indignaris cum haec audis,
Et indignas aures claudis
Reputans blasphemiam.

8 a. Producuntur falsi testes,
Qui deponunt tandem vestes
Ad Sauli vestigia.

8 b. Torvo iactu lapis torret
Sed torrentem non exhorret
Martyris constantia.

9 a. Pro te rogat ne damneris,
Quae cervicem sanctam feris
Inhumana rabie.

9 b. Cumque furis in cervicem
Primus Deo reddit vicem
Martyrum primitiae.

10 a. Age, primas pretiose,
Cuius caput ornant rosae
Primitivo sanguine,

10 b. Qui tam caris est exosis
Abundanter caris prosis
Caritatis ordine.

Miss. ms. Ambianense saec. 15. Cod. Taurinen. D II. 7. A. — Miss. ms. Autisiodorense saec. 14. Cod. Parisien. 17316. B. — Miss. Ambianense imp. 1487. C. — Miss. Ambianense imp. Paris. 1529. D. -- Miss. Ambianense imp. Paris. 1555. E. — Miss. Ucetiense imp. Lugdun. 1495. F.

1 a, 2 Ad hos missis A. — 2 a, 1 Et sub F. — 3 a, 2 Quae naturas F; Praedicantem paucis verbis CDE. — 3 b, 1 Non attendis CDE. — 4 b, 1 Quod tu F. — 4 b, 3 provides B. — 5 a, 1 trucideras A; trucidaris B. — 6 b, 1 vitae verba F. — 9 a, 2 Sanctam feris quae cervicem F. — 9 a, 3 In humana B. — 9 b, 1 Dumque ACDE. — 10 a, 2 ornat B. — 10 b, 1 es ex osis A. — 10 b, 2 caris prolis D.

336. De sancto Stephano pp. m.

1. Collaudantes mente

2 a. Devota, voce serena
tua recolimus,
Christe, magnalia,

2 b. Cum te in tuis sanctis
veneramur semper
festa per annua.

3 a. Martyrii
ex his decorasti
quosdam gloria,

3 b. Quibus poena
caelestis contulit
regni praemia.

4 a. Hos horrida
tyranni perfidi
nunquam sanctam deterruit
fidem negare
vesania;

4 b. Et plurima
multorum generum
tuo, Christe, pro nomine
eis illata
supplicia.

5 a. Horum beata
et tam magnifica
laudis collegia

5 b. Christo dilecti
adauget Stephani
virtus egregia.

6a. Nos igitur,
nos devoti
debita
pariter laude
atque reverentia,

6b. Te, domine,
collaudantes,
colimus
hodie festa
ipsius sollemnia.

7a. Hic urbis Romae
pontifex praeclarus,
Petri gradiens
per vestigia,

7b. Verbis et factis
plurimum profecit,
tua praeditus,
Christe, gratia.

8a. Ipsius per merita
idolis ruentibus
corruit
pars templi non minima,

8b. Et Christo credentium
populus adauctus est
plurimus
pro tribuni filia.

9a. Hic plurima
signorum post genera,
post multa
domino credentum ad
eius vocem milia,

9b. Laetus mortem,
dictante sententia
profani
iudicis, perpessus, ad
caeli transit gaudia.

10a. Nos tibi devotos
respice, martyr sancte,
ut hic prece tua
pace tranquilla,

10b. Et vitae post huius
terminum, martyr sancte,
perfruamur tecum
luce superna.

Miss. ms. Spirense saec. 15. Cod. Oxonien. 1259 (Laud. misc. 282.) A. — Miss. Spirense impr. Bambergae 1487. B. — Miss. Spirense impr. Spirae 1501. C.

2b, 3 perannua B. — 6a, 2 vos devoti A. — 8b, 2 est fehlt A. — 9a, 4 credentium A. — 10a, 2 respice o Stephane C. — 10b, 2 spatium martyr BC.

337. De sancto Swithuno.

1. Gaudens Christi
praesentia iucunda

2a. Caelicolarum
cohors laetabunda
gaudia
huius diei praecelsa

2b. Laude celsa
sollemnizet Swithuni
inclita
et praeconizet merita.

3a. Orbis et quadrifidus
multisona
laude respondeat,

3b. Mira depromens gesta
insigniter
in se demonstrata

4a. Per paradisi rutilis
pretiosissimum ierarcham,

4b. Patrem Swithunum vernantem
meritorum clara corona;

5 a. Qui gentem ortus sui
decore sacrat,

5 b. Virtutum nobili
ornatu decorat.

6 a. Malagmate
caelifluo pie sanans
agmina

6 b. Invalida,
plebis atque vota Deo
praesentans.

7 a. Veneranda ipsius
caelitus ad pignora
per spatia creberrima

7 b. Huius saecli extrema
tempora fere tanta
replens miranter gloria,

8 a. Quanta sub ipsa
tempora
apostolica
iam fulserant,
cum quaeque pelleret
umbra debilia.

8 b. Haec est columna
praeclua
Christi gratia
coruscans per
climata laudanter
mundi universa.

9 a. Haec est gemma
angelica lucens
poli per capitolia,

9 b. Quae illustret
corda nostra atque
ad aeterna

10. Levet regna.

Trop. ms. Wintoniense circ. ann. 1000. Cod. Oxonien. 2558 (Bodl. 775). add. saec. 11. — 4 a, 2 pretiosissimam. — 5 a, 2 sacri decorat. — 5 a, 5 cumque in cum quaeque korrigiert. — Mel.: Magnus Deus in universa (Anal. VII, Nr. 201). — Das Schema weist eine eigene Schlufskadenz (10) auf, wodurch 9 b, 3 gekürzt erscheint (cfr. Nr. 171; VIII, 120).

338. De sancto Terrenano.

1 a. Almi patris Terrenani
Attollamus, christiani,
Laudes et praeconia.

1 b.* Ipsum pie deprecemur,
In hac die veneremur
Eiusque sollemnia.

2 a. Vas et lampas sanctitatis
Pacis semper claritatis
Dirigebat foedera.

2 b. Nostrae matris ardens zelo,
Lucis fulgens nunc in caelo
Decoravit opera.

3 a. Praesulatus hic honore
Dei plebis et amore
Fama crevit lucida.

3 b. Sidus tale sibi datum
Caelum gaudet fore natum,
Gaudet et Albania.

4 a. Carnem fraeno castitatis,
Vas ut esset puritatis,
Edomare studuit.

4 b. Inter sanctos numerari
Et in luce collocari
Caelesti promeruit.

5 a. Hic egenos relevavit,
Cibis, potu satiavit,
Nudis vestem tribuit,

5 b. Prudens, pius, castus, mitis,
Palmes crescens verae vitis,
Virtus eius claruit.

6a. Deprecamur hunc patronum
Ut, ascendens Dei thronum,
Prece sua, meritis,

6b. Nos qui culpa sumus rei
Sorti mergat summae spei,
Salvet et ab inferis.

7a. Iesu Christe, tristi nece
Nos Ternani pia prece
Salvos duc ad gaudia,

7b. Ut, muniti sancta cruce,
Perfruamur tua luce
Per aeterna saecula.

Miss. ms. S. Terrenani saec. 15. Cod. Arbuthnoten. s. n. (reimpr. Burntisland 1864).

339. De sancto Theodardo.

1a. Urbs Legia, laeta plaude,
Lauda virum dignum laude,
Sanctum ab infantia,

1b. Laudabilem Theodardum,
Superantem thus et nardum
Virtutum fragrantia.

2a. Nobili stirpe claruit,
Sed clarior apparuit
Moribus, scientia.

2b. Mores pravos exstirpavit,
Praesul factus, gregem pavit
Omni diligentia.

3a. Dum arguit transgressores
Quosdam viros, invasores
Bonorum ecclesiae,

3b. Tunc ad regem properantem
Insequuntur, iam intrantem
Silvam Elizatiae.

4a. Mox ab illis sicariis
Plagis concisus variis
Innocens occiditur.

4b. Sic sanguine laureatus,
Paradisi vir beatus
Ianuam ingreditur.

5a. Ad tumbam huius sepulti
Aegri liberantur multi
A morbi molestia.

5b. Huius interventu precum
Nos perducat Christus secum
Ad regna caelestia.

6. Amen dicat omnis homo
(Ut) cantet in caelesti domo
Iucundum alleluia.

Miss. ms. Leodiense saec. 15. Cod. Vatican. 3808. A. — Grad. ms. Mosaetraiectinum saec. 15. Cod. Hagen. I 8. [Blu]. B. — Missale Leodiense imp. in Delf. 1485. C. — Missale Leodiense imp. Parisiis 1499. D. — Missale Leodiense imp. Spirae 1502. E. — Missale Leodiense imp. Parisiis 1509. F. — Missale Leodiense imp. Parisiis 1513. G. — Missale Leodiense imp. Parisiis 1515. H. — Missale Leodiense imp. Parisiis 1523. I. — Missale Leodiense imp. Parisiis 1540. K.

3b, 1 Hunc ad C. — 3b, 3 Elysaciae A; Elisaiae D; Elizantiae C. — 4a, 2 conscissus C. — 6, 1 dicat fehlt D.

340. De sancto Thoma.

1. Clare sanctorum,
Thoma, apostolorum
decus, ad Indorum
fines divertisti,

2 a. Atque Indorum
mores et vitam
reformasti,

2 b. Qui per doctrinam
tuam infideles
convertisti.

3 a. Alloquiis divinis
praecepit tibi
Deus ingredi Indiam.

3 b. O res miranda nimis,
quando Helyam
aspexisti familiam,

4 a. Sanctissimo
famulo
pincerna
attulit
alapam;

4 b. Palatio
medio
ultio
intulit
dexteram.

5 a. Videntes miraculum,
Thomam verentur apostolum,

5 b. Sanctum Dei famulum
fatentur, linquentes idolum.

6 a. Lumen oritur [gratissimum]

6 b. Et Indorum populus [patrem]

7 a. Se Thomam habere gaudet
et exsultat
invicem.

7 b. Et idcirco mundus omnis
laudem Deo
~~~~~~~~

8. Et honorem Thomae debitum
supplex impendit.

Grad. et Sacram. ms. Pataviense (?) saec. 12. Cod. Oxonien. 19440 (Canonic. Liturg. 354). add. saec. 14. — 2 b, 1 Quae. — Mel.: Aurea, eine Nachahmung von „Clare sanctorum senatus“ (Kehrein, Nr. 369); aber ohne die gebräuchliche, isoliert stehende Klausel, welche in den Sequenzen dieses Schemas vor 5 a durchweg sich vorfindet.

341. De sancto Thoma.

1 a. Laetetur nunc ecclesia,
Laudans depromat cantica
Deposcatque suffragium,

1 b. In hac die veneranda,
Gloriosa, recolenda
Cunctis turmis fidelium.

2 a. Dies ista, dies alma,
Dies cunctis amplectanda,
In qua dona gratiarum

2 b. Suis praestat fidelibus
Pastor bonus, magnus Deus,
Pater creator omnium.

3 a. Magni, parvi, boni, mali,
Sacerdotes, et laici,
Continentes, coniugati,

3 b. Omnes simul conveniant
Ut gratiam percipiant
In ista die celebri.

4 a. Dies ista virum sanctum,
Virum iustum et inclitum,
Fortem et admirabilem,

4 b. Nobis omnibus exhibet,
Qui suis claris meritis
Nostram ditet pauperiem.
~~~~~~~~

5 a. Hic est Thomas vir splendidus,
Vir coruscans virtutibus,
Vir sanctitate praeclarus,

5 b. Quem salvator ad se traxit,
Et discipulis coniunxit,
Ipsum multis praelaturus.

6 a. Exhortans nempe populum
Omnemque sanans languidum
Et seminans Dei verbum,

6 b. Thomam ad se convocatum,
Sibi clarum dat titulum,
Ipsum vocans apostolum.

7 a. Christo tandem resurgente
Et ad suos redeunte,
Maestos replet laetitia;

7 b. Thoma vero dubitante,
Palpato tandem latere,
Mens serenatur dubia.

8 a. Ex hinc factus apostolus,
Veluti miles strenuus
Et bellator fortissimus

8 b. Sathanam debellaturus,
Est a Domino directus
Ad ultimos orbis sinus.

9 a. Illic admiranda gessit,
Multas terras peragravit,
Idolatriam quassavit,

9 b. Populum ad Christum traxit,
Ipsos quoque baptizavit,
Et in fide roboravit.

10 a. Post haec fidelis famulus
Christum cupiens videre
Plebem conversam hortatur,

10 b. Ab impiis impeditur,
Gladio transverberatur,
Sicque Domino sacratur.

11 a. O dux et princeps inclite
Christi sacrae militiae,
Thoma, Dei apostole,

11 b. Nos a faucibus gehennae
Liberans, deprecamur te,
Ad regna caeli sustolle,

12 a. Ubi tecum congaudentes
Semper laeti, nunquam tristes,
Semper gratias agentes,

12 b. Et Dominum collaudantes,
Trinitatem adorantes
Semper vivamus sospites.

Prosar. ms. Caelestin. (Gulielmi Lovel) anni 1572. Cod. Ambianen. 132. — Mit Melodie. — 11 b, 3 sustole.

342. De sancto Thoma.

1 a. Summo rerum conditori
Sit in arce summa poli
Honor et tripudium,

1 b. Sphaera mundi, teres orbis
Caelum pulset lira cordis
Vocis ad praeludium.

2 a. Praeco ducis, lux Indorum,
Thoma, caesor idolorum,
Veri patens nuntius,

2 b. Hoc festivo nos illustrat
Die nostras et venustat
Mentes bene conscius.

3 a. Qui structurus aulam regi
Carpit iter nutu Dei
Missus a Caesarea,

3 b. Post ut felix paranymphus
Coniugatis monstrat intus
Quae sit lucis area.

4 a. Inter dapes sanctus orans
Tulit palmam velut ovans
A pincerna principis.

4 b. Ultor leo Thomae sancti,
Certus vindex nefas tanti,
Piat morte sceleris.

5a. Tunc accessit ad regale
Castrum iter per navale
Sanctus Elyophorum.

5b. Rex salutat adventantem,
Regem Thomas ut ovantem
Instruit Gundophorum.

6a. Prima strues est baptismus,
Fundamentum iacit Christus
Verbi Thoma baiulo.

6b. Quem antistes idolorum
Penetravit ob deorum
Stragem truci gladio.

7a. Vincis iure mundi iura,
Te exercet via dura
Necis per artifices,

7b. In futuro tuae palmae
Fac nos esse, victor alme,
Thoma, comparticipes.

Grad. ms. Novi operis (S. Crucis) Erphesfordien. saec. 14. in. Cod. Carolsruhan. Pm. 44. A. — Miss. ms. S. Petri Erphesfordien. saec. 15. Cod. Londinen. Add. 10925. [Blu]. B. — 1a, 2 summo A. — 3a, 3 ad Caesarea A. — 4a, 2 plagam A. — 5b, 1 adventare A. — 6a, 2 iacet B.

343. De s. Thoma Aquinate.

1a. Thoma, flos praedicatorum,
Thronum tenes beatorum,
Iunctus coetui doctorum;
Christo laus et gloria.

1b. Tu doctrinam veritatis
Nobis propinasti gratis,
Contra quam gens vanitatis
Praedicat inania.

2a. Tu nobili stirpe natus,
Virgo manens Deo gratus,
Stola duplici dotatus
Caeli transis ostia.

2b. Miracula per te facta
Scripto per papam redacta
In sacro sermone tacta
Fide stant non dubia.

3a. O venerande confessor,
Sacri numinis professor,
Sis pro nobis intercessor
In caelesti curia,

3b. Ut te duce gaudeamus,
Te praesente videamus
Illum, quem semper optamus
In aeterna saecula.

Prosar. ms. Pisciacense saec. 15. Cod. Londinen. Eg. 2601. A. — Prosar. ms. Gallicum saec. 16. Cod. Classen. 139 [Blu]. B. — Missale FF. Praedicatorum et s. Crucis imp. Parisiis 1517. C. — Miss. FF. Praedicatorum imp. Parisiis 1529. D. — 1a, 2 tenens C. — 1b, 1 doctrina C. — 1b, 2 Nobis seminasti D. — 1b, 4 Protulit CD. — 3a, 2 Ordinis praefati doctor CD. — 3b, 4 Per aeterna D. — Mel.: Verbum bonum.

344. De s. Thoma Cantuariensi.

1a. Ad honorem summi regis
Defensorem suae legis
Collaudet ecclesia.

1b. Post tenebras et maerorem
Fit in plausum et splendorem
Thomae tolerantia.

2a. Hunc natale verbi Dei,
Cuius verbum causa rei,
Misit ad supplicia.

2b. Fervet furor militaris,
Sacro gradu, sacris aris
Non arcetur framea.

3a. Cum nascente Christo stratus
Ornat festa tanti status
Sanguinis in laurea.

3b. Stephano concoronatus,
Cum Iohanne Christo gratus,
Innocentum assecla.

4 a. Fraus et virtus conflixere,
Spinae rosam contrivere,
Ius pressit iniuria.

4 b. Sed iam pressit quae pressere,
Transit hiems orto vere,
Vernat signis Anglia.

5 a. Est asilum hic salutis
Claudis, caecis, surdis, mutis
Thomae sanctimonia.

5 b. Laesos lenit et languentes
Procul suos et praesentes
Martyris memoria.

6 a. Febris fugit, virus cedit,
Lepra sordens sospes redit
Thomae per suffragia.

6 b. Hi insomnes, hi sopiti
Sancti signis insigniti
Reportant remedia.

7 a. Erubesce, pars adversa,
Quae mersisti, iam emersa
Clare micant lumina.

7 b. Rode livor et irrita,
Oleum ne natet ita
Nulla cogent flumina.

8 a. Pastor morum, flos pastorum,
Spes Anglorum, crux errorum,
Zeli Dei victima,

8 b. Pestes pelle, vis acerva,
Clerum rege, plebem serva
In pace catholica.

9. Hoc det eius clementia,
Thoma, per tua merita,
Cum quo regnas in saecula.

Miss. ms. Canon. August. Bristolien. saec. 15. Cod. Bibl. Publ. Bristolien. Ms. 2. A. — Miss. ms. Silvanectense saec. 15. Cod. Sangenovefian. 102 (BB. l. fol. 11) B. — Miss. Silvanectense imp. Parisiis 1524. C. — 2 b, 1 Fervet fervor A. — 3 b, 1 Cum Stephano coronatus BC. — 3 b, 2 Deo gratus BC. — 4 a, 2 contrulere B. — 4 a, 3 Vis pressit B. — 4 b, 1 iam pressis A. — 4 b, 2 vere fehlt B. — 5 a, 1 Et asilum BC. — 5 b, 1 Laesos levit A. — 7 b, 1 Rede livor B. — 7 b, 2 vatet A. — 8 b, 1 vim acerva C. — ius acerva A. — Vergl. Kehrein Nr. 730, sehr gekürzt und entstellt.

345. De S. Thoma Cantuariensi.

1 a. Circa fines occidentis
Stellae iubar refulgentis
Mundi profert vespera,

1 b. Habent Indi suum Thomam,
Thomam gentes circa Romam,
Iugis flammae sidera.

2 a. Inter quorum passiones,
Et ascriptas regiones
Ipsis ad martyrium,

2 b. Ortus diem, locum mortis,
Laureatae dux cohortis
Servat sibi medium.

3 a. Illi pars terrarum prima,
Huic extremum servit clima,
Christus est in medio.

3 b. Item huius et illius
A natali post et prius
Aeque distat passio.

4 a. Hos athletas, hos tirones
Post tormenta, post agones
Coronavit Dominus.

4 b. Ambo fortes agonistae,
Visione tua, Christe,
Perfruuntur cominus.

5 a. Felix Thomas, cui latus
Apud Indos rex iratus
Fodi iussit gladio!

5 b. O beatum, o felicem
Nostrum Thomam, cui cervicem
Laceravit pugio!

6 a. Ergo regis et tironum
Consonare erit bonum
Laudes et praeconia,

6 b. Ut dierum et locorum,
Ita vocum et votorum
Triplex sit harmonia.

7 a. Quorum trium tria festa
Patriasque manifesta
Conectit proportio;

7 b. Laude trina collaudemus,
Et tres uno copulemus
Simul in consortio.

8 a. Iungant preces isti duo
In conspectu, Christe, tuo,
Quorum laudes iungimus,

8 b. Ne requiras in furore,
Quicquid actu, mente, ore,
Coram te deliquimus.

Tropar. ms. Cicestrense. saec. 13. ex. Cod. Coll. Univers. Oxonien. 148. Mit Melodie.

346. De s. Thoma Cantuariensi.

1 a. Dulce melos voce clara
musica
prome symphonia,

1 b. Prosequendo laude pia
triumphi
Thomae insignia;

2 a. Quem non flectunt ira, vis,
nec framea
a veri constantia;

2 b. Fidem factam denudat
fraus detecta
in viri victoria.

3 a. Hunc pro legis
relegavit doctrina
Rex cum suis
et vitae disciplina,
Quem exsulantem
pro iustitia
gaudens suscepit Gallia;

3 b. Sex implevit
annos Christi athleta,
Contra regis
dimicando decreta,
Qui revocatus
sub fiducia
punitur in ecclesia.

4 a. Quam saeva manus, quam dura,
tam pia effundens
viscera!

4 b. Contra legem atque iura
datae pacis solvis
foedera.

5 a. Rachel luxit desolata
filiorum praesidia,

5 b. Et post luctum consolata
natis iam pandit atria.

6 a. Letum gaudia
parit, moeror
solatia;

6 b. Nam laude condigna
coruscant
miracula.

7 a. Caecis visus redit,
insanis
mens effugata,
Patet auris surda,
lepra cedit mundata,
Febris fugit
labefacta,
firmantur
vestigia.

7 b. Mors tacet sepulta,
extinctis
datur vita,
Et, res dictu mira
et prius inaudita,
Mutilato
nam lumina
redduntur
et propria.

8 a. Hiis gaude
redimita,
Christi sponsa
ecclesia;
et luge pars
adversa;

8 b. Nos, Thoma,
Deo commenda
prece pia,
cum quo vivis
in superna
patria,

9 a. Ut persolvamus
cantica

9 b. Tecum Christo per
saecula

10. Decantantes Alleluia.

Antiph. et Proces. ms. S. Petri Gloucestren. saec. 13. Cod. Coll. Iesu Oxonien. E 10. — Mel.: Sacrosancta hodiernae.

347. De s. Thoma Cantuariensi.

1 a. Gaude, Thoma,
de cuius victoria

1 b. Ortus Christi
cumulantur gaudia.

2 a. Martyris
declaratur gloria
crebra per indicia.

2 b. Curantur
per eius suffragia
languidorum milia.

3 a. Trucidatur flos pastorum
inter sanctuaria,

3 b. Nec dici nec locorum
obstat reverentia.

4 a. Stella maris,
quae laetaris
te lactasse filium,

4 b. Nunc precamur,
assequamur
ut Thomae consortium

5. Eius prece gloriosa.

Miss. ms. parvum. Sarisburiense saec. 15. Cod. Londinen. add. 29884. A. — Miss. Sarisburiense imp. Londini 1512 B. — 4b, 1 Hunc B.

348. De s. Thoma Cantuariensi.

1 a. Gratulantes celebremus
Festum Thomae et cantemus
Martyris praeconia.

1 b. Ab electis est electus,
Thomas martyr est effectus;
Gaudeat ecclesia,

2 a. Pro qua mori non negavit
Sed se morti praesentavit
Miranda constantia.

2 b. Praesul sacer exsulavit,
Tandem tutus remeavit
Pacis cum fiducia.

3 a. Est in alvo matris natus
Miro modo cruciatus
Hostium nequitia.

3 b. Hic est factus martyr Dei,
Cuius novit modum rei
Tota caeli curia.

4 a. Est cruore dedicata
Nati mater et lustrata
Martyris praesentia,

4 b. Quinta die a natali
Dei martyr a mortali
Migravit angustia.

5 a. Tam festivae cur diei
Non pepercit hostis Dei,
Omni plenus furia?

5 b. Hostes martyr non timebat
Sed pro Christo se tradebat
Mortis ad supplicia.

6 a. Omnis terra gratuletur,
Festum Thomae veneretur,
Sed prae cunctis Anglia,

6 b. Quae nutrivit virum tantum,
Mitem, pium, castum, sanctum,
Dignum caeli gloria.

7 a. Mundum spernens elevatur
Et cum sanctis collocatur
In caelorum patria.

7 b. Hic dum caelis inhiabat,
Sacrum corpus macerabat
Rerum abstinentia.

8 a. Pauper fuit et egenus,
Licet huius mundi plenus
Esset opulentia.

8 b. Huius viri sanctitatis,
Huius rei veritatis
Haec sunt testimonia.

9 a. Plures aegri restituti
Adoptatae sunt saluti
Divina potentia;

9 b. Caeci facti sunt videntes,
Claudi recte gradientes,
Lepra fugit anxia.

10 a. Ergo, martyr, te precamur,
Cuius festum veneramur
Dignum reverentia,

10 b. Ut pro nobis ores Christum,
Ut perducat chorum istum
Ad caelorum gaudia.

Pros. ms. Parisiense saec. 13/14. Cod. Commun. Assisien. 695. — 5 b, 2 trahebat. Mit Melodie: Lauda Sion.

349. De s. Thoma Cantuariensi.

1 a. Mundo Christus oritur,
Pax in terra canitur,
In excelsis gloria;

1 b. Thomas Christo nascitur
Dum pro Christo patitur
Inter haec sollemnia.

2 a. Quinta natalitii
Huius est martyrii
Dies plena gaudio.

2 b. Gaudet hinc ecclesia,
Gaudet caeli curia
Tanto laeta socio.

3 a. Felix martyr usquequaque
Vita clarus in utraque
Dignitatis gratia;

3 b. Dum in mundo sublimatus
Est honore praesulatus
Et in caelis gloria.

4a. Causa, locus, si quaeratur
Pro qua, vel quo sic caedatur
Deo placens hostia;

4b. Causa Christus invenitur,
Pro quo pugnat et punitur,
Locus est ecclesia.

5a. Ara crucis tulit Christum,
Ante aram caedit istum
Ense manus impia;

5b. Christus spinis coronatur,
Huic corona vitae datur
Caesa transitoria.

6a. Causa, poena, locus poenae
Si pensetur, in hoc plene
Plenum est martyrium.

6b. Ornat virtus sanctum Dei,
Sanctitatis ferunt ei
Signa testimonium.

7a. Caeci vident, muti fantur,
Lepra fugit, et curantur
Cuncta morbi genera;

7b. Sed et magis honoratur
Quod defunctis vita datur
Eius ope supera.

8a. Sana, martyr, sacra prece
Nos a morbo, nos a nece
Donans vitae praemia,

8b. Ut te duce consequamur
Vitae donum, et ducamur
Ad aeterna gaudia.

Miss. ms. Sarisburien. (Cantuar.?) saec. 13. ex. Cod. Parisin. (Arsen). 135. A. — Miss. ms. Sarisburiense (Oxonien.) saec. 14. in. Cod. Bononien. 2565. B. — Grad. ms. Canonic. August. (Abb. Lesnens.?) saec. 13. Cod. Bibl. priv. Henry Yates Thompson. Londinen. C. — Miss. ms. Herefordense saec. 14. Cod. Colleg. Univ. Oxonien. 78 a. D. — Miss. ms. Sangenovefian.? saec. 13. Cod. Sangenov. 90. (BB. I. fol. 1). E. — Miss. ms. S. Petri Cadomen. anni. 1451. Cod. Cadomen. Mancel. s. n. [Blu.] F. — Miss. Matisconense imp. Lugduni 1532. G. — Miss. Briocense imp. Rotomagi? 1546. H. — Miss. Herefordense imp. Rotomagi 1502. I. — Miss. Macloviense imp. Rotomagi 1503. K. — Miss. Cluniacense imp. Remis 1556. L. — Miss. Baiocense imp. Rotomagi 1501. M. — Miss. Baiocense imp. Rotomagi 1504. N. — Miss. Baiocense imp. (Rotomagi?) 1529. O. — Miss. Baiocense imp. Parisiis 1543. P. — Miss. Baiocense imp. Rotomagi 1545. Q.

1a, 1 Quando Christus NOP. — 1a, 3 In excelsis alleluia HK. — 1b, 2 pro Christi NOP. — 2b, 1 Hic incipit in festo Translationis DI. — Gaudet et A. — Gaudet hunc. D. — 2b, 3 laeta tanto DI. — 3b, 1 Cum in GMP. — 3b, 3 in caeli MNOP. — 4a, 2 vel ubi caedatur HK. — credatur L. — 4a, 3 placens victima C. — 4b, 2 vel punitur DI. — et pugnitur F. — Pro qua C. — 5a, 2 aram dedit H. — 5b, 1 Christus prius HK. — 5b, 3 Poena transitoria HK. — 6a, 1 Causa poenae HN. — 6a, 2 Si pensentur CEK.; Iesus plene A; locus plene I; in hoc pene HK. — 6b, 2 fertur ei A. — 6b, 3 Vera testimonia HK. — 7a, 3 Omnis morbi ABGHM—Q. — Cuncti in cuncta korrigiert D. — 7b, 1 fehlt G. — 7b, 2 Quo defunctis DEI. — 7b, 3 Multis ope DI. — 8a, 1 Martyr sana ABCEGQ. — Martyr sancta HI. — 8a, 2 et a nece H. — 8b, 1 Et de duce Q.

350. De s. Thoma Cantuariensi.

1a. Novo nato
de nova virgine
iubilemus,

1b. Novo cantu
novantem omnia
collaudemus.

2 a. Angeli pastoribus
apparentes nuntiant
creatorem.

2 b. Currunt et inveniunt
iacentem praesepio
salvatorem.

3 a. Thomas, primus Angliae
martyr factus hodie
coronatur.

3 b. Cessa, Sion, gemitus,
Thomas noster caelitus
honoratur.

4 a. Gaudet in caelestibus
martyr cum martyribus
coruscando,

4 b. Deitatis speciem
non iam per effigiem
contemplando.

5 a. Illo transitorio
meruit martyrio
sine fine gaudio
coronari.

5 b. Sathanas illuditur,
mundus nequam vincitur,
laus et Thomae canitur
terra, mari.

Fragment. ms saec. 13/14. Cod. Montis Albani (Montauban) s. n. — 1 a, 1 Novo natum. — Mit Melodie: Laetabundus.

351. De s. Thoma Cantuariensi.

1 a. Per unius ortum floris
Circa finem temporis
Crevit florum copia.

1 b. Flos hic florum Christus fuit,
Qui per carnem floruit
Ut florerent omnia.

2 a. Ex hoc flore singulari
Sorte quadam compari,
Florum surgunt millia,

2 b. Dum a Christo sumunt vires
Quos decrevit martyres
Sola Christi gratia.

3 a. Hos ut hostes odit mundus,
Hos ut cives rubicundus
Sponsus ille diligit,

3 b. Qui ad suum diadema
Roseum et candens scema
Pari voto colligit.

4 a. Hi triumphant in agone,
Hi de Christi passione
Sibi pingunt stigmata;

4 b. Fide firmi, spe robusti,
Ferro caesi, flammis usti,
Sed nunc habent sabbata.

5 a. Inter tales caeli flores,
Inter primos et maiores
Vernat Thomas, flos Anglorum;

5 b. Qui pastoris curam nactus
Pastorales gessit actus,
Viam tenens perfectorum.

6 a. Non hunc pompa mundi fregit,
Non terrena vis coegit
Ut exponat lupis gregem;

6 b. Vicit carnem, mundum sprevit,
Qui mundanum non decrevit
Sed caelestem sequi regem.

7 a. Si vis nosse floris ortum
Nostri Thomae norunt hortum
Felices Londoniae;

7 b. Urbs insignis, urbs fecunda,
Urbs excellens, nec secunda
Constantini gloriae.

8 a. In hoc horto flos est natus
Cuius totus vitae status
Per successus floruit,

8 b. Primo regis candidatus,
Primus regni, post sacratus
Primas esse meruit.

9 a. Hic armatus zelo recti,
Dum non potest nec vult flecti,
Exsulat ad libitum;

9 b. Revocatus ense cadit,
Sic flos florum florem tradit
Thomas Christo spiritum.

10 a. Iam exutus tunica
Thomas ope medica
Flagrescit per saecula;

10 b. Licet non compareat
Nec in carne floreat,
Floret per miracula.

11. Cuius excellentia
Gratiam de gratia
Profert aegris, alleluia.

Miss. ms. Westmonasteriense (abb. Nicol. Litlington.) saec. 14. ex. Cod. Westmonasterien. s. n. — Mel. jedenfalls: Per unius casum grani.

352. De s. Thoma Cantuariensi.

1 a. Sol in stella triumphavit,
Stella solem revelavit
Mundi diffidentiae,

1 b. Quae [est] in spem transformata
Gratia, sed gratis data
Divinae clementiae.

2 a. Sole Christus figuratur,
Stella Thomas [desig]natur;
Nam mater ecclesia,

2 b. Quae iam fuit desolata,
Modo viret recreata
Martyris constantia.

3 a. Thomas Christi sub figura
Desperatis ad futura
Dat invitatorium.

3 b. Quae sunt haec? et quos invitat?
Vita perpes, et qui vitat
Mundi transitorium.

4 a. Quaeris adhuc, qui vocentur?
Omnes Dei qui censentur
Conformes imagini.

4 b. Sunt gentiles an Iudaei?
Non tantum, sed omnes rei
Sunt vocati Domini.

5 a. Murmurat hinc pharisaeus,
Tamen ascendens Zacchaeus
Contemplatur Dominum.

5 b. Hoc exemplo non desperet,
Sed in bono perseveret
Omne genus hominum.

6 a. Ad hoc bonum quis accedit?
Omnis, qui perfecte credit
Iesum Dei filium.

6 b. Caecus hic illuminatus
Credit et est advocatus
In Christi collegium.

7 a. T[homas reus] iudicatus
Fit reorum advocatus,
Thomas est a Deo datus
Pereunti saeculo.

7 b. Ergo, martyr pretiose,
Sancte Thoma gloriose,
Funde preces fructuose
Pro devoto populo.

8. Amen dicant omnia.

Miss. ms. Sciréburnense. saec. 14. ex. Cod. Alnwicen. s. n. — 2a, 3 Iam mater. — 3 b, 2 qui vitant.

353. De s. Thoma Cantuariensi.

1 a. Sponsa virum lugeo
Planctu sub funereo,
Lugeo
Raptum mater filium,
Saucia remedium,
Stupida consilium.

1 b. Res est casus unici,
Regis scelus Anglici;
Impius
Patrem mactat filius,
Nec damnavit saevius
Christum Dei Pontius.

2 a. De profundis clamito,
Nec solito
Ductu se vox exserit,
Vox deserit
Dolorem.

2 b. Fontem fundo lacrimis,
Iam intimis
[Fletibus] cor scaturit
Et parturit
Maerorem.

3 a. Regni furor Siculi
Mitius exasperat,
Nec post foedus osculi
Quicquam saevum imperat.

3 b. Cavit Iudas osculans
Patris vitae sospiti,
Aegre pacem simulans
Diomedes hospiti.

4 a. Prodiit iniquitas
Ex adipe,
Cum nefanda trinitas
A principe
Faex exivit procerum
[Opus] iurans scelerum,
Ut Herodes gaudeat,
Lux et gemma pereat
Sacerdotum.

4 b. Non loci religio,
Non ordinis
Mora vel dilatio
Fit criminis;
Morti se pro patria
Vivens offert hostia;
Sanguis sacer funditur,
Caput ense petitur
Tam devotum.

5 a. Faex humani generis
Et vitium,
Cuius vita posteris
Opprobrium,
Fusum bibe sanguinem,
In hominem
Bacchare!

5 b. Vivit tamen spiritus
[Te laetior],
Vivit martyr inclitus
Te fortior;
Sponsi, Cantuaria,
De gloria
Laetare!

6 a. Sol extinctus Angliam
Suo privat lumine,

6 b. Sed Deus ecclesiam
Novo lustrat numine;

7 a. Cuius vita nomini
Christi gloriosa,

7 b. In conspectu Domini
Mors [est] pretiosa.

Prosar. ms. Parisiense saec. 13/14. Cod. Commun. Assisien. 695. — 1 b, 6 Christi. — 2 a, 3 exierit. — 2 a, 4 desierit. — 2 b, 2 intimus. — 3 b, 1 Canit. — 4 b, 1 Nam loci. — Auf 4 b, 9 folgt noch „Flere pium“, was weder in den Strophenbau noch in den Sinn passt. — 5 a, 1 Felix humani. — 5 b, 7 Latere. — 6 a, 2 priva. — 7 a, 2 gloria. — Der Text ist vielfach verderbt; noch ärger

ist derselbe und namentlich das Versmass zugerichtet von Ul. Chevalier in seiner Biblioth. liturg. VII p. 374. Als Beispiel diene die 1. Strophe in seiner Behandlung:

1a. Sponsa virum lugeo
Planctu(m) sub funereo,
Lugeo raptum;
Mater filium saucia
Remedium stupida
Consilium.

1b. Res est casus
Unici regis scelus
Anglici impius;
Patrem mactat filius,
Nec damnavit saevius
Christi Dei Pontius.

354. De s. Thoma Herefordensi.

In festo depositionis.

1a. Magnae lucem caritatis,
Mirae ducem veritatis,
Hominem angelicum

1b. Collaudantes veneremur,
Operantes imitemur
Thomam apostolicum.

2a. Ob amorem paupertatis
Apostolum sequitur,
Ob fervorem caritatis
Martyri coniungitur;

2b. In fide confessionis
Primum Thomam sequitur,
Et in zelo passionis
Secundum amplectitur.

3a. Aemulator sanctae vitae,
In Christo fecunda vite
Insertus fructificat;

3b. Exquirens in corde toto
Cum ferventiori voto
Subditos purificat.

4a. Virgula iustitiae
Cecidit iniquos;
Mundos aqua gratiae
Fovit et pudicos;

4b. Iugo temperantiae
Pressus est amore,
Ut in throno gloriae
Rutilet splendore.

5a. O miranda sanctitas,
Per quam Christi pietas
Sic mundo profecit,

5b. Nam mutus et caecitas,
Gutta, claudus, surditas
Et gibbus defecit.

6a. Per Thomam morbus curatur,
Et a carne mors fugatur,
Datur vitae spiritus;

6b. Ergo, pater, te precamur,
Ut laxetur quo gravamur,
Donis datis caelitus.

Miss. ms. Herefordense saec. 14. Cod. Coll. Univ. Oxonien. 78 a. A. — Miss. Herefordense imp. Rotomag. 1502. B. — 1a, 1 claritatis A. — 5a, 2 Christi fehlt A. — 6b, 2 Ne laxetur A.

355. De s. Thoma Herefordensi.

In Translatione.

1a. Novi plausus incrementum
Affert lux ad monumentum,
Praesens corporis talentum
Qua Thomae sustollitur;

1b. Caelum gratulatur ei,
Crevit decus domus Dei,
Dies adest nostrae spei,
Laus digna persolvitur.

2a. Hunc honorem sub figura
Ferre docet nos scriptura,
Beatorum pandens iura
Pro futuro debita;

2b. Stola bina designata,
Quam cum carne suscitata
Tunc natura reformata
Vestiet per merita.

3a. Primam animae sortitae
Post decursum huius vitae
Congaudemus, eius rite
Colentes memoriam;

3b. Secundae, cum hoc mortale
Post iudicium finale
Redigetur ad aequale
Praevenimus gloriam.

4a. Veneramur in praesenti
Vita per quod instrumenti
Sancti legem testamenti
Domini perficere

4b. Curarunt resociatum
Subiectum appropriatum,
Appetitum per innatum
Optantes reficere.

5a. Hanc quam statuit creator
Ademit praevaricator,
Restauravit reparator
Ex summa clementia;

5b. Sed intercedente morte,
Qua sunt fractae mortis portae,
Restituti, pari sorte,
Sumus in potentia.

6a. In hac fide subarrati
Sancti per spem confortati
Non timebant dira pati
Pro dimissa patria;

6b. Disponentes mente sana
Pro salute se humana
Terra ferri de profana
In sanctorum atria.

7a. Merces prima quam mens pura
Consequetur in futura
Vita constat ex textura
Triplicis materiae;

7b. Clarae Dei visionis,
Fervidae dilectionis,
Et securae tensionis
Sub praetexta serie.

8a. Corpora tunc redimentur
Et a malis eruentur
Cum quaternis induentur
Dotibus pro munere;

8b. Huius instar unionis
Christus his ditatus donis
Post effectum passionis
Surrexit de funere.

9a. Clara mens sit ad cernendum,
Velle velox ad parendum,
Fortis vis ad resistendum,
Subtilis ad solida;

9b. Sic moraliter ornatos
Transfer, Deus, ad beatos,
Carcer reddat liberatos
Nos ad regna florida.

Miss. ms. Herefordense saec. 14. Cod. Colleg. Univ. Oxonien. 78a. A. — Miss. Herefordense imp. Rotomag. 1502. B. — 1a, 2 Affer. A. — 4a, 2 Vitae A. — 4b, 2 appropiatum A. — 8b, 2 dicatus A.

356. De s. Thoma Herefordensi.

Per octavas.

1a. Summi regis in honore
Praesulis memoria

1b. Sancti Thomae cum maiore
Fiat reverentia.

2 a. Doctor plebem illustravit
Verbi vitae radio;

2 b. Pastor gregem confortavit
Frequenti subsidio.

3 a. Qui dum carnem domitavit
Pungenti cilicio,

3 b. Sese Christi dedicavit
Hostiam servitio.

4 a. Thoma, praesul gloriose,
Circumda praesidiis

4 b. Servos tuos gratiose,
Servans in angustiis.

Miss. ms. Herefordense saec. 14. Cod. Colleg. Univ. Oxonien. 78 a. Bis: A. u. B. — Miss. Herefordense imp. Rotomag. 1502. Bis: C. u. D. — 1 a, 2 sollemnia A. — Mel. wohl: Sospitati.

357. De b. Thoma comite Lancastriae.

1 a. Sospitati dat aegrotos
Precum Thomae fusio;

1 b. Comes pius mox languentum
Adest in praesidio.

2 a. Relevantur ab infirmis
Infirmi suffragio

2 b. Sancti Thomae, quod monstratur
Signorum indicio.

3 a. Vas regale trucidatur
Regni pro remedio.

3 b. O quam probat sanctum ducem
Morborum curatio!

4 a. Ergo laudes Thomae sancto
Canamus cum gaudio;

4 b. Nam devote poscens illum
Statim procul dubio

5. Sospes regreditur.

Cod. Londin. Reg. 12. C. XII. saec. 14. — Überschrift „Prosa"; Melodie natürlich: Sospitati dedit aegros.

358. De b. Thoma comite Lancastriae.

1 a. Summum regem honoremus
Dulcis pro memoria

1 b. Martyris, quem collaudemus
Summa reverentia.

2 a. Thomas comes appellatur
Stemmate egregio,

2 b. Sine causa condemnatur
Natus thoro regio.

3 a. Qui cum plebem totam cernit
Labi sub naufragio

3 b. Non pro iure mori spernit
Letali commercio.

4 a. O flos militum regalis,
Tuam hanc familiam

4 b. Semper conserves a malis
Perducens ad gloriam.

Cod. Londinen. Reg. 12 C XII. saec. 14. — Überschrift: „Sequentia"; Mel. wohl: Sospitati. — In derselben Hs. befinden sich noch die folgenden zwei Antiphonen.:

I.

O iam Christi pietas
Atque Thomae caritas
Palam elucescit.
Heu, nunc languet aequitas,
Viget et impietas,
Veritas vilescit.

Nempe Thomae bonitas
Eius atque sanctitas
In dies adcrescit,
Cuius tumba sospitas
Aegris datur, veritas
Cunctis nunc clarescit.

II.

Copiosae caritatis,
  Thoma, pugil strenue,
Qui pro lege libertatis
  Decertasti Angliae,
Interpella pro peccatis
  Nostris patrem gloriae,
Ut ascribat cum beatis
  Nos caelesti curiae.

359. De sancta Ursula.

1 a. Patri summi filii
Angelo consilii
  Laus sit danti
    Septem dona;

1 b. Qui candore lilii
Vestitu mirabili
  Sponsam beat
    Et decorat.

2 a. Accedit et robur rosae,
Stat a dextris dulcisonae,
    Nova cantans carmina;

2 b. Adamans regem gloriae
Virgineae militiae
  Fit regina Ursula.

3 a. Quam cupivit infidelis,
Patrem minis, blanditiis
  Iuxta suam potestatem
    Rex perterret virginis;

3 b. Magno mentis quae fervore
Caelum pulsat sueto more,
  Quam solatur oraculis
    Turris fortitudinis.

4 a. Tunc consensu nuptiarum
Fit conventus feminarum
  Paratura trierum.

4 b. Eius sponsus baptizatur,
Virgo Christi iucundatur
  Consortio virginum.

5 a. Post haec mari se committunt,
Sine ductu vi remigum,
  Vaga classe portum Tile
    Vehuntur, hinc Coloniam.

5 b. Visione qua percepta
Romam tendunt via recta,
  Implorantes liberari
    Potestatum insidiis.

6 a. Abeunt consulto papa,
Defluunt per Rheni vada,
  Properantes ad coronam
    Per bella fortissima.

6 b. Has Huni redire vident,
Irruunt, necando strident,
  Dum haec clara multitudo
    Congruenter sumitur.

7 a. Gaudeat nunc empiraeum,
  Tantis gemmis praerutilum,
    Tantis auctum meritis.

7 b. Gaudet sponsus super sponsam,
  Militantem fac formosam,
    Christe, fili virginis.

Grad. ms. Constantiense? saec. 12. Cod. Stuttgartien. Bibl. IV° 36. A. — Crombach, S. Ursula Vindicata, 1647 (nach einer Hs. aus Zwiefalten). B. — 2a, 1 dulcissimae B. — 5a, 3 Tile fehlt A. — 6b, 4 consumitur B.

360. De sancta Ursula.

1 a. Scrupulosa quorundam
sententia,

1 b. Mulierum subita
fore vota

2a. Merito redditur evacuanda
2b. Dum instantia capiat regula;

3a. Harum namque constantia,
probatur ex perseverantia,
3b. Quod declarant praesentia
virginum festa sollemnia.

4a. Hac itaque
die sacratissima
multitudo permaxima passa
est in Colonia,
4b. Velut ebur
antiquum rubra exstant
sanctarum corpora pro futura,
quam exspectant, vita.

5a. Non ut spuria vitulamina,
sed velut cedrus alta,
per eas elevatur Anglia.
5b. In his vero exstitit fides una,
sic nec dilata sunt
earum praemia in patria.

6a. Gaudeant
virgines perpendentes talia,
6b. Gaudeat
et universalis ecclesia.

7a. In sexu fragili millia
vicerunt virginum undena;
7b. Insaniunt in has paganica
praecepta perimmania.

8a. Trucidatur cohors virginea,
quibus datur aureola,
8b. Quia sequuntur quo it in patria
agnum sine macula.

9a. Harum exempla perlucida
solvant peccati vincula;
9b. Et ducant ad caelestia
ex huius vallis miseria;

10. Amen dicant omnia.

Miss. ms. Eboracense saec. 14. Cod. Coll. Sidney Sussex Cantabrigien. Δ 2. 11. A. — Miss. ms. Eboracense saec. 14. Cod. Coll. Univ. Oxonien. 78 b. B. — Grad. ms. Eboracense saec. 15. Cod. Oxonien. Lat. Liturg. b. 5. C. — Miss. ms. Eboracense saec. 15. Cod. Mus. Fitzwilliam Cantabrigien. 34. D. — Hymn. et Seq. ms. Eboracense saec. 16. Cod. Coll. Sion Londinen. A. 34. 3 f. E. — Missale Eboracense imp. [1509] F. — Missale Eboracense imp. 1516. G. — Missale Eboracense imp. 1517. H. — Missale Eboracense imp. 1530. I. — Missale Eboracense imp. 1533. K.

2b, 1 Cum instantia AC. — 3a, 1 Horum namque A. — 3a, 2 perseverentia B. — 4a, 3 passus E. — 4a, 4 in fehlt A. — 4b, 3 sanctorum A. — 5a, 1 vetulamina F. — 7b, 1 in his A. — 8a, 1 chorus virginea D; choos F. — 8b, 1 quo itur ADGHIK; quo iter F; in patriam EFG. — 8b, 2 signe GI. — 9a, 1 praelucida ACE. — 9a, 2 salvant C. — Ein nachträglich angestelltes Studium der Melodie in der Quelle C zeigte mir, dafs die ursprüngliche Melodie auf „Occidentana“ adaptiert ist.

361. De sancto Valerico.

1. O pulchra
sacer nostra
Valerice gemma,

2a. Inter tua
nunc sacra
libens sollemnia
2b. Laudantia
te nostra
carpe praeconia.

3a. Te nam maiestas superna
iure sublimia
transvexit ad aethera,

3b. Tantoque consorte cuncta
laetentur ut celsa
donat clemens agmina.

4a. His meta
nexus aeterna
semper inexhausta,
Valerice,
potiris gloria,

4b. Post bella
daemonum victa
vigil athleta
felicia
percipiens tropaea.

5a. Unde tam dulciflua
quod summa manes gaudia
nos iam tua demus merita.

5b. Quorum comptus nitida
praerogativa hic plurima
nituisti per tempora,

6a. Caecis clara
reddens lumina,
mutis recta
hinc et famina
surdisque benigna
auditum pia
ex prece tua.

6b. O decus ac
diadema,
Valerice,
nostrum per saecla,
sufficiet nulla
tam faceta
promere lingua,

7a. Quae circumcirca
ex te plura
relucent magnalia.

7b. Tu sanctus sancta
et diva
fretus adprime gratia

8a. Aegris rite peroptata
nam nonnullis
conferebas commoda.

8b. Felix vita tumque tua
multis via
exstitit ad supera

9a. Luxque candens, forma
sectanda
per pia studia,

9b. Turmis per sacrata
caelicis
hos nectens monita.

10a. Cum quibus,
en, iubilas
sublimatus in celsa,
Valerice, curia,
fans dulcia
Christo Alleluia.

10b. Ubi summa
nobis una,
flagitamus, impetra
praemia mansura
dignos tanta
nos fac et gloria,

11a. Quo tecum confessor suprema,
Valerice,
constemus in aula.

11b. Sicque nostra, Christe, vota
∼∼∼∼∼∼∼∼∼∼
pius adcumula.

Trop. ms. Martialense saec. 11. in. Cod. Parisin. 1120. add. saec. 11. — 1, 1 Initiale fehlt. — Mel.: O alma maior (oder Pretiosa); vgl. Anal. VII, Nr. 219.

362. De sancto Vito.

1. Laus Deo Patri
et filio Iesu Christo,
spirituique sancto,

2 a. Cuius dono Vitus
sanctus puer emicuit,

2 b. . . . .
. . . .

3 a. Genere claro
Romano
militiae natus,

3 b. Qui dum septennis
fuisset
et Christum coleret,

4 a. Mirum dictu, a patre
suo tantillus
multas patitur
iniurias;

4 b. Verum a praeside
Valeriano
diversis mancipatur
suppliciis.

5 a. Invitus denique
puer patri redditur,
tam diu mulcendus,

5 b. Quousque cymbalis
virginum tinnulis
flecti possit organicis.

6 a. Qui nec ludorum choris
aut epulis
Animo fractus
cessit idolis,
Sed cultu superni regis
diligens mansit
immobilis.

6 b. Praesidis manum sanat
aridam,
Hilam privatam
visu illuminat,
Laudanda, miranda res est,
omnibus gentibus
stupenda,

7 a. Quod puer septennis
patrem proprium contemnit
et poenas despicit,

7 b. Et bene septennis,
nam septiformis plenus
spiritus gratia.

8 a. O sancte Vite,
aeternae vitae
consortes nos pie
constitue,

8 b. Qui regis natum
sanas vexatum
potenti virtute
verborum.

9 a. Sed e contra
imperator recompensat
malum pro bono;

9 b. Hunc destinat
cruciandum tormento
flammae ardentis,

10 a. Nisi prius consentiret
et tus offeret
idolorum ritu,
iuxta morem
legis impiorum.

10 b. Hinc ferae proponitur
Vitus devorandus,
sed leo, ut ovis
mitis, pedes
infantis delinivit.

11 a. Tandem mandatum
tale est datum,
ut puer in cathasta
torqueretur

11 b. Tam diu, donec
viscera videns
. . sic caelum pius
migravit.

12. Sit Deo
factori nostro
potestas, victoria,
honor, laus et gloria
in saeculorum saecula.

Sequent. ms. Salisburgense saec. 16. add. Miss. Roman. imp. Venetiis 1513 (St. Peter Salzb. IV F). — 10 a, 3 idolum. — Melodie: Psallite.

363. De sancto Walarico.

1. Congregatio fidelis
monachorum iubila,

2 a. Sancti Walarici corpus
habens in praesentia,

2 b. Cuius laeti celebramus
annua sollemnia.

3 a. Hic Luxovio nutritus
monachus coenobita

3 b. Sub beato Columbano,
cuius tenens dogmata,

4 a. Missus est ab ipso patre
praedicandi gratia

4 b. In partes occidentales
ad gentes incredulas.

5 a. Qui Burgundia relicta,
in qua natus fuerat,

5 b. Venit Ambianis urbem
per longa itinera.

6 a. Ibi coram plebe quendam
mortuum resuscitat,

6 b. Sigobardus iudex urbis
quem ligno suspenderat.

7 a. Inde venit ad has partes
ubi plures animas

7 b. Praedicando suscitavit
a morte perpetua.

8 a. Igitur, plebs Vimacensis,
mente Deo subdita,

8 b. Gratulare tanti patris
obtinens insignia;

9 a. Qui te convertit ad fidem
per verba melliflua,

9 b. Et cooperante Deo
per multa miracula,

10 a. Quae per eum fecit Deus
in tua provincia,

10 b. Signis confirmando fidem
ne esses incredula.

11 a. Surdis auditum reddebat,
caecis clara lumina,

11 b. Claudis gressum, ab obsessis
fugabat daemonia.

12a. Et multis infirmis dabat
sanitatis gaudia

12b. Qui cum fide requirebant
eius patrocinia.

13a. Visitabat praedicando
Calcenses et Bicolas

13b. Villas, rura circumquaque
longinqua et proxima.

14a. Reddens cum lucro talenta
Deo sibi credita,

14b. Non eum terrebant minae
neque dura verbera.

15a. Pater erat monachorum
sub sanctorum regula

15b. Quos ad serviendum Deo
sibi sociaverat.

16a. Cibi, potus atque somni
mira continentia

16b. Pollens cunctos invitabat
ad Christi convivia.

17a. Ubi felix nunc recumbit
cum sanctis in gloria,

17b. Cuius prece nos cum illis
iungant caeli gaudia.

Miss. ms. S. Walarici saec. 15. Cod. Londinen. Add. 34662. — 1, 2 coniubila. — 3a, 1 Luxonio. — 12a, 2 sanitas. — 12b, 1 cum fehlt; l. quia fide? — 16b, 1 Tollens. — 17b, 2 iungat.

364. De sancto Walarico.

1. Insignem celebris
diei gloriam
sollemnemque patris
almi memoriam
colat ecclesia.

2a. De Walarici
triumpho nobili
prodeunt annua
in mundo gaudia.

2b. Cui caeli gratus
plaudat exercitus
atque continua
agit sollemnia.

3a. Indolis egregiae
praefert innocentiam,

3b. Firmitate, gratia,
servans patientiam.

4a. Linquit parentes
iuventus tenera,

4b. Sed ad divina
extendens opera,

5a. Dum patrum veterum
palmas enumerat,

5b. Athleta fieri
victor accelerat.

6a. Abbas effectus
iura monastica

6b. Censura tractat
rite canonica.

7a. Transitum praesciens
suum ad caelestia,

7b. Unius staturae
designavit spatia,

8a. Ut sacro corpori
persolvantur iura,

8b. Cum limo redacta
solvetur natura.

9 a. Expleto funere,
miranda replicat,

9 b. Puellam lumine
caecam clarificat.

10 a. Quam iuste sanctus
egit paraliticam,

10 b. Stultum loquentem
Sanavit iuvenculam.

11 a. Sublatus in aere
Sanctus abbas Athala

11 a. Iam cernit in supera
Walaricum gloria.

12 a. Dum de corpore [defuncti]
res esset ambigua,

12 b. Sacra quaestio excrevit
inter fratres nimia.

13 a. Transivit super altare
cum corpore theca,

13 b. Quod sit illos deserturus
sed plebs nescit caeca.

14 a. Sanctum corpus viri Dei
quod fraus asportaverat

14 b. Francorum in visu duci
reducendum imperat.

15 a. Walaricus Richarium
summi regis presbiterum
relatione socia,

15 b. Monens iubet ut proprium
vehat ad monasterium
tam longa post exsilia.

16 a. Sanctorum inclita
redeunt corpora,

16 b. Et miraculorum
exhibent opera.

17 a. Candelabra tria fulgur
et ignem pellunt ab
ecclesia.

17 b. Erigit debilem patris
benigni inclita
praesentia.

18 a. Contractam solidat
puer formosus
in veste candida.

18 b. Creditur anima
illud egisse
athletae splendida.

19 a. Ex obsessis corporibus
eiecit daemonia,

19 b. Et virtutum innumera
auget mirabilia.

20. Cuius prece pia
mereamur gaudia
cum Christo per saecula.

Miss. ms. S. Walarici, saec. 15. Cod. Londinen. Add. 34662. — 2 b, 1 gratas. — 2 b, 3. 4 agit continua sollemnia. — 9 a, 2 miranda reprobat plicat. — 17 a, 1 Candebra. — 19 a, 1 Et obsessis.

365. De sancto Walarico.

1 a. [Lauda Sion Walaricum
Pium, prudentem, pudicum
Dulci modulamine.

1 b. Sa]nitate destituti
Sunt saluti restituti
Eius medicamine.

2 a. Febrem tollit, lepram sanat,
Et ab eius ore manat
Sanitas hydropicis;

2 b. Quibus opem ferre curat
Et quos sanctus hic procurat
Non opus [est] medicis.

3 a. Calculosis subvenire
Novit prout scitur mire
Portus testimonio.

3 b. Portus villa nominatur
Aeger in qua liberatur
Ipsius suffragio.

4 a. Ambianis eius prece
Iam defunctum crucis nece
Vitae primae reddidit.

4 b. Anglos venti flatu boni
Normannorum ditioni
Prece duci subdidit.

5 a. Iam de eo celebratur
Quod de Moyse probatur
In maris miraculo.

5 b. Corpus suum, hoc quis nescit?
Desiccatum mare cessit
Reportanti populo.

6 a. Ipsum hostes detinere
Cupientes invenere
Fluctus maris turbidos;

6 b. Quos mercator, invocato
Salvatore, se sedato
Mari, sensit placidos.

7 a. Caules quibus contingebat
Pestis vigens et vigebat
Mundavit a vermibus.

7 b. Anum iuvit de Melnaco
Verbo sontem non opaco
Gressuum iuvamine.

8 a. Christum sequens veram vitem
Hunc Fulcardus probat mitem
Qui suo precamine

8 b. Nec in veste laesionem,
Nec in membris ustionem
Sensit tactus fulmine.

9 a. Advocato renitente
Ac exire prohibente
Reginaldo tota mente,
Clanculatis clavibus

9 b. Sui castri fores fregit
Locum petens quem elegit
Quod vir Dei totum egit
Reseratis foribus.

10 a. Ergo laudes demus [ei]
In honore summi Dei
Actu, voce, mente rei
Laeti laetis vocibus,

10 b. Deo proni supplicantes
Ut haec loca visitantes
Et hunc sanctum venerantes
Caeli iungat civibus.

11 a. Quod dignetur is praestare
Qui creavit caelum, mare,
Per quem constat nos constare,
Qui non sinat nos errare
Sancti sanctis meritis.

11 b. Cantet chorus cantans: Amen,
Invocando sanctum flamen,
Ut divinum dans solamen,
Peccatorum det levamen
Huic sancto subditis.

Miss. ms. S. Walarici saec. 15. Cod. Londinen. Add. 34662. — Str. 1 a fehlt. — 4a, 3 redditur. — 5b, 1 qui nescit. — 6a, 2 invenire. — 7b, 2 fontem. — 8 a, 1 veram vitam. — Melodie: Laudes crucis.

366. In translatione sancti Walarici.

1. Chorus noster iucundetur,
Walarici veneretur
Praeclara sollemnia.

2a. In hac die concinamus,
Walarico persolvamus
Laudes et praeconia.

2b. Dum canendo laudes damus,
Ne reatus, caveamus,
Vocum damnent organa.

3a. Si incedant una via
Mentes atque melodia,
Christus solvet praemia.
Gaudeat Alvernia,
Quae in pueritia
Walaricum aluit:

3b. Qui praeclara stirpe natus
Christo fuit consecratus,
Quod per vitam claruit.
In illius animo
Exstitit devotio
Et pura religio.

4a. Suum Vale mundo vano
Dans, vixit sub Columbano
Monachus sub monacho.

4b. Hic claustralis vivens claustro
Non est quinta rota plaustro,
Sed exemplum aliis.

5a. Dux sequendae probitatis,
Vas virtutum, sanctitatis
Stimulus fit sociis.

5b. Ab abbate delegatur,
Vicemaum destinatur
Praedicandi gratia.

6a. Sic talenta sibi data
Dedit Deo duplicata
Oris eloquentia.

6b. Ambianis suscitavit
Quem iniqua condemnavit
Iudicis sententia.

7a. Ut antiquus confringatur
Malleus et conteratur,
Fabricatur fabrica;

7b. Walarico praedicante
Et favorem Christo dante,
Paratur ecclesia.

8a. Hunc per septiforme donum
Patrem fecit et patronum
Monachorum contio.

8b. Virum iustum Walaricum,
Virum sanctum et pudicum
Tota novit regio.

9a. Vitam Deo dedicavit,
Moriendo triumphavit,
Nam post vitam transmigravit
Ad caeli palatia.

9b. Posthac quidem rex Guermundus,
Rex immitis, rex immundus,
Rex in Christo furibundus
Saeva movet proelia.

10a. Corpus sancti Walarici
Ne saevire possent dici
In hoc Christi inimici
Defertur in Flandriam.

10b. Est honore sublimatum
Corpus poenis asportatum,
Nam ad suam est relatum
Cum hymnis ecclesiam.

11a. Iter Moysi mare dedit
Et ut murus circumdedit,
Ita mare patefecit
Et patentem viam fecit
Corpus reportantibus.

11b. Insistentes tuae laudi,
Walarice, nos exaudi,
Et cum dies erit irae,
Fac tormenta non sentire
Tuis sanctis precibus.

Miss. ms. S. Walarici saec. 15. Cod. Londinen. Add. 34662. — 3a, 3 salvet. — 3b, 1 Et praeclara. — 4b, 2 quinta tota. — 5a, 3 stimulis. — Mel.: Laudes crucis. — Die Beachtung dieser Melodie hätten Misset-Weale (II, p. 508) vor dem Irrtum bewahrt, in der Strophe 7a eine Interpolation und vor 8a eine Lücke zu vermuten. Sie stofsen sich an dem Reime „fabrica“ (7a, 3) und „ecclesia“ (7b, 3), gehen aber ohne Anstofs an dem Reime „organa“ (2b, 3) und „praemia“ (3a, 3) vorüber.

367. De sancto Walarico.

In Octavis.

1. Gaude, mater ecclesia,
gaude, plebs Christi humillima,

2a. Magnifica salutis
tuae persona gaudia

2b. Ad honorem auctoris,
qui tibi patrocinia

3a. Sanctorum ministrat,
quis possis
capere dona caelica.

3b. Inter quos emicat
lucida
Walaricus Dei gemma.

4. Felix Alvernia,
quae tanto
illustratur accola!

5a. Namque divina
totus suppletus gratia
Ad haec divina
libens se contulit mandata
ut semper
respuens caduca

5b. Ea gereret
sola sunt quae perennia.
Loca Gallici
regni ultima expetivit
spargendo
divina semina.

6a. Laudat Deum patria
virum excipiens
docentem edicta caelica.

6b. Nam, quae per se est falsa,
istum imitando
trahitur amare dulcia.

7a. Sic ergo Walaricus
hic militat
et superni regis magna
imitatur
medendo
languidis opera.

7b. Multato homunculo
morte dira
restituit vitae dona
atque multa
fratribus
praedixit futura.

8a. Ubi vero multos
per Domini largam
edocuit
venerandus
pater gratiam,

8b. Potiti iam Christi
ardens praesentia
deseruit
foetentia
atque sucosa,

9 a. Exosa
semper iustis saecli
contubernia,

9 b. Aeterna
luce micantia
~~~~~~~~~~

10. Expetens sanctus regna.
Resonet *Alleluia.*

Miss. ms. S. Walarici saec. 15. Cod. Londinen. Add. 34662. — 4, 1 Avernia. — 5 b, 1 gerere. — 5 b, 3 Gallaci. — 7 a, 2 sic. — 7 a, 3 ut superni. — 8 a, 1 Ibi. — Mel. vermutlich: Mater. — Misset-Weale teilen die Klauseln falsch ab und konstatieren dann willkürlich zwischen Str. 5 b u. 6 a eine Lücke.

368. De sancta Walpurge.

1. Diem celebremus
virginis die, eia,

2 a. Per quam Deus
tot miracula
fecerat, quae
tendunt in infinita.

2 b. Sed, quamvis sint
haec enormia,
proferamus
tamen illius aliqua.

3 a. In primis Liubilam
reddidit sanam,
quae podagra
longa iacet
per tempora.

3 b. Leibolfo sedula
aufert scabella
et per quina
hunc reparat
dispendia.

4 a. Morte tenta
quaedam puella
virginis per verba
vitae est reddita.

4 b. Sensit Gaila
hoc in textura
Waltpurgis si festa
essent colenda.

5 a. Quid tu Tyura
tardas misella,
cur non reddis
ei xenia?

5 b. Quae te aegram
erexit sanam
quae divitem,
Encletica.

6 a. Sed quis expediat
omnia,
cum sint mille milia,

6 b. Quae Christus egerat
fortia
Waldpurgis per merita.

7 a. Seu debilis natura
seu fuerit fortuna
coepit naturalia
usui apta.

7 b. Languoribus gravata
membra fert qui sana
et quod salus est summa
ponit delicta.

8 a. En quid plurima?
quae quis rogat
sensit adepta.

8 b. Laetus et propria
cernit quisque
sospes limina.
~~~~~~~~~~

9 a. O summi Waldpurga
regis amica,
o placitura
castitatis gemma,

9 b. O virgo quae audis:
Veni electa
veni Christi sponsa,
accipe porisma!

10 a. Sualaveldis,
tu digneris
interesse placata

10 b. Virgunculas
tibi datas
atque Christo commenda,

11. Adducantur
illi et ora.

Trop. ms. Eistettense saec. 11. in. Cod. Oxonien. 3415. (Selden supra 27.) — 2a, 3 quod. — 2b, 2 inormia. — 3a, 2 reddit. — 5b, 3 quae dives.

369. De sancto Wenceslao.

1 a. Sub corona salvatoris
Wenceslaus, dux honoris,
Fit pugil fidelium,

1 b. Expugnans ritus erroris,
Divini cultum amoris
Docet corda gentium.

2 a. Praefulgens crucis iubare
Honoratur a Caesare
Dum intrat colloquium,

2 b. Nam occurrens praepropere
Secum facit hunc scandere
Ad regale solium.

3 a. Tiro lucis
Luce crucis
Castra vincit hostium.

3 b. Hanc inducis
Fronti ducis,
Deus, ad prodigium.

4 a. Cuius fusor fit cruoris
Ensis fratris iunioris
Flantis Cayn odium,

4 b. Tanti Iesu bellatoris
Interventu da, ut choris
Iungamur caelestium.

5 a. Eia, pie Wenceslae,
Te laudantes post te trahe
Ad aeternum praemium,

5 b. Eia, miles Christo care,
Fac nos illi propiare
In terra viventium.

Miss. ms. Steinveldense saec. 15. Cod. Darmstadien. 864.

370. De sancta Wenefreda.

1 a. Gaude, virgo Wenefreda,
Vitiorum spernens foeda
Sancto plena flamine.

1 b. Gaude, precor, virgo pura
Cui nulla fuit cura
De carnis propagine.

2 a. Gaude, quia non incestum,
Sed ferventer amans Christum,
Passa es opprobria.

2 b. Gaude, quod te decollavit
Et ad terram corpus stravit
Ense manus impia.

3 a. Gaude, quod fons de tellure
Mox erupit aquae purae
Ubi caput cecidit.

3 b. Gaude, quia te caedentem
Ensem herbaque tergentem
Terra mox absorbuit.

4 a. Gaude, quod te plebs deplorat,
Sed Beunous fidens orat
Caelum pulsans fletibus.

4 b. Gaude, quod is coaptavit
Caput trunco et sanavit
Cunctis intuentibus.

5 a. Gaude, quod resuscitata
Statum agis ut beata
Sacrum velum induens.

5 b. Gaude, quod es ancillarum
Christi facta plurimarum
Mater illas imbuens.

6 a. Gaude, quia hac in vita
Te dilexit Christus ita
Quod fulsit miraculis.

6 b. Gaude, quia ante fatum
Quisquis dixit se beatum
Qui te vidit oculis.

7 a. Gaude, quia collum cingit
Ictus ensis qui non fingit
Sed te probat martyrem.

7 b. Gaude Venefreda (hinc es) dicta
Martyr constans, et non ficta
Servans hunc characterem.

8 a. Gaude, quia silex fortis
Usque modo tuae mortis
Pandit testimonium.

8 b. Gaude, quia suo more
Adhuc rubet de cruore
Fontis per diluvium.

9 a. Gaude, virgo Deo grata,
De longinquo post translata
Ad urbem Salopiae,

9 b. Gaude, quod te devotorum
Ibi coetus monachorum
Collaudant quotidie.

10 a. Gaude modo, Venefreda,
Sancta Deo placens, reda
Caelo vehens animas.

10 b. Gaude, quia gratulantur
Omnes qui te venerantur
Circum per provincias.

11 a. Gaude, quia iam cum Deo
Gratularis, et in eo
Tuum constat gaudium.

11 b. Te rogamus omnes ergo,
Dona nobis, pia virgo,
Salutem et gaudium.

Miss. ms. S. Terrenani saec. 15. Cod. Arbuthnoten. s. n. (reimp. Burntisland 1864). — 4 b, 2 truncat. — 7 b, 2 es. — 11 b, 3 Salutis.

371. De sancta Wenefreda.

1 a. Virgo vernans velut rosa,
Agni sponsa speciosa,
Christi martyr pretiosa,
Wenefreda floruit.

1 b. Ex Britannis oriunda,
Fide firma, spe iucunda,
Actu sancta, mente munda,
Mundi menda caruit.

2 a. Hanc occidit Karadocus,
Quem mox sorbet orci focus,
Qui pravorum exstat locus
Quo Sathan exuritur.

2 b. Huius argumento rei
Fons ebullit nutu Dei
Rubricatae speciei,
Quo caput praeciditur.

3 a. Mira multa hic patrantur,
Caeci vident, muti fantur,
Morbi omnes effugantur
Cum fide petentium.

3 b. Gloriosa Wenefreda,
Maris nobis fluctus seda,
Ne fiamus hosti praeda,
Fer, pia, praesidium.

Miss. ms. Sarisburiense (Vigorniense) saec. 13. Cod. Cantabrigien. Kk ii 6. add. saec. 15. A. — Miss. ms. Sarisburiense (Norwicense) saec. 15. Cod. Oxonien. 8955 (Jones 47). B. — Miss. ms. Sarisburiense (Dunelmense) saec. 15. in. Cod. Oxonien. Laud. Miscell. 302. C. — Miss. ms. Sarisburiense saec. 15. in. Cod. Oxonien. Laud. Miscell. 253. D. — Miss. ms. Sarisburiense

(Londinense) anni 1445. Cod. Londinen. Ar. 109. E. — Miss. ms. Sarisburiense (Norwicense) saec. 15. in. Cod. Londinen. Add. 25558. F. — Missale Sarisburiense imp. Basil. 1488. G. — Missale Sarisburiense 8vo imp. Venetiis 1 Dec. 1494. H. — Missale Sarisburiense imp. Rotomagi 1497. I. — Missale Sarisburiense imp. Londini 1498. K.

1a, 1 Virgo vernans virgo B. — 1a, 3 fehlt E. — 2a, 2 orti focus F. — 2b, 1 Cuius E. — 2b, 4 caput praecinditur B; praescinditur D; exciditur C. — 3b, 2 fluctus ceda CG; Maris undas nobis seda A. — 3b, 3 hostis ACE. — Mel. vermutlich: Verbum bonum. Vgl. die Sequenz auf Margareta Anal. VIII, Nr. 226. — Nach Julians Dictionary of Hymnology soll diese Sequenz nur im Miss. Sarum von 1494 stehen.

372. De sancta Wenefreda.

1a. Salve, virgo decollata,
Post mortem resuscitata
Bennoi munimine,

1b. Quae ter quinque vivens annis
Regularibus sub pannis
Claustrali regimine.

2a. Ubi caput reclinavit,
Fons ibidem emanavit,
Sed absque miniculo

2b. Cruentati sunt lapilli,
Nec albari possunt illi
Qui iacent fonticulo.

3a. In quo quidquid deponetur
Hinc divina vi vehetur
Ad Bennoi cellulam.

3b. Sed non puppi seu carina
Solum per freta marina
Seu patet per insulam.

4a. Wenefreda, virgo grata,
Soli Deo consecrata,
Clemens reconcilia

4b. Nos qui mundo conversamur,
Ut cum sanctis mereamur
Esse caeli curia.

Miss. ms. Sarisburiense saec. 15. med. Cod. Musaei Bristolien. s. n.

373. De sancto Wilfrido.

1a. Salvatoris clementiae
Dulcem pangat harmoniae
Modulum ecclesia,

1b. Qui in sanctis mirabilis
Est et mundo placabilis
Horum per suffragia.

2a. Hic est paterfamilias,
Qui mnas servis dans singulas
Profecturus peregre,

2b. Pro talentis geminatis
Praemium fidelitatis
Stolam reddit gloriae.

3a. Gloriatur hac indutus
Wilfridus in caelestibus,

3b. Lapis domo collocatus
Caelesti decentissimus.

4a. Hic est lapis amplexandus
Velamen non habentibus,

4b. Prece tollens culpae pondus
Et induens virtutibus.

5a. Quod in terris meruit
Innumeris claruit
Per orbem miraculis,

5b. Quae Christus exhibuit
Cui esse studuit
Placens sine maculis.

6a. Confirmari dum defertur,
Obit infans, et offertur
Suscitandus praesuli;

6b. Suscitatus confirmatur,
Et post annos mancipatur
Obsequio Domini.

7a. Vir ex alto labitur
Et defunctus creditur
Artubus attritis,

7b. Sed mors statim pellitur,
Et vir sanus redditur
Tactu pontificis.

8 a. Est et morbis aliis
Salus data plurimis
Eiusdem precamine,

8 b. Cuius Christus precibus
Vero in caelestibus
Nos illustret lumine.

Miss. ms. Eboracense saec. 14. Cod. Coll. Sidney-Sussex Cantabrigien. Δ 2. 11. A. — Miss. ms. Eboracense saec. 14. Cod. Coll. Univ. Oxonien. 78b. B. — Grad. ms. Eboracense saec. 15. Cod. Oxonien. Lat. Liturg b. 5. C. — Miss. ms. Eboracense saec. 15. Cod. Mus. Fitzwilliam Cantabrigien 34. D. — Hymn. et Sequent. ms. Eboracense saec. 16. Cod. Coll. Sion. Londinen. A. 34. 3 f. E. — Missale Eboracense imp. [1509] F. — Missale Eboracense imp. 1516. G. — Missale Eboracense imp. 1517 H. — Missale Eboracense imp. 1530. I. — Missale Eboracense imp. 1533. K.

1 a, 1 clementia CE. — 2 a, 2 servis umas FGIK; umas servis C; servis mnas H. — 2 b, 2 pretium BCDFGHIK. — 4 b, 1 pondus culpae FGHIK. — 5 a, 1 meruerit FGHIK. — 5 b, 1 Christo D. — 5 b, 3 macula ABCDFGHIK. — 6 a, 1 diftertur ABC; deffertur F. — 6 a, 2 defertur D. — 6 b, 1 Suscidatus E; Suscitans D. — 6 b, 3 Obsequiis C. — 7 a, 1 Mens C. — 7 a, 3 Artibus DE. — 8 a, 1 morbus C. — 8 a, 2 Salus cara DE; datur C. — 8 a, 3 precaminis A. — 8 b, 1 Huius A.

374. De sancto Wulsino.

1 a. Nobis dies, en, lucescit
Laetabundus, in quo crescit
Wulsini, qui mira gessit,
Festiva memoria;

1 b. Sanctitatis vitae satus
Lascivorum sprevit flatus,
Clara stirpe procreatus
Sub urbe Londonia.

2 a. Fecundatus in doctrina,
Religatus a ruina,
Sumpsit, ope cum divina,
Iugum sacerdotii;

2 b. Constitutus abbas iure,
Sui gregis normam curae
Conservabat ipse pure
Lege monasterii.

3 a. Adheldredo concedente
Rege, praesul casta mente
Ditabatur, se degente
Per quinque quinquennia,

3 b. Gravi stratus cum languore
Prophetiae pandit more
Conlanguenti secum fore
Scansuro perennia.

4 a. Sacerdotem planctu plenum
Confortans cum gloria,
Se post annum duodenum
Fert proferre talia,
Quibus vulgus iam terrenum
Mirantur in patria.

4 b. Videns clamat transiturus
Iesum in suffragio,
Tumulando permansurus
Schirbornae coenobio,
Tumbae glebam auget purus
Brevi tendens spatio.

5 a. Quidam praesul iussus visu
Nocturnis temporibus,
Visitando tumbam nisu
Curatur languoribus;
Cuique salus fit collisu
Prostratis, debilibus.

5 b. Desperata sanitati
Femella cum baculo
Datur, Wulsini beati
Ducta coram tumulo,
Cuius corpus iam translati
Crevit in miraculo.

6 a. Festum eius nam transgressa
Colligatur femina
Fuso, colo, collo pressa
[Angina] diutina
Sospitati mox concessa
Sancti per precamina.

6 b. Somni visus concernendo
Praesul et praepositus
De sepulcro transferendo
Tractantes divinitus
Consolantur constupendo
Sub hac vice caelitus.

7a. Monumento patulo
Spirantur odores,
Qui praesenti populo
Fuderunt dulcores,
Declarante famulo
Dei sic vigores.

7b. Confessoris, quaesumus,
Prece nos guberna,
Christe, duc dux optimus
Ad regna superna,
Qui te benedicimus
Saecla per aeterna.

8. Amen dicunt omnia.

Miss. ms. Sciretburnense saec. 15. in. Cod. Alnwicen. s. n. — 1b, 1 vitae satis. — 4a, 3 duedenum. — 5a, 3 tumbam visu. — 5a, 5 Quique.

375. De sancto Wunibaldo.

1. Omnis terrarum regio

2a. Gratuletur
festa celebrans almi

2b. Vunnebaldi
confessoris praeclari

3a. Plures perituros
ac tetriformi
mole strictos qui solvit,

3b. Et Christi nomen
eiusque potestatem
miram illis infudit,

4a. Ac homines
belluino
more sibi dissides

Evangelicis
blandimentis
vel minis pacatos
reddit et unitos;

4b. Aegritudine
dissolutos
spassare fecit recidivos.

Vincunt numerum,
quas per illum
iam Deus permultis
confert, sanitates.

5a. Nos exaudiri
~~~~~~~~~~~
hac in die precamur.

5b. Huc conglobati
qui sumus quam devoti,
Uuinnebalde patrone,

6. Qui hodie
meruisti a Christo
dici audire: „veni,
fili patris mei,
ac perenne
percipe regnum."

Trop. ms. Eistettense saec. 11 in. Cod. Oxonien. 3415. (Selden supra 27.) A. — Appendix ms. post Miss. Benedict. imp. Spirae. 1498. (Erlangen) [Blu]. B.

3a, 2 tetriformes B. — 3b, 2 potestates B. — 4a, 1 Hic homines B. — 4b, 7 offert B. — 5b, 1 In laude tui B. — 6, 2 a Christo meruisti B. — 6, 3 dici: mi veni A. — 6, 5 hoc perenne B. — A hängt folgende Variante von Str. 6 als Gegenstrophe an: Qui hodie a Christo meruisti audire: „Benedicte veni patris mei ac perenne posside regnum." Melodie: Adducentur.
~~~~~~~~~~~

IV.

COMMUNE SANCTORUM.

---

376. De sanctis Apostolis.

1 a. Hodiernae lux diei
Recolit athletas Dei
Petrum, Paulum pariter,

1 b. Qui de fide quaestione
Positi coram Nerone
Vicerunt viriliter.

2 a. Petrus docet, frendet Nero,
Nec Petrus ob hoc a vero
Declinat iudicio,

2 b. Sed allegat ex prophetis
Argumentis et decretis
Et ex evangelio.

3 a. Paulus, vas electionis,
Pari virtute sermonis
Natum de virguncula

3 b. Christum pandit, et confundit
Oblatrantes, et contundit
Synagogae iacula.

4 a. Isti sunt olivae binae,
Legis apices divinae
Candelabra gemina,

4 b. Per quos mundo lux est data,
Per quos mira declarata
Mundi micat machina.

5 a. Migraverunt ex hac luce
Paulus ense, Petrus cruce,
Nunc regnant in gloria,

5 b. Quo nos sua per precata
Ducant omnes, impetrata
Delictorum venia.

Trop. ms. Floriacense saec. 11. ex. Cod. Parisien. Nouv. acq. 1177. add. saec. 13/14. A. — Miss. ms. S. Petri Westmonasterien. (abbatis N. Litlington) anni c. 1370; Cod. Westmonasterien. s. n. B.

1 b, 2 Posita B. — 1 b, 3 vicerunt alacriter A. — 2 b, 2 Documentis et A. — 3 a, 2 Pari forma rationis B. — 3 b, 1 Pandit praedicat confundit A. — 3 b, 2 et confundit A. — 4 b fehlt A. — 5 a, 1 Migraverunt ab. A. — Mel. selbstredend: Hodiernae lux diei.

377. De sanctis Apostolis.

1 a. Petrum Nero cruci dando,
Paulum vero decollando,
Caesar caedit principes;

1 b. Crux Andream cara premit,
Iacob caput mucro demit,
Caeli sunt municipes.

2 a. In Iohannem homo furit,
Incensata res non urit,
Thomas ense caeditur;

2 b. Iacob minor fuste caesus,
Sed Philippus saxis laesus
Demum crucifigitur.

3a. Pellem dans Bartholomaeus
Decollatur, et Matthaeus
Est perfossus gladio;

3b. Symon senex crucifixus,
Ac Thadaeus est perfixus
Mucronis exitio.

4a. Est Mathiae cum securi
Scissum caput, iussus uri
Barnabas est ignibus.

4b. Marcus fune nudus tractus,
Lucas obit pacem nactus;
Nos hi iuvent precibus.

Miss. ms. Romano-Franciscan. saec. 15. Cod. Londinen. Stowe 10. A. — Miss. ms. Romano-Franciscan. saec. 15. Cod. Darmstadien. 949. B. — 1a, 1 Petrum Nereo A; Petrum vero crucidando B. — 1b, 3 municeps B. — 2a, 1 Iohanne A. — 2a, 2 Insensata B. — 2a, 3 creditur B. — 2b, 1 caedit A. — 2b, 3 demom (? demoni) A; Temum B. — 4a, 2 Sissum A; Fissum B; missus uri B.

378. De sanctis Evangelistis.

1a. Iubilemus salvatori,
Quem caelestes laudant chori
Concordi laetitia.

1b. Laudes evangelistarum
Sub figuris scripturarum
Recolit ecclesia.

2a. Hi sunt eius fundamenta,
Fundatores, fulcimenta,
Bases, epistilia,

2b. Idem sagaque cortinae,
Pelles templi iacintinae,
Cippi, spherae, lilia.

3a. Hi sunt nubes coruscantes,
Terram cordis irrigantes
Doctrinarum pluvia.

3b. Hi praecones novae legis
Et ductores novi gregis
Ad Christi praesepia.

4a. Isti montes appellantur,
Ipsi prius illustrantur
Veri solis lumine.

4b. Mira virtus est eorum,
Firmamenti vel caelorum
Designantur nomine.

5a. Fugam morbis imperant,
Leges mortis superant,
Effugant daemonia,

5b. Delent idolatriam,
Reis praebent veniam,
Miseris solatia.

6a. Horum nutu cedat error,
Crescat fides, absit terror
Finalis sententiae,

6b. Ut soluti a delictis
Sociemur benedictis
Ad tribunal gloriae.

Prosar. ms. Franciscan. saec. 15. Cod. Parisien. 1339. — 2b, 1 saga qui.

379. De sanctis Evangelistis.

1a. Laus devota mente
Choro concinente
Christo sit cum gloria,

1b. Qui evangelistas
Veri dogmatistas
Insignivit gratia;

2a. Quique suo more
Lucem ex fulgore
Dat per orbis climata,

2b. Tales dum elegit
Per quos iam subegit
Haereses et schismata.

3 a. Hi bis bini fontes
Valles atque montes
Irrigantes flumine,

3 b. Orti paradiso,
Mundum indiviso
Illustrantes famine.

4 a. Illos per bis bina
Visio divina
Signat animalia,

4 b. A quibusdam visa
Formis tunc divisa
Gestu sed aequalia,

5 a. Pennis decorata
Terris elevata
Cum rotis euntia,

5 b. Facie serena
Oculorum plena
Verbi Dei nuntia.

6 a. In his possunt cerni
Annuli quaterni
Quibus archa vehitur,

6 b. Quorum dogma sanum
Per Samaritanum
Circumquaque seritur.

7 a. Tali quasi plaustro
Mulier ab austro
Salomonem adiit,

7 b. In hac ceu quadriga
Agnus est auriga
Qui pro nobis obiit.

8 a. Istis in bis binis
Caput est et finis
Christus complens omnia.

8 b. Horum documentis,
Horum instrumentis
Florens stat ecclesia.

9 a. Horum nos precatu
Mortis a reatu
Solvat Christi gratia,

9 b. Horum ut doctrina
Virtus nos divina
Ducat ad caelestia.

Hymn. et Sequent. ms. Emmeranense saec. 15. Clm. Monacen. 14667. [Blu]. A. — Miss. ms. Sarisburiense (Cantuarien?) saec. 13. ex. Cod. Parisin. (Arsen) 135. B. — Prosar. ms. Cicestrense saec. 13. Cod. Coll. Univ. Oxonien. 148. C. — Miss. ms. Sarisburiense (Vigorniense) saec. 13. Cod. Cantabrigien. Kk ij 6. add. saec. 14. D. — Miss. ms. Sarisburiense saec. 15. Cod. Rossian. s. n. [Blu]. E. — Trop. ms. S. Patricii Dublinen. saec. 13. med. Cod. Cantabrigien. Add. 710 F. — Miss. ms. Herefordense saec. 14. ex. Cod. Coll. Univ. Oxonien. 78a. G. — Miss. ms. Sarisburiense (Lincolniense) saec. 15. Cod. Londinen. Add. 11414. H. — Miss. ms. Sarisburiense saec. 15. Cod. Vatican. Palat. 501. I. — Miss. ms. Sarisburiense saec. 15. Cod. Oxonien. 6374 (Barlow 1). K. — Grad. ms. Sarisburiense (Norwicense) saec. 15. Cod. Londinen. Lansd. 462. L. — Grad. ms. Sarisburiense saec. 13. med. Cod. Londinen. Add. 12194. M. — Grad. ms. Sarisburiense saec. 15. Cod. Londinen. Nero E VIII. N. — Miss. ms. Sarisburiense saec. 15. Cod. Oxonien. Laud. misc. 164. O. — Miss. ms. Sarisburiense (Norwicense) saec. 15. Cod. Oxonien. 8955 (Jones 47.) P. — Miss. ms. Sarisburiense saec. 15. Cod. Oxonien. Hatton 3. Q. — Miss. ms. Sarisburiense (Londinense) saec. 15. Cod. Londinen. Arund. 109. R. — Miss. ms. Sarisburiense saec. 15. in. Cod. Oxonien. 15858 (Rawl. lit. c 3). S. — Miss. ms. Sarisburiense (Dunelmense) saec. 15. Cod. Londinen. Eg. 2677. T. — Miss. ms. Sarisburiense (Norwicense) saec. 15. Cod. Londinen. Add. 25588. V. — Miss. ms. Sarisburiense saec. 15. Cod. Oxonien. Laud. Miscell. 253. X. — Miss. ms. Sarisburiense (Dunelmense) saec. 15. Cod. Oxonien. Laud. Miscell. 302. Y. — Miss. ms. Sarisburiense (Vigorniense) saec. 15. Cod. Oxonien. 15591 (Rawl. l. lit. e 43). Z.

Miss. ms. S. Laudi Rotomagen. saec. 14. Cod. Sangenovefian. 94 (BBl. Fol. 5). Aa. — Miss. ms. Rotomagense saec. 15. Cod. Parisin. 836. Bb. — Miss. ms. Rotomagense saec. 14. Cod. Parisin. 904. Cc. — Miss. ms. Rotomagense saec. 15. Cod. Parisin. 905. Dd. — Miss. ms. Rotomagense saec.

$^{14}/_{15}$. Cod. Parisin. 17317. Ee. — Miss. ms. Baiocense saec. 13. et 14. Cod. Capit. Baiocen. 62. [Blu]. Ff. — Miss. ms. S. Terrenani saec. 15. Cod. Arbuthnoten. s. n. (reimp. Burntisland 1854). Gg. — Miss. ms. Sarisburiense c. ann. 1500. Cod. Colleg. Omnium Animarum Oxonien. 11. Hh. — Miss. ms. Sarisburiense saec. 15. Cod. Colleg. Omnium Animarum Oxonien s. n. [Dryden.] Ii. — Miss. ms. Sarisburiense saec. 14. ex. Cod. Colleg. Trinitat. Oxonien. 8. Kk. — Miss. ms. Sarisburiense saec. 15. Cod. Aedis Christi Oxonien. 87. Ll. — Miss. ms. Sarisburiense c. ann. 1400. Cod. Oxonien. 11269 (Rawl. A. 387a.) Mm. — Fragm. miss. ms. Sarisburiensis saec. 14. Cod. Oxonien. Lat. lit. b. 3. Nn. — Expos. ms. sequent. saec. 14. Cod. Oxonien. 12158 (Rawl. C. 301.) Oo. — Miss. ms. Sarisburiense saec. 15. Cod. Coll. Oriel. Oxonien. 75. Pp.

Missale Abrincense imp. Rotomagi 1505. Aaa. — Miss. Baiocense imp. Rotomagi 1501 Bbb. — Missale Baiocense imp. Rotomagi 1545. Ccc. — Missale Ebroicense imp. Rotomagi 1497 Ddd. — Missale Ebroicense imp. Parisiis 1527. Eee. — Missale Nidrosiense imp. Hafniae 1519. Fff. — Missale Redonense imp Parisiis 1533. Ggg. — Missale Redonense imp. Rotomagi 1495. Hhh. — Missale Rotomagense imp. Parisiis 1527. Iii. — Missale Rotomagense imp. Rotomagi 1538. Kkk. — Missale Rotomagense imp. Parisiis 1544. Lll. — Missale Herefordense imp. Rotomagi 1502. Mmm. — Missale Sarisburiense imp. Venetiis 1494. Nnn. — Missale Sarisburiense imp. Londini 1504. Ooo. — Missale Sarisburiense imp. Rotomagi 1511. Ppp. — Missale Sarisburiense imp. Londini 1512. Qqq. — Missale Sarisburiense imp. Parisiis 1519. Rrr. — Missale Sarisburiense imp. Parisiis 1531. Sss. — Missale Sarisburiense imp. Rotomagi 1554. Ttt.

1a, 3 sit fehlt D. — 1b, 2 vere GX; Hh Ii Kk Ll Fff. — 1b, 3 in signum gratia F; ex gratia K. — 2a, 1 Quique more suo P. — 2a, 2 lucem cum fulgore ADEGX; Aa Ff; Ddd. Eee. Hhh. Iii. Kkk. Lll. Ppp; lucem refulgere Fff. — 2a, 3 dant per Cc; dans per Ff. — 2b, 2 quos et F; Bb Cc Ee; Bbb Ccc Ggg; quos tam Cc; quos dum G; Mm. — 3a, 1 His bis FGQ Dd Ccc Ppp; Hi korrig. in His I. — 3a, 2 vales K; atque valles Mmm. — 3b, 1 Siti paradiso P: Ortu paradiso C; Ortu Hh. — 3b, 2 in diviso GP; Bb Dd Ee Ii Kk Pp; Aaa Ccc. — 3b, 3 flamine Aa Ee; flumine B. — 4a, 3 signant BF; signa Ee. — 4b, 1 Quibusdam divisa B. — 4b, 2 facie divisa Aaa; formis sunt divisa BDF; formis hinc B. — 4b, 3 gustu D; gestu quam Hh. — 6a, 1 possunt servi L. — 6a, 3 archa geritur C. — 6b, 2 Quibus dogma CGPZ; Aa Bb Cc Dd Ee Bbb Ccc Ddd Eee Hhh Iii Kkk Lll; dogma sacrum D. — 7a, 1 Tali quali Bb Cc Dd; Tali namque Aa Ee; Tali quoque F; Talia quali D. — 7b, 2 In hec B; hac o quadriga Ee. — 7b, 3 abiit L. — 7b, 4 nobis edidit L. — 8a, 1 Istis in his F; Ccc; In istis bis binis Q. — 8b, 3 floret stat BCFIKLPQ Aa Mm; Aaa Qqq; florescat Fff: felix stat Cc Dd Ee; Ddd Eee Hhh Kkk Lll. — 9a lautet in Bb Aaa Bbb Ccc Ggg: In eorum laude plebs devota plaude diem hanc laetitia: in CG; Aa Cc Dd Ee Ddd Eee Fff Hhh: Ad eorum laudem | Caveamus fraudem | Immo quaeque vitia; in M: Illos dum laudamus, | Bonis insistamus | Devi[t]antes vitia; in Mmm: In eorum laude | plebs fidelis gaude | cum summa laetitia. — 9b, 1 Horum nos Q; Horum in D; Horum et AE Ggg.

380. In Commem. omnium Discipulorum.

1. Vos elegit in ministros
Verbi sui et magistros
Christus post apostolos.

2a. Pontificum dignitate,
Sacerdotum sanctitate,
Levitarum ordine

2b. Ministrantes orbem lustrant,
Sacra dantes et illustrant
Verbum Dei semine.

3a. Verae viti adhaerentes,
Vino pani convescentes,
Ferunt fructus uberes.

3b. Vera docent, mira gerunt,
Mundum calcant, caelum quaerunt
Christi veri pauperes.

4a. Isti sunt Israelitae,
Veri fratres sine lite,
Veram pacem praedicant.

4b. Fragrant fama, fulgent vita
Virtutibus redimita,
Verbis, signis emicant.

5a. Discipuli verberantur,
Flagellantur, lapidantur
Pro magistri nomine.

5b. Horum veris disciplinis
Informemur et doctrinis
In hac via dubia,

6. Ut cum ipsis gloriemur
Et a Christo coronemur
In caelesti patria.

Append. ms. saec. 16. Miss. Romani imp. Coloniae 1483. Cod. Carolsruhan. Fol. Dr. 51. — 2a, 1 dignite.

381. De sanctis Martyribus.

1. Arguta plectro syllaba
concrepante
promite martyrum praeconia.

2a. Compta vernante melodia,
canite lenta tremula,

2b. Divina floridi gratia,
hilares et laetitia.

3a. O quam salubria,
o tua splendida,
Domine, o quam lucida
semper munera!

3b. Laus et victoria
martyrum inclita,
Deus, o tu quam fulgida
sanctis gloria!

4a. Candidula
turba te nimia
fidei clarissima
sequens anima

4b. Labilia
lubrica culmina
saeculi contempserat
atque lubrica.

5a. Qui pro te ferocia
sustinuere verbera,
vincla, tormenta,
per supplicia
fessi maxima,

5b. Sacra testimonia
cordis intimo condita,
patientia
quos refecerat
et constantia.

6a. Tortor, insana
captus insania,
torquet aspera
dira sanctos ungula,

6b. Pellens ut ligna
mente apostata
proni supplica
voce ferant munia.

7a. Sed mens alma patria
lege praemonita,
firma petra fundata,
cedere nescia,
spernens iura tyrannica,

7b. Profitetur unicam
fide catholica
trinitatem supera,
infera, media,
cunçtam quae regit machinam.

8a. Sic indomabili
caelestia
sectantes carismata,
sic angelicam
secti colla
intrant patriam,

8b. In qua purpurea,
perspicua
et perenni gemmea
compti laurea
tibi pulchra
sonant cantica.

9a. Quorum festiva
benigne gaudia
et laudantes sollemnia
tu nos, o domine, salva,
libera.

9b. Quo sempiterna
donati gratia
cum martyribus aeterna
laetemur semper fulgida
patria.

10. O bone Christe, da caelestia
da nobis alma caelica
perpetuae vitae regna.

Trop. ms. Wintoniense c. ann. 1000. Cod. Oxonien. 2558 (Bodl. 775). A. — Trop. ms. Wintoniense saec. 11. med. Cod. Coll. Corp. Christi Cantabrigien. 473. B. — 1, 3 promitte AB; in B ein t rad. — 3a, 2 sq. domine splendida AB. — 4a, 2 nimium A. — 4b, 2 lubrici culminis A. — 6a, 3 aspere B; A aspera korr. in asperae A. — 6b, 1 ligno A; ligna = ad ligna. — 9a, 1 sq. benigne festiva AB. — 9b, 5 gloria B. — Alle Zeilen innerhalb der Klauseln assonieren in a mit einziger Ausnahme von 8a, 1; doch liegt auch hier der stärkste Ton auf dem a der drittletzten Silbe. Titel in AB: „Prosa ad sequentiam Iusti epulentur."

382. De sanctis Martyribus.

1. Laudem dicite Deo,
martyrum turba,

2a. Qui pro mercede
certaminis
lucidi pretiosa

2b. Vos stola vestit
perpetua,
gemmea et corona;

3a. Ubi aeterna
vos lilia

3b. Grata circumdant
et balsama;

4a. Quo vos, agni membra,
florentes tanquam palma,

4b. Splendetis curia
ceu sol stelligera,

5a. Summi super
aurea sedilia

5b. Regnantes iugi
alacres victoria.

6a. Dulcis quibus fuit
calix martyrii
pro gloria

6b. Multa post vulnera
intrare et regis
vestri aulam.

7a. Saeva quos tormenta
fortissimos
contra bella saecli
comprobabant milia,

7b. Christi in conspectu
quo fieret
pretiosa semper
mors vestra faustissima

8 a. Hostes qui fidei
vincentes cum gloria

8 b. Gestatis rutili
triumphales laureas.

9 a. Vos clara petimus
aulae caeli sidera

9 b. Vobis nos patria
iungite pulcherrima.

10. Omnes dicite, Sic fiat.

Trop. ms. Wintoniense c. ann. 1000. Cod. Oxonien. 2258 (Bodl. 775). A. — 1, 2 manu 1 martyrem. — 7 a, 2 fortissimus. — Titel der Sequenz: „Prosa ut Iustus ut palma minor" (nicht wie gewöhnlich: Prosa ad sequentiam I. u. p. m.). Diese Sequela findet sich fol. 125 b als „Iustus ut palma inferior" bezeichnet. Bekanntlich folgen dieser Singweise mit kleinen Abweichungen mehrere Notkersche Sequenzen. Meines Wissens ist aber dies die einzige englische Handschrift, in welcher diese Notkersche Melodie sich vorfindet. Auch fand ich sie in keinem französischen Prosar.

383. De sanctis Martyribus.

1 a. Fulget dies celebranda
Celebri laetitia,

1 b. Insignita veneranda
Martyrum memoria.

2 a. In qua mater laetabunda
Exsultat ecclesia,

2 b. Filiorumque fecunda
Caeli gaudet curia.

3 a. In qua mundus triumphatur
Et carnis lascivia,

3 b. Atque hostis debellatur
Antiqui potentia.

4 a. Quam miranda est sanctorum
In Christo constantia,

4 b. Caro, mundus, hostis quorum
Morsque est victoria,

5 a. Fide vincunt omnia,
Fide fortes exquisita
Perpessi supplicia.

5 b. Mira Christi gratia,
Iam in caelis infinita
Perfruuntur gloria,

6 a. Quo nec luctus neque clamor
Nec ulla molestia

6 b. Sed pax vera, verus amor,
Veraque concordia.

7 a. Quo illustrat sempiterna
Dei sapientia,

7 b. Quorum fulgent hodierna
Martyrum sollemnia.

8 a. Quam felix conditio,
Quam beata praemia,

8 b. Sanctis pro exsilio
Reddita est patria.

9 a. Dignis ergo laudibus
Psallat haec familia

9 b. Christi in martyribus
Depromens magnalia.

10 a. Quos de mundi abstulit
Praesentis angustia,

10 b. Quibus ampla contulit
Paradisi gaudia.

11 a. Quae nos digne promereri
Sanctorum suffragia,

11 b. Atque secum confoveri
Dent Christi praesentia.

Trop. ms. Cicestrense saec. 13. Cod. Coll. Univ. Oxonien. 148. A. — Missale Baiocense imp. Rotomagi 1501. B. — Missale Baiocense imp. Rotomagi 1504. C. — Missale Baiocense imp. Rotomagi 1545. D. — Missale

Bituricense imp. Parisiis 1522. E. — Missale Redonense imp. Parisiis 1492. F. — Missale Redonense imp. Rotomagi 1500. G. — Missale Redonense imp. Parisiis 1523. H. — Missale Redonense imp. Redonibus 1531. I.

1a, 2 Martyrum victoria A. — 1b, 1 Insignitas B. — 2a, 2 exsultet A. — 2b, 2 triumphat victoria A; congaudet victoria BD. — 4b, 1 Mundus caro AC. — 5a, 2 Fide forti B. — 7a und b fehlen A.

384. De sanctis Martyribus.

1a. Sancti regna devicerunt,
Fide iusta compleverunt,
Repromissis additi,

1b. Stringunt ora leonina,
Exstinguentes vi divina
Viri focos incliti.

2a. Effugati sunt mucrones,
Sani surgunt ut tirones,
Fortes stant in proelio.

2b. Castra vertunt exterorum,
Consolatur filiorum
Matres resurrectio.

3a. Quidam membris sunt distenti
Nullo liberante tenti
Ut resurgant clarius.

3b. Actus probra sunt experti,
Carceres et vincla, certi
Se salvari citius.

4a. Isti secti, lapidati,
Sunt temptati, trucidati,
Puncti, caesi gladiis.

4b. Circuibant in melotis
Digniores turbis totis
Squalentes angustiis,

5a. In desertis oberrantes,
In cavernis latitantes,
Speluncis et montibus.

5b. Hi probati fide vera
Gaudent visione mera;
Nos, rex, iunge talibus.

Miss. ms. Romano-Franciscan. saec. 15. Cod. Londinen. Stowe 10. — 4b, 3 squalentis.

385. De uno Martyre.

1a. Laudemus Christum [Dominum]
in martyre suo
beato *illo*.

1b. Quod promisit, martyrio
adeptus est regnum
sempiternum.

2a. Stolam floridam accepit
ille caelesti patria,

2b. Cuius vultu angelico
proni clamemus obviam.

3. In isto loco coluntur
Dei beneficia
per saecula.

Grad. ms. saec. 11/12. Cod. Vallicellan. C 52. — 1a, 1 Laudum Christo. — 1a, 2 in fehlt. — 1a, 3 illo (für NN) steht statt des betreffenden Namens. — 1b, 1 Quem. — 2a, 2 ille in caelestem patriam. — 2b, 2 pronus. — 3, 1 colitur.

386. De uno Martyre.

1. Orando

2a. Subveni, sacer athleta,
festa recolentibus tua,

2b. Quatenus per haec annua
adipiscamur perpetua,

3a. Ubi perenniter
polorum nos in curia

3b. Sanctorum publica
perfruamur laetitia.

4a. Ut reformatis corporum,
annue, motibus,
resuscitati de fovea,

4b. In salvatoris canticum
psallere queamus
delectabili praesentia.

5a. Propterea summis
enitimini viribus, nostra
collegia,

5b. Aliquibus saltem
ut nostris meritis ascendamus
in supera.

6. Eia, o agonista,
sume obsequia,
perveniamus omnes ad Deum.

Cod. ms. saec. 13. Capit. Albien. 34. Mit Melodie. — 2a, 1 sacer et laeta. — 4a, 2 annua mollibus. — 6, 3 proveniamus.

387. De uno Martyre.

1a. Salvatorem
Laudemus concordi Christum
Melodia,

1b. Agapitum
Qui fortem martyrem fecit
Agonia.

2a. Vir virtute praeditus
Nulli cessit penitus
Saevienti,

2b. Restitit in acie
Pro corona gloriae
Non marcenti.

3a. Carnis lenocinia
Mundi sprevit noxia
Blandimenta,

3b. Damna cum iniuriis
Duxit pro deliciis
Et tormenta.

4a. Fontem vitae sitiens
Cucurrit non sentiens
Laesionem,

4b. Cuncta tulit patiens
Ad Christi respiciens
Passionem.

5a. Post triumphum habitum
Ac felicem exitum
Pio reddit spiritum
Redemptori,

5b. Pro cuius dulcedine
Sacro doctus flamine
Duxit fuso sanguine
Dulce mori.

6a. Martyr sanctissime
Flos fragrans intime
Ad instar rosae
pulcherrimae,

6b. Pugil fortissime,
Sis nobis optime
Tutor corporis
et animae.

Miss. ms. Herfordense saec. 15. Cod. Berolinen. Fol. 443. — 1b, 1 NN; der Name Agapitus ist beispielsweise eingesetzt. — 1b, 2 forti. — Melodie natürlich: Laetabundus.

388. De uno Martyre vel Confessore.

1a. Epilogum, deicolae,
mira in voce

1b. Compositum percipite
et festivum gerite.

2a. Pollex tangat fidim nunc
mellifluam,
concrepent
. . . . .
et organa;

2b. Namque polite sonat,
voce clara
iubilant
praedulci nempe
melodia.

3a. In quo martyr
rutilans
conscendit aethera,

3b. Christum cernit
oculis
relictis quisquiliis.

4a. Triumphat cum angelis
insitus martyribus,
qui praesunt caelestibus.

4b. Et contiones superae
sibi arrident nitide,
quod laureatus fulgide.

5a. Lucida sede data
cuncta exosa clamat terrea:

5b. Cedant, cedant cosmi cuncta
mihi, cassans paria commoda.

6a. Felix o anima,
ad tam delata gaudia!

6b. Laus tibi, Christe,
qui das sic mira praemia.

7a. Haec est Maria,
virgo (semper) lucidissima,

7b. Et Michaelis
nunc cerno potentiam.

8a. En, cherubin,
sic seraphin
et agmina
agnum adorant
cuncta polica.

8b. Collaetantur,
gratulantur
apostoli
martyres ac
confessores, virgines.

9a. Beate en nimium N.,
(ergo) tuos supplices
refove,
et post caelos repone;

Ac cleros praecipue
tuos serva iuvamine.

9b. Felices vos christicolae,
talem habentes
martyrem
donantem cuncta, hagiae

Laetentur sacrae virgines
hoc festo devotissime.

10a. Nam ut fons attingat
lumina,
martyr fugat pestifera.

10b. Adipiscitur
optima,
necnon capit laetitiam.

11. Ob hoc laus et gloria
Patri natoque neupmati.

Miss. ms. Casinense(?) saec. 12. Cod. Archiep. Utinen. IV° 26. Mit Melodie. — 2a, 5 et organica. — 3a, 1 In quod. — 3b, 3 lictis. — 4b, 1 contione. — 5a, 2 exossa clamant. — 5b, 2 mihi quassant. — 7b, 2 potentia. — 8b, 4 martyres hic. — 9a, 2 tuis. — 9a, 5 Ad cleros. — 9b, 2 habentem. — 10a, 3 martyr fulget. — 10b, 1 Adipiscetur. — 10b, 3 laetitia.

389. De sanctis Confessoribus.

1a. Almi Christi confessores,
Viae duces, formatores
Morum, legis aemuli,

1b. Mundi fastus aspernantes,
Carnis luxus refraenantes,
Sponte crucis baiuli,

2a. Quod terrenum abdicabant,
Ad superna suspirabant
Profluentes fletibus.

2b. Faciebant et docebant
Vita, verbo propellebant
Fulgentes virtutibus.

3a. In scripturis declarandis
Vigilabant, gubernandis
Ad salutem populis;

3b. Ordines instituerunt,
Quidam cellis latuerunt
Grati Dei oculis.

4a. Rite sic varietate
Famulantes caritate
Sunt inventi mutua.

4b. Fac ut verbis informemur
Et exemplis reformemur
Ope, Deus, congrua.

Miss. ms. Romano-Franciscan. saec. 15 ex. Cod. Londinen. Stowe 10. — 2b, 3 Virtutibus fulgentes. — 4a, 3 sunt muti mutua.

390. De sanctis Confessoribus.

1. Cantent
te Christe, nunc nostrae camoenae
voce pulchra,

2a. Qui humili eligis
de mundi pulvere
gemmas egregias,

2b. Angelica et intra
collocas culmina
luce eximia.

3a. Quas mirantur auriflua
regna sublimia,

3b. Nil his colunt et dulcius
saecla fidelia.

4a. O quam inclita,
Deus, in ara
crucis effudisti
talenta,

4b. Gemmas ut istas
sola deitas
tua possideret
tam pulchras!

5a. Quarum puritas
tua est caritas;

5b. Quarum dignitas
caeli est claritas.

6a. Munera
haec clara
mittit hinc ecclesia
tibi, o patria
superna.

6b. Qua propter
exsulta,
felix o paradise,
harum splendoribus
coruscans.

7a. Gemmis his mundus fulgorat,
polus et rutilat.

7b. Decus his pollet radians
omne per saecula.

8. **Laus tibi, rex,**
sit, Christe, nobis et
corona detur alma.

Trop. ms. Wintoniense c. ann. 1000. Cod. Oxonien. 2558. (Bodl. 775). — 2a, 1 elegis. — 5b, 1 Natum in Quarum korrigiert. — 6a, 3 haec in hinc korrigiert. — Nach 8, 3 von zweiter Hand folgt noch überzählig und ungehörig: Sancte pater Benedicte, tu nos adiuva; die zugehörigen Neumen sind jene des folgenden Alleluia und der Sequenz „Aulae rutilae". — Titel: „Prosa ad seq. Prota"; und fol. 126 Ecce quam bonum. Das Schema der Sequenz ist völlig jenes der Sequenzen Laude resonet te Christe, (XXXVII. Nr. 153) und Laudum carmina (VII. Nr. 131).

391. De uno Confessore.

1a. A convalle fletus
Heres et decretus
Civis caeli curiae,

1b. Post laborum nisus,
Pinguem nostri risus
Montem scandit hodie.

2a. Ecce iustus homo
Qui pro Dei domo
Murum se posuerat.

2b. Vulpes exturbavit,
Vineam purgavit
Ut fructum plus afferat.

3a. Aries invictus
Mundi tulit ictus
In conflictu solito.

3b. Cornu ventilavit
Lupos quos fugavit
Ab ovili credito.

4a. Fudit mel ex ore
Morum quod sapore
Condivit in populis.

4b. Cibum dans provectis,
Potum imperfectis,
Lac dedit infantulis.

5a. Iuxta legis scholam
Neutram docens molam
In pignus detinuit.

5b. Spem nunc laetiorem,
Tristem nunc timorem
Lapsis dare studuit.

6a. Reatu captivos
Relevavit vivos
Verbi per instantiam.

6b. Cives Babilonis
Pacis visionis
Reduxit ad patriam.

7a. Carni non indulsit,
Corpus nec demulsit
Veste vel ingluvie.

7b. Laxos quos arcebat
Motus reprimebat
Fraeno continentiae.

8a. Ab hoc incolatu,
Spreto mundi statu,
Migravit ad requiem.

8b. Iam non peregrinus
Intrat caeli sinus,
Post spem nactus speciem.

9a. Pastor o praeclare,
Christum tu precare
Pro gregis excessibus,

9b. Ut post carnis dies
Animabus quies
Detur in caelestibus.

Tropar. ms. Cicestrense, saec. 13. ex. Cod. Colleg. Univers. Oxonien. 148. Mit Melodie.

392. De sanctis Confessoribus.

1 a. Vos electi confessores,
Vos pastores et doctores
Totius ecclesiae,

1 b. Exseratis nobis flores,
Florum fructus et odores
Verae sapientiae.

2 a. Vos in fontes per torrentes
Prophetia producentes
Et legis duritiam

2 b. Effudistis aquas mundas,
Aquas vivas et fecundas,
Et caelestem pluviam.

3 a. Vos invicti bellatores
Propter fidem, propter mores,
Contra mundi principes,

3 b. Sectas, leges perfidorum
Impugnastis et eorum
Doctrinae participes.

4 a. Vos doctrinae verae bullam
Veritatis et medullam
Revelastis parvulis.

4 b. Vos errantes et arentes
Refecistis pias mentes
Scripturarum rivulis.

5 a. Ergo nos caelesti rore
Perfundatis et odore
Supernae dulcedinis.

5 b. Lac cum melle propinetis,
Nobis clausas reseretis
Portas veri luminis.

Cod. Parisin. 16800. Transcript. saec. 18. ex Miss. ms. S. Petri Insulen. an. 1260. — Aufschrift: „De sancto Eligio vel de communi confessorum“.

393. De sanctis Doctoribus.

1 a. Omnis terra, quae repletur
Doctrinis catholicis,
Praesens festum veneretur
Laudibus mirificis,

1 b. Sic vox nostra societur
Superis hymnidicis,
Ubi doctor hic fovetur
Fomentis angelicis.

2 a. Hic virtutum est quadriga
Quibus sursum vehimur,
Rota simul et auriga
Est qua Deo iungimur.

2 b. Aura spirans, mare, sidus,
Per quae duci nitimur,
Navis, nauta, portus fidus
Vitae quam adtrahimur.

3 a. Archam Noe construit
Contra cataclismum,
Hic constructam instruit
Contra paganismum.

3 b. Ioseph quondam destruit
Famis paroxismum,
Iste semper astruit
Vitae sabbatismum.

4 a. Lactat matrem filius
Contra mundi morem,
Replet mare fluvius,
Terra fudit rorem.

4 b. Stellae mundi radius
Lunae dat splendorem,
Doctor hic egregius
Dogmatis nitorem.

5 a. Elephanti dat natare
Scripturarum is in mare
Sed agnae suppeditas,

5 b. Quae sit inde longitudo,
Profundum et latitudo
Docens et sublimitas.

6a. Prece cuius et doctrina
Perfruamur te, divina
Supremaque deitas,

6b. Ut hoc docti cum doctore
Conregnemus in dulcore
Regni quod inhabitas.

Miss. ms. Mutinense saec. 14. Cod. Capit. Mutinen. O II 10. — 2a, 1 in quadriga. — 3a, 2 cathacismum. — 3b, 2 parosismum. — 5a, 3 sed agne tu peditas.

394. De sanctis Virginibus.

1. Alme Iesu,
qui gubernas cuncta,

2a. Luce tua
corda nostra inflamma,

2b. Tibi grata
quo persolvamus vota.

3a. Qui es corona,
laus atque palma
virginum perpetua,

3b. Quarum regina
virgo constat Maria,
mundi sola domina,

4a. Quae gravida
te innupta
genuit puerpera,

Et lucida
maris stella
caelorum reseravit
aurea regna,

4b. Cuius virgines
sacrae sancta
sequentes vestigia,

Mundi prospera
et adversa
tempserunt mente pura
et fide clara,

5a. Saeva tormenta
~~~~~~~~~~
sufferentes maxima;

5b. Mox ad mansura
pergentes et aeterna
angelorum gaudia.

6. Quarum pia
nos suffragia hac in vita
ab omni prava mundent culpa,
et post mortem ad celsa
perducant regna.

Tropar. ms. Wintoniense saec. 11. med. Cod. Coll. Corp. Christi Cantabrigien. 473. Mit Melodie; Titel: Adducentur. — Die Eingangsklausel hat im Verhältnis zur Stammsequenz „Stirpe Maria" 2 Silben Überschuſs, welche jedoch die Melodie nicht beeinträchtigen, da letztere in der Stammsequenz hier Melismen aufweist. — 3b, 2 auf „Virgo" entfallen 2 überschüssige Noten, wie in der Stammsequenz. — 4a, 4 eine Silbe fehlt wie in Iubilemus omnes (VII. Nr. 13). — 4b, 1 eine Silbe Überschuſs, wie in der Stammsequenz. — 5a u. b entsprechen völlig der Stammsequenz. — Misset-Weale (Anal. Liturg. II. 38) haben trotz des Vermerkes der Hs. die Melodie nicht beachtet, und so bei der Wiedergabe des Textes (14! Klauseln) jeden Parallelismus verwischt.
~~~~~~~~~~

395. De sanctis Virginibus.

1. Alleluia.

2a. Deo promat
plebs nostra cantica pulchra,

2b. Virginibus
qui confert aurea saecla,

3a. Et coniugatas
omnes ad regna
vocat pius aeterna,

3b. Coronam vitae
viduis et promittit
sine fine pulchram.

4a. Cuius aula
nos exspectat
peccatores et ampla,

Optans cives
nos habere
quos mater ecclesia
parturit fecunda;

4b. Celsa carmina
ubi semper
omnes sancti iubilant,

Ubi gloria,
pax et plena
lux, via, felicitas
pullulat et tota.

5a. Ubi pudica
∼∼∼∼∼∼∼∼∼∼
virginalis caterva

5b. Lilia intra
et rosas paradisi
pulcherrime coruscat,

6. Angelica
iam cum plebe gaudens aurea,
quo clemens ipse nos perducat,
Qui regnat per saecula
perpetua.

Tropar. ms. Wintonien. c. ann. 1000. Cod. Oxonien. 2558 (Bodl. 775.) — Titel der Sequenz wiederum Adducentur, nur fehlt, wie ja öfters, die Eingangsklausel, deren Stelle das Alleluia vertritt. Im übrigen vgl. das zur vorhergehenden Sequenz Bemerkte. Misset-Weale (Anal. Liturg. II. 166) wiederholen zweimal die Censur „Parallélisme imparfait" mit dem Zusatz „Peut-être le texte est-il altéré." Letzteres ist nicht anzunehmen, und das Prädicat „imparfait" gilt nur von der Klauseln-Abteilung, die Misset-Weale ohne jede Rücksicht auf die Melodie vornahmen. Man beachte, daſs diese und die vorhergehende Sequenz die gleiche Melodie haben, und wie ungleich präsentiren sich die beiden bei Misset-Weale!

396. De sanctis Virginibus.

1a. Gaude, turma virginalis,
Turma pugnae spiritalis
Pollens privilegio.

1b. Tu, tenella, vincis bella
Tirannorum et flagella,
Praefulgens martyrio.

2a. Tu lictores et tortores
Non abhorres nec terrores
Aut mortis supplicium,

2b. Sed in morte stans secura
Ut cum Christo fruitura
Intres caeli solium.

3 a. Intra et nos fac intrare
Armis precum et regnare
In terra viventium.

3 b. Fac nos Christo militare
Et in Christo triumphare
Per crucis mysterium.

4 a. In hac pugna virginali
Palma pollens spiritali
Mater virgo psaltria,

4 b. Ad psallendum defer liram
Quae inferni regis iram
Pellit et daemonia.

5 a. Tu cum tuis virgo choris
Concrepando dulcioris
Cantici praeconium

5 b. Nos ad cenam duc vitalem
Et conventum aeternalem
Supernorum civium.

Cod. Parisin. 16800. Transcript. saec. 18. ex Miss. ms. S. Petri Insulen. anni 1260. — 1 a, 3 pallens. — 4 b, 2 quae superni regi. — 5 a, 2 dulciori.

397. De sanctis Virginibus.

1 a. Virginalis Christi chorus
Quam festivus et decorus
Canit cum tripudio!

1 b. Magna merces castitatis
Aucta castis ad te latis
Inclito martyrio.

2 a. Stolis quis amiciuntur!
Quo tu tendis, te sequuntur
Erepti periculo.

2 b. Angelorum sunt concives,
Quas dotasti, Deus dives,
Tam insigni titulo.

3 a. Quarum vitam hic duxerunt,
Harum iuste meruerunt
In caelis consortium.

3 b. Pia prece, Deus, parce,
Laxa malum, hostes arce,
Da caeleste praemium.

Miss. ms. Romano-Franciscan. saec. 15. Cod. Londinen. Stowe 10. — 2 b, 2 Quos. — 3 a, 1 Quorum. — 3 a, 3 Horum. — Ist diese Sequenz vollständig und nicht ein blofses Bruchstück einer längeren?

398. De una Virgine.

1 a. Candidati gregis
Oves, agni regis
Dealbatae sanguine,

1 b. Cernite mirantes,
Merita laudantes,
Triumphantes feminae,

2 a. Quaenam haec formosa,
Fide gratiosa,
Quasi fumi virgula,

2 b. Cursu migrans certo,
Scandens a deserto
Lucis habitacula.

3 a. Ierosolimitae
Cohaeredes vitae,
Me quid admiramini?

3 b. Deus egit gratis
Opus pietatis
Quod vos intuemini.

4 a. Veri Salomonis
Sempiternis bonis
Mea mors rependitur,

4 b. Quo decursis malis
Chorus virginalis
Innocens ingreditur.

5a. Eia, regis magni
Sponsa, comes agni
Niveo cum vellere,

5b. Sponso salutari
Gaudes copulari
Nuptiali foedere.

6a. Cuius enim sexus,
Non ad vana flexus
Sive fluxa saeculi,

6b. Per amoris nexus
Intrat ad amplexus
Regalis cubiculae.

7a. Pulchra nites tota,
Tua nam devota
Mens amore languit,

7b. Donec inquirenti
Turturi gementi
Dilectus innotuit.

8a. Laudis in augmentum
Mortis per tormentum
Rosam iungis lilio,

8b. Ut effectu poenae
Commendaret plene
Castitatem passio.

9a. Das, integritatis
Forma, puritatis
Virgo, vitae speculum,

9b. Precibus oblatis
Nostrae pravitatis
Vetus solve vinculum.

Trop. ms. Cicestrense saec. 13. ex. Cod. Coll. Univ. Oxonien. 148. — 4a, 2 sempiterni. — 4b, 1 decursus korr. in decursis. — Mel.: Laus devota mente. Nr. 379.

399. De una Virgine.

1. Laude Christum
modulemus pulchra,

2a. Qui aeterna
virgines ornat corona

2b. Pretiosa
caelestis gloriae aula,

3a. Ubi iucunda
praemia magna
lux divina ministrat,

3b. Ubi pax sancta
caritas et perfecta
plebs et aurea vernat.

4a. Ubi dies
sine nocte
perpetua rutilat,

Ubi vita
absque morte,
iuventus sine morbo
pullulat amoena,

4b. Ubi milia
angelorum
agmina dulcisona

Laudes iubilant
Sanctus, sanctus (sanctus)
alacriter
clamantia per saecla.

5a. Ubi plateae
~~~~~~~~~~
auro fulvo coruscant,

5b. Ubi miranda
moenia pretiosis
gemmis surgunt exstructa,
~~~~~~~~~~

6. Ubi virgo
cuius dies haec
est sollemnis
laurea fulget
gloriosa;
Cuius nos suffragia
illuc perducant.

Trop. ms. Wintoniense c. ann. 1000. Cod. Oxonien. 2558 (Bodl. 775). — 2a, 2 virginis. — 5a, 3 vulvo. — Titel: Prosa ad Seq.: Dulcedine paradisi, was indes augenscheinlich nichts anderes besagen will als die Notkersche Weise Adducentur.

400. De una Virgine.

1a. Virgines gaudeant,
virgines tripudient
Fidis virginis
celebrantes sollemnia,

1b. (Et) ad laudem virginum
ipsius venerentur
sanctum transitum
de terrenis ad supera.

2a. Haec est illa
quae Domini Iesu verba
retinuit mente pia.

2b. Propter regna
caelestia mundi cuncta
sprevit (per) manens virgo casta.

3a. Haec vere prudens virgo
oleum sumere
non est oblita.

3b. Hanc sponsus vigilantem
reperit rediens
ad nuptias.

4a. Haec (est) illa David magni
regis filia,
quae audire
et videre
et domum patris
et populum
suum oblivisci
est visa.

4b. Cuius pulchritudinem
filius Dei,
rex caelestis,
concupivit,
et sibi sponsam
constituit,
eamque ditavit
dote magna.

5a. O beata [tu] virgo,
quo progrederis
tota formosa
ut sol radians, ut luna?
tota pulchra
es Dei velut sponsa.

5b. Quocumque pergit agnus,
illum alacris
sequeris (et) sanctis
virginum choris sociata
cantas cantica
nova virginum propria.

6a. Nam secura
caeli regi
iam coniuncta,

6b. Ipsum nobis
placabilem
fac benigna,

7a. Ut tecum post funera
vivamus in saecula,
ubi quies vera,

7b. Et vita perpetua,
et salus continua,
omniaque bona.

8. Amen fiat Alleluia.

Prosar. ms. Glastoniense(?) saec. 12. Cod. Londinen. Calig. A XIV. A. — Miss. ms. Sarisburiense (Cantuarien?) saec. 13. ex. Cod. Parisin. (Arsen.) 135. B. — Antiph. et Grad. ms. Vigorniense saec. 13. Cod. Capit. Vigornien. 160. C. Alle Drei mit Melodie.

1a, 2 tripudiant B. — 1a, 3 Eadburge virginis B; N. virginis C. — 1b, 1 Ut ad B. — 1b, 2 venerantur B. — 1b, 4 sollemnium B. — 4a, 8 est iussa A. — 5a, 2 quae B. — 5a, 4 ut sol B. — 5a, 6 ut sponsa B. — 5b, 1 pergis B. — 5b, 3 cum sanctis B. — 5b, 4 choreis A. — 5b, 5 cantans B. — 5b, 6 propera B. — 6a, 1 Iam secura A. — 6a, 2 regis B. — 6b, 3 benignam B. — 7a, 1 Ut totum B. — De sancta Fide A; de sancta Eadburga B; de virginibus non martyribus C. Die Kollation von C verdanke ich dem Dombibliothekar, Rev. J. K. Floyer.

Nachträge und Berichtigungen.

Nr. 7. L. Romano-Augustanum st. Franciscanum Melitensium.

Nr. 10. 10a, 3: L. Petrum st. Pertrum.

Nr. 15. In den Fufsnoten: dele 3b, 4 Datur in exuvio A. — 6b, 3 in tremo B. — u. 8a, 2 Qui te vilem A.

Nr. 18. In den Fufsnoten: 4b, 4 nach saeculi l. AB. u. 9b, 3 nach finale donum l. AB.

Nr. 21. Steht auch in den folgenden Missalia ms. Salisburiensia: ca. ann. 1500. Cod. Colleg. Omnium Animarum Oxonien. 11. V. — saec. 15. Cod. Colleg. Omnium Animarum Oxonien s. n. W. — saec. 14. ex. Cod. Colleg. Trinitat. Oxonien. 8. A*. — saec. 15. Cod. Aedis Christi Oxonien. 87. B*. — ca. ann. 1400. Cod. Oxonien. 11269 (Rawl. A. 387a) C*. — saec. 15 in. Cod. Oxonien. 12007 (Rawl. C. 142) D*. — saec. 15 in. Cod. Colleg. Oriel. Oxonien. 75. E*. — mit folgenden Varianten:

1, 2 cunctis V. — 4b, flagetontis D*. — 5b, 3 prosas D*. — 6a, 1 mente devotissima VWE*. — 8b, 1 Sic tolerando add N. l. — 8b, 3 tartarea C*. — 9b, 2 morteque resumpta D*. — 9b, 4 in die tertia C*; die in tertia dele l add VWA*B*D*E*. — 10b, 1 quam*. — 10b, 2 plausit aeterna VWA*B*C*E*; plaudat D*. — 11, 2 haec aula V; patefecit C*. — 11, 3 laus sit D*.

Nr. 22. In den Noten: 5a, 1 Alta A.

Nr. 23. Noten: s. 44. Z. 3 l. Is st. His; Z. 12 dele cuncta.

Nr. 25. Noten: 8a, 3 l. puro st. huro.

Nr. 26. Titel. L. De Pentecoste st. In Resurrectione Domini.

Nr. 28. Noten. 3b, 1 L. Dius st. Drius.

Nr. 29. Noten. 2a, 2 dele tum carnis C.

Nr. 35. 3a, 2 L. unitas st. deitas, u. adde Noten, 3b, 2 Laudatur.

Nr. 48. 4a, 3 L. sunt ubi st. ubi sunt.

Nr. 50. Noten. 5a, 1 L. idom st. idem.
Nr. 69. 3a, 2 L. Moriente st. Morienti.
Nr. 71. Noten. Dele 3b, 1 a fehlt B.
Nr. 73. 5a, 1 L. fave st. [placa].
Nr. 86. 4b, 1 Noten. L. Tibi cedunt D st. Tibi credunt D. 10, 3 sq. L lauten HIKLS st. FHIL. Steht auch in Miss. ms. Eboracense, saec. 15. Cod. Colleg. Univ. Oxonien. 78b. mit diesen Varianten: 10, 1 u. 2. percepta peccatorum venia caelesti collocemur patria.
Nr. 90. Noten. add 4a, pia prece A. —
Nr. 99. 4b, 5 L. praevia st. pervia.
Nr. 103. 5. L. miseriam st. maestitiam, u. dele Note.
Nr. 105. 12a, 1 L. Gutta st. Getta.
Nr. 119. Noten. 4b, 3 in orbis et anime A.
Nr. 131. Noten. 5a, 3 largiri A. —
Nr. 132. 3a, 1 L. Eyapason st. Diapason, u. 3a. 2. L. vocum st. notum.
Nr. 146. Noten. 7a, 2 L. suppremis st. Supprimis.
Nr. 152. Noten. 4b. 1. aber A corrigiert in sequentes dogma.
Nr. 186. Noten. 2a, 2 L. et st. est.
Nr. 205. 6b, 1 L. rutilis st. rutilans. In Winchester lautete das Adjektiv rutilis und rutilus.
Nr. 206. Melodie: Metensis minor.
Nr. 222. Noten. L. 1a, 2 st. 1a, 1.
Nr, 272. 10b, 1 L. Omni st. Omnia.
Nr. 289. Noten. L. 8a, 5 st. 5a, 5.
Nr. 301. Steht auch im Miss. Sarisburiense imp. Rotomagi 1554; Varianten: 1b, 1 Die laetus. — 2a, 3 Astant reverentia. — 8a, 1 praesulo beate. — 8a, 2 te date.
Nr. 319. 5a, 2 L. nunc st. non.
Nr. 328. Noten. L. LXXV st. LXXXV.
Nr. 351. 9b, 2 florum ist eine Ergänzung, die in der Quelle fehlt.

Inhalts-Übersicht.

A. Real-Index.

I. De Tempore.

II. De Beata.

III. De Sanctis.

IV. Commune Sanctorum.

B. Verbal-Index.

Pierer'sche Hofbuchdruckerei Stephan Geibel & Co. in Altenburg.

